

ZAKON

O JAVNIM NABAVKAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet zakona i definicije

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se planiranje javnih nabavki, uslovi, način i postupak javne nabavke; reguliše centralizacija javnih nabavki; uređuje javna nabavka u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga i u oblasti odbrane i bezbednosti; određuje način evidentiranja podataka o javnim nabavkama; određuju poslovi, način rada i oblik organizovanja Uprave za javne nabavke i Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki; određuje način zaštite prava u postupcima javnih nabavki i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom; uređuju i druga pitanja od značaja za javne nabavke.

Sastavni deo ovog zakona su Prilozi 1 do 3.

Naručilac

Član 2.

Naručilac u smislu ovog zakona je:

1) korisnik budžetskih sredstava, organizacija za obavezno socijalno osiguranje i njeni korisnici, u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem;

2) pravno lice osnovano u cilju obavljanja delatnosti koje su u opštem interesu, ukoliko je ispunjen neki od sledećih uslova:

(1) da se više od 50 % finansira iz sredstava naručioca;

(2) da nadzor nad radom tog pravnog lica vrši naručilac;

(3) da više od polovine članova organa upravljanja tog pravnog lica čine predstavnici naručioca;

3) javno preduzeće.

Vlada na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija i Uprave za javne nabavke na početku budžetske godine utvrđuje spisak naručilaca.

Spisak naručilaca objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije“ i na Portalu javnih nabavki.

Lica koja nisu na spisku iz stava 2. ovog člana, a koja ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana dužna su da primenjuju ovaj zakon.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **javna nabavka** je nabavka dobara, usluga ili radova od strane naručioca, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom;

2) **ugovor o javnoj nabavci** je teretni ugovor zaključen u pisanoj ili elektronskoj formi između naručioca i ponuđača u skladu sa sprovedenim postupkom javne nabavke, koji za predmet ima nabavku dobara, pružanje usluga ili izvođenje radova;

3) **ponuđač** je lice koje u postupku javne nabavke ponudi dobra, pružanje usluga ili izvođenje radova;

4) **podnosilac prijave** je lice koje je u prvoj fazi restriktivnog postupka, konkurentnom dijalogu ili u kvalifikacionom postupku podnelo prijavu;

5) **zainteresovano lice** je svako lice koje ima interes da zaključi konkretan ugovor o javnoj nabavci;

6) **kandidat** je lice kome je u prvoj fazi restriktivnog i kvalifikacionog postupka, odnosno konkurentnog dijaloga priznata kvalifikacija;

7) **dobavljač** je ponuđač sa kojim je zaključen okvirni sporazum ili ugovor o javnoj nabavci;

8) **poslovi javnih nabavki** su planiranje javne nabavke; sprovođenje postupka javne nabavke uključujući ali neograničavajući se na učešće u komisiji za javnu nabavku; izrada konkursne dokumentacije; izrada akata u postupku javne nabavke; izrada ugovora o javnoj nabavci; praćenje izvršenja javne nabavke; svi drugi poslovi koji su povezani sa postupkom javne nabavke;

9) **lice zaposleno na poslovima javnih nabavki** je lice koje je angažovano na poslovima planiranja, sprovođenja i izvršenja javnih nabavki u radnom ili van radnog odnosa u smislu zakona kojim se uređuju radni odnosi;

10) **predstavnik naručioca** je član upravnog ili nadzornog odbora naručioca, rukovodilac naručioca, odgovorno lice naručioca i lice zaposleno na poslovima javnih nabavki;

11) **povezana lica** su supružnici, vanbračni partneri, krvni srodnici u pravoj liniji, krvni srodnici u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva, srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva, usvojilac i usvojenik, lica između kojih je izvršen prenos upravljačkih prava i lica koja su povezana u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica;

12) **istovrsna dobra** su dobra koja imaju istu namenu i svojstva i pripadaju istoj grupi dobara u opštem rečniku nabavke;

13) **istovrsne usluge** su usluge koje imaju istu namenu i svojstva i pripadaju istoj kategoriji u okviru Priloga 1;

14) **istovrsni radovi** su radovi koji imaju istu namenu i svojstva i pripadaju istoj grupi radova u opštem rečniku nabavke, odnosno istoj grupi delatnosti u okviru Sektora F, u Uredbi o klasifikaciji delatnosti, („Službeni glasnik Republike Srbije“ 54/2010), kao i radovi koji se izvode na istoj nepokretnosti, odnosno prema jednom projektu;

15) **otvoreni postupak** je postupak u kojem sva zainteresovana lica mogu podneti ponudu;

16) **restriktivni postupak** je postupak koji se sprovodi u dve faze i u kojem u drugoj fazi ponudu mogu podneti samo kandidati;

17) **kvalifikacioni postupak** je postupak koji se sprovodi u dve faze, tako da sva zainteresovana lica mogu podneti prijavu za sve vreme važenja liste kandidata, a naručilac im pod uslovima iz konkursne dokumentacije priznaje kvalifikaciju svakih šest meseci i poziva da podnesu ponudu u drugoj fazi postupka;

18) **pregovarački postupak** je postupak u kojem naručilac neposredno pregovara sa jednim ili sa više ponuđača o elementima ugovora o javnoj nabavci;

19) **konkurentni dijalog** je postupak u kojem sva zainteresovana lica mogu podneti prijavu, a sa licima kojima prizna kvalifikaciju (kandidati) naručilac vodi dijalog radi pronalaženja rešenja koje će zadovoljiti njegove potrebe, pozivajući kandidate da podnesu ponude na osnovu usvojenog, odnosno usvojenih rešenja;

20) **okvirni sporazum** je sporazum između jednog ili više naručilaca i jednog ili više ponuđača, kojim se utvrđuju bitni uslovi ugovora o javnoj nabavci, kao što je cena, količina, rok i sl, kao i uslovi i kriterijumi na osnovu kojih će se birati najpovoljnija ponuda, odnosno zaključivati ugovori o javnoj nabavci;

21) **sistem dinamične nabavke** je postupak elektronske nabavke standardnih dobara i usluga koje su opšte dostupne na tržištu i zadovoljavaju potrebe naručioca, koji je otvoren za sva zainteresovana lica koja podnesu početnu ponudu koja zadovoljava tehničke specifikacije, i koji je ograničen na određeni vremenski period;

22) **konkurs za dizajn** je postupak koji naručilac primenjuje radi dobijanja dizajna ili projekta najčešće u oblasti urbanističkog planiranja, arhitekture i građevinarstva, inženjerstva ili informatike, pri čemu izbor dizajna vrši unapred obrazovan žiri, nakon sprovedenog takmičenja;

23) **javna nabavka male vrednosti** je nabavka istovrsnih dobara, usluga i radova čija je ukupna procenjena vrednost na godišnjem nivou niža od vrednosti određene ovim zakonom;

24) **isključivo pravo** je pravo na osnovu kojeg određeno lice jedino može obavljati određenu delatnost na određenom geografskom području, a koje je dodeljeno ili proizilazi iz zakona, posebnog propisa ili pojedinačnog akta, odnosno ugovora ili sporazuma, koji je donela, odnosno zaključila Republika Srbija, teritorijalna autonomija ili lokalna samouprava;

25) **posebno pravo** je pravo na osnovu kojeg određena lica mogu obavljati određenu delatnost na određenom geografskom području, a koje je dodeljeno ili proizilazi iz zakona, posebnog propisa ili pojedinačnog akta, odnosno ugovora ili sporazuma, koji je donela, odnosno zaključila Republika Srbija, teritorijalna autonomija ili lokalna samouprava;

26) **mreža** je skup nepokretnih stvari koje su međusobno povezane, namenjenih prenosu materije, elektronskih signala i energije radi njihove distribucije korisnicima i odvođenja od korisnika, kao i skup stvari namenjenih kretanju prevoznih sredstava radi pružanja usluga korisnicima;

27) **ponuđena cena** je cena koju ponuđač određuje u ponudi, izražena u dinarima, u koju su uračunati svi troškovi koji se odnose na predmet javne nabavke i koji su određeni konkursnom dokumentacijom;

28) **uporediva tržišna cena** je cena na relevantnom tržištu uzimajući u obzir predmet javne nabavke, razvijenost tržišta, uslove iz konkursne dokumentacije kao što su način plaćanja, količine, rok isporuke, rok važenja ugovora, sredstvo obezbeđenja, garantni rok i sl.

29) **kriterijum** je merilo koje se koristi za vrednovanje, upoređivanje i ocenjivanje ponuda;

30) **prijava** je zahtev zainteresovanog lica za učestvovanje u prvoj fazi restriktivnog postupka, kvalifikacionom postupku i konkurentnom dijalogu;

31) **blagovremena ponuda** je ponuda koja je primljena od strane naručioca u roku određenom u pozivu za podnošenje ponuda;

32) **odgovarajuća ponuda** je ponuda koja je blagovremena i za koju je utvrđeno da potpuno ispunjava sve tehničke specifikacije;

33) **prihvatljiva ponuda** je ponuda koja je blagovremena, koju naručilac nije odbio zbog bitnih nedostataka, koja je odgovarajuća, koja ne ograničava, niti uslovljava prava naručioca ili obaveze ponuđača i koja ne prelazi iznos procenjene vrednosti javne nabavke;

34) **popust na ponuđenu cenu** je metod određivanja cene koji ponuđač može ponuditi u ponudi samo kada je predmet javne nabavke oblikovan u više partija, a naručilac taj metod ne može predvideti u konkursnoj dokumentaciji kao element kriterijuma;

35) **javna nabavka po partijama** je nabavka čiji je predmet oblikovan u više posebnih istovrsnih celina i koja je kao takva označena u pozivu za podnošenje ponuda i konkursnoj dokumentaciji;

36) **elektronska ponuda** je ponuda ili deo ponude koju ponuđač dostavlja naručiocu u elektronskom obliku i kao takva mora da bude predviđena konkursnom dokumentacijom, da ispunjava pravila elektronskog poslovanja prema posebnim propisima i da sa ostalim delovima ponude istog ponuđača čini nedvosmislenu celinu;

37) **elektronska licitacija** je nadmetanje među ponuđačima u postupku javne nabavke kroz davanje novih, povoljnijih ponuda elektronskim putem, koje naručilac rangira pomoću metoda za automatsko ocenjivanje;

38) **opšti rečnik nabavke** je referentni sistem klasifikacije predmeta javne nabavke, primenjiv na ugovore o javnim nabavkama, kojim se istovremeno obezbeđuje usklađenost sa drugim postojećim klasifikacijama.

2. Predmet ugovora o javnoj nabavci

Nabavka dobara

Član 4.

Predmet ugovora o javnoj nabavci dobara može biti:

- 1) kupovina dobara;
- 2) zakup dobara;
- 3) lizing dobara (sa pravom kupovine ili bez toga prava).

Ugovor o javnoj nabavci dobara može obuhvatiti i pružanje usluga ako su one nužno vezane za javnu nabavku dobara (montaža, prevoz, osiguranje ili druge usluge definisane od strane naručioca).

Predmet ugovora o javnoj nabavci dobara je i nabavka dobara iz stava 1. ovog člana koju naručilac finansira u iznosu koji prelazi 50%.

Za primenu odredaba ovog zakona u slučaju iz stava 3. ovog člana odgovoran je naručilac koji finansira nabavku dobara.

Nabavka radova

Član 5.

Predmet ugovora o javnoj nabavci radova je:

1) izvođenje radova ili projektovanje i izvođenje radova opisanih u Uredbi o klasifikaciji delatnosti, Sektor F – Građevinarstvo („Službeni glasnik Republike Srbije“ 54/2010);

2) izvođenje radova na izgradnji građevinskog objekta uzetog kao celina koji ispunjava sve ekonomske i tehničke zahteve naručioca.

Predmet javne nabavke radova je i izvođenje radova opisanih u Uredbi o klasifikaciji delatnosti, Sektor F – Građevinarstvo („Službeni glasnik Republike Srbije“ 54/2010), koji se neposredno ili posredno finansiraju od strane naručioca u iznosu koji prelazi 50% vrednosti nabavke.

Za primenu odredaba ovog zakona u slučaju iz stava 2. ovog člana odgovoran je naručilac koji finansira izvođenje radova.

Nabavka usluga

Član 6.

Predmet ugovora o javnoj nabavci usluga su usluge navedene u Prilogu 1.

Ugovorom o javnoj nabavci usluga smatra se i ugovor o javnoj nabavci čiji je predmet:

1) usluge i dobra ako procenjena vrednost usluga prelazi procenjenu vrednost dobara obuhvaćenih tim ugovorom;

2) usluge i prateći radovi iz člana 5. ovog zakona koji su neophodni za izvršenje ugovora.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na nabavke usluga koje se neposredno ili posredno finansiraju od strane naručioca u iznosu od preko 50% vrednosti nabavke.

Za primenu odredaba ovog zakona, u slučaju iz stava 3. ovog člana odgovoran je naručilac koji finansira pružanje usluge.

Nabavke na koje se zakon ne primenjuje

Član 7.

Odredbe ovog zakona naručioci ne primenjuju na:

1) nabavke od lica ili organizacija koje se u smislu ovog zakona smatraju naručiocem i koje su nosioci isključivog prava na obavljanje delatnosti koja je predmet javne nabavke;

2) nabavke koje se sprovode, odnosno finansiraju:

(1) po osnovu međunarodnog sporazuma koji se odnosi na dobra, usluge ili radove namenjene zajedničkom korišćenju ili primeni od strane država potpisnica;

(2) iz sredstava stranih kredita (zajmova) dobijenih, od međunarodnih organizacija i međunarodnih finansijskih institucija, u skladu sa uslovima iz međunarodnog ugovora, odnosno posebnim postupcima međunarodnih organizacija i finansijskih institucija;

3) radi obezbeđivanja osnovnih životnih uslova u slučajevima elementarnih nepogoda ili tehničko – tehnoloških nesreća čije posledice ugrožavaju živote ili zdravlje ljudi ili životnu sredinu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita od takvih nepogoda;

4) nabavke čija je isključiva i neposredna namena obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija i prodaja elektronskih komunikacionih usluga u smislu zakona kojim se uređuju elektronske komunikacije, pod uslovom da drugi privredni subjekti pružaju te usluge na relevantnom tržištu;

5) nabavke dobara koja se, uz prethodnu saglasnost Vlade, nabavljaju od Republičke direkcije za robne rezerve;

6) nabavke dobara i usluga koje naručilac nabavlja radi dalje prodaje, radi prerade i prodaje, kao i radi pružanja usluga ili izvođenja radova na tržištu, pod uslovom da naručilac nema isključiva ili posebna prava preprodaje ili iznajmljivanja tih dobara, odnosno pružanja usluga ili izvođenja radova za koje će ta dobra i usluge koristiti;

7) nabavke dobara i usluga u vezi sa sigurnosnim bojama za izradu novčanica, identifikacionih dokumenata i akciznih markica, nabavke zaštićenih papira za izradu novčanica i identifikacionih dokumenata, *OVD* elemenata zaštite za izradu novčanica, identifikacionih dokumenata i čipova za izradu identifikacionih dokumenata i nabavke usluga transporta novca, kao i obezbeđenja transporta novca, pošiljki gotovog novca i efektivnog stranog novca;

8) kupovinu i zakup nepokretnosti, osim odredbi o zaštiti prava koje se shodno primenjuju;

9) nabavke usluga centralne banke i nabavke finansijskih usluga u vezi sa prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata, u pojedinačnim transakcijama naručioca u cilju prikupljanja novca ili kapitala;

10) kupovinu, razvoj, produkciju ili koprodukciju radio i televizijskog programa ili vremena za emitovanje programa, s tim što se na nabavku dobara, usluga ili radova potrebnih za produkciju, koprodukciju ili emitovanje takvih programa primenjuje ovaj zakon;

11) nabavke usluga arbitraže i sporazumnog rešavanja sporova;

12) zasnivanje radnog odnosa i zaključivanje ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Vlada utvrđuje spisak naručilaca iz stava 1. tačka 1) ovog člana i spisak naručilaca koji primenjuju izuzetak iz stava 1. tačka 6) i 7) ovog člana koji se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“ i na Portalu javnih nabavki.

U slučaju nabavki iz stava 1. ovog člana, naručilac je dužan da postupa u skladu sa načelima iz ovog zakona.

Spisak međunarodnih organizacija i finansijskih institucija iz stava 1. tačka 2) podtačka (2) ovog člana, čiji se posebni postupci javnih nabavki mogu primenjivati umesto odredaba ovog zakona utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Na osnovu primljenog plana nabavki u skladu sa članom 51. ovog zakona, Uprava za javne nabavke obavestiće naručioca ako utvrdi da za neku od nabavki nema uslova za izuzeće od primene ovog zakona na osnovu stava 1. ovog člana, a naručilac je dužan da Upravi za javne nabavke dostavi poseban izveštaj o sprovedenom postupku za te javne nabavke.

Rezervisane javne nabavke

Član 8.

Naručilac može sprovesti postupak javne nabavke u kojem mogu učestvovati samo ustanove, organizacije, udruženja ili privredni subjekti za radno

osposobljavanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, ako ta lica čine najmanje 30 % zaposlenih, pri čemu svi učesnici u zajedničkoj ponudi i svi podizvođači moraju da budu iz navedene grupacije.

U slučaju nabavke iz stava 1. ovog člana naručilac je dužan da u pozivu za podnošenje ponuda navede da se sprovodi rezervisana javna nabavka.

3. Načela javne nabavke

Načelo efikasnosti i ekonomičnosti

Član 9.

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke pribavi dobra, usluge ili radove odgovarajućeg kvaliteta imajući u vidu svrhu, namenu i vrednost javne nabavke.

Naručilac je dužan da obezbedi da se postupak javne nabavke sprovodi i dodela ugovora vrši u rokovima i na način propisan ovim zakonom, sa što manje troškova vezanih za postupak i izvršenje javne nabavke.

Načelo obezbeđivanja konkurencije

Član 10.

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke obezbedi što je moguće veću konkurenciju.

Naručilac ne može da ograniči konkurenciju, a posebno ne može onemogućavati bilo kojeg ponuđača da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom upotrebom pregovaračkog postupka, niti korišćenjem diskriminatorских uslova, tehničkih specifikacija i kriterijuma.

Načelo transparentnosti postupka javne nabavke

Član 11.

Naručilac je dužan da obezbedi javnost i transparentnost postupka javne nabavke poštujući, ali ne ograničavajući se samo na obaveze iz ovog zakona.

Načelo jednakosti ponuđača

Član 12.

Naručilac je dužan da u svim fazama postupka javne nabavke obezbedi jednak položaj svim ponuđačima.

Naručilac ne može da određuje uslove koji bi značili nacionalnu, teritorijalnu, predmetnu ili ličnu diskriminaciju među ponuđačima, niti diskriminaciju koja bi proizlazila iz klasifikacije delatnosti koju obavlja ponuđač.

Načelo zaštite životne sredine i obezbeđivanja energetske efikasnosti

Član 13.

Naručilac je dužan da nabavlja dobra, usluge i radove koji ne zagađuju, odnosno koji minimalno utiču na životnu sredinu, odnosno koji obezbeđuju adekvatno smanjenje potrošnje energije – energetske efikasnost i da kada je to opravdano kao element kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude odredi ekološke prednosti

predmeta javne nabavke, energetska efikasnost, odnosno ukupne troškove životnog ciklusa predmeta javne nabavke.

4. Zaštita podataka, dokumentacija i evidentiranje postupka

Zaštita podataka

Član 14.

Naručilac je dužan da:

1) čuva kao poverljive sve podatke o ponuđačima sadržane u ponudi koje je kao takve, u skladu sa zakonom, ponuđač označio u ponudi;

2) odbije davanje informacije koja bi značila povredu poverljivosti podataka dobijenih u ponudi;

3) čuva kao poslovnu tajnu imena, zainteresovanih lica, ponuđača i podnosilaca prijave, kao i podatke o podnetim ponudama, odnosno prijavama, do otvaranja ponuda, odnosno prijave.

Neće se smatrati poverljivim dokazi o ispunjenosti obaveznih uslova, cena i drugi podaci iz ponude koji su od značaja za primenu elemenata kriterijuma i rangiranje ponude.

Određivanje poverljivosti

Član 15.

Naručilac u konkursnoj dokumentaciji može zahtevati zaštitu poverljivosti podataka koje ponuđačima stavlja na raspolaganje, uključujući i njihove podizvođače.

Naručilac može usloviti preuzimanje konkursne dokumentacije potpisivanjem izjave ili sporazuma o čuvanju poverljivih podataka ukoliko ti podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne ili predstavljaju tajne podatke u smislu zakona kojim se uređuje tajnost podataka.

Lice koje je primilo podatke određene kao poverljive dužno je da ih čuva i štiti, bez obzira na stepen te poverljivosti.

Dokumentacija i evidentiranje postupka

Član 16.

Naručilac je dužan da:

1) evidentira sve radnje i akte tokom planiranja, sprovođenja postupka i izvršenja javne nabavke;

2) čuva svu dokumentaciju vezanu za javne nabavke u skladu sa propisima koji uređuju oblast dokumentarne građe i arhiva, najmanje deset godina od isteka ugovorenog roka za izvršenje pojedinačnog ugovora o javnoj nabavci, odnosno pet godina od donošenja odluke o obustavi postupka;

3) vodi evidenciju svih zaključenih ugovora o javnim nabavkama i evidenciju dobavljača.

5. Jezik u postupku javne nabavke

Član 17.

Naručilac priprema konkursnu dokumentaciju i vodi postupak na srpskom jeziku.

Naručilac može konkursnu dokumentaciju pripremiti i na jednom stranom jeziku koji se uobičajeno koristi u međunarodnoj trgovini u oblasti iz koje je predmet javne nabavke.

Ponuđač daje ponudu na jeziku na kojem je pripremljena konkursna dokumentacija, odnosno na jeziku koji je naručilac naznačio u konkursnoj dokumentaciji.

Član 18.

Naručilac može dozvoliti da se ponude, u celini ili delimično, daju i na stranom jeziku, posebno u delu koji se odnosi na tehničke karakteristike, kvalitet i tehničku dokumentaciju.

U slučaju iz stava 1. ovog člana naručilac je dužan da naznači deo ponude koji može biti na stranom jeziku i da navede na kom stranom jeziku.

Naručilac koji u postupku pregleda i ocene ponuda utvrdi da bi deo ponude trebalo da bude preveden na srpski jezik, odrediće ponuđaču primeren rok u kojem je dužan da izvrši prevod tog dela ponude.

U slučaju spora relevantna je verzija konkursne dokumentacije, odnosno ponude, na srpskom jeziku.

6. Valuta

Član 19.

Vrednosti se u postupku javne nabavke iskazuju u dinarima.

Naručilac može da dozvoli ponuđaču da cenu u ponudi iskaže u jednoj stranoj valuti i u tom slučaju će u konkursnoj dokumentaciji navesti da će se za preračun u dinare koristiti odgovarajući srednji devizni kurs Narodne banke Srbije na dan kada je započeto otvaranje ponuda.

Ako je ponuđaču dozvoljeno da cenu u ponudi iskaže u jednoj stranoj valuti, naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji navede u kojoj valuti se cene u ponudi mogu iskazati.

Ako ponuđena cena uključuje uveznu carinu i druge dažbine, ponuđač je dužan da taj deo odvojeno iskaže u dinarima.

7. Komunikacija

Član 20.

Komunikacija se u postupku javne nabavke i u vezi sa obavljanjem poslova javnih nabavki odvija pisanim putem, odnosno putem pošte, elektronske pošte ili faksom.

Izabrano sredstvo komunikacije mora biti široko dostupno, tako da ne ograničava mogućnost učešća zainteresovanih lica u postupku javne nabavke.

Komunikacija treba da se odvija na način da se poštuju rokovi predviđeni ovim zakonom i da se u tom cilju, kada je to moguće, koriste elektronska sredstva.

Komunikacija se mora odvijati na način da se obezbedi čuvanje poverljivih i podataka o zainteresovanim licima, podataka o ponudama i ponuđačima do otvaranja ponuda, da se obezbedi evidentiranje radnji preduzetih u postupku i čuvanje dokumentacije u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast dokumentarne građe i arhiva.

Alati koji se koriste u komunikaciji elektronskim sredstvima i njihove tehničke karakteristike moraju biti široko dostupni i interoperativni, takvi da koriste proizvode informacionih tehnologija u opštoj upotrebi.

Ako je dokument iz postupka javne nabavke dostavljen od strane naručioca ili ponuđača putem elektronske pošte ili faksom, strana koja je izvršila dostavljanje dužna je da od druge strane zahteva da na isti način potvrdi prijem tog dokumenta, što je druga strana dužna i da učini kada je to neophodno kao dokaz da je izvršeno dostavljanje.

II. SPREČAVANJE KORUPCIJE I SUKOBA INTERESA

1. Sprečavanje korupcije

Opšte mere za sprečavanje korupcije

Član 21.

Naručilac je obavezan da preduzme sve potrebne mere kako ne bi došlo do korupcije u planiranju javnih nabavki, u postupku javne nabavke ili tokom izvršenja ugovora o javnoj nabavci, kako bi se korupcija pravovremeno otkrila, kako bi bile otklonjene ili umanjene štetne posledice korupcije i kako bi učesnici u korupciji bili kažnjeni u skladu sa zakonom.

Ako prema okolnostima konkretnog slučaja nije celishodno ostvariti komunikaciju na način određen članom 20. stav 1. ovog zakona, lice zaposleno na poslovima javnih nabavki, odnosno druga lica dužna su da sačine zapisnik ili na drugi način evidentiraju preduzete radnje.

Rukovodilac i odgovorno lice naručioca u obavezi su da zaposlenima na poslovima javnih nabavki sve naloge i uputstva daju pisanim putem, odnosno putem elektronske pošte.

Lice zaposleno na poslovima javnih nabavki dužno je da odbije izvršenje naloga ovlašćenog lica ako je uputstvo i nalog suprotan propisima.

Uprava za javne nabavke je dužna da u saradnji sa državnim organom nadležnim za borbu protiv korupcije sačini plan za borbu protiv korupcije u javnim nabavkama i dostavi Vladi na usvajanje.

Naručilac čija je ukupna procenjena vrednost javnih nabavki na godišnjem nivou veća od milijardu dinara, dužan je da u skladu sa planom iz stava 5. ovog člana donese interni plan za sprečavanje korupcije u javnim nabavkama.

Naručilac će interni plan doneti u roku od tri meseca od dana usvajanja plana iz stava 5. ovog člana.

Interni akt i kontrola nabavki

Član 22.

Naručilac je dužan da donese akt kojim će bliže urediti postupak javne nabavke unutar naručioca, a naročito način planiranja nabavki (kriterijume, pravila i način određivanja predmeta javne nabavke i procenjene vrednosti, način ispitivanja i

istraživanja tržišta), odgovornost za planiranje, ciljeve postupka javne nabavke, način izvršavanja obaveza iz postupka, način obezbeđivanja konkurencije, sprovođenje i kontrolu javnih nabavki, način praćenja izvršenja ugovora o javnoj nabavci.

Sadržinu akta iz stava 1. ovog člana bliže uređuje Uprava za javne nabavke.

Ako nakon donošenja internog akta Uprava za javne nabavke utvrdi nesaglasnost internog akta sa ovim zakonom dužna je da o tome obavesti naručioca, sa predlogom o načinu njegovog usklađivanja i rokom.

Ako naručilac ne postupi na način i u roku iz stava 3. ovog člana Uprava će obavestiti organ koji vrši nadzor nad poslovanjem naručioca i Državnu revizorsku instituciju i pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom.

Naručilac čija ukupna vrednost javnih nabavki na godišnjem nivou prelazi milijardu dinara dužan je da obrazuje posebnu službu koja će sprovođiti kontrolu planiranja, sprovođenja postupka i izvršenja javnih nabavki.

Služba iz stava 5. ovog člana kontroliše celishodnost planiranja konkretne javne nabavke sa stanovišta potreba i delatnosti naručioca, kriterijume za sačinjavanje tehničke specifikacije, način ispitivanja tržišta, opravdanost kriterijuma za dodelu ugovora, izvršenje ugovora, a posebno kvalitet isporučenih dobra i pruženih usluga, odnosno izvedenih radova, stanje zaliha i način korišćenja dobara i usluga.

Pored poslova iz stava 6. ovog člana služba preduzima i druge radnje i mere u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa pojedinim postupkom javne nabavke, odnosno ugovorom o javnoj nabavci.

O sprovedenoj kontroli služba podnosi izveštaj sa preporukama rukovodiocu naručioca i organu koji vrši nadzor nad poslovanjem naručioca.

Način rada i organizacija službe bliže se uređuje internim aktom iz stava 1. ovog člana.

Naručilac je dužan da interni akt donese u roku od tri meseca od dana donošenja akta iz stava 2. ovog člana.

Obaveze iz člana 21. stav 6. i iz stava 5. ovog člana imaju svi naručioci koji u bilo kojoj godini od stupanja na snagu ovog zakona planiraju, odnosno sprovede javne nabavke čija ukupna vrednost prelazi granični iznos od milijardu dinara.

Zaštita integriteta postupka

Član 23.

Lice koje je učestvovalo u planiranju javne nabavke, pripremi konkursne dokumentacije ili pojedinih njenih delova ne može nastupati kao ponuđač ili kao podizvođač ponuđača, niti može sarađivati sa ponuđačima ili podizvođačima prilikom pripremanja ponude.

Naručilac će odbiti ponudu u slučaju iz stava 1. ovog člana i ako je ponuđač, odnosno podnositelj prijave neposredno ili posredno dao, ponudio ili stavio u izgled neku korist ili pokušao da sazna poverljive informacije ili da na bilo koji način utiče na postupanje naručioca u toku postupka javne nabavke.

Način utvrđivanja okolnosti iz stava 2. ovog člana uređuje se internim planom iz člana 21. ovog zakona.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana naručilac je dužan da odmah preduzme mere predviđene internim planom i obavesti nadležne državne organe.

Dužnost prijavljivanja korupcije

Član 24.

Lice zaposleno na poslovima javnih nabavki ili bilo koje drugo lice angažovano kod naručioca, kao i svako zainteresovano lice koje ima podatke o postojanju korupcije u javnim nabavkama dužno je da o tome odmah obavesti Upravu za javne nabavke, državni organ nadležan za borbu protiv korupcije i nadležno tužilaštvo.

Lice iz stava 1. ovog člana ne može dobiti otkaz ugovora o radu ili drugog ugovora o radnom angažovanju, odnosno ne može biti premešteno na drugo radno mesto, zato što je, postupajući savesno i u dobroj veri, prijavilo korupciju u javnim nabavkama, a naručilac je dužan da pruži potpunu zaštitu tom licu.

Lice iz stava 1. ovog člana može se obratiti i javnosti ako:

1) je podnelo prijavu ovlašćenom licu naručioca ili nadležnom organu, ali u primerenom roku nije preduzeta nijedna aktivnost povodom podnete prijave;

2) državni organ nadležan za borbu protiv korupcije ili nadležno tužilaštvo nije preduzelo nijednu aktivnost u roku od mesec dana od dana podnošenja njegove prijave;

3) je podnelo prijavu građanskom nadzorniku, a građanki nadzornik ga ne obavesti o preduzetim merama.

Lice iz stava 1. ovog člana može se obratiti javnosti iako nisu ispunjeni uslovi iz stava 3. ovog člana ako je procenjena vrednost javne nabavke veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona ili je predmet javne nabavke naročito značajan za poslovanje naručioca ili za interese Republike Srbije.

U slučaju povrede radnih i drugih osnovnih prava lica iz stava 1. ovog člana zbog prijavljivanja korupcije, to lice ima pravo na naknadu štete od naručioca.

Naručilac će u okviru internog plana iz člana 21. ovog zakona posebno urediti način prijavljivanja korupcije u postupku javne nabavke i posebno urediti zaštitu prava lica iz stava 1. ovog člana.

Zabrana radnog angažovanja kod dobavljača

Član 25.

Predstavnik naručioca koji je na bilo koji način učestvovao u postupcima javnih nabavki ili sa njim povezana lica, u kojima je ukupna vrednost ugovora dodeljenih određenom dobavljaču u poslednjih godinu dana pre prestanka funkcije ili radnog odnosa predstavnika naručioca, veća od 5% ukupne vrednosti svih ugovora koje je naručilac zaključio u tom periodu, ne mogu u roku od dve godine nakon prestanka funkcije ili radnog odnosa kod naručioca:

1) zaključiti ugovor o radu, ugovor o delu ili na neki drugi način biti angažovani kod tog dobavljača ili kod lica povezanih sa dobavljačem;

2) od dobavljača ili sa njim povezanog lica posredno ili neposredno primiti novčanu naknadu ili kakvu drugu korist;

3) steći udeo ili akcije dobavljača ili lica povezanih sa dobavljačem.

U slučaju kršenja zabrane iz stava 1. ovog člana, naručilac je u obavezi da obavesti državni organ nadležan za borbu protiv korupcije i nadležno tužilaštvo.

Izjava o nezavisnoj ponudi

Član 26.

Naručilac je dužan da kao sastavni deo konkursne dokumentacije predvidi izjavu o nezavisnoj ponudi.

Izjavom o nezavisnoj ponudi ponuđač pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću potvrđuje da je ponudu podneo nezavisno, bez dogovora sa drugim ponuđačima ili zainteresovanim licima.

Izjava iz stava 2. ovog člana dostavlja se u svakom pojedinačnom postupku javne nabavke.

Dužnost prijavljivanja povrede konkurencije

Član 27.

U slučaju postojanja osnovane sumnje u istinitost izjave o nezavisnoj ponudi, naručilac će odmah obavestiti organizaciju nadležnu za zaštitu konkurencije.

Svako zainteresovano lice, odnosno lice zaposleno ili na drugi način radno angažovano kod zainteresovanog lica dužno je da obavesti organizaciju nadležnu za zaštitu konkurencije, ukoliko ima bilo koji podatak o povredi konkurencije u postupku javne nabavke.

Lice iz stava 2. ovog člana ne može dobiti otkaz ugovora o radu ili drugog ugovora o radnom angažovanju, odnosno ne može biti premešteno na drugo radno mesto zato što je, postupajući savesno i u dobroj veri, prijavilo povredu konkurencije u postupku javne nabavke.

Građanski nadzornik

Član 28.

Ako naručilac sprovodi postupak javne nabavke čija je procenjena vrednost veća od milijardu dinara, postupak nadgleda građanski nadzornik.

Za građanskog nadzornika može biti imenovano lice iz redova istaknutih stručnjaka u oblasti javnih nabavki ili oblasti koja je u vezi sa predmetom javne nabavke.

Za građanskog nadzornika može biti imenovano i udruženje koje se bavi javnim nabavkama, sprečavanjem korupcije ili sukoba interesa.

Za građanskog nadzornika ne može biti imenovano lice zaposleno ili na drugi način angažovano kod naručioca ili lica povezanog sa naručiocem, niti lice koje je član političke organizacije.

Uslove i kriterijume za imenovanje i način rada građanskog nadzornika bliže uređuje Uprava za javne nabavke.

Građanskog nadzornika imenuje Uprava za javne nabavke, najkasnije do dana koji je u godišnjem planu nabavki određen kao okvirni datum pokretanja postupka javne nabavke, odnosno 30 dana od dana prijema plana nabavki.

Naručilac ne može pre imenovanja građanskog nadzornika pokrenuti postupak javne nabavke.

Građanski nadzornik je dužan da nadgleda postupak javne nabavke i u tom cilju on ima stalan uvid u postupak, dokumentaciju i komunikaciju naručioca sa zainteresovanim licima, odnosno ponuđačima.

Građanski nadzornik je dužan da podnese odboru Narodne skupštine nadležnom za finansije, odnosno skupštini autonomne pokrajine ili lokalne samouprave i Upravi za javne nabavke, izveštaj o sprovedenom postupku javne nabavke u roku od 20 dana od dana zaključenja ugovora ili donošenja odluke o obustavi postupka.

Ako građanski nadzornik osnovano sumnja u zakonitost postupka javne nabavke obavestiće o tome nadležne državne organe i javnost.

Građanski nadzornik nema pravo na nagradu za svoj rad.

2. Sprečavanje sukoba interesa

Sukob interesa

Član 29.

Sukob interesa u smislu ovog zakona postoji, kada odnos predstavnika naručioca i ponuđača može uticati na nepristrasnost naručioca pri donošenju odluke u postupku javne nabavke, odnosno:

- 1) ako predstavnik naručioca ili sa njim povezano lice učestvuje u upravljanju ponuđača;
- 2) ako predstavnik naručioca ili sa njim povezano lice poseduje više od 1% udela, odnosno akcija ponuđača;
- 3) ako je predstavnik naručioca ili sa njim povezano lice zaposleno ili radno angažovano kod ponuđača ili sa njime poslovno povezano.

Zabrana zaključenja ugovora

Član 30.

Naručilac ne može zaključiti ugovor o javnoj nabavci sa ponuđačem u slučaju postojanja sukoba interesa.

Lice u odnosu sa kojim postoji sukob interesa, ne može biti podizvođač ponuđaču kojem je dodeljen ugovor, niti član grupe ponuđača kojoj je dodeljen ugovor.

Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki će na zahtev naručioca odobriti zaključenje ugovora iz stava 1. ovog člana, ako naručilac dokaže da bi zabrana zaključenja ugovora prouzrokovala velike teškoće u radu ili poslovanju naručioca koje su nesrazmerne vrednosti javne nabavke, odnosno značajno ugrozila interes Republike Srbije, da je preduzeo sve mere radi suzbijanja štetnih posledica, da ostali ponuđači ne ispunjavaju uslove iz postupka, odnosno da je nakon rangiranja njihovih ponuda razlika u ceni veća za 10% ili broj pondera veći za deset u korist izabranog ponuđača.

Odluka iz stava 3. ovog člana objavljuje se na internet stranici naručioca, Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki i na Portalu javnih nabavki.

III. USLOVI I NAČIN SPROVOĐENJA POSTUPKA JAVNE NABAVKE

1. Postupak javne nabavke

Vrste postupaka

Član 31.

Postupci javne nabavke su:

- 1) otvoreni postupak;
- 2) restriktivni postupak;
- 3) kvalifikacioni postupak;
- 4) pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda;
- 5) pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda;
- 6) konkurentni dijalog;
- 7) konkurs za dizajn;
- 8) postupak javne nabavke male vrednosti.

Dodela ugovora se vrši u otvorenom ili restriktivnom postupku.

Dodela ugovora može da se vrši i u drugim postupcima javne nabavke, ako su za to ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

Otvoreni postupak

Član 32.

Otvoreni postupak je postupak u kojem sva zainteresovana lica mogu podneti ponudu.

Restriktivni postupak

Član 33.

Restriktivni postupak je postupak koji se sprovodi u dve faze i u kojem sva zainteresovana lica mogu da podnesu prijavu.

U prvoj fazi, naručilac poziva sva zainteresovana lica da podnesu prijavu i prizna je kvalifikaciju podnosiocima prijava za koje utvrdi da ispunjavaju prethodno određene uslove za kvalifikaciju.

U drugoj fazi restriktivnog postupka, naručilac poziva sve podnosiocima prijava kojima je priznao kvalifikaciju (kandidati) da podnesu ponudu.

Drugu fazu restriktivnog postupka naručilac može da pokrene ako ima najmanje tri kandidata.

Drugu fazu restriktivnog postupka naručilac pokreće u roku ne dužem od šest meseci od konačnosti odluke o priznanju kvalifikacije.

Kvalifikacioni postupak

Član 34.

Naručilac može sprovoditi kvalifikacioni postupak kada javnu nabavku nije moguće unapred planirati sa stanovišta obima, količina i vremena, a predmet te

nabavke su povremene usluge ili potrošna dobra, odnosno povremene popravke ili radovi na redovnom održavanju, koje se pružaju, isporučuju ili izvode prema standardnim, uobičajenim specifikacijama, a ne prema specifičnim zahtevima naručioca.

U kvalifikacionom postupku, naručilac poziva sva zainteresovana lica da podnesu prijavu i priznaje kvalifikaciju podnosiocima prijave za koje utvrdi da ispunjavaju prethodno određene uslove za kvalifikaciju.

Naručilac u roku određenom u pozivu za podnošenje prijave, donosi odluku o priznavanju kvalifikacije koja sadrži listu od najmanje 5 kandidata i period za koji se priznaje kvalifikacija koji može biti do 3 godine, a u obrazloženju odluke obavezno navodi razloge odbijanja ostalih prijava.

Odluku iz stava 3. ovog člana naručilac dostavlja svim podnosiocima prijave u roku od tri dana od dana donošenja.

Naručilac je dužan da listu kandidata ažurira svakih šest meseci priznavanjem kvalifikacije svakom podnosiocu prijave koji ispunjava uslove i koji je u međuvremenu podneo prijavu za priznavanje kvalifikacije.

Poziv za podnošenje prijave u kvalifikacionom postupku, koji sadrži uslove za priznavanje kvalifikacije i konkursnu dokumentaciju, naručilac je dužan da objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici tako da budu dostupni zainteresovanim licima sve vreme dok važi lista kandidata.

Naručilac će isključiti kandidata sa liste kandidata ako prestane da ispunjava uslove za priznavanje kvalifikacije ili ako stekne negativnu referencu, o čemu donosi odluku koja u obrazloženju sadrži razloge za isključenje kandidata i koju u roku od tri dana od dana njenog donošenja dostavlja svim kandidatima.

Tokom važenja liste kandidata naručilac, poziva sve kandidate sa liste da podnesu ponudu i istovremeno poziv objavljuje na Portalu javnih nabavki.

U trenutku slanja poziva za podnošenje ponuda lista kandidata mora da sadrži najmanje pet kandidata.

Pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda

Član 35.

Naručilac može sprovoditi pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda:

1) ako u otvorenom, restriktivnom ili kvalifikacionom postupku ili konkurentnom dijalogu dobije sve neprihvatljive ponude, pod uslovom da se prvobitno određeni uslovi za učešće u postupku, tehničke specifikacije i kriterijumi za dodelu ugovora ne menjaju. Ako naručilac odluči da u pregovarački postupak pozove samo i sve ponuđače koji su učestvovali u otvorenom, restriktivnom ili kvalifikacionom postupku ili konkurentnom dijalogu da dopune svoje ponude, tako da ih učine prihvatljivim, nije dužan da objavi poziv za podnošenje ponuda. Ponuđena cena u ovom pregovaračkom postupku ne može biti veća od ponuđene cene u otvorenom, restriktivnom ili kvalifikacionom postupku, odnosno konkurentnom dijalogu;

2) u izuzetnim slučajevima kada zbog prirode dobara, usluga ili radova, kao i rizika vezanih za njih, nije moguće unapred proceniti vrednost javne nabavke;

3) u slučaju javne nabavke usluga, ako je priroda tih usluga takva da se njihove specifikacije ne mogu dovoljno precizno utvrditi da omoguće primenu

otvorenog ili restriktivnog postupka, a ne postoje uslovi za sprovođenje konkurentnog dijaloga.

Naručilac može sprovoditi pregovarački postupak u više faza, kako bi se smanjio broj ponuda o kojima je potrebno pregovarati primenjujući uslove, specifikacije i kriterijume određene u pozivu za podnošenje ponuda i konkursnoj dokumentaciji.

Naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji odredi elemente ugovora o kojima će se pregovarati, način pregovaranja i da vodi zapisnik o pregovaranju.

Naručilac je dužan da u pregovaračkom postupku obezbedi da ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene i da sa dužnom pažnjom proverava kvalitet predmeta javne nabavke.

Pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda

Član 36.

Naručilac može sprovoditi pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda:

1) ako u otvorenom, odnosno restriktivnom postupku nije dobio nijednu ponudu, odnosno nijednu prijavu ili su sve ponude neodgovarajuće, pod uslovom da se prvobitno određen predmet javne nabavke i uslovi za učešće u postupku, tehničke specifikacije i kriterijumi za dodelu ugovora ne menjaju;

2) ako zbog tehničkih, odnosno umetničkih razloga predmeta javne nabavke ili iz razloga povezanih sa zaštitom isključivih prava, nabavku može izvršiti samo određeni ponuđač;

3) ako zbog izuzetne hitnosti prouzrokovane vanrednim okolnostima ili nepredviđenim događajima, čije nastupanje ni u kom slučaju ne zavisi od volje naručioca, naručilac nije mogao da postupi u rokovima određenim za otvoreni ili restriktivni postupak. Okolnosti koje opravdavaju hitnost ne mogu biti u bilo kakvoj vezi sa naručiocem;

4) kod dodatnih isporuka dobara od prvobitnog dobavljača namenjenih za delimičnu zamenu proizvoda, materijala ili instalacija ili proširenje obima postojećih proizvoda, materijala ili instalacija, koja bi zbog promene dobavljača obavezivala naručioca da nabavlja materijal koji ima drukčije tehničke karakteristike, što bi prouzrokovalo nesrazmerno velike tehničke teškoće u poslovanju i održavanju, pri čemu ukupna vrednost svih dodatnih isporuka dobara ne može da bude veća od 15% od ukupne vrednosti prvobitno zaključenog ugovora u otvorenom ili restriktivnom postupku i da od zaključenja prvobitnog ugovora nije proteklo više od dve godine;

5) u slučaju dodatnih usluga ili radova koji nisu bili uključeni u prvobitni projekat ili u prvobitni ugovor o javnoj nabavci, a koji su zbog nepredvidljivih okolnosti postali neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci, pod uslovom da se ugovor zaključi sa prvobitnim dobavljačem, da ukupna vrednost svih dodatnih usluga ili radova (nepredviđeni radovi) nije veća od 15% od ukupne vrednosti prvobitno zaključenog ugovora u otvorenom ili restriktivnom postupku, da od zaključenja prvobitnog ugovora nije proteklo više od dve godine i da:

(1) se takve dodatne usluge ili radovi ne mogu razdvojiti, u tehničkom ili ekonomskom pogledu, od prvobitnog ugovora o javnoj nabavci, a da se pri tome ne prouzrokuju nesrazmerno velike tehničke teškoće ili nesrazmerno veliki troškovi za naručioca ili

(2) su takve usluge ili radovi, koje bi naručilac mogao nabaviti odvojeno od izvršenja prvobitnog ugovora, neophodni za izvršenje prvobitnog ugovora o javnoj nabavci;

6) u slučaju nabavki dobara pod posebno povoljnim uslovima od ponuđača koji je u likvidaciji, osim prinudne likvidacije, ili stečajju, uz saglasnost ostalih poverilaca, u skladu sa propisima kojima se uređuje likvidacija i stečaj privrednih društava (usvojen plan reorganizacije);

7) u slučaju javne nabavke dobara ponuđenih i kupljenih na robnim berzama;

8) u slučaju javne nabavke usluga koje su deo nastavka konkursa za dizajn organizovanog u skladu sa ovim zakonom, ako je ugovor zaključen sa nagrađenim učesnikom odnosno nagrađenim učesnicima na konkursu i ako naručilac u pregovarački postupak uključi svakog od njih.

Naručilac je dužan da pre pokretanja pregovaračkog postupka iz stava 1. tač. 2) do 6) zahteva od Uprave za javne nabavke mišljenje o osnovanosti primene pregovaračkog postupka.

Formu i sadržinu zahteva iz stava 2. propisuje Uprava za javne nabavke.

Uprava za javne nabavke je dužna da u roku od deset dana od dana prijema kompletnog zahteva iz stava 2. ovog člana, ispita postojanje osnova za sprovođenje pregovaračkog postupka, a tokom ispitivanja može od naručioca zahtevati dodatne informacije i podatke neophodne za utvrđivanje činjenica koje su od značaja za davanje mišljenja.

Mišljenje iz stava 4. ovog člana Uprava za javne nabavke objavljuje na Portalu javnih nabavki.

Ispitivanje postojanja osnova za sprovođenje pregovaračkog postupka zadržava dalje aktivnosti naručioca u postupku, osim u slučaju pregovaračkog postupka iz stava 1. tačka 3) ovog člana i ako mišljenje nije dostavljeno, odnosno objavljeno u roku iz stava 4. ovog člana.

Ako naručilac, nakon prijema mišljenja, donese odluku o pokretanju pregovaračkog postupka, dužan je da istog dana, objavi obaveštenje o pokretanju postupka, koje sadrži podatke iz Priloga 3E, i konkursnu dokumentaciju.

Naručilac je dužan da uvek kada je to moguće, obezbedi konkurenciju, pozivanjem više lica da učestvuju u postupku i da obezbedi da ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene kao i da sa dužnom pažnjom proverava kvalitet predmeta javne nabavke.

Naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji odredi elemente ugovora o kojima će se pregovarati i način pregovaranja, kao i da vodi zapisnik o pregovaranju.

Uprava za javne nabavke izrađuje uputstvo o oblicima i načinu pregovaranja.

Naručilac je dužan da u roku od dva dana od dana donošenja, osim u slučaju iz stava 1. tačka 7) ovog člana, objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici, odluku o dodeli ugovora koja sadrži podatke iz Priloga 3Ž.

Ako pojedini podaci iz odluke predstavljaju poslovnu tajnu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne ili predstavljaju tajne podatke u smislu zakona kojim se uređuje tajnost podataka, ti podaci iz odluke se neće objaviti.

U slučaju iz stava 12. ovog člana odluka se u izvornom obliku dostavlja Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji.

Konkurentni dijalog

Član 37.

Naručilac može sprovoditi konkurentni dijalog u slučaju kada je predmet javne nabavke naročito složen, tako da se ugovor o javnoj nabavci ne može zaključiti primenom otvorenog ili restriktivnog postupka.

Predmet javne nabavke smatra se naročito složenim ako naručilac objektivno nije u mogućnosti da odredi:

- 1) tehničke specifikacije predmeta javne nabavke;
- 2) pravnu, odnosno ekonomsku strukturu javne nabavke.

Naručilac poziva sva zainteresovana lica da podnesu prijave i priznaje kvalifikaciju podnosiocima prijave na osnovu prethodno određenih uslova.

Odluka o priznavanju kvalifikacije sadrži obrazloženje u kojem su navedeni razlozi odbijanja ostalih prijava, a naručilac je dostavlja svim podnosiocima prijava.

U cilju očuvanja konkurencije naručilac može odlučiti da čuva kao poslovnu tajnu podatke o kandidatima i tada podnosiocima prijave umesto odluke iz stava 4. ovog člana, dostavlja pojedinačno obaveštenje.

Naručilac vodi dijalog sa svim podnosiocima prijave kojima je priznao kvalifikaciju (kandidati) u cilju pronalaženja rešenja koje će zadovoljiti njegove potrebe.

Tokom celog postupka, a posebno u fazi dijaloga naručilac je dužan da obezbedi jednak tretman ponuđača, posebno vodeći računa da pojedinim ponuđačima ne pruži informacije koje mogu ostale ponuđače dovesti u neravnopravan položaj.

Naručilac vodi dijalog dok ne prepozna rešenje, odnosno rešenja koja mogu zadovoljiti njegove potrebe.

Naručilac vodi dijalog sa kandidatom samo o rešenju koje taj kandidat nudi.

Naručilac ne može kandidatima otkriti ponuđena rešenja ili druge informacije koje se tiču ponuđenog rešenja nekog od kandidata.

Naručiocima mogu predvideti pozivom za podnošenje ponuda i konkursnom dokumentacijom da se postupak sprovodi u više faza u cilju smanjenja broja rešenja o kojima će se voditi dijalog.

U slučaju iz stava 11. ovog člana broj kandidata u fazi dijaloga ne može biti manji od tri, osim ukoliko se prijavi manji broj zainteresovanih lica.

Naručilac je dužan da dostavi obrazloženu odluku kandidatu koji je isključen iz dijaloga.

Nakon što naručilac prepozna rešenje, odnosno rešenja koja mogu zadovoljiti njegove potrebe, poziva sve kandidate koji nisu isključeni iz dijaloga da dostave svoje konačne ponude na osnovu jednog ili više usvojenih rešenja predstavljenih tokom dijaloga.

Odluka o dodeli ugovora u konkurentnom dijalogu donosi se primenom kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda.

Elementi kriterijuma određuju se u konkursnoj dokumentaciji pre faze dijaloga.

Naručilac je dužan da pre donošenja odluke o pokretanju postupka pribavi od Uprave za javne nabavke saglasnost za sprovođenje konkurentnog dijaloga.

U zahtevu za saglasnost iz stava 17. ovog člana, naručilac navodi sve okolnosti koje opravdavaju upotrebu konkurentnog dijaloga i prilaže neophodne dokaze.

Uprava za javne nabavke dužna je da na zahtev naručioca iz stava 17. ovog člana odgovori u roku od 15 dana od prijema zahteva.

Konkurs za dizajn

Član 38.

Naručilac sprovodi konkurs za dizajn u oblastima urbanističkog planiranja, arhitekture, građevinarstva, inženjerstva i informatike.

Naručilac sprovodi konkurs za dizajn primenjujući pravila otvorenog ili restriktivnog postupka, osim ako ovim članom nije drugačije određeno.

Naručilac objavljuje poziv za učešće na konkursu za dizajn, na način predviđen za objavljivanje oglasa o javnoj nabavci i u skladu sa Prilogom 3D.

Pravo na učešće na konkursu ne može biti ograničeno:

- 1) na određeno geografsko područje ili deo područja;
- 2) na osnovu zahteva da učesnici mogu biti isključivo pravna ili fizička lica;

Konkurs za dizajn može biti organizovan:

- 1) kao postupak koji prethodi dodeli ugovora o javnim uslugama;
- 2) kao postupak u kojem se isplaćuju nagrade učesnicima.

U slučaju iz stava 5. tačka 1) ovog člana procenjena vrednost javne nabavke zasniva se na procenjenoj vrednosti javne nabavke usluga uključujući i moguće nagrade, odnosno naknade učesnicima.

U slučaju iz stava 5. tačka 2) ovog zakona procenjena vrednost javne nabavke zasniva se na ukupnom iznosu nagrada, odnosno naknada učesnicima, uključujući i procenjenu vrednost ugovora o javnoj nabavci usluga koji se može naknadno dodeliti u pregovaračkom postupku iz člana 36. stav 1. tačka 8) ako naručilac u pozivu za učešće na konkursu nije isključio takvu mogućnost.

Dizajn, plan ili projekat, bira nezavisni žiri.

Članovi žirija mogu biti samo fizička lica koja nisu u sukobu interesa u smislu člana 29. ovog zakona.

Ako naručilac zahteva od učesnika na konkursu posebne profesionalne kvalifikacije ili iskustvo, najmanje jedna trećina članova žirija mora imati najmanje jednake kvalifikacije, odnosno iskustvo.

Žiri je samostalan u odlučivanju i razmatra anonimne dizajne, planove i projekte isključivo na osnovu kriterijuma određenih u pozivu za učešće i konkursnoj dokumentaciji.

Žiri sastavlja izveštaj o oceni dizajna, plana ili projekta, koji potpisuju svi članovi žirija. U izveštaj se unose napomene i delovi dizajna, plana, odnosno projekta koje treba pojasniti.

Anonimnost se mora poštovati do donošenja odluke žirija, odnosno sastavljanja izveštaja.

Nakon sastavljanja izveštaja, mogu se pozvati učesnici da razjasne pojedine delove dizajna, plana ili projekta. U tom slučaju sastavlja se zapisnik o razgovorima članova žirija i učesnika.

Nakon sprovedenog postupka naručilac objavljuje obaveštenje o rezultatima konkursa u skladu sa Prilogom 3J.

Javna nabavka male vrednosti

Član 39.

Javna nabavka male vrednosti, u smislu ovog zakona, jeste nabavka istovrsnih dobara, usluga ili radova čija je ukupna procenjena vrednost na godišnjem nivou niža od 3.000.000 dinara.

Na nabavke istovrsnih dobara, usluga ili radova čija je ukupna procenjena vrednost na godišnjem nivou niža od 400.000 dinara, naručioci nisu obavezni da primenjuju odredbe ovog zakona.

Kada sprovodi nabavke iz stava 2. ovog člana naručilac je dužan da spreči postojanje sukoba interesa, da obezbedi konkurenciju i da ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene.

Postupak javne nabavke sprovodi službenik za javne nabavke, odnosno lice zaposleno na poslovima javnih nabavki, osim ukoliko složenost predmeta javne nabavke zahteva učešće i drugih stručnih lica.

Naručilac u postupku javne nabavke male vrednosti poziva najmanje tri lica koja obavljaju delatnost koja je predmet javne nabavke i koja su prema saznanjima naručioca sposobna da izvrše nabavku, da podnesu ponude i istovremeno objavljuje poziv za podnošenje ponuda na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici.

U pojedinačnom postupku javne nabavke male vrednosti čija vrednost nije veća od iznosa iz stava 2. ovog člana, naručilac može umesto zaključenja ugovora o javnoj nabavci, najpovoljnijem ponuđaču izdati narudžbenicu ako sadrži bitne elemente ugovora.

2. Posebni oblici postupka javne nabavke

Okvirni sporazum

Član 40.

Naručilac može zaključiti okvirni sporazum nakon sprovedenog otvorenog ili restriktivnog postupka.

Naručilac ne može zaključiti okvirni sporazum ako su predmet javne nabavke usluge iz Priloga 1 ovog zakona, kategorija br. 6 i 27, ili radovi za koje se izdaje građevinska dozvola u smislu zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

Okvirni sporazum se zaključuje sa jednim ili najmanje tri ponuđača, a naručilac je dužan da u pozivu za podnošenje ponuda, odnosno prijava navede sa koliko ponuđača zaključuje okvirni sporazum.

Okvirni sporazum ne može trajati duže od tri godine, a ako je zaključen sa jednim ponuđačem ne može trajati duže od dve godine.

Na osnovu okvirnog sporazuma naručilac može zaključiti ugovor o javnoj nabavci sa najpovoljnijim dobavljačem, odnosno najpovoljnijem dobavljaču izdati narudžbenicu, ako sadrži bitne elemente ugovora:

- 1) primenom kriterijuma ili uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu;
- 2) dostavljanjem ponuda od strane dobavljača, u skladu sa bliže definisanim kriterijumima ili uslovima, ukoliko nisu precizno definisani okvirnim sporazumom, ali koji nisu u suprotnosti sa okvirnim sporazumom.

U slučaju iz stava 5. tačka 2) ovog člana, naručilac je obavezan da postupa kao u drugoj fazi restriktivnog postupka, a može koristiti i elektronsku licitaciju.

Ako je okvirni sporazum zaključen sa jednim dobavljačem, naručilac zaključuje ugovor sa tim dobavljačem pod uslovima i u granicama propisanim okvirnim sporazumom, a ako je neophodno, pozvaće dobavljača da dopuni svoju ponudu na osnovu koje je zaključen okvirni sporazum u skladu sa bliže definisanim uslovima.

Uprava za javne nabavke sačinice modele i uputstvo o načinu zaključivanja okvirnih sporazuma.

Sistem dinamične nabavke

Član 41.

Naručilac obrazuje sistem dinamične nabavke koristeći isključivo elektronska sredstva, primenjujući pravila otvorenog postupka, osim ako je ovim članom drugačije određeno.

Elektronska sredstva i informacioni sistem, odnosno tehnologija pomoću koje se uspostavlja i vodi sistem dinamične nabavke, mora biti široko dostupna zainteresovanim licima i ne može voditi ograničenju konkurencije.

Naručilac objavljuje poziv za podnošenje ponuda kojim poziva sva zainteresovana lica da podnesu početne ponude.

Tehničke specifikacije predmeta nabavke moraju biti precizno određene, kako bi ponuđači mogli da podnesu odgovarajuće ponude.

Poziv za podnošenje početnih ponuda važi sve vreme dok traje sistem dinamične nabavke i zainteresovano lice može u svakom trenutku podneti početnu ponudu kojom zahteva da bude primljen u sistem.

Ako ponuda ponuđača bude ocenjena kao prihvatljiva, ponuđač će biti primljen u sistem dinamične nabavke.

Naručilac je dužan da u roku od 15 dana od dana prijema početne ponude izvrši njenu ocenu i odluči o prijemu podnosioca u sistem dinamične nabavke.

U toku trajanja sistema dinamične nabavke ponuđači koji su primljeni u sistem mogu poboljšati ili promeniti svoju početnu ponudu, pod uslovom da poštuju tehničke specifikacije naručioca.

Pre zaključenja svakog pojedinačnog ugovora o javnoj nabavci, naručilac objavljuje na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici obaveštenje o postojanju sistema dinamične nabavke, kojim istovremeno poziva sva zainteresovana lica da podnesu početnu ponudu i uključe se u sistem dinamične nabavke.

Ako nakon objavljivanja obaveštenja iz stava 9. ovog člana naručilac primi početnu ponudu, dužan je da izvrši ocenu početne ponude pre nego što pozove članove sistema dinamične nabavke da podnesu konačne ponude.

Najpovoljnija ponuda bira se primenom kriterijuma određenih u javnom pozivu iz stava 3. ovog člana, ali oni moraju biti takvi da omoguće automatsko ocenjivanje ponuda i rangiranje ponuda pomoću elektronskih sredstava.

Sistem dinamične nabavke ne može trajati duže od četiri godine, a tokom trajanja sistema naručilac ne može menjati uslove za prijem u sistem.

Naručilac ne može usloviti podnošenje početnih ponuda ili prijem u sistem dinamične nabavke, plaćanjem naknade, depozita i sl.

3. Elektronska licitacija

Uslovi za primenu elektronske licitacije

Član 42.

Elektronsku licitaciju naručilac može primeniti kada se predmet javne nabavke može jasno i objektivno opisati.

Elektronska sredstva i informacioni sistem, odnosno tehnologija pomoću koje se primenjuje elektronska licitacija, mora biti široko dostupna zainteresovanim licima i ne može voditi ograničenju konkurencije.

Naručilac može sprovesti elektronsku licitaciju u otvorenom, restriktivnom ili pregovaračkom postupku iz člana 35. stav 1. tačka 1) ovog zakona.

Naručilac može sprovesti elektronsku licitaciju prilikom podnošenja ponuda za ugovor o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma.

Elektronska licitacija se može sprovoditi samo u pogledu kriterijuma, odnosno elemenata kriterijuma koji se mogu na jasan i razumljiv način kvantifikovati, tako da ih je moguće predstaviti u brojevima ili procentima, odnosno da su pogodni za automatsko ocenjivanje pomoću elektronskih sredstava, bez bilo kakve intervencije naručioca.

Način primene elektronske licitacije

Član 43.

Naručilac u pozivu za podnošenje ponuda posebno navodi da će biti sprovedena elektronska licitacija.

Naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji odredi:

- 1) kriterijum odnosno elemente kriterijuma koji su predmet elektronske licitacije;
- 2) granice u kojima se mogu ili moraju menjati vrednosti ponuda u pogledu kriterijuma, odnosno elemenata kriterijuma;
- 3) uslove pod kojima ponuđači mogu menjati ponude;
- 4) podatke dostupne ponuđačima tokom elektronske licitacije, odnosno kada će biti dostupni;
- 5) način sprovođenja elektronske licitacije;
- 6) opremu kojom se sprovodi elektronska licitacija i tehničke specifikacije potrebne za vezu sa informacionim sistemom naručioca.

Pre početka elektronske licitacije, naručilac sprovodi stručnu ocenu ponuda, primenjujući kriterijum i sve elemente kriterijuma određene u pozivu za podnošenje ponuda i konkursnoj dokumentaciji.

Dokaze o ispunjenosti uslova za učešće u postupku, koji se ne mogu dostaviti elektronskim putem ponuđač je dužan da dostavi u pisanom obliku pre isteka roka za podnošenje ponuda.

Poziv za podnošenje ponuda dostavlja se elektronskim putem istovremeno svim ponuđačima za koje se, na osnovu prethodne stručne ocene ponuda, utvrdi da su podneli prihvatljive ponude.

Poziv za podnošenje ponuda sadrži:

- 1) podatke od značaja za korišćenje informacionog sistema naručioca;
- 2) datum i sat početka elektronske licitacije;
- 3) rezultat prethodne stručne ocene ponuda;
- 4) matematičku formulu koja će se primenjivati u elektronskoj licitaciji, koja omogućava da se automatski odrede promene u rangiranju ponuda na osnovu ponuđenih novih cena, odnosno ostalih elemenata kriterijuma za dodelu ugovora (u daljem tekstu: matematička formula).

Matematička formula mora da sadrži pondere za sve elemente kriterijuma koje je naručilac odredio u pozivu za podnošenje ponuda i konkursnoj dokumentaciji, prilagođena za ocenu izmenjenih vrednosti delova ponude.

Ako su dozvoljene varijante ponude, za svaku od varijanti se sastavlja različita matematička formula.

Elektronska licitacija se može sprovoditi u više uzastopnih faza i može početi najranije dva dana od dana dostavljanja poziva iz stava 5. ovog člana.

Elektronska licitacija u slučaju podnošenja elektronske ponude

Član 44.

Ukoliko su u postupku javne nabavke ponude podnete u elektronskom obliku, naručilac može elektronsku licitaciju da sprovodi bez posebnog pozivanja ponuđača, odmah posle otvaranja ponuda i njihovog automatskog rangiranja, pod uslovom da se svakom od ponuđača omogući pristup podacima o trenutnom rangiranju i o ponuđenim vrednostima ponuda drugih ponuđača.

Naručilac u pozivu za podnošenje ponude objavljuje nameru da sprovede elektronsku licitaciju na način iz stava 1. ovog člana.

Transparentnost elektronske licitacije

Član 45.

Tokom sprovođenja elektronske licitacije, naručilac je dužan da omogući ponuđačima uvid u podatke na osnovu kojih mogu da u svakom trenutku odrede redosled podnetih ponuda i broj ponuđača, ali tako da ne otkrije identitet ponuđača.

Završetak elektronske licitacije

Član 46.

Naručilac završava elektronsku licitaciju na jedan ili više sledećih načina:

- 1) određivanjem tačnog datuma i sata prestanka elektronske licitacije;
- 2) prestankom prijema nove cene ili elemenata kriterijuma, koji zadovoljavaju zahteve u pogledu minimalnih razlika. Vreme koje je dozvoljeno da protekne posle prijema poslednje promene ponude, a pre završetka licitacije naručilac navodi u pozivu za podnošenje ponuda;
- 3) završetkom broja faza elektronske licitacije određenih u pozivu za podnošenje ponuda.

Nakon završetka elektronske licitacije naručilac donosi odluku o dodeli ugovora na osnovu rezultata automatskog rangiranja ponuda.

Obavezna primena elektronske nabavke

Član 47.

Naručilac čija ukupna vrednost javnih nabavki na godišnjem nivou, koje ispunjavaju uslove iz ovog zakona za primenu elektronske licitacije, prelazi iznos od 700.000.000 dinara, dužan je da uspostavi informacioni sistem i primenjuje elektronsku licitaciju.

4. Centralizovane javne nabavke

Telo za centralizovane javne nabavke

Član 48.

Telo za centralizovane javne nabavke je naručilac koji zaključuje okvirne sporazume ili dodeljuje ugovore za dobra, usluge ili radove namenjene naručiocima ili direktno pribavlja dobra, odnosno usluge za potrebe naručilaca.

Telo za centralizovane nabavke je dužno da postupak javne nabavke oblikuje na način da omogući učešće malih i srednjih preduzeća.

Telo za centralizovane javne nabavke može biti obrazovano na republičkom, pokrajinskom nivou ili na nivou lokalne samouprave.

Više lokalnih samouprava može osnovati zajedničko telo za centralizovane javne nabavke.

Osnivanje i način rada tela iz stava 3. i 4. ovog člana uređuje se zakonom, propisom Vlade, odlukom naručioca ili sporazumom između naručilaca.

Na odluku naručioca, odnosno sporazum naručilaca iz stava 5. ovog člana saglasnost daje Uprava za javne nabavke. Ako Uprava ne da saglasnost ukazaće na nezakonitosti, odnosno nepravilnosti odluke ili sporazuma i predložiti kako da se otklone.

Uprava za zajedničke poslove

Član 49.

Uprava za zajedničke poslove republičkih organa (dalje u tekstu: Uprava za zajedničke poslove) je telo za centralizovane javne nabavke za potrebe državnih organa i organizacija, uključujući i pravosudne organe.

Predmet javne nabavke iz stava 1. ovog člana mogu biti dobra i usluge iz Priloga 2 ovog zakona i radovi za koje se ne izdaje građevinska dozvola u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja.

Uprava za zajedničke poslove kao telo za centralizovane nabavke sprovodi isključivo otvoreni i restriktivni postupak i dužna je da javne nabavke oblikuje po partijama uvek kada je to moguće.

Uprava za zajedničke poslove može sprovesti pregovarački postupak ako su ispunjeni uslovi iz člana 35. stav 1 tačka 1) ovog zakona.

Uprava za zajedničke poslove dužna je da uspostavi informacioni sistem i primenjuje sistem dinamične nabavke i elektronsku licitaciju, kada je to moguće.

Naručioci iz stava 1. ovog člana dužni su da do 31. januara dostave Upravi za zajedničke poslove plan nabavki, odnosno potrebe sa specifikacijama predmeta javnih nabavki.

Uprava za zajedničke poslove prati izvršenje ugovora i okvirnih sporazuma i vodi jedinstvenu elektronsku evidenciju dobavljača.

Uprava za zajedničke poslove može predložiti mere za poboljšanje sistema javnih nabavki.

Ako naručilac koji dobra i usluge nabavlja na način iz stava 1. ovog člana ima primedbe na zaključeni ugovor, odnosno okvirni sporazum, dužan je da o tome obavesti Državnu revizorsku instituciju.

Vlada na osnovu predloga ministarstva nadležnog za poslove finansija i Uprave za javne nabavke utvrđuje spisak naručilaca iz stava 1. ovog člana.

Spisak naručilaca iz stava 1. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije“ i na Portalu javnih nabavki.

Spisak predmeta nabavke iz stava 2. ovog člana, uslove i način sprovođenja postupka javne nabavke od strane Uprave za zajedničke poslove bliže uređuje Vlada.

Sprovođenje postupka javne nabavke od strane više naručilaca

Član 50.

Naručioci mogu zajednički sprovesti određeni postupak javne nabavke.

Odluku o zajedničkom sprovođenju postupka javne nabavke naručioci dostavljaju na mišljenje Upravi za javne nabavke.

Sadržinu odluke iz stava 2. ovog člana utvrđuje Uprava za javne nabavke.

Za zakonitost i pravilnost postupka solidarno su odgovorni naručioci koji sprovode javnu nabavku.

5. Plan nabavki

Član 51.

Naručilac je dužan da do 31. januara donese plan nabavki za tekuću godinu koji se sastoji od plana javnih nabavki i plana nabavki na koje se zakon ne primenjuje i koji sadrži sledeće podatke:

- 1) redni broj (javne) nabavke;
- 2) predmet (javne) nabavke;
- 3) iznos planiranih sredstava za (javnu) nabavku;
- 4) podatke o aproprijaciji u budžetu, odnosno finansijskom planu za plaćanje;
- 5) procenjenu vrednost (javne) nabavke, na godišnjem nivou i ukupno;
- 6) vrstu postupka javne nabavke, odnosno odredbu ovog zakona na osnovu koje se ne primenjuje na nabavku;
- 7) okvirni datum pokretanja postupka;
- 8) okvirni datum zaključenja ugovora;
- 9) okvirni datum izvršenja ugovora.

Naručilac posebno, uz obrazloženje, navodi u planu ukoliko nabavku sprovodi preko tela za centralizovane nabavke ili zajedno sa drugim naručiocem.

U planu nabavki naručilac posebno navodi razloge i opravdanost svake pojedinačne nabavke i način na koji je utvrdio procenjenu vrednost javne nabavke.

Prvobitno planirana sredstva za određenu javnu nabavku ne mogu se povećati za više od 10 %, osim u slučaju elementarnih nepogoda, havarija ili vanrednih događaja čije nastupanje ne zavisi od volje naručioca.

Naručilac može izmeniti plan nabavki u slučaju rebalansa budžeta, odnosno izmena finansijskog plana, ali tako da sve izmene budu vidljive u odnosu na osnovni plan i da sve izmene budu obrazložene.

Plan nabavke u elektronskom obliku naručilac dostavlja Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji u roku od deset dana od dana donošenja.

Naručilac je dužan da do 31. marta tekuće godine, sačini izveštaj o izvršenju plana nabavki za prethodnu godinu, koji dostavlja Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji.

Formu i sadržinu plana nabavki i izveštaja o izvršenju plana nabavki bliže uređuje Uprava za javne nabavke.

6. Pokretanje postupka

Uslovi za pokretanje postupka

Član 52.

Naručilac može da pokrene postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki naručioca i ako su za tu nabavku predviđena sredstva u budžetu Republike Srbije, teritorijalne autonomije, lokalne samouprave ili u finansijskom planu naručioca.

Ako ugovor o javnoj nabavci traje više godina, obaveze koje će dospovati u narednim godinama moraju biti ugovorene u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Ako nisu doneti budžet Republike Srbije, teritorijalne autonomije, lokalne samouprave ili finansijski plan drugog naručioca, naručilac može početi postupak javne nabavke samo do iznosa sredstava planiranih u skladu sa propisom o privremenom finansiranju.

Odluka o pokretanju postupka

Član 53.

Naručilac pokreće postupak javne nabavke donošenjem odluke o pokretanju postupka u pisanom obliku koja sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca, odnosno poslovno ime;
- 2) redni broj javne nabavke za tekuću godinu;
- 3) predmet javne nabavke, naziv i oznaku iz opšteg rečnika nabavke;
- 4) vrstu postupka javne nabavke;
- 5) procenjenu vrednost javne nabavke;
- 6) okvirne datume u kojima će se sprovoditi pojedinačne faze postupka javne nabavke;
- 7) podatke o aproprijaciji u budžetu, odnosno finansijskom planu.

U slučaju primene pregovaračkog postupka ili konkurentnog dijaloga odluka sadrži i razloge za primenu tog postupka.

U slučaju primene pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda odluka sadrži i osnovne podatke o licima kojima će naručilac uputiti poziv za podnošenje ponude i razloge za upućivanje poziva tim licima.

Odluka može da sadrži i druge elemente, ako naručilac proceni da su potrebni za sprovođenje postupka javne nabavke.

Komisija za javnu nabavku

Član 54.

Postupak javne nabavke sprovodi komisija za javnu nabavku (u daljem tekstu: komisija) koja se obrazuje rešenjem naručioca.

Rešenje o obrazovanju komisije (u daljem tekstu: rešenje) donosi organ naručioca nadležan za donošenje odluke o pokretanju postupka javne nabavke.

Rešenje sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca, odnosno poslovno ime;
- 2) pravni osnov za donošenje rešenja;
- 3) naziv organa koji donosi rešenje;
- 4) naziv rešenja;

5) navode o obrazovanju komisije, predmetu javne nabavke, broju javne nabavke, imenovanju članova komisije, ovlašćenjima i dužnostima komisije, zadacima komisije i rokovima za njihovo izvršenje.

Rešenjem se imenuju zamenici članova komisije.

Komisija ima najmanje tri člana od kojih je jedan službenik za javne nabavke ili lice sa stečenim obrazovanjem na pravnom fakultetu, na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije – master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine.

U postupcima javnih nabavki čija je procenjena vrednost veća od trostrukog iznosa iz člana 39. stav 1. ovog zakona, službenik za javne nabavke je član komisije.

Za članove komisije se imenuju lica koja imaju odgovarajuće stručno obrazovanje iz oblasti iz koje je predmet javne nabavke.

Ako naručilac nema zaposleno lice koje ima odgovarajuće stručno obrazovanje iz oblasti iz koje je predmet javne nabavke, u komisiju se može imenovati lice koje nije zaposleno kod naručioca.

U komisiju se ne mogu imenovati lica zaposlena, odnosno radno angažovana kod lica kojem je poverena izrada konkursne dokumentacije.

U komisiju se ne mogu imenovati lica koje mogu biti u sukobu interesa za taj predmet javne nabavke.

Nakon donošenja rešenja, članovi komisije potpisuju izjavu kojom potvrđuju da u predmetnoj javnoj nabavci nisu u sukobu interesa.

Komisija je dužna da sprovede postupak javne nabavke određen u odluci o pokretanju postupka i odgovorna je za zakonitost sprovođenja postupka.

Komisija:

1) priprema konkursnu dokumentaciju, oglase o javnim nabavkama, izmene ili dopune konkursne dokumentacije, dodatne informacije ili objašnjenja u vezi sa pripremanjem ponuda ili prijave;

2) otvara, pregleda, ocenjuje i rangira ponude ili prijave;

3) vodi pregovarački postupak;

4) sačinjava pismeni izveštaj o stručnoj oceni ponuda;

5) priprema predlog odluke o dodeli ugovora, predlog odluke o zaključenju okvirnog sporazuma, predlog odluke o obustavi postupka javne nabavke, kao i predlog odluke o priznavanju kvalifikacije;

6) odlučuje povodom podnetog zahteva za zaštitu prava;

7) preduzima druge radnje u postupku u zavisnosti od vrste postupka i predmeta nabavke.

Komunikaciju sa zainteresovanim licima i ponuđačima obavljaju isključivo članovi komisije.

7. Oglasi o javnoj nabavci

Vrste oglasa

Član 55.

Oglasi o javnoj nabavci su:

1) prethodno obaveštenje;

2) poziv za podnošenje ponuda i prijave;

3) obaveštenje o sistemu dinamične nabavke;

4) poziv za učešće na konkursu za dizajn;

5) obaveštenje o priznavanju kvalifikacije;

6) obaveštenje o zaključenom okvirnom sporazumu;

7) obaveštenje o pokretanju pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda;

8) obaveštenje o zaključenom ugovoru;

9) obaveštenje o rezultatima konkursa;

10) obaveštenje o obustavi postupka javne nabavke.

Sadržina oglasa o javnoj nabavci određena je u Prilogu 3.

Uprava za javne nabavke utvrdiće standardne obrasce za oglase o javnoj nabavci u skladu sa Prilogom 3 ovog zakona.

Opšti rečnik nabavke

Član 56.

Naručilac je dužan da u oglasima o javnoj nabavci prilikom definisanja predmeta javne nabavke koristi nazive i oznake iz opšteg rečnika nabavke.

Vlada Uredbom utvrđuje opšti rečnik nabavke u skladu sa odgovarajućim rečnikom u Evropskoj uniji - CPV (*Common Procurement Vocabulary*).

Način objavljivanja oglasa

Član 57.

Oglasi o javnoj nabavci objavljuju se na Portalu javnih nabavki i na internet stranici naručioca.

Ako je procenjena vrednost javne nabavke veća od 250.000.000 dinara za dobra i usluge i 500.000.000 dinara za radove ovog zakona, naručilac je dužan da oglas o javnoj nabavci iz člana 55. stav 1. tač. 2) do 4) objavi i na stranom jeziku, koji se obično koristi u međunarodnoj trgovini u oblasti iz koje je predmet javne nabavke.

Naručilac koji ne poseduje internet stranicu nije dužan da formira internet stranicu radi objavljivanja oglasa o javnoj nabavci.

Član 58.

Naručilac može da objavi poziv za podnošenje ponuda ili prijava i u nekom specijalizovanom listu prema predmetu konkretne javne nabavke.

Prilikom odlučivanja o objavljivanju oglasa na način iz stava 1. ovog člana, naručilac posebno vodi računa o procenjenoj vrednosti javne nabavke, troškovima oglašavanja, vrsti, složenosti i specifičnosti predmeta javne nabavke, razvijenosti domaćeg tržišta i broju domaćih ponuđača koji su sposobni da izvrše nabavku.

Prethodno obaveštenje

Član 59.

Naručilac je dužan da najmanje jednom godišnje, na početku godine, objavi prethodno obaveštenje o nameri da sprovede postupak javne nabavke:

- 1) dobara, ukoliko je ukupna procenjena vrednost istovrsnih dobara na godišnjem nivou veća od petnaestostrukog iznosa iz člana 39. stav 1. ovog zakona;
- 2) usluga, ukoliko je ukupna procenjena vrednost istovrsnih usluga na godišnjem nivou veća od petnaestostrukog iznosa iz člana 39. stav 1. ovog zakona;
- 3) radova ukoliko je ukupna procenjena vrednost istovrsnih radova na godišnjem nivou veća od dvadesetostrukog iznosa iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Sadržina prethodnog obaveštenja određena je u Prilogu 3A.

Objavljivanje poziva za podnošenje ponude i poziva za podnošenje prijave

Član 60.

Naručilac je dužan da objavi poziv za podnošenje ponude, u:

- 1) otvorenom postupku;
- 2) postupku javne nabavke male vrednosti;
- 3) pregovaračkom postupku sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda.

Naručilac je dužan da objavi poziv za podnošenje prijave u:

- 1) restriktivnom postupku;
- 2) kvalifikacionom postupku;
- 3) konkurentnom dijalogu.

Sadržina poziva za podnošenje ponuda određena je u Prilogu 3B, a sadržina poziva za podnošenje prijave u Prilogu 3V.

8. Konkursna dokumentacija

Priprema i sadržina konkursne dokumentacije

Član 61.

Naručilac je dužan da pripremi konkursnu dokumentaciju tako da ponuđači na osnovu nje mogu da pripreme prihvatljivu ponudu.

Naručilac nije dužan da objavi procenjenu vrednost javne nabavke.

Podaci sadržani u konkursnoj dokumentaciji moraju biti istovetni sa podacima koji su navedeni u pozivu za podnošenje ponuda.

Konkursna dokumentacija shodno vrsti postupka i prirodi predmeta javne nabavke sadrži:

- 1) uputstvo ponuđačima kako da sačine ponudu;
- 2) obrazac ponude;
- 3) uslove i uputstvo kako se dokazuje ispunjenost uslova;
- 4) model ugovora (osim u pregovaračkom postupku i u slučaju kada je predmet javne nabavke takav da ponuđač dostavlja svoj model ugovora);
- 5) vrstu, tehničke karakteristike (specifikacije), kvalitet, količinu i opis dobara, radova ili usluga, način sprovođenja kontrole i obezbeđivanja garancije kvaliteta, rok izvršenja, mesto izvršenja ili isporuke dobara, eventualne dodatne usluge i sl. (osim u slučaju nabavke kredita kao finansijske usluge kada se sačinjava kreditni zahtev);
- 6) tehničku dokumentaciju i planove, odnosno dokumentaciju o kreditnoj sposobnosti naručioca u slučaju javne nabavke finansijske usluge kredita;
- 7) obrazac strukture ponuđene cene, sa uputstvom kako da se popuni;
- 8) obrazac troškova pripreme ponude;
- 9) izjavu o nezavisnoj ponudi.

U slučaju javnih nabavki kod kojih je poziv za podnošenje ponude objavljen na stranom jeziku, naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji navede državni organ ili organizaciju, odnosno organ ili službu teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave gde se mogu blagovremeno dobiti i ispravni podaci o poreskim obavezama, zaštiti životne sredine, zaštiti pri zapošljavanju, uslovima rada i sl, a koji su vezani za izvršenje ugovora o javnoj nabavci.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija bliže propisuje formu i sadržinu kreditnog zahteva iz stava 4. tačka 5) ovog člana, kao i formu i sadržinu dokumentacije o kreditnoj sposobnosti naručioca iz stava 4. tačka 6) ovog člana.

Naručilac može u konkursnoj dokumentaciji da navede vrstu sredstava finansijskog obezbeđenja kojim ponuđači obezbeđuju ispunjenje svojih obaveza u postupku javne nabavke, kao i ispunjenje svojih ugovornih obaveza, odnosno za povraćaj avansnog plaćanja (različiti oblici ručne zaloge hartija od vrednosti ili drugih pokretnih stvari, hipoteka, menica, jemstvo drugog pravnog lica sa odgovarajućim bonitetom, bankarske garancije, polise osiguranja i dr.).

Naručilac je dužan da zahteva sredstvo obezbeđenja za povraćaj avansa ako je konkursnom dokumentacijom predviđeno avansno plaćanje, bez obzira na procenat ili iznos avansa.

U slučaju sprovođenja postupka javne nabavke čija je procenjena vrednost veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona, naručilac je u obavezi da zahteva bankarsku garanciju kao sredstvo obezbeđenja za ispunjenje ugovornih obaveza.

Konkursna dokumentacija može da sadrži i druge elemente koji su, s obzirom na predmet javne nabavke i vrstu postupka, neophodni za pripremu ponude.

Naručilac je dužan da rednim brojem označi svaku stranu konkursne dokumentacije i ukupan broj strana konkursne dokumentacije.

Uprava za javne nabavke bliže uređuje obavezne elemente konkursne dokumentacije i utvrđuje okvirne modele konkursnih dokumentacija.

Objavljivanje i dostavljanje konkursne dokumentacije

Član 62.

Naručilac je dužan da istovremeno sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda, objavi konkursnu dokumentaciju na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici.

U slučaju da je deo konkursne dokumentacije poverljiv, naručilac će u delu konkursne dokumentacije koji objavi, navesti na koji način i pod kojim uslovima zainteresovana lica mogu preuzeti poverljive delove konkursne dokumentacije.

Izmene i dopune konkursne dokumentacije

Član 63.

Ako naručilac u roku predviđenom za podnošenje ponuda izmeni ili dopuni konkursnu dokumentaciju, dužan je da bez odlaganja izmene ili dopune objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici.

Zainteresovano lice može, u pisanom obliku tražiti od naručioca dodatne informacije ili pojašnjenja u vezi sa pripremanjem ponude, najkasnije pet dana pre isteka roka za podnošenje ponude.

U slučaju iz stava 2. ovog člana naručilac je dužan da zainteresovanom licu u roku od tri dana od dana prijema zahteva, pošalje odgovor u pisanom obliku i da istovremeno tu informaciju objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici.

Komunikacija u vezi sa dodatnim informacijama, pojašnjenjima i odgovorima vrši se na način određen članom 20. ovog zakona.

Ako naručilac izmeni ili dopuni konkursnu dokumentaciju osam ili manje dana pre isteka roka za podnošenje ponuda, naručilac je dužan da produži rok za podnošenje ponuda i objavi obaveštenje o produženju roka za podnošenje ponuda.

Po isteku roka predviđenog za podnošenje ponuda naručilac ne može da menja niti da dopunjuje konkursnu dokumentaciju.

9. Procenjena vrednost javne nabavke

Način određivanja procenjene vrednosti javne nabavke

Član 64.

Procenjena vrednost javne nabavke iskazuje se u dinarima, bez poreza na dodatu vrednost.

Procenjena vrednost javne nabavke obuhvata ukupni plativi iznos ponuđaču.

Procenjena vrednost javne nabavke mora biti zasnovana na sprovedenom ispitivanju, istraživanju tržišta predmeta javne nabavke, koje uključuje proveru cene, kvaliteta, perioda garancije, održavanja i sl. i mora biti validna u vreme pokretanja postupka.

Vrednost javne nabavke ne može se proceniti na način da se izbegne otvoreni ili restriktivni postupak, odnosno primena ovog zakona.

Određivanje procenjene vrednosti javne nabavke dobara

Član 65.

Osnovica za izračunavanje procenjene vrednosti javne nabavke dobara određuje se na sledeći način:

1) u slučaju kada je predmet ugovora kupovina, zakup ili lizing i kada je rok na koji se ugovor zaključuje 12 meseci ili kraći, uzima se ukupna procenjena vrednost ugovora za sve vreme njegovog trajanja, a kada je rok duži od 12 meseci, ukupna procenjena vrednost ugovora uključuje procenjenju vrednost za prvih 12 meseci i procenjenju vrednost za preostali period do isteka roka;

2) u slučaju kad se ugovor iz tačke 1) ovog stava zaključuje na neodređeni rok, kao i u slučaju kad postoji neizvesnost u pogledu roka na koji se ugovor zaključuje, uzima se mesečna procenjena vrednost ugovora pomnožena sa 36.

U slučaju periodičnih ugovora, kao i ugovora koje je potrebno obnoviti po isteku određenog roka, procenjena vrednost javne nabavke određuje se:

1) na osnovu vrednosti sličnih periodičnih ugovora zaključenih tokom prethodne budžetske godine ili tokom prethodnih 12 meseci, usklađene sa očekivanim promenama u pogledu količine ili vrednosti dobara čije je pribavljanje predmet ugovora u toku 12 meseci koji počinju da teku od dana zaključenja prvobitnog ugovora;

2) na osnovu ukupne procenjene vrednosti sličnih periodičnih ugovora tokom 12 meseci nakon prve isporuke ili tokom trajanja ugovora ukoliko je trajanje ugovora duže od 12 meseci.

Određivanje procenjene vrednosti javne nabavke usluga

Član 66.

Pri izračunavanju procenjene vrednosti javne nabavke usluga, naručilac mora u vrednost usluge da uračuna i sve troškove vezane za uslugu koje će imati ponuđač.

Kod pojedinih usluga naručilac uzima u obzir sledeće iznose:

1) za usluge osiguranja – visinu premije, kao i druge vrste plaćanja koje terete uslugu;

2) za bankarske i druge finansijske usluge – naknade, provizije, kao i druge vrste plaćanja koje terete uslugu;

3) za usluge kredita - ukupnu vrednost kamate za period otplate, naknade i troškove koje se odnose na odobravanje kredita i izvršenje ugovora o kreditu, uključujući i troškove procene nepokretnih i pokretnih stvari, premije osiguranja ili druge naknade u vezi sa sredstvima obezbeđenja kredita, troškove pribavljanja potrebne dokumentacije i druge odgovarajuće troškove;

4) za dizajn, arhitektonske usluge, prostorno planiranje i sl. – naknadu ili proviziju.

Ako naručilac ne može da odredi procenjenu vrednost usluge zbog dužine trajanja ugovora, vrednost usluge određuje se na sledeći način:

- 1) u slučaju kada je rok na koji se ugovor zaključuje određen i ako je taj rok 36 meseci ili kraći, ukupna vrednost ugovora za ceo rok;
- 2) u slučaju kada rok na koji se ugovor zaključuje nije određen, mesečna vrednost pomnožena sa 36.

Određivanje procenjene vrednosti javne nabavke radova

Član 67.

Procenjena vrednost javne nabavke radova određuje se tako što ukupna vrednost radova predstavlja osnovicu za izračunavanje vrednosti javne nabavke radova.

Pri određivanju procenjene vrednosti javne nabavke radova naručilac u vrednost radova uključuje i vrednost svih dobara i usluga koji su neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci radova.

Naručilac je dužan da pored procenjene vrednosti u odluci o pokretanju postupka posebno navede vrednost materijala, dobara i usluga koje sam obezbeđuje.

Određivanje procenjene vrednosti javne nabavke po partijama

Član 68.

Kad je predmet javne nabavke oblikovan po partijama, naručilac određuje procenjenu vrednost svake partije.

Procenjena vrednost javne nabavke oblikovane po partijama uključuje procenjenu vrednost svih partija, za period za koji se zaključuje ugovor.

Naručiocima ne mogu primenjivati postupak javne nabavke male vrednosti, odnosno izbeći primenu ovog zakona, za pojedinu partiju, ako je zbir vrednosti svih partija veći od iznosa iz člana 39. stav 1. ovog zakona.

Određivanje procenjene vrednosti u pojedinim postupcima

Član 69.

U slučaju kvalifikacionog postupka, okvirnog sporazuma i sistema dinamične nabavke, procenjena vrednost javne nabavke određuje se kao vrednost svih ugovora predviđenih za vreme trajanja liste kandidata, okvirnog sporazuma, odnosno sistema dinamične nabavke.

10. Tehničke specifikacije

Opšta pravila o tehničkim specifikacijama

Član 70.

Tehničke specifikacije i projektna dokumentacija, u smislu ovog zakona, predstavljaju tehničke zahteve koji su obavezni i sastavni deo konkursne dokumentacije u kojima su predviđene, opisane karakteristike dobara usluga ili radova. One moraju omogućiti da se dobra, usluge ili radovi koji se nabavljaju opišu na način koji je objektivn i koji odgovara potrebama naručioca.

Tehničke specifikacije u slučaju nabavke dobara i usluga određuju karakteristike dobara ili usluga kao što su dimenzije, nivo kvaliteta, uključujući i metode za osiguranje kvaliteta, sigurnost, nivo uticaja na životnu sredinu, potrošnju energije, potrošnju drugih bitnih resursa tokom korišćenja proizvoda, dostupnost za sve korisnike (uključujući dostupnost invalidnim licima) i ocenu usaglašenosti, upotrebu proizvoda, kao i druge karakteristike koje se tiču proizvoda kao što su naziv pod kojim se proizvod prodaje, terminologija, oznake, testiranje i metode testiranja, pakovanje, obeležavanje i etiketiranje, proizvodni proces i procedura ocene usaglašenosti.

U slučaju nabavke radova, tehničke specifikacije pored karakteristika određenih u stavu 2. ovog člana mogu sadržati i propise o projektima i obračunu troškova, probi, inspekciji i uslovima preuzimanja, kao i o tehnici ili metodu gradnje.

Naručilac je dužan da navede tehničke specifikacije u konkursnoj dokumentaciji koja se odnosi na svaku pojedinačnu javnu nabavku.

Određivanje tehničkih specifikacija

Član 71.

Naručilac određuje tehničke specifikacije na jedan od sledećih načina:

1) sa pozivom na tehničke specifikacije iz člana 70. ovog zakona i na srpske, evropske, međunarodne ili druge standarde i srodna dokumenta, tako da svako pozivanje mora da bude praćeno rečima „ili odgovarajuće”;

2) u vidu karakteristika ili funkcionalnih zahteva, koji mogu uključivati i ekološke karakteristike i zahteve u pogledu energetske efikasnosti i koji moraju biti dovoljno precizni i jasni kako bi ponuđači mogli da pripreme odgovarajuće ponude, a naručioci da nabave dobra, usluge ili radove koji su u skladu sa njihovim objektivnim potrebama;

3) u vidu karakteristika ili funkcionalnih zahteva na način kako je određeno u tački 2) ovog stava sa pozivom na specifikacije i standarde ili srodna dokumenta iz tačke 1) ovog stava koji se smatraju oborivom pretpostavkom ispunjenosti takvih karakteristika ili funkcionalnih zahteva;

4) upućivanjem na specifikacije i standarde ili srodna dokumenta iz tačke 1) ovog stava za određene karakteristike i upućivanjem na karakteristike ili funkcionalne zahteve iz tačke 2) ovog stava.

Prilikom određivanja tehničkih specifikacija u konkursnoj dokumentaciji naručilac je dužan da propiše obavezno poštovanje tehničkih standarda pristupačnosti za osobe sa invaliditetom, odnosno da tehničko rešenje bude pristupačno za sve korisnike.

U slučaju određivanja tehničke specifikacije na način predviđen stavom 1. tačka 1) ovog člana, naručilac ne može da odbije ponudu na osnovu toga što ponuđena dobra, usluge ili radovi ne ispunjavaju postavljene uslove u pogledu definisane specifikacije i traženog standarda, ukoliko ponuđač ponudi odgovarajući dokaz da dobra, usluge ili radovi koje nudi na suštinski jednak način ispunjavaju uslove iz specifikacije i traženog standarda.

U slučaju određivanja tehničke specifikacije na način predviđen stavom 1. tačka 2) ovog člana, naručilac ne može da odbije ponudu, ukoliko ponuđač ponudi odgovarajući dokaz da dobra, usluge ili radovi koje nudi zadovoljavaju srpske, evropske, međunarodne ili druge standarde ili srodna dokumenta i ako dokaže da ovi standardi ispunjavaju tražene karakteristike ili funkcionalne zahteve.

Odgovarajući dokaz iz st. 3. i 4. ovog člana može biti potvrda, tehnički dosije proizvođača ili izveštaj sa testiranja koje je sproveda ovlašćena organizacija.

Izuzetno od odredbe stava 1. tačka 1) ovog člana, ako se tehnički propis poziva na srpski standard, takav standard je obavezan i primenjuje se kao tehnički propis, bez navođenja reči „ili odgovarajuće”.

Nadležno ministarstvo će utvrditi da li postoje tehnički propisi i standardi iz stava 6. ovog člana.

U slučaju iz stava 6. ovog člana naručilac je dužan da prihvati i drugi standard koji ispunjava zahteve srpskog standarda, kao i dokaze koji to potvrđuju.

Korišćenje tehničkih specifikacija

Član 72.

Naručilac ne može da koristi niti da se poziva na tehničke specifikacije ili standarde koje označavaju dobra, usluge ili radove određene proizvodnje, izvora ili gradnje.

Naručilac ne može u konkursnoj dokumentaciji da naznači bilo koji pojedinačni robni znak, patent ili tip, niti posebno poreklo ili proizvodnju.

Naručilac ne može da u konkursnu dokumentaciju uključi bilo koju odredbu koja bi za posledicu imala davanje prednosti ili eliminaciju pojedinih ponuđača, na način iz stava 1. ili 2. ovog člana, osim ako naručilac ne može da opiše predmet ugovora na način da specifikacije budu dovoljno razumljive ponuđačima.

Navođenje elemenata poput robnog znaka, patenta, tipa ili proizvođača mora biti praćeno rečima „ili odgovarajuće”.

Korišćenje ekoloških i energetske specifikacija i oznaka

Član 73.

Ako naručilac odredi ekološke karakteristike, odnosno zahteve u vezi energetske efikasnosti kao karakteristike iz člana 71. stav 1. tačka 2) ovog zakona, može da koristi specifikacije ili njihove delove iz međunarodnih, evropskih ili nacionalnih ekoloških oznaka pod uslovom da su te specifikacije:

- 1) odgovarajuće za definisanje karakteristika predmeta javne nabavke;
- 2) određene na osnovu priznatih naučnih saznanja;
- 3) određene u postupku uz učešće svih interesnih grupa, poput državnih organa, korisnika usluga, potrošača, proizvođača, distributera, ekoloških organizacija i sl;
- 4) dostupne svim zainteresovanim licima.

Naručilac može konkursnom dokumentacijom ustanoviti pretpostavku da ponuđena dobra, usluge ili radovi sa određenom ekološkom oznakom, odnosno oznakom u pogledu energetske efikasnosti, odgovaraju definisanim tehničkim specifikacijama, ali mora omogućiti ponuđaču da dokaže ispunjenost uslova i na drugi način, podnošenjem odgovarajućeg dokaza kao što je potvrda, tehnički dosije proizvođača ili izveštaj sa testiranja koje je sproveda ovlašćena organizacija.

Navođenje bitnih zahteva i naknada za korišćenje patenata

Član 74.

Bitni zahtevi koji nisu uključeni u važeće tehničke norme i standarde, a koji se odnose na zaštitu životne sredine, bezbednost i druge okolnosti od opšteg interesa, moraju da se primenjuju i da se izričito navedu u konkursnoj dokumentaciji.

Naručilac je dužan da navede u konkursnoj dokumentaciji da naknadu za korišćenje patenata, kao i odgovornost za povredu zaštićenih prava intelektualne svojine trećih lica, snosi ponuđač.

11. Uslovi za učešće u postupku javne nabavke

Obavezni uslovi

Član 75.

Ponuđač u postupku javne nabavke mora dokazati:

1) da je registrovan kod nadležnog organa, odnosno upisan u odgovarajući registar;

2) da on i njegov zakonski zastupnik nije osuđivan za neko od krivičnih dela kao član organizovane kriminalne grupe, da nije osuđivan za krivična dela protiv privrede, krivična dela protiv životne sredine, krivično delo primanja ili davanja mita, krivično delo prevare;

3) da mu nije izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti koja je predmet javne nabavke, a koja je na snazi u vreme objavljivanja odnosno slanja poziva za podnošenje ponuda;

4) da je izmirio dospelu poreze, doprinose i druge javne dažbine u skladu sa propisima Republike Srbije ili strane države kada ima sedište na njenoj teritoriji;

5) da ima važeću dozvolu nadležnog organa za obavljanje delatnosti koja je predmet javne nabavke, ako je takva dozvola predviđena posebnim propisom.

Naručilac je dužan da od ponuđača ili kandidata zahteva da pri sastavljanju svojih ponuda izričito navedu da su poštovali obaveze koje proizlaze iz važećih propisa o zaštiti na radu, zapošljavanju i uslovima rada, zaštiti životne sredine, kao i da ponuđač garantuje da je imalac prava intelektualne svojine.

Dodatni uslovi

Član 76.

Naručilac u konkursnoj dokumentaciji određuje dodatne uslove za učešće u postupku javne nabavke.

Naručilac u konkursnoj dokumentaciji određuje dodatne uslove za učešće u postupku javne nabavke u pogledu finansijskog, poslovnog, tehničkog i kadrovske kapaciteta uvek kada je to potrebno imajući u vidu predmet javne nabavke.

Naručilac može odrediti konkursnom dokumentacijom da ponuđač mora da dokaže da nad njim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, odnosno prethodni stečajni postupak.

Naručilac može da odredi i druge dodatne uslove za učešće u postupku javne nabavke, posebno ukoliko se odnose na socijalna i ekološka pitanja.

Naručilac može da odredi dodatne uslove u pogledu ispunjavanja obaveza koje ponuđač ima prema svojim podizvođačima ili dobavljačima.

Naručilac određuje uslove za učešće u postupku tako da ti uslovi ne diskriminišu ponuđače i da su u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Kada je ponuđač u postupku javne nabavke poslovna banka, dužna je da podatke dostavlja u skladu sa obavezom garancije tajnosti podataka o svojim klijentima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Dokazivanje ispunjenosti uslova

Član 77.

Ispunjenost uslova iz člana 75. stav 1. ovog zakona ponuđač dokazuje dostavljanjem sledećih dokaza:

- 1) izvoda iz registra nadležnog organa;
- 2) potvrde nadležnog suda;
- 3) potvrde nadležnog suda ili nadležnog organa za registraciju privrednih subjekata;
- 4) potvrde nadležnog poreskog organa i organizacije za obavezno socijalno osiguranje ili potvrde nadležnog organa da se ponuđač nalazi u postupku privatizacije;
- 5) važeće dozvole za obavljanje odgovarajuće delatnosti, izdate od strane nadležnog organa.

Ispunjenost uslova iz člana 76. stav 2. ovog zakona ponuđač može dokazati dostavljanjem dokaza uz ponudu, kao što su:

1) izveštaj o bonitetu ili scoring izdat od strane nadležnog organa, bilans stanja sa mišljenjem ovlašćenog revizora ili izvod iz tog bilansa stanja, iskaz o ponuđačevim ukupnim prihodima od prodaje i prihodima od proizvoda, radova ili usluga, na koje se ugovor o javnoj nabavci odnosi - najduže za prethodne tri obračunske godine, mišljenje ili iskaz banaka ili drugih specijalizovanih institucija. Naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji navede koji je dokaz iz ove tačke izabrao i/ili koje druge dokaze koji dokazuju finansijski i poslovni kapacitet ponuđač treba da priloži;

2) jedan ili više dokaza primerenih predmetu ugovora, količini i nameni, kao što je:

(1) spisak najvažnijih izvedenih radova, isporučenih dobara ili pruženih usluga za period koji nije duži od osam godina za radove, odnosno pet godina za dobra i usluge, sa iznosima, datumima i listama kupaca odnosno naručilaca;

(2) stručne reference koje prate spisak najvažnijih izvedenih radova, isporučenih dobara ili pruženih usluga;

(3) opis ponuđačeve tehničke opremljenosti i aparature, mera za obezbeđivanje kvaliteta i kapaciteta za istraživanje i razvoj;

(4) izjava o ključnom tehničkom osoblju i drugim ekspertima koji rade za ponuđača, koji će biti odgovorni za izvršenje ugovora, kao i o licima odgovornim za kontrolu kvaliteta;

(5) uzorak, opis ili fotografija proizvoda i opisa radova ili usluga koje će ponuđač izvesti odnosno pružiti. U slučaju sumnje, naručilac može da zahteva dokaz o autentičnosti uzoraka, opisa ili fotografije;

(6) deklaracija o usaglašenosti, potvrda, akreditacija i drugi rezultati ocenjivanja usaglašenosti prema standardima i srodnim dokumentima za ocenjivanje usaglašenosti ili bilo koje drugo odgovarajuće sredstvo kojim ponuđač dokazuje usaglašenost ponude sa tehničkom specifikacijom ili standardima traženim u konkursnoj dokumentaciji.

Dokaz iz stava 1. tač. 2) do 4) ovog člana ne može biti stariji od dva meseca pre otvaranja ponuda, odnosno u slučaju kvalifikacionog postupka pre ažuriranja liste.

U postupku javne nabavke male vrednosti ponuđač dokazuje ispunjenost uslova, osim uslova iz člana 75. stav 1. tačka 5) ovog zakona, dostavljanjem izjave kojom pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću potvrđuje da ispunjava uslove za učešće u postupku, osim ako naručilac konkursnom dokumentacijom ne odredi drugačije.

Naručilac je dužan da dosledno poštuje zakonite interese ponuđača, štiteći njihove tehničke i poslovne tajne u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne.

Ponuđač, kandidat, odnosno dobavljač dužan je da bez odlaganja pismeno obavesti naručioca o bilo kojoj promeni u vezi sa ispunjenošću uslova iz postupka javne nabavke, koja nastupi do donošenja odluke, odnosno zaključenja ugovora, tokom važenja liste kandidata, odnosno tokom važenja ugovora o javnoj nabavci i da je dokumentuje na propisani način.

Naručilac je dužan da prilikom određivanja dokaza kojima se dokazuje ispunjenost uslova, vodi računa o troškovima pribavljanja tih dokaza, odnosno da troškovi pribavljanja dokaza ne budu nesrazmerni procenjenoj vrednosti javne nabavke.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na fizička lica kao ponuđače i na podnosiocima prijave.

Uprava za javne nabavke bliže uređuje način dokazivanja ispunjenosti uslova.

Registar ponuđača

Član 78.

Organ nadležan za registraciju, vodi javni registar ponuđača koji ispunjavaju obavezne uslove iz člana 75. ovog zakona (u daljem tekstu: registar ponuđača).

Registar ponuđača ažurira se svaka dva meseca i dostupan je na internet stranici.

Svako lice registrovano kod organa nadležnog za registraciju može podneti zahtev za upis u registar ponuđača, podnošenjem dokumenata kojima dokazuje ispunjenost obaveznih uslova.

Organ nadležan za izdavanje dokaza iz člana 77. stav 1. ovog zakona, odnosno organ nadležan za izricanje sankcija i mera koje sprečavaju učešće lica u postupku javne nabavke, dužan je da nakon što utvrdi promene ili izrekne sankciju ili meru licu registrovanom u registru ponuđača, odmah o tome obavesti organ nadležan za registraciju.

Lice upisano u registar ponuđača nije dužno da prilikom podnošenja ponude, odnosno prijave dokazuje ispunjenost obaveznih uslova.

Način dostavljanja dokaza

Član 79.

Dokazi o ispunjenosti uslova mogu se dostavljati u neoverenim kopijama, a naručilac može pre donošenja odluke o dodeli ugovora, zahtevati od ponuđača, čija je ponuda na osnovu izveštaja komisije za javnu nabavku ocenjena kao najpovoljnija, da dostavi na uvid original ili overenu kopiju.

Ako je u postupku javne nabavke male vrednosti ponuđač dokazao ispunjenost uslova izjavom iz člana 77. stav 4. ovog zakona, naručilac je dužan da pre donošenja odluke o dodeli ugovora traži od ponuđača čija je ponuda ocenjena kao najpovoljnija da dostavi na uvid original ili overenu kopiju dokumenata kojima dokazuje ispunjenost uslova.

Ako ponuđač u ostavljenom, primerenom roku ne dostavi na uvid original ili overenu kopiju traženih dokaza, naručilac će njegovu ponudu odbiti kao neprihvatljivu.

Naručilac je dužan da navede u konkursnoj dokumentaciji da ponuđač nije dužan da dostavlja dokaze koji su javno dostupni na internet stranicama nadležnih organa i da navede koji su to dokazi.

Naručilac ne može odbiti kao neprihvatljivu, ponudu zato što ne sadrži dokaz određen ovim zakonom ili konkursnom dokumentacijom, ako je ponuđač, naveo u ponudi internet stranicu na kojoj su traženi podaci javno dostupni.

Ukoliko je dokaz o ispunjenosti uslova elektronski dokument, ponuđač dostavlja kopiju elektronskog dokumenta u pisanom obliku, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument, osim ukoliko podnosi elektronsku ponudu kada se dokaz dostavlja u izvornom elektronskom obliku.

Ako ponuđač ima sedište u drugoj državi, naručilac može da proveriti da li su dokumenti kojima ponuđač dokazuje ispunjenost traženih uslova izdati od strane nadležnih organa te države.

Ako ponuđač nije mogao da pribavi tražena dokumenta u roku za podnošenje ponude, zbog toga što ona do trenutka podnošenja ponude nisu mogla biti izdata po propisima države u kojoj ponuđač ima sedište i ukoliko uz ponudu priloži odgovarajući dokaz za to, naručilac će dozvoliti ponuđaču da naknadno dostavi tražena dokumenta u primerenom roku.

Ako se u državi u kojoj ponuđač ima sedište ne izdaju dokazi iz člana 77. ovog zakona, ponuđač može, umesto dokaza, priložiti svoju pisanu izjavu, datu pod krivičnom i materijalnom odgovornošću overenu pred sudskim ili upravnim organom, javnim beležnikom ili drugim nadležnim organom te države.

12. Ponuda sa podizvođačem i zajednička ponuda

Ponuda sa podizvođačem

Član 80.

Naručilac je dužan da u konkursnoj dokumentaciji zahteva od ponuđača da u ponudi navede da li će izvršenje javne nabavke delimično poveriti podizvođaču i da navede u svojoj ponudi, procenat ukupne vrednosti nabavke koji će poveriti podizvođaču, a koji ne može biti veći od 50 % kao i deo predmeta nabavke koji će izvršiti preko podizvođača.

Ako naručilac sprovodi postupak javne nabavke u cilju zaključenja okvirnog sporazuma ili pojedinačnu javnu nabavku čija je procenjena vrednost veća od iznosa

iz člana 59. ovog zakona, može zahtevati od ponuđača da određeni deo javne nabavke, po vrednosti ili predmetu, izvrši preko podizvođača koji je preduzetnik ili malo pravno lice u smislu propisa kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

Ako ponuđač u ponudi navede da će delimično izvršenje nabavke poveriti podizvođaču, dužan je da navede naziv podizvođača, a ukoliko ugovor između naručioca i ponuđača bude zaključen, taj podizvođač će biti naveden u ugovoru.

Ponuđač je dužan da naručiocu, na njegov zahtev, omogući pristup kod podizvođača radi utvrđivanja ispunjenosti uslova.

Ponuđač je dužan da za podizvođače dostavi dokaze o ispunjenosti obaveznih uslova iz člana 75. stav 1. tač 1) do 4) ovog zakona, a dokaz o ispunjenost uslova iz člana 75. stav 1. tačka 5) ovog zakona za deo nabavke koji će izvršiti preko podizvođača.

Ako je za izvršenje dela javne nabavke čija vrednost ne prelazi 10% ukupne vrednosti javne nabavke potrebno ispuniti obavezan uslov iz člana 75. stav 1. tačka 5) ponuđač može dokazati ispunjenost tog uslova preko podizvođača kojem je poverio izvršenje tog dela nabavke.

Pored obaveznih uslova, naručilac konkursnom dokumentacijom određuje koje još uslove, podizvođač mora da ispuni i na koji način to dokazuje, pri čemu ti uslovi ne mogu biti takvi da ograniče podnošenje ponude sa podizvođačem.

Ponuđač, odnosno dobavljač u potpunosti odgovara naručiocu za izvršenje obaveza iz postupka javne nabavke, odnosno za izvršenje ugovornih obaveza, bez obzira na broj podizvođača.

Naručilac može na zahtev podizvođača i gde priroda predmeta nabavke to dozvoljava preneti dospelu potraživanja direktno podizvođaču, za deo nabavke koja se izvršava preko tog podizvođača.

U slučaju iz stava 9. ovog člana naručilac je dužan da omogući dobavljaču da prigovori ako potraživanje nije dospel.

Pravila postupanja u vezi sa st. 9 i 10. ovog člana naručilac određuje u konkursnoj dokumentaciji i ne utiču na odgovornost dobavljača.

Dobavljač ne može angažovati kao podizvođača lice koje nije naveo u ponudi, u suprotnom naručilac će realizovati sredstvo obezbeđenja i raskinuti ugovor, osim ako bi raskidom ugovora naručilac pretrpeo znatnu štetu.

U slučaju iz stava 12. ovog člana naručilac je dužan da obavesti organizaciju nadležnu za zaštitu konkurencije.

Dobavljač može angažovati kao podizvođača lice koje nije naveo u ponudi, ako je na strani podizvođača nakon podnošenja ponude nastala trajnija nesposobnost plaćanja, ako to lice ispunjava sve uslove određene za podizvođača i ukoliko dobije prethodnu saglasnost naručioca.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na podnosiocima prijave u restriktivnom postupku, kvalifikacionom postupku i konkurentnom dijalogu.

Zajednička ponuda

Član 81.

Ponudu može podneti grupa ponuđača.

Svaki ponuđač iz grupe ponuđača mora da ispuni obavezne uslove iz člana 75. stav 1. tač. 1) do 4) ovog zakona, a dodatne uslove ispunjavaju zajedno, osim ako naručilac iz opravdanih razloga ne odredi drugačije.

Uslov iz člana 75. stav 1. tačka 5) dužan je da ispuni ponuđač iz grupe ponuđača kojem je povereno izvršenje dela nabavke za koji je neophodna ispunjenost tog uslova.

Sastavni deo zajedničke ponude je sporazum kojim se ponuđači iz grupe međusobno i prema naručiocu obavezuju na izvršenje javne nabavke, a koji obavezno sadrži podatke o:

- 1) članu grupe koji će biti nosilac posla, odnosno koji će podneti ponudu i koji će zastupati grupu ponuđača pred naručiocem
- 2) ponuđaču koji će u ime grupe ponuđača potpisati ugovor;
- 3) ponuđaču koji će u ime grupe ponuđača dati sredstvo obezbeđenja;
- 4) ponuđaču koji će izdati račun;
- 5) račun na koji će biti izvršeno plaćanje;
- 6) obavezama svakog od ponuđača iz grupe ponuđača za izvršenje ugovora.

Sporazumom iz stava 4. ovog člana uređuju se i druga pitanja koja naručilac odredi konkursnom dokumentacijom.

Naručilac ne može od grupe ponuđača da zahteva da se povezuju u određeni pravni oblik kako bi mogli da podnesu zajedničku ponudu.

Ponuđači koji podnesu zajedničku ponudu odgovaraju neograničeno solidarno prema naručiocu.

Zadruga može podneti ponudu samostalno, u svoje ime, a za račun zadrugara ili zajedničku ponudu u ime zadrugara.

Ako zadruga podnosi ponudu u svoje ime za obaveze iz postupka javne nabavke i ugovora o javnoj nabavci odgovara zadruga i zadrugari u skladu sa zakonom.

Ako zadruga podnosi zajedničku ponudu u ime zadrugara za obaveze iz postupka javne nabavke i ugovora o javnoj nabavci neograničeno solidarno odgovaraju zadrugari.

Naručilac može da traži od članova grupe ponuđača da u ponudama navedu imena i odgovarajuće profesionalne kvalifikacije lica koja će biti odgovorna za izvršenje ugovora.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na podnosiocima prijave u restriktivnom postupku, kvalifikacionom postupku i konkurentnom dijalogu.

13. Negativne reference

Član 82.

Naručilac će odbiti ponudu ukoliko poseduje dokaz da je ponuđač u prethodne tri godine u postupku javne nabavke:

- 1) postupao suprotno zabrani iz čl. 23. i 25. ovog zakona;
- 2) učinio povredu konkurencije;
- 3) dostavio neistinite podatke u ponudi ili bez opravdanih razloga odbio da zaključi ugovor o javnoj nabavci, nakon što mu je ugovor dodeljen;
- 4) odbio da dostavi dokaze i sredstva obezbeđenja na šta se u ponudi obavezao.

Naručilac će odbiti ponudu ukoliko poseduje dokaz koji potvrđuje da ponuđač nije ispunjavao svoje obaveze po ranije zaključenim ugovorima o javnim nabavkama koji su se odnosili na isti predmet nabavke, za period od prethodne tri godine.

Dokaz iz stava 1. i 2. ovog člana može biti:

- 1) pravosnažna sudska odluka ili konačna odluka drugog nadležnog organa;
- 2) isprava o realizovanom sredstvu obezbeđenja ispunjenja obaveza u postupku javne nabavke ili ispunjenja ugovornih obaveza;
- 3) isprava o naplaćenju ugovorne kazni;
- 4) reklamacije potrošača, odnosno korisnika, ako nisu otklonjene u ugovorenom roku;
- 5) izveštaj nadzornog organa o izvedenim radovima koji nisu u skladu sa projektom, odnosno ugovorom;
- 6) izjava o raskidu ugovora zbog neispunjenja bitnih elemenata ugovora data na način i pod uslovima predviđenim zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi;
- 7) dokaz o angažovanju na izvršenju ugovora o javnoj nabavci lica koja nisu označena u ponudi kao podizvođači, odnosno članovi grupe ponuđača;
- 8) drugi odgovarajući dokaz primeren predmetu javne nabavke, određen konkursnom dokumentacijom, koji se odnosi na ispunjenje obaveza u ranijim postupcima javne nabavke ili po ranije zaključenim ugovorima o javnim nabavkama.

Naručilac može odbiti ponudu ako poseduje dokaz iz stava 3. tačka 1), koji se odnosi na postupak koji je sproveo ili ugovor koji je zaključio i drugi naručilac ako je predmet javne nabavke istovrsan.

Spisak negativnih referenci

Član 83.

Naručilac je dužan da Upravi za javne nabavke odmah i bez odlaganja dostavi dokaz negativne reference.

Uprava za javne nabavke utvrđuje postojanje negativne reference donošenjem zaključka u roku od deset dana od dana prijema dokaza negativne reference:

- 1) ako od naručioca dobije dokaz iz člana 82. stav 3. tačka 1) ovog zakona, za koji nakon ispitivanja utvrdi da je odgovarajući kao dokaz negativne reference.
- 2) ako od najmanje tri međusobno nepovezana naručioca u periodu od najviše godinu dana dobije dokaz negativne reference iz člana 82. stav 3. tač. 2) do 8) ovog zakona, bez obzira da li se odnose na istovrsan predmet nabavke, za koje nakon ispitivanja utvrdi da su odgovarajući kao dokaz negativne reference.

Protiv zaključka iz stava 2. ovog člana ponuđač, odnosno dobavljač može podneti žalbu Republičkoj komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki u roku od osam dana od prijema zaključka.

Žalba odlaže spisak negativnih referenci.

Na osnovu svakog pojedinačnog dokaza negativne reference iz člana 82. stav 3. tačka 1) ovog zakona, negativna referenca važi devet meseci od konačnosti zaključka.

Na osnovu svakog pojedinačnog dokaza negativne reference iz člana 82. stav 3. tačka 2), negativna referenca važi šest meseci računajući od dana konačnosti zaključka.

Na osnovu svakog pojedinačnog dokaza negativne reference iz člana 82. stav 3. tač. 3) do 8), negativna referenca važi tri meseca računajući od dana konačnosti zaključka.

U slučaju iz stava 2. tačka 2) ukupno važenje negativnih referenci odgovara zbiru poslednje dve primljene reference. Isto lice se može naći na spisku negativnih referenci najduže 15 meseci neprekidno.

Na osnovu donetih zaključaka iz stava 2. ovog člana Uprava za javne nabavke vodi spisak negativnih referenci koji objavljuje na Portalu javnih nabavki.

Pored naziva ponuđača, odnosno dobavljača u spisak negativnih referenci, upisuje se dokaz negativne reference, naručilac koji je dostavio dokaz, predmet javne nabavke za koju je dobio negativnu referencu sa oznakom iz opšteg rečnika nabavke, i datum utvrđivanja i važenja negativne reference.

Naručilac će ponudu ponuđača koji je na spisku negativnih referenci odbiti kao neprihvatljivu ako je predmet javne nabavke istovrsan predmetu za koji je ponuđač dobio negativnu referencu.

Ako predmet javne nabavke nije istovrsan predmetu za koji je ponuđač dobio negativnu referencu, naručilac će zahtevati dodatno obezbeđenje ispunjenja ugovornih obaveza.

Dodatno obezbeđenje naručilac mora odrediti u konkursnoj dokumentaciji, a njegova vrednost ne može biti veća od 15% od ponuđene cene.

14. Kriterijumi za dodelu ugovora

Određivanje kriterijuma

Član 84.

Naručilac je dužan da odredi isti kriterijum i elemente kriterijuma za dodelu ugovora u pozivu za podnošenje ponuda i u konkursnoj dokumentaciji.

Elementi kriterijuma na osnovu kojih naručilac dodeljuje ugovor moraju biti opisani i vrednovani, ne smeju biti diskriminatorski i moraju stajati u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Naručilac u konkursnoj dokumentaciji navodi, opisuje i vrednuje kriterijum i sve elemente kriterijuma koje namerava da primeni, a posebno navodi metodologiju za dodelu pondera za svaki element kriterijuma koja će omogućiti naknadnu objektivnu proveru ocenjivanja ponuda.

Naručilac će u konkursnoj dokumentaciji odrediti elemente kriterijuma na osnovu kojih će dodeliti ugovor u situaciji kada postoje dve ili više ponuda sa jednakim brojem pondera ili istom ponuđenom cenom.

Pri ocenjivanju ponuda naručilac je dužan da primenjuje samo onaj kriterijum i elemente kriterijuma koji su sadržani u konkursnoj dokumentaciji i to na način kako su opisani i vrednovani.

Vrste kriterijuma

Član 85.

Kriterijumi za ocenjivanje ponude su:

- 1) ekonomski najpovoljnija ponuda ili
- 2) najniža ponuđena cena.

Kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude zasniva se na različitim elementima kriterijuma u zavisnosti od predmeta javne nabavke, kao što su:

- 1) ponuđena cena;
- 2) popust na cene iz cenovnika naručioca;
- 3) rok isporuke ili izvršenja usluge ili radova u okviru minimalno prihvatljivog roka koji ne ugrožava kvalitet kao i maksimalno prihvatljivog roka;
- 4) tekući troškovi;
- 5) troškovna ekonomičnost;
- 6) kvalitet;
- 7) tehničke i tehnološke prednosti;
- 8) ekološke prednosti i zaštita životne sredine;
- 9) energetska efikasnost;
- 10) post-prodajno servisiranje i tehnička pomoć;
- 11) garantni period i vrsta garancija;
- 12) obaveze u pogledu rezervnih delova;
- 13) post-garancijsko održavanje;
- 14) broji kvalitet angažovanih kadrova;
- 15) funkcionalne karakteristike i dr.

Elementi kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude mogu se podeliti na podkriterijume.

Uslovi za učešće iz čl. 75. i 76. ovog zakona ne mogu biti određeni kao elementi kriterijuma.

Svakom elementu kriterijuma, odnosno podkriterijumu, naručilac u konkursnoj dokumentaciji određuje relativni značaj (ponder), tako da zbir pondera iznosi 100.

Izbor između dostavljenih ponuda primenom kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude naručilac sprovodi tako što ih rangira na osnovu pondera određenih za elemente kriterijuma.

Prednost za domaće ponuđače i dobra

Član 86.

U slučaju primene kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude, a u situaciji kada postoje ponude domaćeg i stranog ponuđača koji pružaju usluge ili izvode radove, naručilac mora izabrati ponudu najpovoljnijeg domaćeg ponuđača pod uslovom da razlika u konačnom zbiru pondera između najpovoljnije ponude stranog ponuđača i najpovoljnije ponude domaćeg ponuđača nije veća od 10 u korist ponude stranog ponuđača.

U slučaju primene kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude, a u situaciji kada postoje ponude ponuđača koji nude dobra domaćeg porekla i ponude ponuđača koji nude dobra stranog porekla, naručilac mora kao najpovoljniju ponudu izabrati ponudu ponuđača koji nudi dobra domaćeg porekla pod uslovom da razlika u konačnom zbiru pondera između najpovoljnije ponude ponuđača koji nudi dobra

stranog porekla i najpovoljnije ponude ponuđača koji nudi dobra domaćeg porekla nije veća od 10 u korist ponude ponuđača koji nudi dobra stranog porekla.

U slučaju primene kriterijuma najniže ponuđene cene, a u situaciji kada postoje ponude domaćeg i stranog ponuđača koji pružaju usluge ili izvode radove, naručilac mora izabrati ponudu domaćeg ponuđača pod uslovom da njegova ponuđena cena nije veća od 15 % u odnosu na najnižu ponuđenu cenu stranog ponuđača.

U slučaju primene kriterijuma najniže ponuđene cene, a u situaciji kada postoje ponude ponuđača koji nude dobra domaćeg porekla i ponude ponuđača koji nude dobra stranog porekla, naručilac mora izabrati ponudu ponuđača koji nudi dobra domaćeg porekla pod uslovom da njegova ponuđena cena nije preko 20 % veća u odnosu na najnižu ponuđenu cenu ponuđača koji nudi dobra stranog porekla.

U ponuđenu cenu stranog ponuđača uračunavaju se i carinske dažbine.

Domaći ponuđač je pravno lice rezident u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, odnosno fizičko lice rezident u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana.

Ako je podneta zajednička ponuda, grupa ponuđača se smatra domaćim ponuđačem ako je svaki član grupe ponuđača lice iz stava 6. ovog člana.

Ako je podneta ponuda sa podizvođačem, ponuđač se smatra domaćim ponuđačem, ako je ponuđač i njegov podizvođač lice iz stava 6. ovog člana.

Kada ponuđač dostavi dokaz da nudi dobra domaćeg porekla, naručilac će, pre rangiranja ponuda, pozvati sve ostale ponuđače čije su ponude ocenjene kao prihvatljive da se izjasne da li nude dobra domaćeg porekla i da dostave dokaz.

Prednost data u st. 1. do 4. ovog člana u postupcima javnih nabavki u kojima učestvuju ponuđači iz država potpisnica Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi (CEFTA 2006) primenjivaće se shodno odredbama tog sporazuma.

Prednost data u st. 1. do 4. ovog člana u postupcima javnih nabavki u kojima učestvuju ponuđači iz država potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, primenjivaće se shodno odredbama tog sporazuma.

Ministarstvo nadležano za poslove privrede bliže uređuje način dokazivanja ispunjenosti uslova iz st. 2. i 4. ovog člana.

15. Ponuda u postupku javne nabavke

Način podnošenja ponude

Član 87.

Ponuđač ponudu podnosi neposredno, putem pošte ili elektronskim sredstvima.

Ponuđač podnosi ponudu u zatvorenoj kovrti ili kutiji, zatvorenu na način da se prilikom otvaranja ponuda može sa sigurnošću utvrditi da se prvi put otvara.

Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu.

Ponuđač koji je samostalno podneo ponudu ne može istovremeno da učestvuje u zajedničkoj ponudi ili kao podizvođač, niti isto lice može učestvovati u više zajedničkih ponuda.

Naručilac je dužan da odbije sve ponude koje su podnete suprotno zabrani iz stava 4. ovog člana.

U roku za podnošenje ponude ponuđač može da izmeni, dopuni ili opozove svoju ponudu, na način koji je određen u konkursnoj dokumentaciji.

Troškovi pripremanja ponude

Član 88.

Ponuđač može da u okviru ponude dostavi ukupan iznos i strukturu troškova pripremanja ponude.

Troškove pripreme i podnošenja ponude snosi isključivo ponuđač i ne može tražiti od naručioca naknadu troškova.

Ako je postupak javne nabavke obustavljen iz razloga koji su na strani naručioca, naručilac je dužan da ponuđaču nadoknadi troškove izrade uzorka ili modela, ako su izrađeni u skladu sa tehničkim specifikacijama naručioca i troškove pribavljanja sredstva obezbeđenja, pod uslovom da je ponuđač tražio naknadu tih troškova u svojoj ponudi.

Podnošenje elektronske ponude

Član 89.

Elektronska ponuda jeste ponuda ili deo ponude koju ponuđač dostavlja naručiocu u elektronskom obliku i koja ispunjava sve uslove u skladu zakonom kojim se uređuje elektronski potpis, elektronski dokument i elektronsko poslovanje. Elektronska ponuda mora da ima vremensku oznaku.

Ukoliko se samo deo ponude dostavlja u elektronskom obliku mora sa ostalim delovima ponude istog ponuđača činiti nedvosmislenu celinu.

Ponuđač ponudu može podneti u elektronskom obliku ukoliko naručilac u konkursnoj dokumentaciji odredi takvu mogućnost.

Informacioni sistem naručioca mora da obezbedi tehnološki nezavisan prijem ponuda i mora biti besplatno dostupan svim zainteresovanim licima.

Sredstva (uređaji) za prijem elektronskih ponuda moraju, uz pomoć tehničkih sredstava i odgovarajućih postupaka, osiguravati da:

- 1) su elektronske ponude potpisane u skladu sa propisima kojima se uređuje način njihove zaštite;
- 2) elektronski potpis bude overen kvalifikacionom potvrdom;
- 3) elektronska ponuda ima vremensku oznaku, odnosno da se tačno može odrediti datum, sat i minut prijema ponuda;
- 4) pre unapred određenog trenutka otvaranja ponuda niko nema pristup podacima iz ponuda;
- 5) se, ukoliko je prekršena zabrana pristupa podacima iz ponuda, to može lako otkriti;
- 6) samo osobe ovlašćene od strane naručioca mogu odrediti i promeniti datum i sat otvaranja ponuda;
- 7) samo ovlašćenim osobama bude omogućen pristup podacima iz ponuda, i to samo njihovim istovremenim delovanjem ako ih je više.

Informacioni sistem naručioca mora omogućiti arhiviranje elektronskih ponuda u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje i propisima kojima se uređuje oblast dokumentarne građe i arhiva.

Na podnošenje elektronskih prijava shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Važenje ponude

Član 90.

Rok važenja ponude određuje naručilac i taj rok se obavezno navodi u ponudi, ali ne može biti kraći od 30 dana od dana otvaranja ponuda.

U slučaju isteka roka važenja ponude, naručilac je dužan da u pisanom obliku zatraži od ponuđača produženje roka važenja ponude.

Ponuđač koji prihvati zahtev za produženje roka važenja ponude ne može menjati ponudu.

Ponuda sa varijantama

Član 91.

Ako je kriterijum za izbor ekonomski najpovoljnija ponuda, naručilac može dozvoliti podnošenje ponude sa varijantama.

Naručilac posebno navodi u pozivu za podnošenje ponude i konkursnoj dokumentaciji da li je dozvoljeno podnošenje ponude sa varijantama, u suprotnom pretpostavlja se da podnošenje ponude sa varijantama nije dozvoljeno.

Ako je dozvoljeno podnošenje ponude sa varijantama naručilac će odrediti u konkursnoj dokumentaciji, koje uslove sve varijante moraju da ispune da bi bile prihvatljive.

Ako je podnošenje ponude sa varijantama dozvoljeno, naručilac ne može odbiti varijantu ponude, samo zato što bi njenim prihvatanjem ugovor o javnoj nabavci dobara, postao ugovor o javnoj nabavci usluga i obrnuto.

Neuobičajeno niska cena

Član 92.

Naručilac može da odbije ponudu zbog neuobičajeno niske cene.

Neuobičajeno niska cena u smislu ovog zakona je ponuđena cena koja značajno odstupa u odnosu na tržišno uporedivu cenu i izaziva sumnju u mogućnost izvršenja javne nabavke u skladu sa ponuđenim uslovima.

Ako naručilac oceni da ponuda sadrži neuobičajeno nisku cenu, dužan je da od ponuđača zahteva detaljno obrazloženje svih njenih sastavnih delova koje smatra merodavnim, a naročito navode u pogledu ekonomike načina gradnje, proizvodnje ili izabраниh tehničkih rešenja, u pogledu izuzetno povoljnih uslova koji ponuđaču stoje na raspolaganju za izvršenje ugovora ili u pogledu originalnosti proizvoda, usluga ili radova koje ponuđač nudi.

Naručilac je dužan da ponuđaču u slučaju iz stava 3. ovog člana odredi primeren rok za odgovor.

Naručilac je dužan da po dobijanju obrazloženja proveri merodavne sastavne elemente ponude iz stava 3. ovog člana.

Naručilac naročito proverava ispunjenje obaveza koje proizlaze iz važećih propisa o zaštiti na radu, zapošljavanju i uslovima rada, zaštiti životne sredine i zaštiti prava intelektualne svojine od strane ponuđača ili kandidata i može od ponuđača zahtevati dostavljanje odgovarajućih dokaza.

Dodatna objašnjenja, kontrola i dopuštene ispravke

Član 93.

Naručilac može da zahteva od ponuđača dodatna objašnjenja koja će mu pomoći pri pregledu, vrednovanju i upoređivanju ponuda, a može da vrši i kontrolu (uvid) kod ponuđača odnosno njegovog podizvođača.

Naručilac može od izabranog ponuđača u postupku konkurentnog dijaloga da zahteva da potvrdi obaveze prihvaćene u ponudi.

Naručilac ne može da zahteva, dozvoli ili ponudi promenu elemenata ponude koji su od značaja za primenu kriterijuma za dodelu ugovora, odnosno promenu kojom bi se ponuda koja je neodgovarajuća ili neprihvatljiva učinila odgovarajućom, odnosno prihvatljivom, osim ako drugačije ne proizilazi iz prirode postupka javne nabavke.

Naručilac može, uz saglasnost ponuđača, da izvrši ispravke računskih grešaka uočenih prilikom razmatranja ponude po okončanom postupku otvaranja ponuda.

U slučaju razlike između jedinične i ukupne cena, merodavna je jedinična cena.

Ako se ponuđač ne saglasi sa ispravkom računskih grešaka, naručilac će njegovu ponudu odbiti kao neprihvatljivu.

16. Rokovi u postupku javne nabavke

Određivanje roka za podnošenje ponuda

Član 94.

Rok za podnošenje ponuda mora biti primeren vremenu potrebnom za pripremu prihvatljive ponude.

Određivanjem roka iz stava 1. ovog člana smatra se određivanje datuma i sata do kojeg se ponude mogu podnositi.

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku i prijava u restriktivnom, kvalifikacionom postupku i konkurentnom dijalogu

Član 95.

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku, odnosno prijava u restriktivnom i kvalifikacionom postupku i konkurentnom dijalogu ne može biti kraći od:

1) 40 dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda ako je procenjena vrednost javne nabavke veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona;

2) 30 dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda ako procenjena vrednost javne nabavke nije veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona.

Rok za podnošenje ponuda u otvorenom postupku, odnosno prijava u restriktivnom i kvalifikacionom postupku i konkurentnom dijalogu ne može biti kraći od:

1) 30 dana od dana kada je objavljen poziv za podnošenje ponuda ako je procenjena vrednost javne nabavke veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona i ako je

naručilac objavio prethodno obaveštenje u roku od najmanje 30 dana, a najviše šest meseci pre objavljivanja poziva;

2) 22 dana od dana kada je objavljen poziv za podnošenje ponuda ako procenjena vrednost javne nabavke nije veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona i ako je naručilac objavio prethodno obaveštenje u roku od najmanje 30 dana, a najviše šest meseci pre objavljivanja poziva.

Rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku i kvalifikacionom

Član 96.

Rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku ne može biti kraći od 20 dana od dana kada je naručilac poslao poziv kandidatima.

Rok za podnošenje ponuda u kvalifikacionom postupku ne može biti kraći od osam dana od dana kada je naručilac poslao poziv kandidatima.

Rok za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda

Član 97.

Rok za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda ne može biti kraći od 25 dana od dana objavljivanja poziva.

Rok za podnošenje konačnih ponuda u konkurentnom dijalogu

Član 98.

Rok za podnošenje konačnih ponuda u konkurentnom dijalogu ne može biti kraći od 20 dana od dana slanja poziva izabranim kandidatima.

Rok za podnošenje ponuda u postupku javne nabavke male vrednosti

Član 99.

Rok za podnošenje ponuda u postupku javne nabavke male vrednosti ne može biti kraći od osam dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda.

Rok za podnošenje početnih ponuda u sistemu dinamične nabavke

Član 100.

Rok za podnošenje početnih ponuda tokom trajanja sistema dinamične nabavke je 15 dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda.

Računanje rokova

Član 101.

Rok za podnošenje ponuda računa se od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda na Portalu javnih nabavki, odnosno od dana slanja poziva za podnošenje ponuda.

17. Prijem i otvaranje ponuda

Prijem ponuda

Član 102.

Naručilac je dužan da prilikom prijema ponude na koverti, odnosno kutiji u kojoj se ponuda nalazi obeleži vreme prijema i evidentira broj i datum ponude prema redosledu prispeća. Ukoliko je ponuda dostavljena neposredno naručilac predaje ponuđaču potvrdu prijema ponude.

U slučaju podnošenja elektronske ponude naručilac je dužan da obezbedi da informacioni sistem, odmah nakon prijema ponude pošalje potvrdu prijema.

Zabranjeno je davanje informacija o primljenim ponudama, a naručilac je u obavezi da ponude čuva na način da ne dođu u posed neovlašćenih lica.

Otvaranje ponuda

Član 103.

Otvaranje ponuda sprovodi se odmah nakon isteka roka za podnošenje ponuda, odnosno istog dana.

Otvaranje ponuda je javno i može prisustvovati svako zainteresovano lice.

U postupku otvaranja ponuda mogu aktivno učestvovati samo ovlašćeni predstavnici ponuđača.

Naručilac će isključiti javnost u postupku otvaranja ponuda ukoliko je to potrebno radi zaštite podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne ili predstavljaju tajne podatke u smislu zakona kojim se uređuje tajnost podataka.

U slučaju iz stava 4. ovog člana naručilac donosi odluku kojom određuje razloge za isključenje javnosti i da li se isključenje javnosti odnosi i na predstavnike ponuđača.

Zapisnik o otvaranju ponuda

Član 104.

Naručilac je dužan da o postupku otvaranja ponuda vodi zapisnik u koji se ovim redosledom unose sledeći podaci:

- 1) datum i vreme početka otvaranja ponuda;
- 2) predmet i procenjena vrednost javne nabavke;
- 3) imena članova komisije za javnu nabavku koji učestvuju u postupku otvaranja ponuda;
- 4) imena predstavnika ponuđača koji prisustvuju otvaranju ponuda;
- 5) imena drugih prisutnih lica;
- 6) broj pod kojim je ponuda zavedena;
- 7) naziv ponuđača, odnosno šifra ponuđača;
- 8) ponuđena cena i eventualni popusti koje nudi ponuđač;
- 9) podaci iz ponude koji su određeni kao elementi kriterijuma i koji se mogu numerički prikazati;

10) uočeni nedostaci u ponudama;

11) eventualne primedbe predstavnika ponuđača na postupak otvaranja ponuda.

Predstavnik ponuđača koji učestvuje u postupku otvaranja ponuda ima pravo da prilikom otvaranja ponuda izvrši uvid u podatke iz ponude koji se unose u zapisnik o otvaranju ponuda.

Prilikom otvaranja ponuda naručilac ne može da vrši stručnu ocenu ponude.

Naručilac je dužan da u toku postupka obezbedi čuvanje poverljivih podataka iz ponude u skladu sa članom 14. ovog zakona.

Zapisnik o otvaranju ponuda potpisuju članovi komisije i predstavnici ponuđača, koji preuzimaju primerak zapisnika.

Naručilac je dužan da ponuđačima koji nisu učestvovali u postupku otvaranja ponuda dostavi zapisnik u roku od tri dana od dana otvaranja.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na otvaranje prijave.

18. Dodela ugovora

Izveštaj o stručnoj oceni ponuda

Član 105.

Komisija za javnu nabavku dužna je da sastavi pisani izveštaj o stručnoj oceni ponuda.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana mora da sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) predmet javne nabavke;
- 2) podatke iz plana nabavke koji se odnose na predmetnu javnu nabavku;
- 3) procenjenu vrednost javne nabavke;
- 4) eventualna odstupanja od plana nabavki sa obrazloženjem;
- 5) ako je sproveden postupak koji nije otvoren ili restriktivni postupak, razloge i okolnosti koje opravdavaju primenu tog postupka;
- 6) ako se postupak javne nabavke sprovodi zajedno sa drugim naručiocem u skladu sa članom 50. ovog zakona, osnovne podatke o tom naručiocu;
- 7) osnovne podatke o ponuđačima;
- 8) ponude koje su odbijene, razloge za njihovo odbijanje i ponuđenu cenu tih ponuda;
- 9) ako je podneta samo jedna ponuda, mišljenje komisije o razlozima koji su uzrokovali podnošenje jedne ponude i predlog mera koje treba preduzeti da se u narednim postupcima obezbedi konkurencija u postupku;
- 10) ako su sve ponude neodgovarajuće ili neprihvatljive mišljenje komisije o razlozima koji su uzrokovali podnošenje takvih ponuda i opis načina na koji je određena procenjena vrednost;
- 11) ako je ponuda odbijena zbog neuobičajeno niske cene, detaljno obrazloženje – način na koji je utvrđena ta cena;
- 12) način primene metodologije dodele pondera;

13) naziv ponuđača kome se dodeljuje ugovor, a ako je ponuđač naveo da će nabavku izvršiti uz pomoć podizvođača i svaki deo ugovora koji će izvršiti podizvođač.

Određbe ovog člana shodno se primenjuju i na izveštaj o stručnoj oceni prijava.

Bitni nedostaci ponude

Član 106.

Naručilac će odbiti ponudu ako:

- 1) ponuđač ne dokaže da ispunjava obavezne uslove za učešće;
- 2) ponuđač ne dokaže da ispunjava dodatne uslove;
- 3) ponuđač nije dostavio traženo sredstvo obezbeđenja;
- 4) je ponuđeni rok važenja ponude kraći od propisanog;
- 5) ponuda sadrži druge nedostatke zbog kojih nije moguće utvrditi stvarnu sadržinu ponude ili je nije moguće uporediti je sa drugim ponudama.

Uslovi za dodelu ugovora

Član 107.

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke, pošto pregleda i oceni ponude, odbije sve neprihvatljive ponude.

Prihvatljive ponude naručilac rangira primenom kriterijuma za dodelu ugovora određenog u pozivu za podnošenje ponude i konkursnoj dokumentaciji.

Nakon sprovedene stručne ocene ponuda, na osnovu izveštaja komisije naručilac donosi odluku o dodeli ugovora, ako je pribavio najmanje jednu prihvatljivu ponudu.

U otvorenom postupku naručilac može dodeliti ugovor ponuđaču čija ponuda sadrži ponuđenu cenu veću od procenjene vrednosti javne nabavke ako nije veća od uporedive tržišne cene i ako su ponuđene cene u svim odgovarajućim ponudama veće od procenjene vrednosti javne nabavke.

U slučaju iz stava 4. ovog člana naručilac je dužan da nakon donošenja odluke dostavi obrazložen izveštaj Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji.

Naručilac donosi odluku o priznavanju kvalifikacije, odnosno o zaključenju okvirnog sporazuma pod uslovima određenim ovim zakonom.

Odluka o dodeli ugovora

Član 108.

Na osnovu izveštaja o stručnoj oceni ponuda, naručilac donosi odluku o dodeli ugovora, u roku određenom u pozivu za podnošenje ponuda.

Rok iz stava 1. ovog člana ne može biti duži od 25 dana od dana otvaranja ponuda, osim u naročito opravdanim slučajevima, kao što je obimnost ili složenost ponuda, odnosno složenost metodologije dodele pondera, kada rok može biti 40 dana od dana otvaranja ponuda.

U postupku javne nabavke male vrednosti rok iz stava 1. ovog člana ne može biti duži od deset dana.

Odluka o dodeli ugovora mora biti obrazložena i mora da sadrži naročito podatke iz izveštaja o stručnoj oceni ponuda, osim podataka iz člana 105. stav 2. tač. 9) i 10) ovog zakona.

Naručilac je dužan da odluku o dodeli ugovora dostavi svim ponuđačima u roku od tri dana od dana donošenja.

Naručilac je dužan da odluku o dodeli ugovora dostavi na način da je ponuđači prime u najkraćem mogućem roku.

Ako se odluka dostavlja neposredno, elektronskom poštom ili faksom, naručilac mora imati potvrdu prijema odluke od strane ponuđača, a ukoliko se odluka dostavlja putem pošte mora se poslati preporučeno sa povratnicom.

Ako ponuđač odbije prijem odluke, smatra se da je odluka dostavljena dana kada je prijem odbijen.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na odluku o zaključenju okvirnog sporazuma, odluku o priznavanju kvalifikacije i odluku o obustavi postupka.

Odluka o obustavi postupka javne nabavke

Član 109.

Naručilac donosi odluku o obustavi postupka javne nabavke na osnovu izveštaja o stručnoj oceni ponuda, ukoliko nisu ispunjeni uslovi za dodelu ugovora ili odluke o zaključenju okvirnog sporazuma, odnosno ukoliko nisu ispunjeni uslovi za donošenje odluke o priznavanju kvalifikacije.

Naručilac može da obustavi postupak javne nabavke iz objektivnih i dokazivih razloga, koji se nisu mogli predvideti u vreme pokretanja postupka i koji onemogućavaju da se započeti postupak okonča, odnosno usled kojih je prestala potreba naručioca za predmetnom nabavkom zbog čega se neće ponavljati u toku iste budžetske godine, odnosno u narednih šest meseci.

Naručilac je dužan da svoju odluku o obustavi postupka javne nabavke pismeno obrazloži, posebno navodeći razloge obustave postupka i da je dostavi ponuđačima u roku od tri dana od dana donošenja odluke.

Naručilac je dužan da u roku od pet dana od dana konačnosti odluke o obustavi postupka javne nabavke, objavi obaveštenje o obustavi postupka javne nabavke koje sadrži podatke iz Priloga 3K.

Naručilac je dužan da u odluci o obustavi postupka javne nabavke odluči o troškovima pripremanja ponude iz člana 88. stav 3. ovog zakona.

Konačna odluka o obustavi postupka predstavlja izvršni naslov za troškove pripremanja ponude iz člana 88. stav 3. ovog zakona.

Uvid u dokumentaciju

Član 110.

Ponuđač, kandidat, odnosno podnosilac prijave ima pravo da izvrši uvid u dokumentaciju o sprovedenom postupku javne nabavke posle donošenja odluke o priznavanju kvalifikacije, odluke o zaključenju okvirnog sporazuma ili odluke o dodeli ugovora, odnosno odluke o obustavi postupka o čemu može podneti pismeni zahtev naručiocu.

Naručilac je dužan da licu iz stava 1. ovog člana, omogući uvid u dokumentaciju i kopiranje dokumentacije iz postupka o trošku podnosioca zahteva, u roku od dva dana od dana prijema pisanog zahteva, uz obavezu da zaštiti podatke u skladu sa članom 14. ovog zakona.

Izveštavanje ponuđača

Član 111.

U roku od pet dana od dana donošenja odluke naručilac može sa svakim ponuđačem odvojeno održati sastanak, na kojem će članovi komisije za javnu nabavku objasniti način sprovođenja postupka, definisanja uslova za učešće, način određivanja specifikacije predmeta javne nabavke, način određivanja elemenata kriterijuma i metodologije za dodelu pondera, razloge za odbijanje ponuda, rangiranje ponuda i sl.

Ako je u postupku javne nabavke čija je procenjena vrednost veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona, većina ponuda odbijena, naručilac je dužan da organizuje izveštavanje ponuđača. Neće se smatrati da je većina ponuda odbijena ako su podnete dve ponude, od kojih je jedna odbijena.

Tokom izveštavanja, ponuđači mogu postavljati pitanja i davati svoje predloge kako da se postupak unapredi.

O izveštavanju ponuđača i razgovoru sa ponuđačima sačinjava se zapisnik.

Tokom izveštavanja ponuđača naručilac je u obavezi da zaštiti podatke u skladu sa članom 14. ovog zakona.

19. Ugovor o javnoj nabavci

Uslovi za zaključenje ugovora o javnoj nabavci

Član 112.

Naručilac može zaključiti ugovor o javnoj nabavci, odnosno okvirni sporazum, nakon donošenja odluke o dodeli ugovora, odnosno odluke o zaključenju okvirnog sporazuma i ako u roku predviđenom ovim zakonom nije podnet zahtev za zaštitu prava ili je zahtev za zaštitu prava odbačen ili odbijen.

Naručilac može i pre isteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava zaključiti ugovor o javnoj nabavci:

- 1) na osnovu okvirnog sporazuma;
- 2) u slučaju primene pregovaračkog postupka iz člana 36. stav 1. tačka 3);
- 3) u slučaju primene sistema dinamične nabavke;
- 4) u slučaju postupka javne nabavke male vrednosti iz člana 39. stav 6. ovog zakona;
- 5) ako je podneta samo jedna ponuda, osim u pregovaračkom postupku bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda.

Rok za zaključenje ugovora

Član 113.

Naručilac zaključuje ugovor o javnoj nabavci sa ponuđačem kojem je dodeljen ugovor u roku od osam dana od dana proteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava.

Ako naručilac ne dostavi potpisan ugovor ponuđaču u roku iz stava 1. ovog člana, ponuđač nije dužan da potpiše ugovor što se neće smatrati odustajanjem od ponude i ne može zbog toga snositi bilo kakve posledice, osim ako je podnet blagovremen zahtev za zaštitu prava.

Ako ponuđač kojem je dodeljen ugovor odbije da zaključi ugovor o javnoj nabavci, naručilac može da zaključi ugovor sa prvim sledećim najpovoljnijim ponuđačem.

Ako je u slučaju iz stava 3. ovog člana zbog metodologije dodele pondera potrebno utvrditi prvog sledećeg najpovoljnijeg ponuđača, naručilac će ponovo izvršiti stručnu ocenu ponuda i doneti odluku o dodeli ugovora.

Elektronska forma ugovora

Član 114.

Ugovor o javnoj nabavci može se zaključiti u elektronskom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument i elektronski potpis.

Izmene ugovora o javnoj nabavci

Član 115.

Nakon zaključenja ugovora o javnoj nabavci naručilac može da dozvoli promenu cene ili drugih bitnih elemenata ugovora samo iz objektivnih razloga koji moraju biti jasno i precizno određeni u konkursnoj dokumentaciji i ugovoru, odnosno predviđeni posebnim propisima.

Ako naručilac namerava da izmeni ugovor o javnoj nabavci dužan je da donese odluku o izmeni ugovora koja sadrži podatke u skladu sa Prilogom 3L.

Naručilac je dužan da u roku od tri dana od dana donošenja objavi odluku na Portalu javnih nabavki i dostavi izveštaj Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji.

Obaveštenje o zaključenom ugovoru

Član 116.

Naručilac je dužan da objavi obaveštenje o zaključenom ugovoru o javnoj nabavci ili okvirnom sporazumu u roku od pet dana od dana zaključenja ugovora, odnosno okvirnog sporazuma.

Naručilac može kvartalno, u roku od 15 dana po isteku kvartala, objavljivati obaveštenja o ugovorima zaključenim na osnovu okvirnog sporazuma i u sistemu dinamične nabavke.

IV. JAVNE NABAVKE U OBLASTI VODOPRIVREDE, ENERGETIKE, SAOBRAĆAJA I POŠTANSKIH USLUGA

Naručilac

Član 117.

Naručilac u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga je:

1) naručilac iz člana 2. ovog zakona koji obavlja delatnost u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, kada sprovodi nabavku za potrebe obavljanja tih delatnosti;

2) lice koje obavlja delatnost u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, na osnovu isključivih ili posebnih prava, kada sprovodi nabavku za potrebe obavljanja tih delatnosti.

Vlada na početku budžetske godine, na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za vodoprivredu, energetiku i saobraćaj i Uprave za javne nabavke, utvrđuje spisak naručilaca koji se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“ i na Portalu javnih nabavki.

Lica koja nisu na spisku iz stava 2. ovog člana, a koja ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana dužna su da primenjuju ovaj zakon.

Na uslove, način i postupak javne nabavke koji u ovom poglavlju nisu posebno uređeni primenjuju se ostale odredbe ovog zakona.

Delatnosti u oblasti vodoprivrede

Član 118.

Delatnosti u oblasti vodoprivrede u smislu ovog zakona su:

1) izgradnja ili upravljanje objektima i mrežama u cilju pružanja usluga korisnicima u vezi sa proizvodnjom, transportom ili distribucijom vode za piće;

2) snabdevanje tih mreža vodom za piće;

3) projekti hidrauličnog inženjerstva, navodnjavanje ili isušivanje zemljišta, pod uslovom da se više od 20% ukupne količine vode koja se dobije ovim projektima, navodnjavanjem ili isušivanjem zemljišta koristi kao voda za piće;

4) prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda.

Snabdevanje vodom za piće mreža, koje pružaju usluge korisnicima preko naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona ne smatra se delatnošću u oblasti vodoprivrede u smislu ovog zakona ako:

1) naručilac iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona proizvodi vodu za piće u cilju obavljanja delatnosti koja nije delatnost vodoprivrede, energetike, saobraćaja ili poštanskih usluga;

2) snabdevanje javne mreže zavisi samo od sopstvene proizvodnje naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona i ako to snabdevanje nije veće od 30% ukupne proizvodnje vode za piće tog naručioca, računajući prosek za prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Delatnosti u oblasti energetike

Član 119.

Delatnosti u oblasti energetike u smislu ovog zakona su:

1) istraživanje ili vađenje nafte i gasa, istraživanje ili iskopavanje uglja i ostalih mineralnih sirovina i drugih čvrstih goriva;

2) izgradnja ili upravljanje objektima i mrežama u cilju pružanja usluga korisnicima u vezi sa proizvodnjom, transportom, prenosom ili distribucijom električne energije, gasa i toplotne energije;

3) snabdevanje tih mreža električnom, toplotnom energijom i gasom.

Snabdevanje električnom energijom mreža koje pružaju usluge korisnicima preko naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona ne smatra se delatnošću u oblasti energetike u smislu ovog zakona ako:

1) naručilac iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona proizvodi električnu energiju u cilju obavljanja delatnosti koja nije delatnost vodoprivrede, energetike, saobraćaja ili poštanskih usluga;

2) snabdevanje javne mreže zavisi samo od sopstvene proizvodnje naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona i ako to snabdevanje nije veće od 30% ukupne proizvodnje električne energije tog naručioca, računajući prosek za prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Snabdevanje gasom ili toplotnom energijom mreža, koje pružaju usluge korisnicima preko naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona ne smatra se delatnošću u oblasti energetike u smislu ovog zakona ako:

1) je proizvodnja gasa ili toplotne energije od strane naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona, neizbežna posledica obavljanja delatnosti koje nisu delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja ili poštanskih usluga;

2) je snabdevanje javne mreže namenjeno isključivo ekonomskoj eksploataciji te proizvodnje i ne prelazi 20% godišnjeg ukupnog prihoda naručioca iz člana 117. stav 1. tačka 2) ovog zakona, uzimajući u obzir prethodne tri godine i tekuću godinu.

Delatnosti u oblasti saobraćaja

Član 120.

Delatnosti u oblasti saobraćaja u smislu ovog zakona su:

1) izgradnja, održavanje ili upravljanje aerodromima i rečnim lukama u funkciji vazdušnog i rečnog saobraćaja;

2) izgradnja, održavanje i upravljanje mrežama, kao i pružanje usluga korisnicima u oblasti prevoza železnicom, gradskog i prigradskog prevoza putnika u drumskom saobraćaju koji se obavlja tramvajima, trolejbusima i autobusima.

U oblasti saobraćaja smatra se da postoji mreža ako se usluga pruža pod uslovima koje je utvrdio nadležni organ, kao što su uslovi o relacijama na kojima se pružaju usluge, kapacitetima prevoznih sredstava, učestalosti i sl.

Pružanje usluga autobusnog prevoza nije delatnost u oblasti saobraćaja u smislu ovog zakona, ukoliko drugi privredni subjekti mogu slobodno da vrše te delatnosti na relevantnom tržištu.

Delatnosti u oblasti poštanskih usluga

Član 121.

Delatnosti u oblasti poštanskih usluga su pružanje rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga u smislu zakona kojim se uređuju poštanske usluge.

Delatnosti u oblasti poštanskih usluga u smislu ovog zakona su i pružanje drugih usluga koje ne uključuju poštanske usluge pod uslovima predviđenim ovim članom.

Druge usluge su:

1) usluge upravljanja poštanskom službom (usluge pre i posle uručenja);

2) usluge koje se odnose na pošiljke na kojima nije označena adresa koje nisu poštanske pošiljke u smislu zakona kojim se uređuju poštanske usluge;

3) filatelističke usluge;

4) logističke usluge koje su kombinacija fizičkog dostavljanja i/ili skladištenja i drugih nepoštanskih delatnosti.

Nabavke u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga na koje se zakon ne primenjuje

Član 122.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se:

1) na nabavke koje su članom 7. ovog zakona izuzete od njegove primene;

2) na nabavke koje naručioc i sprovode za potrebe obavljanja delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga u inostranstvu pod uslovom da to ne uključuje upotrebu objekata i mreže unutar Republike Srbije;

3) kada naručilac koji se bavi delatnošću iz člana 118. stav 1. tačka 1) ili 2) kupuje vodu za piće;

4) kada naručilac koji se bavi delatnošću iz člana 119. stav 1. nabavlja energiju ili gorivo za proizvodnju energije;

5) kada naručilac vrši nabavke od povezanih lica ili kada lice koje je osnovano od naručilaca isključivo za obavljanje delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja ili poštanskih usluga vrši nabavke od lica koje je povezano sa jednim od naručilaca, pod uslovom da najmanje 80% prosečnog prihoda povezanog lica za poslednje tri godine, potiče od lica sa kojima je povezano;

6) kada lice koje je osnovano od strane više naručilaca vrši nabavke od svojih osnivača, za potrebe obavljanja delatnosti u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja ili poštanskih usluga;

7) kada grupa društava koju čine naručioc i u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, vrši nabavku od člana grupe društava isključivo za potrebe obavljanje delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga;

8) kada naručilac vrši nabavke od grupe društava čiji je sastavni deo, pod uslovom da je grupa društava osnovana u cilju obavljanja delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, da je osnovana na period od najmanje tri godine i da je ugovorom o osnivanju predviđeno da ugovorne strane ostanu u njenom sastavu najmanje tri godine.

Na osnovu primljenog plana nabavki u skladu sa članom 51. ovog zakona, Uprava za javne nabavke obavestiće naručioca ako utvrdi da za neku od nabavki nema uslova za izuzeće od primene ovog zakona na osnovu stava 1. ovog člana, a naručilac je dužan da Upravi za javne nabavke dostavi poseban izveštaj o sprovedenom postupku za te javne nabavke.

Postupci

Član 123.

Dodela ugovora vrši se u otvorenom, restriktivnom, odnosno kvalifikacionom postupku ili u pregovaračkom postupku sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda.

Dodela ugovora može da se vrši i u drugim postupcima javne nabavke, ukoliko su za to ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

Posebna pravila za kvalifikacioni postupak

Član 124.

Naručilac u odluci o priznavanju kvalifikacije određuje i period za koji se priznaje kvalifikacija kandidatima, a koji ne može biti duži od četiri godine.

Naručilac može uslove za priznavanje kvalifikacije po potrebi ažurirati i pozvati sve kandidate da podnesu prijave u skladu sa ažuriranim uslovima.

U slučaju iz stava 2. ovog člana naručilac ne može postavljati samo određenim kandidatima dodatne uslove bilo koje prirode i ne može tražiti dokazivanje uslova drugim dokazima ako su kandidati postojeće ili nove uslove već dokazali.

Naručilac može da koristi i liste kandidata drugih naručilaca ukoliko utvrdi da ispunjavaju njegove zahteve.

U slučaju iz stava 4. kandidatima se priznaje kvalifikacija dok važi lista kandidata.

Uslov uzajamnosti

Član 125.

Ako ponuđači nude proizvode poreklom iz države sa kojom Republika Srbija nije zaključila sporazum koji bi omogućavao domaćim ponuđačima ravnopravan pristup na tržištu te države, takva se ponuda može odbiti ako udeo proizvoda poreklom iz te države prelazi 50% ukupne vrednosti proizvoda iz ponude.

U smislu ovog člana softver koji se koristi u opremi elektronske komunikacione mreže smatra se proizvodom.

Jednake ponude

Član 126.

Ako su dve ponude ili veći broj ponuda jednake, na osnovu kriterijuma određenih u članu 85. ovog zakona, naručilac daje prednost ponudama koje ne mogu biti odbijene na osnovu člana 125. ovog zakona.

Jednakim ponudama, u smislu stava 1. ovog člana, u pogledu cene, smatraju se ponude u kojima razlika u ceni nije veća od 3%.

Naručilac neće dati prednost ponudi u skladu sa stavom 1. ovog člana, ako bi izbor takve ponude obavezivao naručioca da nabavlja proizvod sa tehničkim svojstvima drugačijim od postojećih proizvoda.

V. JAVNE NABAVKE U OBLASTI ODBRANE I BEZBEDNOSTI

Javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti

Član 127.

Javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti su nabavke:

1) naoružanja i vojne opreme uključujući i bilo koji njen sastavni deo, komponentu i sklop;

2) bezbedonosno osetljive opreme uključujući i bilo koji njen sastavni deo, komponentu i sklop;

3) dobara, usluga ili radova direktno povezanih sa vojnom ili bezbedonosno osetljivom opremom ili postrojenjima iz tačke 1) i 2) ovog stava u toku bilo kojeg perioda ili celog životnog veka;

4) usluga i radova isključivo u odbrambene svrhe;

5) bezbedonosno osetljivih radova i bezbedonosno osetljivih usluga.

Vojna oprema je oprema posebno izrađena ili prilagođena za vojne potrebe, namenjena za upotrebu kao oružje, municija ili vojni materijal.

Bezbedonosno osetljiva oprema, usluge i radovi su dobra, usluge i radovi za bezbednosne potrebe, koje uključuju, zahtevaju i sadrže tajne podatke.

Kada sprovodi nabavke iz stava 1. ovog člana naručilac je dužan da spreči postojanje sukoba interesa, da obezbedi kada je to moguće konkurenciju i da ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene.

Na osnovu dostavljenog plana nabavki Vlada donosi odluku o sprovođenju postupaka i obaveštava o tome nadležni odbor Narodne skupštine.

Vlada uređuje postupak javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti i utvrđuje spisak dobara, usluga i radova iz stava 1. ovog člana.

Nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti na koje se ne primenjuje zakon

Član 128.

Odredbe ovog zakona i podzakonskog akta iz člana 127. stav 6. ovog zakona, ne primenjuju se na nabavke:

1) iz člana 127. ovog zakona, ako su ugovori dodeljeni u skladu sa međunarodnim sporazumima Republike Srbije zaključenim sa drugom državom ili međunarodnom organizacijom;

2) neophodne i isključivo usmerene za potrebe obaveštajnih aktivnosti;

3) koje se sprovode u inostranstvu, kada su vojne ili policijske snage razmeštene izvan teritorije Republike Srbije, ako operativne potrebe zahtevaju da ugovori budu sklopljeni sa pravnim licima ili državnim subjektima na području operacija;

4) u okviru programa saradnje koji se zasnivaju na istraživanju i razvoju novog proizvoda, koje zajedno realizuje Republika Srbija i jedna ili više država ili međunarodnih organizacija, ako je primenjivo na naredne faze celog i dela životnog veka tog proizvoda;

5) gde bi primena postupka javne nabavke dovela do otkrivanja informacija koje se smatraju ključnim za bezbednost, a na osnovu odluke Vlade.

U slučaju iz stava 1. tačka 4) ovog člana nadležno ministarstvo, odnosno nadležni državni organ će podneti izveštaj Vladi o realizaciji programa saradnje.

Posebna pravila postupka kod javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbednosti

Član 129.

Ugovor o javnoj nabavci dodeljuje se u restriktivnom ili pregovaračkom postupku sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda i u drugim postupcima javne nabavke ako su za to ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom ili podzakonskim aktom iz člana 127. stav 6. ovog zakona.

U slučaju sprovođenja restriktivnog postupka ne primenjuje se član 33. stav 4. ovog zakona.

Pregovarački postupak iz člana 36. stav 1. tač. 4) i 5) može se sprovesti ako od prvobitno zaključenog ugovora nije proteklo više od tri godine, osim u izuzetnim slučajevima, koji se utvrđuju s obzirom na rok trajanja opreme, instalacija ili sistema i tehničke teškoće koje bi promena dobavljača prouzrokovala.

Okvirni sporazum čiji je predmet javna nabavka u oblasti odbrane i bezbednosti ne može trajati duže od pet godina, osim u izuzetnim slučajevima, koji se utvrđuju s obzirom na rok trajanja opreme, instalacija ili sistema i tehničke teškoće koje bi promena dobavljača prouzrokovala.

Predmet okvirnog sporazuma mogu biti i radovi isključivo u odbrambene svrhe i bezbednosno osetljivi radovi.

Primena zakona od strane dobavljača

Član 130.

Ponuđač može u ponudi uključiti podizvođače koje će angažovati radi izvršenja javne nabavke ili navesti da će podizvođače izabrati, nakon zaključenja ugovora o javnoj nabavci.

Odredbe ovog zakona primenjuju dobavljači prilikom izbora trećih lica kao podizvođača, nakon zaključenog ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma, ako je naručilac, zahtevao da određeni deo nabavke dobavljač izvrši preko podizvođača.

Trećim licima u smislu stava 1. ovog člana ne smatraju se podizvođači koji su kao takvi uključeni u ponudu i ponuđači koji čine grupu ponuđača, koji su podneli zajedničku ponudu i sa njima povezana lica.

Prilikom podnošenja ponude podnosi se spisak lica koja se u smislu stava 3. ovog člana ne smatraju trećim licima, kao i sve kasnije izmene.

Izveštaji o sprovedenim nabavkama u oblasti odbrane i bezbednosti

Član 131.

O sprovedenim nabavkama iz čl. 127. i 128. ovog zakona naručilac dostavlja godišnji izveštaj Vladi i nadležnom odboru Narodne skupštine do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana naročito sadrži podatke o predmetu nabavke, načinu na koji je postupak sproveden, podnetim ponudama, kriterijumu za izbor najpovoljnije ponude, zaključenom ugovoru i dobavljaču.

Formu i sadržinu izveštaja iz stava 1. ovog člana bliže uređuje Vlada.

VI. EVIDENCIJA I IZVEŠTAJI O JAVNIM NABAVKAMA

Evidencija i izveštaji o javnim nabavkama

Član 132.

Naručilac je dužan da prikuplja i evidentira podatke o postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama.

Naručilac dostavlja u elektronskoj formi Upravi za javne nabavke tromesečni izveštaj o:

- 1) sprovedenim postupcima javne nabavke;
- 2) sprovedenim postupcima nabavke na koje nije primenjivao odredbe ovog zakona;
- 3) sprovedenim pregovaračkom postupcima bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda;
- 4) troškovima pripremanja ponuda u postupcima javne nabavke;
- 5) zaključenim ugovorima o javnoj nabavci;
- 6) jediničnim cenama dobara, usluga i najzastupljenijih radova;
- 7) izmenjenim ugovorima o javnoj nabavci;
- 8) obustavljenim postupcima javne nabavke;
- 9) postupcima u kojima je podnet zahtev za zaštitu prava i poništenim postupcima;
- 10) izvršenju ugovora o javnoj nabavci.

Uprava za javne nabavke bliže uređuje sadržinu izveštaja o javnim nabavkama i način vođenja evidencije o javnim nabavkama.

Izveštaje iz stava 1. ovog člana, naručilac dostavlja najkasnije do 10. u mesecu koji sledi po isteku tromesečja.

Uprava za javne nabavke je dužna da na osnovu dostavljenih tromesečnih izveštaja naručilaca pripremi zbirni tromesečni izveštaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima i da ga objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici u roku od mesec dana od isteka roka iz stava 4. ovog člana.

Izveštaji o javnim nabavkama

Član 133.

Uprava za javne nabavke može zatražiti od naručioca izveštaj sa dodatnim podacima, o svakom pojedinačnom ugovoru o javnoj nabavci ili postupku javne nabavke.

Naručilac je dužan da tražene podatke dostavi Upravi za javne nabavke u najkraćem mogućem roku, a najkasnije osam dana od prijema zahteva Uprave za javne nabavke.

Uprava za javne nabavke je dužna da na osnovu pojedinačnih, tromesečnih izveštaja naručilaca pripremi polugodišnji i godišnji izveštaj o javnim nabavkama.

Uprava za javne nabavke je dužna da polugodišnji izveštaj o javnim nabavkama objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici do 30. septembra, a godišnji izveštaj do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Izveštaj iz stava 4. ovog člana dostavlja se Vladi pre objavljivanja.

Uz izveštaju iz stava 4. ovog člana Uprava za javne nabavke daje predlog opštih i pojedinačnih mera za unapređenje sistema javnih nabavki.

VII. SLUŽBENIK I UPRAVA ZA JAVNE NABAVKE

Službenik za javne nabavke

Član 134.

Naručilac je dužan da svojim aktom kojim uređuje sistematizaciju radnih mesta odredi radno mesto u okviru kojeg će se obavljati poslovi javnih nabavki.

Naručilac čija je ukupna vrednost planiranih javnih nabavki na godišnjem nivou veća od sedmostrukog iznosa iz člana 39. stav 1. ovog zakona, mora da ima najmanje jednog službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke je lice koje je obučeno za obavljanje poslova javnih nabavki.

Način i program stručnog osposobljavanja i način polaganja stručnog ispita za službenika za javne nabavke utvrđuje Uprava za javne nabavke.

Naručilac je dužan da licu koje obavlja poslove javnih nabavki omogući da u roku od tri meseca od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana kada se steknu uslovi, položi stručni ispit za službenika za javne nabavke.

Uprava za javne nabavke

Član 135.

Uprava za javne nabavke je posebna organizacija koja vrši nadzor nad primenom ovog zakona, donosi podzakonske akte i obavlja stručne poslove u oblasti javnih nabavki, prati sprovođenje postupaka javnih nabavki, kontroliše primenu pojedinih postupaka, upravlja Portalom javnih nabavki, priprema izveštaje o javnim nabavkama, predlaže mere za unapređenje sistema javnih nabavki, pruža stručnu pomoć naručiocima i ponuđačima, doprinosi stvaranju uslova za ekonomičnu, efikasnu i transparentnu upotrebu javnih sredstava u postupku javne nabavke.

Na rad i organizaciju Uprave za javne nabavke primenjuju se propisi o državnoj upravi, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Poslovi Uprave za javne nabavke

Član 136.

Uprava za javne nabavke obavlja sledeće poslove:

- 1) vrši nadzor nad primenom ovog zakona;
- 2) donosi podzakonske akte u oblasti javnih nabavki;
- 3) učestvuje u pripremi propisa u oblasti javnih nabavki;
- 4) daje mišljenje o tumačenju i primeni odredbi ovog zakona;
- 5) ispituje ispunjenost uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka iz člana 36. ovog zakona i konkurentnog dijaloga;
- 6) predlaže Vladi spisak naručilaca, prema podacima iz izveštaja i evidencija o javnim nabavkama koje poseduje;

- 7) učestvuje u izradi plana za borbu protiv korupcije;
- 8) imenuje građanskog nadzornika;
- 9) sačinjava modele okvirnih sporazuma;
- 10) daje saglasnost na odluku, odnosno sporazum iz čl. 48. i 50. ovog zakona;
- 11) propisuje standardne obrasce oglasa o javnim nabavkama;
- 12) vodi spisak negativnih referenci;
- 13) propisuje način vođenja evidencije i sačinjavanja izveštaja o javnim nabavkama;
- 14) sačinjava tromesečni, polugodišnji i godišnji izveštaj o javnim nabavkama;
- 15) propisuje način i program stručnog osposobljavanja i način polaganja stručnog ispita za službenika za javne nabavke i vodi registar službenika za javne nabavke;
- 16) upravlja Portalom javnih nabavki;
- 17) preduzima mere radi razvoja i unapređenja sistema javnih nabavki;
- 18) podnosi zahtev za zaštitu prava;
- 19) obaveštava Državnu revizorsku instituciju i budžetsku inspekciju kada utvrdi nepravilnosti u sprovođenju postupaka javnih nabavki i dostavljanju izveštaja o javnim nabavkama;
- 20) pokreće prekršajni postupak kada na bilo koji način sazna da je učinjena povreda ovog zakona koja može biti osnov prekršajne odgovornosti;
- 21) pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci;
- 22) priprema modele odluka i drugih akata koje naručilac donosi u postupku javne nabavke;
- 23) prikuplja statističke i druge podatke o sprovedenim postupcima, zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i o efikasnosti sistema javnih nabavki u celini;
- 24) objavljuje i distribuira odgovarajuću stručnu literaturu;
- 25) prikuplja informacije o javnim nabavkama u drugim državama;
- 26) priprema planove i normativne akte i uz saglasnost Vlade preduzima druge aktivnosti u vezi sa pregovorima o pristupanju Evropskoj uniji, u oblasti javnih nabavki;
- 27) saraduje sa stranim institucijama i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 28) saraduje sa drugim državnim organima i organizacijama, organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave;
- 29) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

U vršenju nadzora Uprave za javne nabavke nad primenom ovog zakona svi državni organi i organizacije, službe i organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, naručioci i ponuđači, odnosno podnosioci prijave, dužni su da blagovremeno dostave Upravi za javne nabavke tražene informacije i dokumente koji su u njihovom posedu ili pod njihovom kontrolom.

Uprava za javne nabavke podnosi poseban godišnji izveštaj o sprovedenom nadzoru nad primenom ovog zakona Vladi i odboru Narodne skupštine nadležnom za finansije, do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Direktor Uprave za javne nabavke

Član 137.

Uprava za javne nabavke ima direktora koga iz redova stručnjaka u oblasti javnih nabavki postavlja Vlada, nakon sprovedenog javnog konkursa.

Za direktora Uprave za javne nabavke može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne, ekonomske ili tehničke nauke na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije – master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno visoko obrazovanje koje je zakonom izjednačeno sa akademskim nazivom master na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima javnih nabavki i koje ispunjava druge uslove propisane za rad u organima državne uprave.

Direktor Uprave za javne nabavke donosi akt kojim uređuje sistematizaciju radnih mesta.

VIII. ZAŠTITA PRAVA U POSTUPKU JAVNE NABAVKE

1. Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

Član 138.

Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Republička komisija) je samostalan i nezavisan organ Republike Srbije, koji obezbeđuje zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.

Republička komisija ima status pravnog lica.

Sedište Republičke komisije je u Beogradu.

Republička komisija ima pečat, u skladu sa zakonom.

Sredstva za rad Republičke komisije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Nadležnost

Član 139.

U okviru svojih nadležnosti Republička komisija:

- 1) odlučuje o zahtevu za zaštitu prava;
- 2) odlučuje o zaključenju ugovora u slučaju iz člana 30. stav 3. ovog zakona;
- 3) odlučuje o žalbi protiv zaključka naručioca i Uprave za javne nabavke;
- 4) odlučuje o predlogu naručioca da podneti zahtev za zaštitu prava ne sprečava donošenje odluke, odnosno zaključenje ugovora ili okvirnog sporazuma;
- 5) odlučuje o predlogu podnosioca zahteva za zaštitu prava da se zabrani zaključenje ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci;
- 6) odlučuje o troškovima postupka zaštite prava i troškovima pripreme ponude;

- 7) prati i kontroliše sprovođenje odluka koje donosi;
- 8) izriče novčane kazne naručiocu i odgovornom licu naručioca;
- 9) poništava ugovor o javnoj nabavci;
- 10) vodi prekršajni postupak u prvom stepenu;
- 11) pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci;
- 12) saraduje sa stranim institucijama i stručnjacima u oblasti javnih nabavki;
- 13) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Sastav i izbor Republičke komisije

Član 140.

Republička komisija ima predsednika i šest članova.

Narodna skupština bira i razrešava predsednika i članove Republičke komisije na predlog odbora Narodne skupštine nadležnog za finansije (u daljem tekstu: nadležni odbor), nakon sprovedenog javnog konkursa.

Predsednik i članovi Republičke komisije biraju se na period od pet godina.

Isto lice može dva puta biti birano za predsednika Republičke komisije.

Za člana Republičke komisije isto lice može biti birano najviše dva puta, pod uslovom da nije birano za predsednika Republičke komisije.

Nadležni odbor pokreće postupak za utvrđivanje predloga za izbor predsednika i članova Republičke komisije najkasnije šest meseci pre isteka njihovog mandata, a postupak izbora se okončava najkasnije mesec dana pre isteka mandata.

Predsednik Republičke komisije predstavlja Republičku komisiju, rukovodi njenim radom i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

U odsustvu predsednika Republičke komisije, Republičku komisiju predstavlja zamenik predsednika Republičke komisije koga iz redova članova imenuje predsednik Republičke komisije.

Uslovi za izbor

Član 141.

Za predsednika Republičke komisije može biti birano lice koje ispunjava uslove potrebne za izbor za sudiju osnovnog suda, osim uslova u vezi sa Pravosudnom akademijom, i koje ima radno iskustvo od pet godina u oblasti javnih nabavki.

Predsednik Republičke komisije ima platu u visini plate predsednika stalnog radnog tela Narodne skupštine.

Za člana Republičke komisije može biti birano lice koje ispunjava uslove potrebne za izbor za sudiju osnovnog suda, osim uslova u vezi sa Pravosudnom akademijom, i koje ima radno iskustvo od tri godine u oblasti javnih nabavki.

Za člana Republičke komisije može biti birano i lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti ekonomske ili tehničko - tehnološke nauke na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno visoko obrazovanje koje je zakonom izjednačeno sa akademskim nazivom master na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, najmanje pet godina radnog iskustva

na poslovima javnih nabavki, položen ispit za službenika za javne nabavke i koje ispunjava druge uslove propisane za rad u državnim organima.

Najmanje četiri člana Republičke komisije bira se među licima koja ispunjavaju uslov iz stava 3. ovog člana.

Članovi Republičke komisije imaju platu u visini plate narodnog poslanika na stalnom radu u Narodnoj skupštini.

Služba Republičke komisije

Član 142.

Republička komisija ima Službu koja vrši stručne, opšte - pravne, finansijsko - materijalne, i administrativno - tehničke poslove potrebne za rad Republičke komisije. Službom rukovodi sekretar, koga imenuje i razrešava predsednik Republičke komisije.

Za sekretara Republičke komisije može biti imenovano lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na studijama drugog stepena, odnosno visoko obrazovanje koje je zakonom izjednačeno sa akademskim nazivom master na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine i koje ima najmanje pet godina radnog iskustva na pravnim poslovima.

Na sekretara i zaposlene u Službi primenjuju se propisi koji uređuju radne odnose u državnim organima.

Unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u Službi uređuje Republička komisija.

Lista veštaka za javne nabavke

Član 143.

Republička komisija obrazuje i vodi listu veštaka koji u skladu sa uslovima iz ovog zakona učestvuju u radu Republičke komisije.

Na listu veštaka može biti upisano lice koje je upisano u registar stalnih sudskih veštaka i koje položi stručni ispit za službenika za javne nabavke.

Sprečavanje sukoba interesa i izuzeće

Član 144.

Predsednik, odnosno član Republičke komisije ne može obavljati drugu javnu funkciju, vršiti funkciju u političkoj stranci, niti obavljati bilo koju drugu funkciju, službu, posao, dužnost ili aktivnost koja bi mogla uticati na njegovu samostalnost u radu i postupanju ili koja bi umanjivala njegov ugled ili ugled funkcije predsednika, odnosno člana Republičke komisije.

Predsednik ili član Republičke komisije ne može odlučivati u postupku zaštite prava ako postoje razlozi koji dovode u sumnju njegovu nepristrasnost.

Predsednik ili član Republičke komisije ne može odlučivati u postupku zaštite prava ako je sa strankom u postupku, u odnosu koji odgovara odnosu predstavnika naručioca i ponuđača iz člana 29. ovog zakona.

Stranka u postupku ima pravo da zahteva izuzeće člana Republičke komisije iz razloga određenih u st. 2 i 3. ovog člana.

O zahtevu za izuzeće odlučuje predsednik Republičke komisije.

Predsednik, odnosno član Republičke komisije ne može u periodu od 18 meseci posle prestanka funkcije, biti radno angažovan kod ponuđača koji je bio strana u postupku u kojem je odlučivao, ako je procenjena vrednost nabavke u tom predmetu bila veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona.

Razrešenje članova Republičke komisije

Član 145.

Predsednik ili član Republičke komisije biće razrešen pre isteka mandata, ako:

- 1) bude osuđen za krivično delo na безусловnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci i ako ga delo za koje je osuđen čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 2) ako izgubi radnu sposobnost;
- 3) se utvrdi da funkciju vrši suprotno članu 144. ovog zakona;
- 4) ako se utvrdi da funkciju obavlja nestručno i nesavesno;
- 5) ako se utvrdi da ne ispunjava uslove za izbor iz člana 141. ovog zakona.

Inicijativu za razrešenje predsednika ili člana Republičke komisije može podneti svako lice, nadležnom odboru.

Nadležni odbor, podnosi Narodnoj skupštini obrazloženi predlog za razrešenje predsednika ili člana Republičke komisije sa dokazima za njegovo razrešenje.

Predsedniku, odnosno članu Republičke komisije mora se omogućiti da se u Narodnoj skupštini izjasni o razlozima za njegovo razrešenje.

Način rada Republičke komisije

Član 146.

Republička komisija radi i odlučuje u većima od tri člana.

Svako veće čine najmanje dva člana koja su izabrana u skladu sa članom 141. stav 3. ovog zakona, od kojih je jedan predsednik veća.

Za punovažno odlučivanje na sednici veća potrebno je prisustvo svih članova veća.

U slučaju odsustva člana veća njega može zameniti predsednik Republičke komisije ili član Republičke komisije iz drugog veća, koga odredi predsednik Republičke komisije.

Ako je procenjena vrednost javne nabavke veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona u radu veća na zahtev podnosioca zahteva za zaštitu prava ili naručioca, a na osnovu odluke veća, mogu učestvovati i dva veštaka koje sa liste imenuju naručilac i podnosilac zahteva.

Članovi veća mogu na sopstvenu inicijativu odlučiti da u radu veća učestvuje i veštak, ako procene da je to potrebno radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja i donošenja odluke.

Za veštaka se ne može imenovati lice koje je sa stranom u postupku, u odnosu koji odgovara odnosu predstavnika naručioca i ponuđača iz člana 29. ovog zakona.

Naknadu troškova i nagradu veštaku plaća strana koja ga je angažovala, prema tarifi koju utvrđuje Republička komisija.

Veštak nema pravo glasa u odlučivanju.

Republička komisija usvaja načelne pravne stavove u vezi sa primenom propisa iz njene nadležnosti na opštoj sednici na kojoj učestvuju predsednik i svi članovi Republičke komisije.

Opštu sednicu saziva predsednik Republičke komisije po potrebi, na zahtev četiri člana ili kada između veća nastane nesaglasnost u primeni propisa.

Način rada Republičke komisije bliže se uređuje Poslovníkom o radu Republičke komisije.

Poslovník donosi Republička komisija dvotrećinskom većinom glasova, članova i predsednika Republičke komisije.

Odgovornost za rad

Član 147.

Republička komisija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini.

Republička komisija dostavlja Narodnoj skupštini šestomesečni izveštaj o svom radu do 30. septembra, odnosno do 31. marta, u kojem posebno navodi:

- 1) postupke koji su delimično ili potpuno poništeni;
- 2) postupke u kojima je donela odluku da podneti zahtev za zaštitu prava ne zadržava, odnosno zadržava dalje aktivnosti u postupku javne nabavke;
- 3) naručioce koji nisu dostavili traženu dokumentaciju i izveštaje;
- 4) kontrole koje je izvršila kod naručilaca, rezultate tih kontrola i mere koje je preduzela da se utvrđene nepravilnosti otklone;
- 5) naručioce koji nisu poštovali uputstva Republičke komisije i nisu otklonili nepravilnosti;
- 6) nepravilnosti koje su česte u postupcima javnih nabavki i aktivnosti koje je preduzela da se uočene nepravilnosti otklone;
- 7) ugovore koje je poništila;
- 8) naručioce i odgovorna lica naručioca kojima je izrečena novčana kazna;
- 9) prekršajne postupke koje je pokrenula;
- 10) rešenja u prekršajnom postupku koje je donela;
- 11) odluke Upravnog suda i Višeg prekršajnog suda u vezi sa odlukama Republičke komisije;
- 12) druge aktivnosti koje preuzima radi zaštite prava;
- 13) postupke u kojima nije postupila u rokovima koje predviđa ovaj zakon i razlozima za kašnjenje;
- 14) statistiku koja je od značaja za praćenje pojava u postupku zaštite prava;
- 15) probleme na koje nailazi u svom radu.

Ako je nadležnom odboru dostavljena predstava naručioca ili ponuđača, odnosno drugog zainteresovanog lica koje smatra da su njegova prava ozbiljno povređeni u postupku pred Republičkom komisijom, ili ako na drugi način dođe do saznanja koja ukazuju na nestručno i nesavesno obavljanje funkcije od strane

članova tog organa, nadležni odbor može zahtevati od Republičke komisije da u određenom roku dostavi izveštaj o svakom pojedinačnom predmetu u kojem je odlučivala.

U slučaju iz stava 3. ovog člana Republička komisija je u obavezi da nadležnom odboru u ostavljenom roku dostavi celokupnu dokumentaciju o određenom predmetu, a član veća Republičke komisije koje je odlučivalo u tom predmetu može biti pozvan da pred nadležnim odborom usmeno obrazloži stav Republičke komisije o predmetu i donetoj odluci.

2. Postupak zaštite prava

Aktivna legitimacija u postupku

Član 148.

Zahtev za zaštitu prava može da podnese ponuđač, podnosilac prijave, kandidat, odnosno zainteresovano lice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Zahtev za zaštitu prava u ime lica iz stava 1. ovog člana, može da podnese poslovno udruženje.

Zahtev za zaštitu prava može da podnese Uprava za javne nabavke, Državna revizorska institucija, javni pravobranilac i građanski nadzornik.

Organi i organizacije iz stava 3. nisu dužni da podnose zahtev za zaštitu prava na zahtev lica iz st. 1. i 2. ovog člana ako to lice nije iskoristilo pravo na podnošenje zahteva.

U slučaju podnošenja zahteva za zaštitu prava iz stava 3. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se primenjuju u slučaju podnošenja zahteva od strane podnosioca zahteva iz stava 1. ovog člana, osim odredbe člana 156. stav 1. ovog zakona.

Na pitanja postupka zaštite prava koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Rokovi i način podnošenja zahteva za zaštitu prava

Član 149.

Zahtev za zaštitu prava podnosi se Republičkoj komisiji, a predaje naručiocu.

Zahtev za zaštitu prava može se podneti u toku celog postupka javne nabavke, protiv svake radnje naručioca, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Zahtev za zaštitu prava kojim se osporava vrsta postupka, sadržina poziva za podnošenje ponuda ili konkursne dokumentacije smatraće se blagovremenim ako je primljen od strane naručioca najkasnije sedam dana pre isteka roka za podnošenje ponuda, a u postupku javne nabavke male vrednosti i kvalifikacionom postupku ako je primljen od strane naručioca tri dana pre isteka roka za podnošenje ponuda, bez obzira na način dostavljanja.

U slučaju podnošenja zahteva za zaštitu prava iz stava 3. ovog člana dolazi do zastoja roka za podnošenje ponuda.

Odredba stava 3. ovog člana ne primenjuje se u slučaju pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, ako podnosilac zahteva ili sa njim povezano lice nije učestvovao u tom postupku.

Posle donošenja odluke o dodeli ugovora, odluke o zaključenju okvirnog sporazuma, odluke o priznavanju kvalifikacije i odluke o obustavi postupka, rok za podnošenje zahteva za zaštitu prava je deset dana od dana prijema odluke, a u slučaju javne nabavke male vrednosti je pet dana od dana prijema odluke.

U slučaju pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, rok za podnošenje zahteva za zaštitu prava je deset dana od dana objavljivanja odluke o dodeli ugovora na Portalu javnih nabavki.

Na dostavljanje zahteva za zaštitu prava shodno se primenjuju odredbe o načinu dostavljanja odluke iz člana 108. st. 6. do 9. ovog zakona.

Primerak zahteva za zaštitu prava podnosioc istovremeno dostavlja Republičkoj komisiji.

Zahtevom za zaštitu prava ne mogu se osporavati radnje naručioca preduzete u postupku javne nabavke ako su podnosiocu zahteva bili ili mogli biti poznati razlozi za njegovo podnošenje pre isteka roka za podnošenje zahteva iz stava 3. ovog člana, a podnosioc zahteva ga nije podneo pre isteka tog roka.

Ako je u istom postupku javne nabavke ponovo podnet zahtev za zaštitu prava od strane istog podnosioca zahteva, u tom zahtevu se ne mogu osporavati radnje naručioca za koje je podnosioc zahteva znao ili mogao znati prilikom podnošenja prethodnog zahteva.

O podnetom zahtevu za zaštitu prava naručilac obaveštava sve učesnike u postupku javne nabavke, odnosno objavljuje obaveštenje o podnetom zahtevu na Portalu javnih nabavki, najkasnije u roku od dva dana od dana prijema zahteva za zaštitu prava.

Posledice podnetog zahteva za zaštitu prava i privremene mere

Član 150.

Zahtev za zaštitu prava zadržava dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, do donošenja odluke o podnetom zahtevu za zaštitu prava, osim u slučaju pregovaračkog postupka iz člana 36. stav 1. tačka 3) ovog zakona ili ako Republička komisija na predlog naručioca ne odluči drugačije.

Ako je zahtev za zaštitu prava podnet nakon zaključenja ugovora u skladu sa članom 112. stav 2. ovog zakona naručilac ne može izvršiti ugovor o javnoj nabavci do donošenja odluke o podnetom zahtevu za zaštitu prava, osim ako Republička komisija na predlog naručioca ne odluči drugačije.

Odluku iz st. 1. i 2. ovog člana, Republička komisija donosi u slučaju kada bi zadržavanje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, odnosno u izvršenju ugovora o javnoj nabavci prouzrokovalo velike teškoće u radu ili poslovanju naručioca koje su nesrazmerne vrednosti javne nabavke, odnosno značajno ugrozilo interes Republike Srbije.

Ako naručilac smatra da postoje uslovi iz stava 3. ovog člana, dužan je da odmah po prijemu, bez prethodne provere, zahtev za zaštitu prava i kompletnu dokumentaciju iz postupka javne nabavke dostavi Republičkoj komisiji sa obrazloženim predlogom za donošenje odluke iz st. 1. ili 2. ovog člana.

Ako utvrdi da su ispunjeni uslovi Republička komisija donosi rešenje kojim usvaja predlog naručioca u roku od pet dana od dana prijema predloga.

Ako je zahtev za zaštitu prava uložen u slučaju sprovođenja pregovaračkog postupka iz člana 36. stav 1. tačka 3) ovog zakona, podnosioc zahteva može

predložiti da Republička komisija donese rešenje kojim se zabranjuje naručiocu da zaključi, odnosno izvrši ugovor o javnoj nabavci.

Republička komisija će u roku od pet dana rešenjem usvojiti predlog podnosioca zahteva ukoliko utvrdi da bi zaključenje, odnosno izvršenje ugovora o javnoj nabavci bez prethodne provere pravilnosti postupka moglo da prouzrokuje znatnu štetu po javna sredstva.

Ako Republička komisija donese rešenje iz stava 7. ovog člana, naručilac ne može zaključiti, odnosno izvršiti ugovor o javnoj nabavci.

Nakon donošenja rešenja iz stava 5. i 7. ovog člana postupak se nastavlja pred Republičkom komisijom.

Sadržina zahteva za zaštitu prava

Član 151.

Zahtev za zaštitu prava sadrži:

- 1) naziv i adresu podnosioca zahteva i lice za kontakt;
- 2) naziv i adresu naručioca;
- 3) podatke o javnoj nabavci koja je predmet zahteva, odnosno o odluci naručioca;
- 4) povrede propisa kojima se uređuje postupak javne nabavke;
- 5) činjenice i dokaze kojima se povrede dokazuju;
- 6) potvrdu o uplati takse iz člana 156. ovog zakona;
- 7) potpis podnosioca.

Ako podneti zahtev za zaštitu prava ne sadrži sve podatke iz stava 1. ovog člana, naručilac će bez odlaganja, pozvati podnosioca zahteva da u roku od dva dana dopuni zahtev.

Ako podnosilac zahteva ne postupi u roku iz stava 2. ovog člana, odnosno ako ne dopuni zahtev u skladu sa pozivom za dopunu, naručilac će takav zahtev odbaciti zaključkom.

Protiv zaključka naručioca iz stava 3. ovog člana podnosilac zahteva može u roku od tri dana od dana prijema zaključka podneti žalbu Republičkoj komisiji, dok kopiju žalbe istovremeno dostavlja naručiocu.

Prethodna provera zahteva za zaštitu prava

Član 152.

Po prijemu zahteva za zaštitu prava, naručilac proverava da li je zahtev podnet u roku i da li je izjavljen od strane lica koje ima aktivnu legitimaciju.

Ako je zahtev za zaštitu prava neblagovremen ili ga je podnelo lice koje nema aktivnu legitimaciju, naručilac će takav zahtev odbaciti zaključkom.

Protiv zaključka iz stava 2. ovog člana podnosilac zahteva može, u roku od tri dana od dana prijema tog zaključka podneti žalbu Republičkoj komisiji dok kopiju žalbe istovremeno dostavlja naručiocu.

Postupanje naručioca posle prethodnog ispitivanja zahteva za zaštitu prava

Član 153.

Posle prethodnog ispitivanja, u roku od pet dana od dana prijema urednog zahteva za zaštitu prava, naručilac će:

- 1) rešenjem usvojiti zahtev za zaštitu prava;
- 2) dostaviti odgovor na zahtev za zaštitu prava i kompletnu dokumentaciju iz postupka javne nabavke Republičkoj komisiji radi odlučivanja o zahtevu za zaštitu prava.

Rešenje iz stava 1. tačka 1) ovog člana naručilac dostavlja podnosiocu zahteva, ponuđačima i Republičkoj komisiji u roku od tri dana od dana donošenja.

U slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana naručilac je dužan da pismeno, u roku od tri dana od dana dostavljanja zahteva Republičkoj komisiji, obavesti podnosioca zahteva.

Posle prijema pismenog obaveštenja o povlačenju zahteva za zaštitu prava, naručilac, odnosno Republička komisija će zaključkom obustaviti postupak zaštite prava.

Postupak pred Republičkom komisijom

Član 154.

Nakon prijema zahteva za zaštitu prava od naručioca, Republička komisija u roku od tri dana utvrđuje da li:

- 1) je zahtev za zaštitu prava podnet u roku;
- 2) podnosilac zahteva ima aktivnu legitimaciju;
- 3) zahtev sadrži sve obavezne podatke iz člana 151. ovog zakona.

Ako Republička komisija utvrdi da zahtev za zaštitu prava ne sadrži sve obavezne podatke iz člana 151. ovog zakona pozvaće podnosioca zahteva za zaštitu prava da zahtev dopuni u roku od dva dana.

Republička komisija će zaključkom odbaciti zahtev za zaštitu prava ako utvrdi da nije ispunjen neki od uslova iz stava 1. tač. 1) do 2) ovog člana ili ako podnosilac zahteva u predviđenom roku ne dopuni zahtev za zaštitu prava.

Republička komisija može pre donošenja svoje odluke da traži dodatnu dokumentaciju, podatke, objašnjenja i mišljenja od naručioca, podnosioca zahteva ili drugih učesnika u postupku, Uprave za javne nabavke i drugih lica i da ostvari uvid u ostale dokumente kod stranaka u postupku javne nabavke, kao i da prikupi druge podatke za donošenje odluke.

Sva lica i organi iz stava 4. ovog člana dužni su da postupaju u roku koji je Republička komisija odredila u zahtevu za dobijanje dokumentacije, podataka, objašnjenja i mišljenja.

U slučaju da ponuđač ili naručilac nisu dostavili traženu dokumentaciju, podatke, objašnjenja ili mišljenja u roku iz stava 5. ovog člana Republička komisija će doneti odluku prema stanju raspoloživih dokaza u predmetu, odnosno sumnja koja je posledica izostanka navedenih dokaza, biće uzeta na štetu stranke koja nije postupila po nalogu.

Održavanje usmene rasprave

Član 155.

Stranke u postupku mogu predložiti da se održi usmena rasprava ako složenost činjenične ili pravne situacije to zahteva.

Podnosilac zahteva može predložiti održavanje usmene rasprave u zahtevu za zaštitu prava, a naručilac u odgovoru na zahtev.

O predlogu za održavanje usmene rasprave odlučuje Republička komisija.

Usmena rasprava je javna i održava se u prostorijama Republičke komisije.

Javnost će biti isključena ukoliko je to potrebno radi zaštite poslovne tajne u smislu zakona kojim se uređuju zaštita poslovne tajne ili zaštite podataka u smislu zakona kojim se uređuje tajnost podataka.

O usmenoj raspravi sačinjava se zapisnik.

Taksa i troškovi postupka

Član 156.

Podnosilac zahteva za zaštitu prava je dužan da na određeni račun budžeta Republike Srbije uplati taksu u iznosu od:

1) 15.000 dinara u postupku po žalbi na zaključak Uprave za javne nabavke iz člana 83. ovog zakona;

2) 40.000 dinara u postupku javne nabavke male vrednosti i pregovaračkom postupku bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda;

3) 80.000 dinara ako se zahtev za zaštitu prava podnosi pre otvaranja ponuda ili ako procenjena vrednost javne nabavke, odnosno ponuđena cena ponuđača kojem je dodeljen ugovor nije veća od 80.000.000 dinara;

4) 0,1 % procenjene vrednosti javne nabavke, odnosno ponuđene cene ponuđača kojem je dodeljen ugovor, ako je ta vrednost veća od 80.000.000 dinara.

Svaka stranka u postupku snosi troškove koje prouzrokuje svojim radnjama.

Ako je zahtev za zaštitu prava osnovan, naručilac mora podnosiocu zahteva za zaštitu prava na pisani zahtev nadoknaditi troškove nastale po osnovu zaštite prava.

Ako zahtev za zaštitu prava nije osnovan, podnosilac zahteva za zaštitu prava mora naručiocu na pisani zahtev nadoknaditi troškove nastale po osnovu zaštite prava.

Ako je zahtev za zaštitu prava delimično usvojen, Republička komisija odlučuje da li će svaka stranka snositi svoje troškove ili će troškovi biti podeljeni srazmerno usvojenom zahtevu za zaštitu prava.

Stranke u zahtevu moraju precizno da navedu troškove za koje traže naknadu.

Naknadu troškova moguće je tražiti do donošenja odluke naručioca, odnosno Republičke komisije o podnetom zahtevu za zaštitu prava.

O troškovima odlučuje Republička komisija. Odluka Republičke komisije je izvršni naslov.

Odluka Republičke komisije

Član 157.

Republička komisija odlučuje u granicama podnetog zahteva za zaštitu prava i dužna je da se izjasni o svim navodima podnosioca zahteva, kao i o povredama za koje podnositelj zahteva nije znao, a koje su uticale na odluku naručioca u postupku javne nabavke.

Republička komisija po službenoj dužnosti ispituje i da li su ispunjeni zakonski uslovi za primenu određenog postupka javne nabavke, da li su prekršene odredbe zakona zbog kojih se ugovor može poništiti ili je ugovor ništav.

U slučaju iz stava 2. ovog člana Republička komisija može nastaviti postupak i ako podnositelj zahteva za zaštitu prava povuče zahtev.

Republička komisija će izvesti dokaze za koje oceni da su od uticaja za donošenje pravilne i zakonite odluke o podnetom zahtevu za zaštitu prava.

Republička komisija zaključkom:

- 1) odbacuje zahtev za zaštitu prava;
- 2) obustavlja postupak na osnovu prijema pismenog obaveštenja o odustajanju od zahteva za zaštitu prava pre donošenja odluke;
- 3) odbacuje žalbu kao nedopuštenu, neblagovremenu ili izjavljenu od strane neovlašćenog lica;
- 4) odbacuje zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Republička komisija rešenjem:

- 1) usvaja zahtev za zaštitu prava i, u celini ili delimično, poništava postupak javne nabavke, ukoliko je zahtev za zaštitu prava osnovan;
- 2) odbija zahtev za zaštitu prava kao neosnovan;
- 3) potvrđuje ili poništava zaključak naručioca;
- 4) potvrđuje ili poništava zaključak Uprave za javne nabavke;
- 5) usvaja ili odbija predlog naručioca iz člana 30. stav 3. ovog zakona;
- 6) usvaja ili odbija predlog iz člana 150. stav 4. i člana 150. stav 6. ovog zakona;
- 7) izriče novčane kazne;
- 8) poništava ugovor;
- 9) odlučuje u prekršajnom postupku.

Republička komisija je dužna da obrazloži svoju odluku i naručiocu naloži preduzimanje određenih radnji u roku od najduže 25 dana u svrhu pravilnog i zakonitog okončanja konkretnog postupka javne nabavke.

Rok za donošenje i dostavljanje odluke

Član 158.

Republička komisija je dužna da o zahtevu za zaštitu prava odluči rešenjem u roku od 20 dana od dana prijema urednog zahteva za zaštitu prava, a najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahteva za zaštitu prava.

O žalbi protiv zaključka naručioca Republička komisija je dužna da odluči u roku od osam dana od dana prijema žalbe.

O žalbi protiv zaključka Uprave za javne nabavke, Republička komisija je dužna da odluči u roku od osam dana od dana prijema dokumentacije u vezi sa negativnom referencom.

Rok iz stava 1. ovog člana, se izuzetno, u naročito opravdanim slučajevima, može produžiti za 15 dana, o čemu se uz obrazloženje produženja roka, obaveštavaju podnosilac zahteva i naručilac.

Republička komisija je dužna da odluku iz st. 1 do 3. ovog člana dostavi naručiocu, podnosiocu zahteva i izabranom ponuđaču, odnosno Upravi za javne nabavke u roku od pet dana od dana donošenja.

Odluka Republičke komisije se odmah nakon dostavljanja strankama u postupku, objavljuje na internet stranici Republičke komisije i na Portalu javnih nabavki.

Naručilac je dužan da obavesti sve učesnike u postupku o donetoj odluci Republičke komisije.

Pravo na upravni spor

Član 159.

Protiv odluke Republičke komisije se ne može izjaviti žalba.

Protiv odluke Republičke komisije može se pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Upravni spor može se pokrenuti i kada Republička komisija nije donela i dostavila odluku u rokovima predviđenim članom 158. ovog zakona.

Pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje odluke Republičke komisije.

3. Posebna ovlašćenja Republičke komisije

Dostavljanje izveštaja i dokumentacije

Član 160.

Naručilac je dužan da postupi po nalogima Republičke komisije sadržanim u njenoj odluci u roku predviđenom tom odlukom.

Republička komisija može da zahteva od naručioca da podnese izveštaj, dokumentaciju i izjave predstavnika naručioca o sprovođenju odluke Republičke komisije.

Naručilac je dužan da izveštaj, dokumentaciju i izjave iz prethodnog stava podnese u roku koji određuje Republička komisija.

Kontrola kod naručioca

Član 161.

Članovi republičke komisije mogu sprovesti kontrolu izvršenja odluke Republičke komisije.

Republička komisija obaveštava naručioca o sprovođenju kontrole, najkasnije tri dana pre otpočinjanja kontrole.

Ako se osnovano sumnja da postoji opasnost uklanjanja ili izmena dokaza koji se nalaze kod naručioca, može se sprovesti nenajavljena kontrola kod naručioca.

Kontrolu kod naručioca sprovode najmanje dva člana veća Republičke komisije koje je odlučivalo u postupku povodom kojeg se sprovodi kontrola.

O sprovedenoj kontroli kod naručioca sačinjava se zapisnik.

Član Republičke komisije koji sprovodi kontrolu ovlašćen je da:

- 1) izvrši pregled i kopiranje dokumentacije u vezi sa predmetnom javnom nabavkom;
- 2) zapečati poslovne prostorije i dokumenta za vreme kontrole;
- 3) uzme izjave od predstavnika naručioca i drugih zaposlenih kod naručioca, a ako je potrebna posebna pisana izjava određuje rok za dostavljanje izjave Republičkoj komisiji;

Predstavnici naručioca imaju pravo da prisustvuju kontroli i da daju svoje primedbe koje se unose u zapisnik o kontroli.

Novčana kazna

Član 162.

Republička komisija će rešenjem izreći novčanu kaznu naručiocu u iznosu od 80.000 do 1.000.000 dinara i odgovornom licu naručioca u iznosu od 20.000 do 80.000 dinara, ako naručilac:

- 1) po podnetom zahtevu za zaštitu prava ne postupi na način i u roku određenom u članu 153. stav 1. ovog zakona;
- 2) ne dostavi dodatnu dokumentaciju, podatke, objašnjenja ili mišljenja, nakon zahteva Republičke komisije i u roku koji odredi Republička komisija;
- 3) ne dostavi izveštaj i izjave predstavnika naručioca o sprovedenoj odluci Republičke komisije;
- 4) ne omogući kontrolu u skladu sa članom 161. ovog zakona.
- 5) nije postupio u skladu sa odlukom Republičke komisije;

Novčanu kaznu iz stava 1. ovog člana izriče veće Republičke komisije koje odlučuje o zahtevu za zaštitu prava.

Rešenje iz stava 1. ovog člana Republička komisija objavljuje na svojoj internet stranici.

Poništenje ugovora

Član 163.

Republička komisija može sama ili na zahtev podnosioca zahteva ili zainteresovanog lica, poništiti ugovor o javnoj nabavci ako utvrdi da je naručilac:

- 1) zaključio ugovor o javnoj nabavci primenom pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, a za primenu tog postupka nisu postojali uslovi predviđeni ovim zakonom i nije objavio obaveštenje o pokretanju postupka i odluku o dodeli ugovora;
- 2) zaključio ugovor o javnoj nabavci pre isteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava;

3) zaključio ugovor o javnoj nabavci nakon podnošenja zahteva za zaštitu prava, a pre odluke Republičke komisije;

4) zaključio ugovor o javnoj nabavci suprotno odluci Republičke komisije iz člana 150. ovog zakona;

5) zaključio ugovor o javnoj nabavci kršeći odredbe i uslove okvirnog sporazuma.

Zahtev za poništenje ugovora dostavlja se uz zahtev za zaštitu prava ili u roku od 30 dana od dana saznanja za razlog poništenja, a najkasnije u roku od godinu dana od zaključenja ugovora.

Poništenjem ugovor o javnoj nabavci prestaje, a ugovorne strane su dužne vratiti ono što su primile po osnovu takvog ugovora.

Ako se ono što je primljeno po osnovu poništenog ugovora o javnoj nabavci ne može vratiti ili ako se priroda onog što je primljeno protivi vraćanju, naručilac je dužan da savesnom dobavljaču plati za isporučena dobra, pružene usluge, odnosno izvedene radove.

Ukoliko bi poništenje ugovora o javnoj nabavci imalo nesrazmerne posledice po rad ili poslovanje naručioca ili interese Republike Srbije, Republička komisija neće poništiti ugovor o javnoj nabavci, ali može skratiti rok važenja ugovora ili izreći novčanu kaznu iz člana 162. ovog zakona.

Republička komisija će podneti tužbu za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci kada na bilo koji način sazna da je zaključen ugovor o javnoj nabavci ništav.

Zabrana zloupotrebe zahteva za zaštitu prava

Član 164.

Zabranjeno je podnošenje zahteva za zaštitu prava radi ostvarenja nekog drugog cilja, a ne onog zbog kojeg je to pravo priznato.

Republička komisija po službenoj dužnosti pazi na postojanje zloupotrebe zahteva za zaštitu prava.

Pretpostavlja se da je podnosilac zahteva čija su tri zahteva za zaštitu prava odbijena u periodu od šest meseci neprekidno, zloupotrebio zahtev za zaštitu prava, osim ako u postupku pred Republičkom komisijom ne dokaže suprotno.

Republička komisija će podnosiocu zahteva za kojeg je utvrdila da je zloupotrebio zahtev za zaštitu prava izreći novčanu kaznu iz člana 162. ovog zakona.

Prekršajni postupak

Član 165.

Republička komisija vodi prekršajni postupak u prvom stepenu za prekršaje propisane ovim zakonom.

Prekršajni postupak vodi veće Republičke komisije u čijem radu ne mogu učestvovati članovi Republičke komisije koji su učestvovali u radu veća koje je odlučivalo u postupku zaštite prava u vezi sa istim postupkom nabavke.

Prekršajni postupak pred Republičkom komisijom pokreće se na zahtev Uprave za javne nabavke, Državne revizorske institucije, drugog ovlašćenog organa ili po službenoj dužnosti, odmah po saznanju za prekršaj.

Protiv prvostepenog rešenja o prekršaju može se izjaviti žalba Višem prekršajnom sudu.

Predlog za razrešenje odgovornog lica

Član 166.

Republička komisija može podneti predlog za razrešenje rukovodioca ili odgovornog lica naručioca za kojeg utvrdi da uprkos izrečenim novčanim kaznama u postupku zaštite prava ili prekršajnom postupku ne postupa u skladu sa odlukama Republičke komisije ili nastavlja da grubo krši odredbe ovog zakona.

Predlog za razrešenje podnosi se organu koji vrši nadzor nad radom, odnosno poslovanjem naručioca.

4. Posebno ovlašćenje organizacije nadležne za zaštitu konkurencije

Član 167.

Organizacija nadležna za zaštitu konkurencije, može ponuđaču, odnosno zainteresovanom licu izreći meru zabrane učešća u postupku javne nabavke ako utvrdi da je ponuđač, odnosno zainteresovano lice povredilo konkurenciju u postupku javne nabavke u smislu zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Mera iz stava 1. ovog člana može trajati do dve godine.

Protiv odluke iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

IX. NIŠTAVOST UGOVORA

Ništavi ugovori o javnoj nabavci

Član 168.

Ništavi su ugovori o javnoj nabavci:

- 1) koji su zaključeni bez prethodno sprovedenog postupka javne nabavke, a koji je naručilac bio dužan da sprovede prema odredbama ovog zakona;
- 2) koji su zaključeni suprotno odredbama ovog zakona o sprečavanju korupcije i sukoba interesa;
- 3) kod kojih naručilac ovlasti treće lice, koje nije naručilac, da zaključi ugovor da bi se na taj način izbegla primena ovog zakona;
- 4) koji predstavljaju izmene i dopune prvobitnog ugovora zaključene u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- 5) koji su zaključeni protivno odluci Republičke komisije.

X. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji naručioca

Član 169.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj naručilac, ako:

- 1) ne zaštiti podatke o ponudi i ponuđaču (član 14);

2) ne evidentira sve faze postupka javne nabavke, ne vodi evidenciju o zaključenim ugovorima o javnoj nabavci ili ako ne čuva dokumentaciju iz postupka javne nabavke (član 16);

3) ne obavlja komunikaciju na način propisan ovim zakonom (član 20 i 21);

4) ne objavi ili ne dostavi konkursnu dokumentaciju, izmene i dopune konkursne dokumentacije ili odgovor na zahtev za pojašnjenjem konkursne dokumentacije (član 62 i 63);

5) ne poštuje odredbe o određivanju i korišćenju tehničkih specifikacija i standarda (čl. 70 – 74);

6) donese odluku o dodeli ugovora, a nisu ispunjeni uslovi za primenu izuzetka (član 107. stav 4);

7) ne donese odluku u roku iz člana 108. stav 2. ovog zakona;

8) nakon što je obustavio postupak javne nabavke iz razloga predviđenih u članu 109. stav 2. ponovo pokrene postupak javne nabavke u istoj budžetskoj godini, odnosno u narednih šest meseci;

9) ako ne omogući ponuđaču, odnosno podnosiocu prijave uvid u dokumentaciju o sprovedenom postupku javne nabavke (član 110);

10) ne dostavi izveštaj Upravi za javne nabavke (čl. 132 i 133);

11) nema zaposlenog službenika za javne nabavke ili ako ne omogući licu zaposlenom na poslovima za javne nabavke da stekne sertifikat službenika za javne nabavke (član 134).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice naručioca novčanom kaznom od 30.000 do 80.000 dinara.

Novčanom kaznom od 200.000 do 1.500.000 dinara kazniće se za prekršaj naručilac, ako:

1) sprovede nabavku bez primene ovog zakona kada nisu postojali razlozi za izuzeće od primene ovog zakona (član 7, 122,128);

2) ne odbije ponudu lica koja su učestvovala u planiranju javne nabavke, pripremala konkursnu dokumentaciju ili pojedine njene delove ili su ta lica sarađivala sa ponuđačem (član 23);

3) zaključi ugovor o javnoj nabavci u slučaju postojanja sukoba interesa (član 29 i 30);

4) sprovede postupak javne nabavke koji nije otvoren ili restriktivni postupak, a da za to nisu postojali uslovi (član 34 – 39);

5) ne donese plan nabavki, ne dostavi plan nabavki ili izveštaj o izvršenju plana nabavki ili ako ne poštuje pravila o sačinjavanju plana nabavki (član 51);

6) pokrene postupak javne nabavke, a da nisu ispunjeni uslovi za pokretanje postupka (član 52);

7) ne objavi prethodno obaveštenje ili poziv za podnošenje ponuda (član 59 i 60);

8) zaključi ugovor, a da nisu ispunjeni uslovi (član 112);

9) izmeni ugovor o javnoj nabavci, a da razlog izmene nije objektivna okolnost ili razlog za izmenu nije predvideo u konkursnoj dokumentaciji ili nije objavio odluku ili nije dostavio izveštaj nadležnim organima (član 115);

10) nakon podnetog zahteva za zaštitu prava donese odluku, odnosno zaključi ugovor ili ako suprotno odluci Republičke komisije zaključi ili izvrši ugovor (član 150);

11) na osnovu odluke Republičke komisije ne nadoknadi podnosiocu zahteva troškove postupka zaštite prava (član 156. stav 3);

12) ne postupi po nalogima sadržanim u odluci Republičke komisije u roku predviđenom tom odlukom (član 157);

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se i odgovorno lice naručioca novčanom kaznom od 80.000 do 150.000 dinara.

Prekršaji ponuđača

Član 170.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj ponuđač, odnosno podnosilac prijave ako:

- 1) ne čuva poverljive podatke o naručiocu (član 15);
- 2) postupi suprotno odredbi člana 25 ovog zakona;
- 3) ne obavesti naručioca o promeni podataka ili ako dostavi netačne podatke o ispunjenosti uslova za učešće u postupku ili daje netačne podatke u pogledu stručnih referenci (član 77);
- 4) kao podizvođača angažuje lice koje nije navedeno u ponudi i ugovoru o javnoj nabavci suprotno odredbama ovog zakona (član 80);
- 5) na osnovu odluke Republičke komisije ne nadoknadi naručiocu troškove postupka zaštite prava (član 156. stav 4);

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice ponuđača, odnosno podnosioca prijave novčanom kaznom od 30.000 do 80.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik, kao ponuđač, odnosno podnosilac prijave, novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 200.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice kao ponuđač, odnosno podnosilac prijave, novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 80.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 2) kazniće se i lice koje se radno angažuje, novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Zastarelost

Član 171.

Zastarelost gonjenja za prekršaje nastupa protekom tri godine od dana učinjenog prekršaja iz člana 169. i 170. ovog zakona.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci javne nabavke

Član 172.

Na postupke javnih nabavki započete do dana početka primene ovog zakona primenjuju se propisi po kojima su započeti.

Odluke o priznavanju kvalifikacije donete u restriktivnom i kvalifikacionom postupku u skladu sa propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Započeti postupci zaštite prava

Član 173.

Na postupke zaštite prava započete do dana početka primene ovog zakona primenjuju se propisi po kojima su započeti.

Usklađivanje rada Uprave za zajedničke poslove

Član 174.

Vlada je dužna da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbedi odgovarajuće uslove za rad Uprave za zajedničke poslove u skladu sa njenim nadležnostima propisanim ovim zakonom, a naročito kadrovske i tehničke kapacitete.

Uprava za zajedničke poslove počinje sa obavljanjem poslova tela za centralizovane javne nabavke u roku od sedam meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje rada Uprave za javne nabavke i Republičke komisije

Član 175.

Vlada je dužna da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbedi odgovarajuće uslove za rad Uprave za javne nabavke u skladu sa njenim nadležnostima, a naročito kadrovske i tehničke kapacitete.

Vlada je dužna da preko Uprave za javne nabavke obezbedi nesmetan rad Portala za javne nabavke u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Republička komisija nastavlja sa radom u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08) do početka primene ovog zakona.

Mandat predsednika i članova Republičke komisije izabranih na osnovu Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08) prestaje danom početka primene ovog zakona.

Predsednik i članovi Republičke komisije biće izabrani u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predsednik i članovi Republičke komisije izabrani u skladu sa odredbama ovog zakona stupaju na dužnost danom početka primene ovog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 176.

Podzakonski akti koji se donose na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona biće doneti u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz člana 21. stav 5. i člana 22. stav 2. ovog zakona biće doneti u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja prethodnog zakona i podzakonkih akata

Član 177.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08) i podzakonski akti doneti na osnovu tog zakona.

Stupanje na snagu i početak primene

Član 178.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. aprila 2013. godine.

PRILOG 1

PREDMET JAVNE NABAVKE USLUGA

Broj

kategorije Predmet

1. usluge održavanja i popravke;
2. usluge kopnenog saobraćaja (osim usluga železničkog saobraćaja), uključujući usluge prevoza u oklopljenim vozilima i kurirske usluge (osim prevoza pošte);
3. usluge vazdušnog prevoza putnika i robe (osim prevoza pošte);
4. kopneni i vazdušni prevoz pošte (osim usluga železničkog saobraćaja);
5. elektronske komunikacione usluge;
6. finansijske usluge:
 - usluge osiguranja;
 - bankarske i investicione usluge (osim nabavki finansijskih usluga u vezi sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata, kao i usluga Narodne banke Srbije);
7. računarske i druge vezane usluge;
8. usluge istraživanja i razvoja (osim nabavki usluga na području istraživanja i razvoja, kod kojih se rezultat istraživanja ne koristi isključivo od strane naručioca za njegove vlastite potrebe, pod uslovom da naručilac takve usluge plaća u potpunosti);
9. usluge računovodstva, revizije i vođenja knjiga;
10. usluge u oblasti istraživanja tržišta i javnog mnjenja;
11. usluge menadžmentskog konsaltinga i druge vezane usluge (osim usluga arbitraže, poravnanja i srodnih usluga);
12. arhitektonske usluge; inženjerske usluge; usluge urbanističkog planiranja i pejzažne arhitekture; usluge tehničkog testiranja i analiza;
13. reklamne usluge;
14. usluge čišćenja zgrada i usluge upravljanja imovinom;
15. izdavačke i štamparske usluge na honorarnoj ili ugovornoj osnovi;
16. usluge uklanjanja i odlaganja otpada, sanitarne usluge i druge srodne usluge;
17. usluge hotela i restorana;
18. usluge železničkog saobraćaja;
19. usluge rečnog saobraćaja;
20. dodatne i pomoćne saobraćajne usluge;
21. pravne usluge;
22. usluge regrutovanja kadrova;
23. istražne usluge i usluge obezbeđenja (osim usluga obezbeđenja prevozom u oklopljenim automobilima);
24. usluge obrazovanja i usluge profesionalnog osposobljavanja;

25. zdravstvene i socijalne usluge;
26. usluge u oblastima rekreacije, kulture i sporta;
27. druge usluge;

PRILOG 2

PREDMET JAVNIH NABAVKI KOJE SPROVODI

UPRAVA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE

A

Dobra

Broj

kategorije Predmet

1. potrošna dobra (za obavljanje delatnosti, za održavanje objekata, kancelarijski i računarski materijal, sredstva za pranje i čišćenje, opšti sitni inventar, papirna konfekcija i sl.);
2. druga potrošna dobra čija se nabavka sprovodi više puta godišnje, a koja su neophodna za obavljnje delatnosti;
3. hrana i namirnice;
4. prevozna sredstva;
5. građevinski (instalacioni) materijal i oprema;
6. goriva i maziva;
7. radna i zaštitna odeća i oprema;
8. računarska oprema (hardver, softver i licence);

B

Usluge

Broj

kategorije Predmet

1. usluge održavanja i popravke;
2. usluge kopnenog saobraćaja (osim usluga železničkog saobraćaja), uključujući usluge prevoza u oklopljenim vozilima i kurirske usluge (osim prevoza pošte);
3. usluge vazdušnog prevoza putnika i robe (osim prevoza pošte);
4. kopneni i vazdušni prevoz pošte (osim usluga železničkog saobraćaja);
5. elektronske komunikacione usluge;
6. računarske usluge i druge vezane usluge;
7. arhitektonske usluge; inženjerske usluge; usluge urbanističkog planiranja i pejzažne arhitekture; usluge tehničkog testiranja i analiza;
8. usluge čišćenja zgrada i usluge upravljanja imovinom;
9. usluge uklanjanja i odlaganja otpada, sanitarne usluge i druge srodne usluge;
10. usluge železničkog saobraćaja;
11. usluge rečnog saobraćaja;

12. dodatne i pomoćne saobraćajne usluge;
13. istražne usluge i usluge obezbeđenja;
14. usluge obrazovanja i usluge profesionalnog osposobljavanja;
15. usluge u oblastima rekreacije, kulture i sporta;

PRILOG 3

SADRŽINA OGLASA O JAVNOJ NABAVCI

A

Prethodno Obaveštenje

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. okvirni datum objavljivanja poziva za podnošenje ponuda i za zaključenje ugovora;
6. broj ugovora koje naručilac namerava zaključiti;
7. posebna napomena ako je ugovor o javnoj nabavci rezervisan za ustanove, organizacije ili privredne subjekte za radno osposobljavanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica;
8. posebna napomena ukoliko se zaključuje okvirni sporazum;
9. adresu i internet adresu državnog organa ili organizacije, odnosno organa ili službe teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave gde se mogu blagovremeno dobiti i ispravni podaci o poreskim obavezama, zaštiti životne sredine, zaštiti pri zapošljavanju, uslovima rada i sl.

B

Poziv za podnošenje ponude

(otvoreni, restriktivni, kvalifikacioni i pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda)

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. vrsta postupka javne nabavke;
4. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
6. broj partija, ukoliko se predmet nabavke oblikuje u više partija ;
7. posebna napomena ako je ugovor o javnoj nabavci rezervisan za ustanove, organizacije ili privredne subjekte za radno osposobljavanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica;
8. u slučaju pregovaračkog postupka razlog za primenu i osnov iz zakona;
9. ako se zaključuje okvirni sporazum, vreme trajanja okvirnog sporazuma;

10. u slučaju podnošenja elektronske ponude, primene elektronske licitacije ili sistema dinamične nabavke - osnovni podaci o informacionom sistemu naručioca i neophodnim tehničkim uslovima za učešće;
11. u slučaju primene sistema dinamične nabavke rok trajanja sistema;
12. u slučaju obaveze podnošenja ponude sa podizvođačem procenat vrednosti nabavke koji se izvršava preko podizvođača;
13. kriterijum, elementi kriterijuma za dodelu ugovora;
14. način preuzimanja konkursne dokumentacije, odnosno internet adresu gde je konkursna dokumentacija dostupna;
15. adresu i internet adresu državnog organa ili organizacije, odnosno organa ili službe teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave gde se mogu blagovremeno dobiti ispravni podaci o poreskim obavezama, zaštiti životne sredine, zaštiti pri zapošljavanju, uslovima rada i sl.
16. način podnošenja ponude i rok;
17. mesto, vreme i način otvaranja ponuda;
18. uslovi pod kojima predstavnici ponuđača mogu učestvovati u postupku otvaranja ponuda;
19. rok za donošenje odluke;
20. lice za kontakt;

V

Poziv za podnošenje prijave

(prva faza restriktivnog postupka, kvalifikacioni postupak i konkurentni dijalog)

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. vrsta postupka javne nabavke;
4. opis potrebe naručioca u slučaju konkurentnog dijaloga;
5. za dobra i usluge, opis predmeta javne nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
6. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
7. broj partija, ukoliko se predmet nabavke oblikuje u više partija;
8. posebna napomena ako je kvalifikacija rezervisana za ustanove, organizacije ili privredne subjekte za radno osposobljavanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica;
9. u slučaju podnošenja elektronske prijave - osnovni podaci o informacionom sistemu naručioca i neophodnim tehničkim uslovima za učešće;
10. u slučaju kvalifikacionog postupka - rok za koji se kandidatima priznaje kvalifikacija;
11. način preuzimanja konkursne dokumentacije, odnosno internet adresu gde je konkursna dokumentacija dostupna;

12. adresu i internet adresu državnog organa ili organizacije, odnosno organa ili službe teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave gde se mogu blagovremeno dobiti i ispravni podaci o poreskim obavezama, zaštiti životne sredine, zaštiti pri zapošljavanju, uslovima rada i sl.

13. način podnošenja prijave i rok;

14. mesto, vreme i način otvaranja prijava;

15. uslovi pod kojima predstavnici podnosioca prijava mogu učestvovati u postupku otvaranja prijava;

16. rok za donošenje odluke;

17. lice za kontakt;

G

Obaveštenje o sistemu dinamične nabavke

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;

2. vrsta naručioca;

3. napomena da se radi o sistemu stalne elektronske nabavke;

4. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;

5. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;

6. rok trajanja sistema;

7. osnovni podaci o informacionom sistemu naručioca i neophodnim tehničkim uslovima za učešće;

8. elektronsku adresu gde je konkursna dokumentacija dostupna;

9. način podnošenja početne ponude i rok;

10. lice za kontakt;

D

Poziv za učešće na konkurs za dizajn

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;

2. vrsta naručioca;

3. opis i zahtev u vezi dizajna, odnosno projekta;

4. način i rok za predaju dizajna, odnosno projekta;

5. posebna napomena ako je učešće rezervisano za određenu profesiju;

6. kriterijum za ocenu dizajna, odnosno projekta;

7. imena članova žirija;

8. da li odluka žirija obavezuje naručioca;

9. ako se dodeljuju, broj i vrednost nagrada;

10. da li će sa pobednikom biti zaključen ugovor;

11. rok za donošenje odluke naručioca;

12. lice za kontakt;

Đ

Obaveštenje o priznavanju kvalifikacije

(prva faza restriktivnog postupka)

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. datum ažuriranja liste kandidata i rok za podnošenje prijava;
6. poziv za podnošenje prijava;
7. način preuzimanja konkursne dokumentacije, odnosno adresu internet stranice gde je konkursna dokumentacija objavljena;
8. lice za kontakt;

E

Obaveštenje o pokretanju postupka

(pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda)

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. broj i datum zaključenja prvobitno zaključenog ugovora u slučaju pregovaračkog postupka iz člana 36. stav 1. tač. 4) i 5) ovog zakona;
6. osnov za primenu pregovaračkog postupka i podatke koji opravdavaju njegovu primenu;
7. naziv i adresu lica kojima će naručilac poslati poziv za podnošenje ponuda;

Ž

Podaci u odluci o dodeli ugovora

(pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda)

1. naziv i adresa naručioca, broj i datum donošenja odluke;

2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. broj i datum zaključenja prvobitno zaključenog ugovora u slučaju pregovaračkog postupka iz člana 36. stav 1. tač. 4) i 5) ovog zakona;
6. osnov za primenu pregovaračkog postupka i podatke koji opravdavaju njegovu primenu;
7. procenjenu vrednost javne nabavke;
8. broj primljenih ponuda;
9. najviša i najniža ponuđena cena;
10. najviša i najniža ponuđena cena kod prihvatljivih ponuda;
11. deo ili vrednost ugovora koji će se izvršiti preko podizvođača;
12. osnovne podatke o ponuđaču i ponudi kojoj je dodeljen ugovor ;
13. period važenja ugovora;
14. podatke o načinu i roku za podnošenja zahteva za zaštitu prava;

Z

Obaveštenje o zaključenom okvirnom sporazumu

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. broj dobavljača sa kojima je sporazum zaključen;
6. datum zaključenja i period važenja okvirnog sporazuma;

I

Obaveštenje o zaključenom ugovoru

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. ugovorena vrednost;

6. kriterijum za dodelu ugovora;
7. broj primljenih ponuda;
8. najviša i najniža ponuđena cena;
10. najviša i najniža ponuđana cena kod prihvatljivih ponuda;
11. deo ili vrednost ugovora koji će se izvršiti preko podizvođača;
12. datum donošenja odluke o dodeli ugovora;
13. datum zaključenja ugovora;
14. osnovne podatke o dobavljaču;
15. period važenja ugovora;
16. okolnosti koje predstavljaju osnov za izmenu ugovora;

J

Obaveštenje o rezultatima konkursa

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. opis i zahtev u vezi projekta, odnosno dizajna;
4. ukupan broj učesnika;
5. broj inostranih učesnika;
6. pobednik konkursa;
7. nagrade;

K

Obaveštenje o obustavi postupka javne nabavke

1. naziv, adresa i internet stranica naručioca;
2. vrsta naručioca;
3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;
5. procenjena vrednost javne nabavke;
6. broj primljenih ponuda i podatke o ponuđačima;
7. razlog za obustavu postupka;
8. kada će postupak biti ponovo sproveden;

L

Podaci u odluci o izmeni ugovora o javnoj nabavci

1. naziv i adresa naručioca;
2. vrsta naručioca;

3. za dobra i usluge, opis predmeta nabavke, naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;

4. za radove priroda i obim radova i osnovna obeležja radova, mesto izvršenja radova, oznaka iz klasifikacije delatnosti, odnosno naziv i oznaka iz opšteg rečnika nabavke;

5. prvobitna vrednost ugovora;

6. izmenjena vrednost ugovora;

7. objektivni razlozi za izmenu ugovora, uz izvod iz konkursne dokumentacije ili odgovarajućeg propisa u kojima se nalazi osnov za izmenu;

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona nalazi se u članu 97. stav 1. tačka 6. 11. i 16. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 98/2006), po kojem Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica, finansijsku reviziju javnih sredstava, prikupljanje statističkih i drugih podataka od opšteg interesa i organizaciju, nadležnosti i rad republičkih organa. Istovremeno, shodno članu 107. Ustava, pravo predlaganja zakona, drugih propisa i opštih akata imaju svaki narodni poslanik, Vlada, skupština autonomne pokrajine ili najmanje 30.000 birača.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Postojeći Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS“, broj 116/2008,) donet je u decembru 2008. godine, a stupio je na snagu januara 2009. godine. Iako je ovaj zakon donet nakon šestogodišnje primene Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS“, broj 39/02, 43/03, 55/04 i 101/05) i nakon donošenja novih direktiva Evropske unije u ovoj oblasti (Direktiva 2004/18/EZ o usklađivanju postupaka za dodelu javnih ugovora o radovima, dobrima i uslugama, Direktiva 2004/17/EZ kojom se usklađuju postupci nabavke subjekata koji deluju u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga i Direktiva 2007/66/EZ kojom se unapređuje postupak revizije u vezi sa dodelom ugovora o javnim nabavkama), propuštena je prilika da se značajnije unapredi sistem javnih nabavki i da se uskladi sa onim u Evropskoj uniji. Nakon četiri godine primene postojećeg zakona pokazalo se da ovaj zakon ne samo da nije unapredio sistem javnih nabavki, već je u nekim elementima kao što je konkurentnost, predstavljao korak nazad.

Osnovni nedostaci postojećeg zakona su veliki broj izuzetaka od njegove primene; neusklađenost sa direktivama Evropske unije, naročito kroz postojanje izuzetaka od primene zakona kojih nema u direktivama, nepostojanje pojedinih postupaka koji su predviđeni direktivama, neregulisanje nabavki u oblasti odbrane i bezbednosti (Direktiva 2009/81/EZ o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama u oblasti odbrane i bezbednosti), neusaglašenost nabavki u komunalnom sektoru, neusklađenost sistema zaštite prava, pogrešna implementacija pojedinih odredbi direktiva i sl; nepostojanje mehanizama za sprečavanje korupcije i sukoba interesa; mogućnost da se ugovori o javnim nabavkama zaključuju sa ponuđačima i u slučaju postojanja sukoba interesa; široka mogućnost upotrebe pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva bez efikasnog mehanizma za sprečavanje zloupotrebe ovog postupka; postupak javne nabavke male vrednosti je uređen podzakonskim aktom, (iako se radi o materiji koja se mora urediti zakonom) i to na način koji ga čini netransparentnim, nekonkurentnim i neefikasnim, odnosno veoma pogodnim za pojavu korupcije; neuređenost centralizacije nabavki; loše uređen način objavljivanja oglasa o javnim nabavkama, koji dovodi do značajnog gubitka vremena i za naručioce i za ponuđače; loše propisani rokovi, negde su nepotrebno dugi, a negde suviše kratki, sa mnogo pravila i još više izuzetaka, što stvara lošu i neujednačenu praksu u primeni ovih odredbi zakona; nedovoljna ovlašćenja, nadležnosti i kapaciteti organa koji treba da vrše nadzor i kontrolu primene zakona, pre svega Uprave za javne nabavke, Republičke komisije za zaštitu prava i Državne revizorske institucije; neefikasna zaštita prava, kontrola i nadzor nad primenom zakona; malo mogućnosti za pokretanje prekršajnog postupka, kratak rok zastarelosti prekršaja od godinu dana i blage kazne za odgovorna lica.

Pored navedenih nedostataka, neka od rešenja koje predviđa postojeći zakon, kao što su službenik za javne nabavke i Republička komisija za zaštitu prava, u primeni su doživela neuspeh. Najpre, kasnilo se mnogo sa primenom ovih odredbi zakona, jer se sa primenom člana 97. počelo tek krajem 2010., a ne od jula 2009. godine, kako je zakonom propisano, dok je Republička komisija za zaštitu prava izabrana tek oktobra 2010. godine, a zakonom je propisan rok od šest meseci od njegovog stupanja na snagu.

Ključne novine predloženog zakona su usklađivanje sa direktivama Evropske unije; potpunija i jednostavnija definicija naručioca; jasnije određivanje predmeta javne nabavke radova; smanjivanje broja izuzetaka od primene zakona; pooštavanje uslova za primenu izuzetaka; mehanizam prethodne kontrole primene pregovaračkih postupaka koji se najčešće koriste; mehanizmi za sprečavanje sukoba interesa i korupcije u javnim nabavkama; delimična centralizacija javnih nabavki; podsticanje i u određenim uslovima obaveza sprovođenja elektronskih nabavki; uvođenje novog postupka – konkurentnog dijaloga i propisivanje dva nova oblika postojećih postupaka – sistem dinamične nabavke i okvirni sporazum; javna nabavka male vrednosti je uređena na način koji omogućuje transparentnost postupka i konkurenciju; predviđena je obaveza objavljivanja konkursne dokumentacije, efikasnije uređeno objavljivanje i propisana obavezna sadržina oglasa o javnim nabavkama; uneti su ekološki standardi i standardi energetske efikasnosti kao mogući delovi tehničkih specifikacija; preciziran način izračunavanja procenjene vrednosti; jasno propisan način donošenja odluke o dodeli ugovora, procedura i rokovi za zaključenje ugovora; jasno i restriktivno propisane mogućnosti promene ugovora; po prvi put uređene su nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti; povećane su nadležnosti i ovlašćenja Uprave za javne nabavke; promenjen je sastav i način rada Republičke komisije za zaštitu prava i data su joj nova ovlašćenja, kao što je novčano kažnjavanje za nepoštovanje samog postupka zaštite prava i nesprovođenje odluka, kontrola sprovođenja odluka komisije, poništenje ugovora, vođenje prekršajnog postupka u prvom stepenu i podnošenje predloga za razrešenje; sistem zaštite prava učinjen je efikasnijim sa jedne strane kroz pojednostavljenje samog postupka, a sa druge kroz propisivanje novih mogućnosti kao što je predlaganje i određivanje privremenih mera; predviđeni su prekršaji za sve ozbiljne povrede zakona, a kazne su sa jedne strane pooštrene, a sa druge rangirane prema težini prekršaja; rok zastarelosti prekršaja povećan je na tri godine; predviđeno je objavljivanje pravosnažnih rešenja donetih u prekršajnom postupku.

Prilikom izrade ovog Predloga zakona, pre svega se vodilo računa da se definišu rešenja koja bi sprečila eventualne zloupotrebe, povećala efikasnost kontrole, efikasnost i brzinu postupaka, pri tom vodeći računa da predložena rešenja budu usklađena sa direktivama Evropske unije i dobrom praksom javnih nabavki iz zemalja članica.

U izradi teksta Predloga zakona korišćena su i analizirana uporedno pravna rešenja i iskustva zemalja u regionu, članica Evropske unije, iskustva međunarodnih organizacija, međunarodnih stručnjaka u ovoj oblasti i druga međunarodna iskustva. Takođe je uzeta u obzir statistika i drugi raspoloživi podaci vezani za primenu važećeg zakona.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Osnovne odredbe (čl. 1. – 20.)

Članom 1. Predloga zakona određen je predmet zakona. Propisano je da se ovim zakonom uređuje planiranje javnih nabavki, uslovi, način i postupak javne nabavke; reguliše centralizacija javnih nabavki; uređuju javne nabavke u oblasti

vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga i u oblasti odbrane i bezbednosti; određuje način evidentiranja podataka o javnim nabavkama; određuju poslovi i oblik organizovanja Uprave za javne nabavke i Republičke komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki; određuje način zaštite prava u postupcima javnih nabavki i u slučajevima propisanim drugim zakonom; uređuju i druga pitanja od značaja za javne nabavke. Određeno je da su sastavni deo zakona njegovi prilozi, gde su uređena pitanja koja su zbog obima i tehnike pisanja uvrštena u zakon kao njegovi prilozi.

Članom 2. Predloga zakona određen je pojam naručilac. Naručilac je lice koje je dužno da primenjuje ovaj zakon. Definicija naručioca usklađena je sa postojećim nacionalnim propisima kao što je zakon o budžetskom sistemu, ali je pojednostavljena, pri tom usklađena i sa direktivama Evropske unije. Takođe predviđana je obaveza Vlade da utvrdi i objavi spisak naručilaca, čime će biti poimenično utvrđeni organi i pravna lica koja su obavezna da primenjuju zakon.

Članom 3. Predloga zakona određeno je značenje osnovnih pojmova i izraza koji se često koriste u zakonu, a čije je ispravno tumačenje neophodno za pravilnu primenu zakona. Pored izraza koje sadrži postojeći zakon, a čije je značenje precizirano u nekim slučajevima i izmenjeno uvedeni su i novi izrazi kao što su: zainteresovano lice; poslovi javnih nabavki; lice zaposleno na poslovima javnih nabavki; predstavnik naručioca; povezana lica; istovrsna dobra, usluge i radovi; okvirni sporazum; sistem dinamične nabavke; konkurentni dijalog; posebna i isključiva prava; mreža; uporediva tržišna cena; opšti rečnik nabavki i dr.

Članom 4. – 6. Predloga zakona uređen je predmet javne nabavke.

Predmet javne nabavke je i nabavka dobara, usluga i radova koji se finansiraju od naručioca u iznosu koji prelazi 50% vrednosti nabavke. Predmet javne nabavke usluga određen je u Prilogu 1, pri čemu se na sve usluge primenjuju odredbe zakona, bez obzira da li se radi o „prioritetnim“, „prekogrančnim“ ili „neprioritetnim“ uslugama. Predmet javne nabavke radova određen je upućivanjem na Uredbu o klasifikaciji delatnosti, Sektor F – Građevinarstvo („Službeni glasnik Republike Srbije“ 54/2010). Pomenuta uredba je doneta na osnovu novog Zakona o klasifikaciji delatnosti („Službeni glasnik RS“, broj 104/09) i usklađena je sa poslednjom revizijom *NACE* (klasifikacija delatnosti u EU), iz 2008.

Članom 7. Predloga zakona definisani su izuzeci od njegove primene. U odnosu na važeći zakon smanjen je broj izuzetaka, a oni koji su zadržani preciznije su definisani.

U okviru zakona i to otvorenog postupka uključene su sve nabavke istraživanja i razvoja (čime su brisani i kao posebni osnovi za sprovođenje pregovaračkih postupaka).

Nabavka u oblasti odbrane i bezbednosti uređena je posebnim poglavljem.

Iako je postojala namera da se kupovina i zakup nepokretnosti unesu u okviru zakona o javnim nabavkama u cilju unifikovanja procedura za dodelu javnih ugovora, procenjeno je da to u ovom trenutku uz postojeći Zakon o javnoj svojini i prateću Uredbu koja reguliše način pribavljanja i otuđenja nepokretnosti nije moguće na efikasan način uraditi, bez izmene ovih propisa. Zato je kupovina i zakup nepokretnosti zadržana kao izuzetak, ali je uneto da se shodno primenjuju odredbe zakona koje se odnose na postupak zaštite prava, budući da prema navedenim propisima ponuđač ne uživa bilo koji vid pravne zaštite.

Kao izuzetak određene su nabavke u oblasti elektronskih komunikacija, odnosno pre svega telekomunikacija, ali je njegova primena uslovljena postojanjem realne konkurencije u ovoj oblasti.

Predviđeno je da Uprava za javne nabavke na osnovu dostavljenog plana kada utvrdi da nema osnova za izuzeće od primene zakona, obavesti naručioca da nabavku sprovede kao javnu nabavku, primenjujući zakon. Uprava kontroliše dalje postupanje naručioca kroz dostavljanje posebnog izveštaja o tim javnim nabavkama.

Vlada je obavezana da sačini i objavi spisak naručilaca od kojih se mogu nabavljati dobra, usluge i radovi bez primene zakona, kao i spisak naručilaca koji mogu koristiti izuzetak u vezi komercijalnih nabavki i nabavki vezanih za izradu i prevoz novčanica i identifikacionih dokumenata.

Kada se nabavka finansira iz sredstava stranih kredita predviđeno je da se mogu primenjivati postupci organizacije odnosno finansijske institucije koja je odobrila kredit.

Član 8. Predloga zakona definiše rezervisane nabavke kao postupke javnih nabavki u kojima mogu učestvovati isključivo ustanove, organizacije, udruženja ili privredni subjekti za radno osposobljavanje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica. Na ovaj način podstiče se integracija ovih lica u društvo kroz njihovo radno angažovanje. Uslov za učešće u rezervisanoj nabavci uslovljena je obavezom da svi ponuđači, uključujući i podizvođače moraju imati od ukupnog broja zaposlenih, najmanje 30% lica sa invaliditetom. Na ovaj način se uslovi za rezervaciju ugovora preciziraju i sprečavaju se eventualne zloupotrebe.

Članom 9. – 13. Predloga zakona određena su načela javnih nabavki i to: načelo ekonomičnosti i efikasnosti; obezbeđivanja konkurencije među ponuđačima; načelo transparentnosti postupka javne nabavke; jednakosti ponuđača i zaštite životne sredine i obezbeđivanja energetske efikasnosti.

Članom 14. Predloga zakona određena je obaveza za naručioca da zaštiti podatke o ponuđačima. Štite se oni podaci koje kao poverljive označi sam ponuđač, pri tom to mogu biti samo oni podaci koji se u skladu sa zakonom (Zakon o zaštiti poslovne tajne („Službeni glasnik RS“ br. 72/11)) mogu proglasiti poverljivim. Izričito je navedeno da se neće smatrati poverljivim dokazi o ispunjenosti obaveznih uslova, cena i drugi podaci iz ponude koji su od značaja za primenu kriterijuma i rangiranje ponude.

Članom 15. Predloga zakona data je mogućnost naručiocu da uslovi preuzimanje konkursne dokumentacije potpisivanjem izjave od strane zainteresovanog lica kojim prihvata obavezu da čuva određene podatke iz konkursne dokumentacije kao poverljive.

Članom 16. Predloga zakona određena je obaveza za naručioca da čuva dokumentaciju iz postupka javne nabavke, da evidentira sve faze postupka i vodi evidenciju ugovora i dobavljača.

Članom 17. - 18. Predloga zakona određeno je da se konkursna dokumentacija sačinjava i postupak javne nabavke vodi na srpskom jeziku. Naručilac može uvek pripremiti konkursnu dokumentaciju i na jednom stranom jeziku. Predviđa se mogućnost da naručioci dozvole da se pojedini delovi ponude dostave na stranom jeziku, kao i da naručilac naknadno zatraži prevod pojedinih delova ponude.

Članom 19. Predloga zakona određeno je da se vrednosti u postupku javne nabavke iskazuju u dinarima, ali da naručilac može dozvoliti ponuđaču da vrednost ponude prikaže i u stranoj valuti, određenoj konkursnom dokumentacijom. Za preračun u dinare koristi se srednji kurs NBS na dan otvaranja ponuda. Ovakva odredba je neophodna naročito ako ponudu podnosi strani ponuđač, ili ukoliko se radi o uvoznim dobrima. Zbog rizika promene kursa, ponuđači često daju veće cene u dinarima, što je nepovoljno i za njih jer im smanjuje šansu da dobiju ugovor i za naručioca jer dobija veću cenu. Izričito je predviđeno da se posebno, u dinarima

prikazuju troškovi carine i drugih uvoznih dažbina ukoliko su uključeni u ponuđenu cenu.

Članom 20. Predloga zakona propisan je način odvijanja komunikacije u postupku javne nabavke i u vezi sa obavljanjem poslova javnih nabavki. Određeno je da se komunikacija odvija pisanim putem, odnosno poštom, elektronskom poštom, i faksom. Ovakav način komunikacije predstavlja i jednu od opštih mera za borbu protiv korupcije. Propisano je da sredstvo komunikacije mora biti široko dostupno, ali i da komunikacija treba da se odvija na način da se poštuju rokovi predviđeni ovim zakonom i da se u tom cilju, kada je to moguće, koriste elektronska sredstva. Takođe, predviđa se da izabrano sredstvo komunikacije treba da omogući čuvanje poverljivih podataka, evidentiranje preduzetih radnji u postupku, kao i čuvanje dokumentacije u postupku. Preciziran je način potvrde prijema određenih dokumenta u postupku, koji su važni zbog rokova za preduzimanje određenih radnji u postupku.

Sprečavanje korupcije i sukoba interesa (čl. 21. – 30.)

Članom 21. Predloga zakona propisane su opšte mere za sprečavanje korupcije u javnim nabavkama. Ako komunikaciju ili radnju u postupku nije celishodno ostvariti pisanim putem, odnosno poštom, faksom ili putem elektronske pošte, predviđeno je da se o preduzetoj radnji sačinjava zapisnik. Izričito je propisano da rukovodilac naručioca naloge i uputstva daje pismeno, odnosno putem elektronske pošte. Izričito je predviđena dužnost lica zaposlenog na poslovima javnih nabavki da odbije izvršenje naloga ovlašćenog lica ako je uputstvo i nalog suprotan propisima.

Predviđena je obaveza za Upravu za javne nabavke da u saradnji sa Agencijom za borbu protiv sačini plan za borbu protiv korupcije u oblasti javnih nabavki, a da Vlada usvoji taj plan. Na osnovu ovog opšteg plana, veliki naručioci čija je vrednost nabavki na godišnjem nivou veća od milijardu dinara donose poseban interni plan za sprečavanje korupcije u javnim nabavkama. Ovi planovi nisu identični sa planovima integriteta propisanim Zakonom o agenciji za borbu protiv korupcije, jer ne obuhvataju samo pregled postojećeg stanja i rizika već treba da sadrže konkretne mere za suzbijanje i sprečavanje korupcije u oblasti javnih nabavki, i moraju biti primerene ovoj oblasti budući da se ne radi samo o klasičnoj državnoj upravi, već često i o privrednim subjektima (javnim preduzećima, privrednim društvima) koji obavljaju delatnost, nekada i u uslovima konkurencije. Granični iznos od milijardu dinara obuhvata sve naručioce koji u godini u kojoj zakon počinje da se primenjuje imaju javne nabavke koje prelaze ovaj iznos, bez obzira na ukupnu vrednost javnih nabavki u narednim godinama, osim ako bi se taj iznos značajno smanjio usled centralizacije nabavki ili iz drugih razloga.

Članom 22. Predloga zakona predviđa se obaveza za naručioca da uredi proceduru javnih nabavki kojom se bliže, u okviru naručioca određuje proces javne nabavke i odgovornost učesnika. Neophodno je da u zakonskim okvirima i u skladu sa svojom organizacijom, naručioci uredi i preciziraju pravila postupka, obaveze i odgovornost zaposlenih koji učestvuju u postupku. Sadržinu akta bliže uređuje Uprava za javne nabavke. Predviđena je i kontrola ovih akata od starane Uprave za javne nabavke, propisivanjem obaveze da ako utvrdi nesaglasnost internog akta sa zakonom, obavesti o tome naručioca i dostavi predlog naručiocu kako da akt usaglasi. Veliki naručioci (čija je ukupna vrednost javnih nabavki na godišnjem nivou veća od milijardu dinara - u 2011. godini više od 40 naručilaca), su obavezani da obrazuju posebnu službu za kontrolu postupaka javnih nabavki. Služba kontroliše celishodnost planiranja konkretne javne nabavke sa stanovišta potreba i delatnosti naručioca, kriterijume za sačinjavanje tehničke specifikacije, način ispitivanja tržišta, opravdanost kriterijuma za dodelu ugovora, izvršenje ugovora, a posebno kvalitet isporučenih dobra i pruženih usluga, odnosno izvedenih radova, stanje zaliha, način

korišćenja dobara i usluga i sl. Služba preduzima i druge radnje i mere u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi sa pojedinim postupkom javne nabavke, odnosno ugovorom o javnoj nabavci. Cilj je da se obezbedi kontrola celishodnosti i efikasnosti trošenja javnih sredstava u postupcima javnih nabavki. O sprovedenoj kontroli služba podnosi izveštaj sa preporukama rukovodiocu naručioca i organu koji vrši nadzor nad poslovanjem naručioca. Način rada i organizacija službe bliže će se urediti internim aktom naručioca, u skladu sa specifičnostima svakog od naručioca. Precizirano je da obavezu izrade internog plana i obrazovanja službe za kontrolu imaju svi naručioci koji u bilo kojoj godini od stupanja na snagu zakona planiraju ili sprovede javne nabavke čija ukupna vrednost prelazi granični iznos od milijardu dinara.

Član 23. Predloga zakona predviđa odbijanje ponude ako je lice koje je učestvovalo u planiranju javne nabavke, pripremi konkursne dokumentacije ili pojedinih njenih delova nastupilo kao ponuđač ili podizvođač ili ako je saradivalo sa ponuđačima ili podizvođačima prilikom pripremanja ponude.

Predlog određuje da će naručilac odbiti ponudu i ako je ponuđač, odnosno podnosilac prijave neposredno ili posredno dao, ponudio ili stavio u izgled neku korist ili pokušao da sazna poverljive informacije ili da na bilo koji način utiče na postupanje naručioca u toku postupka javne nabavke. Takođe, ovaj član predviđa odbijanje ponude ponuđača ukoliko je lice koje je učestvovalo u planiranju javne nabavke ili pripremi konkursne dokumentacije učestvovalo ili saradivalo sa ponuđačima u pripremanju njihove ponude.

Članom 24. Predloga zakona predviđana je obaveza prijavljivanja korupcije, kao i obaveza poslodavca lica koje je korupciju prijavilo da mu pruži svu neophodnu zaštitu. Posebno je istaknuta zaštita od otkaza ugovora o radu ili premeštanja na drugo radno mesto, uz pružanje potpune zaštite od svih oblika uznemiravanja na radnom mestu. Utvrđeni su uslovi pod kojima se lice koje je prijavilo korupciju može obratiti javnosti kako bi se sprečilo da se u javnost iznose neproverene informacije. Ovim članom se pruža zaštita tzv. „uzbunjivačima“ u oblasti javnih nabavki, ali je zaštitu uzbunjivača potrebno jedinstveno i detaljno urediti, posebnim zakonom. Predviđeno je da se internim planom za sprečavanje korupcije detaljnije uredi zaštita uzbunjivača.

Član 25. Predloga zakona zabranjuje, predstavniku naručioca (i povezanim licima) koji je na bilo koji način učestvovao u postupcima javnih nabavki u kojima je ukupna vrednost ugovora dodeljenih određenom dobavljaču u poslednjih godinu dana pre prestanka funkcije ili radnog odnosa predstavnika naručioca, veća od 5% ukupne vrednosti svih ugovora koje je naručilac zaključio u tom periodu, da zaključi ugovor o radu, ugovor o delu ili na neki drugi način bude angažovani kod tog dobavljača ili kod lica povezanih sa dobavljačem; da od dobavljača ili sa njim povezanog lica neposredno ili posredno primi novčanu naknadu ili kakvu drugu korist; ili da stekne udeo ili akcije dobavljača ili lica povezanih sa dobavljačem. Na ovaj način želi se sprečiti postojeća, loša praksa, da bivši funkcioneri, odnosno direktori javnih preduzeća i ustanova, nakon prestanka funkcije, zasnuju radni odnos upravo u kompaniji čije su ponude često birane kao najpovoljnije. U slučaju kršenja ove obaveze predviđena je prekršajna odgovornost ponuđača (i odgovornog lica) koji je angažovao bivšeg predstavnika naručioca.

Članom 26. Predloga zakona predviđena je obaveza za naručioca da kao sastavni deo konkursne dokumentacije predvidi izjavu o nezavisnoj ponudi, kojom ponuđač pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuje da je podneo nezavisnu ponudu, bez dogovora ili uticaja od strane drugih zainteresovanih lica, a koji bi za posledicu imao povredu konkurencije.

Članom 27. Predloga zakona, predviđena je obaveza prijavljivanja povrede konkurencije za naručioca i za ponuđače, odnosno sva zainteresovana lica. Predviđena je i zaštita lica zaposlenih kod ponuđača, odnosno zainteresovanih lica, koja su prijavila povredu konkurencije.

Član 28. Predloga zakona predviđa kontrolu sprovođenja postupka najvećih javnih nabavki (procenjene vrednosti iznad milijardu dinara) od strane građanskog nadzornika koga iz redova nezavisnih stručnjaka imenuje Uprava za javne nabavke. Za građanskog nadzornika ne može biti imenovano lice angažovano kod naručioca, pravnog lica čiji je osnivač naručilac ili lica povezanog sa naručiocem, niti lice koje je član političke organizacije. Granični iznos određen je analizom najvrednijih ugovora zaključenih tokom 2010. i 2011. godine (ukupno 20 ugovora iznad navedene granice zaključeno je u 2010, a 17 ugovora zaključeno je 2011.) Građanski nadzornik ima uvid u dokumentaciju, komunikaciju i tok postupka, a nakon završetka postupka podnosi izveštaj odboru Narodne skupštine, odnosno skupštine teritorijalne autonomije, odnosno skupštini lokalne samouprave i Upravi za javne nabavke. U slučaju postojanja ozbiljne sumnje u zakonitost i pravilnost postupka, građanski nadzornik će obavestiti o tome nadležne državne organe i javnost. Sličan oblik *ex ante* kontrole najvrednijih nabavki postoji i u Poljskoj (10 miliona evra za dobra i usluge, 20 miliona evra za radove i ako se nabavka delom finansira iz fondova Evropske unije), s tim što ovaj posao tamo obavlja Kancelarija za javne nabavke. Međutim, s obzirom na to da je u našim uslovima često i pritisak javnosti veoma značajan za suzbijanje korupcije, predviđeno je da kontrolu ovih ugovora vrše pojedinci koji su stručnjaci u ovoj oblasti, sa iskustvom i društvenim ugledom, koji su nezavisni - nisu državni službenici.

Članom 29. – 30. Predloga zakona regulisano je sprečavanje sukoba interesa. Propisano je da sukob interesa postoji kada odnos predstavnika naručioca i ponuđača može uticati na nepristrasnost naručioca pri donošenju odluke u postupku javne nabavke i precizirano kada se pretpostavlja da ova situacija postoji. Predlog je pokušao da obuhvati sve do sada poznate situacije koje predstavljaju sukob interesa.

Zabranjeno je zaključivanje ugovora u slučaju postojanja sukoba interesa. S obzirom da je pretpostavka postojanja sukoba interesa široko postavljena, zabrana zaključenja ugovora je veoma restriktivna mera, ali je u postojećim uslovima sasvim primerena, budući da su u postupcima učestvovala i pobeđivala kompanije čiji su osnivači čak i nosioci javnih funkcija.

Ipak imajući u vidu da okolnosti konkretnog slučaja nekada nalažu i drugačije postupanje, predviđeno je da Republička komisija može dozvoliti zaključenje ugovora ako su kumulativno ispunjeni određeni uslovi i to: da naručilac dokaže da bi zabrana zaključenja ugovora prouzrokovala velike teškoće u radu ili poslovanju naručioca koje su nesrazmerne vrednosti javne nabavke, odnosno značajno ugrozila interes Republike Srbije; da je naručilac preduzeo sve mere radi suzbijanja štetnih posledica, da ostali ponuđači ne ispunjavaju uslove iz postupka, odnosno da je nakon rangiranja njihovih ponuda razlika u ceni veća za 10% ili broj pondera veći za deset u korist izabranog ponuđača.

Uslovi i način sprovođenja postupka javne nabavke (čl. 31. – 116.)

Članom 31. Predloga zakona određene su i nabrojane vrste postupaka javne nabavke. Propisano je da se otvoreni i restriktivni postupak mogu uvek koristiti, a ostali postupci kada su za to ispunjeni posebni uslovi propisani zakonom. Ovim je i restriktivni postupak određen kao pravilo, kao što je predviđeno i direktivama Evropske unije. Većina država članica u svojim zakonima ne uslovljava primenu ovog postupka, osim nekoliko (Nemačka, Portugal).

Članom 32. Predloga zakona definisan je otvoreni postupak, kao postupak javne nabavke u kome sva zainteresovana lica mogu podneti ponudu.

Članom 33. Predloga zakona propisana su pravila restriktivnog postupka. Restriktivni postupak je postupak koji se sprovodi u dve faze. U prvoj fazi sva zainteresovana lica mogu podneti prijavu, a u drugoj fazi podnosioci prijava kojima je naručilac priznao kvalifikaciju (kandidati), na poziv naručioca podnose ponudu. Restriktivni postupak je ovim Predlogom zakona oblikovan kao „jednofazni“ postupak i potpuno usklađen sa klasičnom direktivom Evropske unije. Predviđeno je da drugu fazu naručilac može da pokrene samo ako ima najmanje tri kandidata.

Članom 34. Predloga zakona uređen je kvalifikacioni postupak, kao postupak koji za razliku od dosadašnjeg zakona, mogu primenjivati svi naručioci, s tim da su uslovi za primenu za naručioce u klasičnom sektoru strožije postavljeni u pogledu predmeta nabavke za koje se može koristiti ovaj postupak (standardna potrošna dobra, usluge i radovi), i u pogledu ažuriranja liste kandidata.

U prvoj fazi kvalifikacionog postupka sva zainteresovana lica mogu podneti prijave, a naručilac priznaje kvalifikaciju podnosiocima prijave za koje utvrdi da ispunjavaju uslove. Uslov za donošenje odluke o priznavanju kvalifikacije je da naručilac ima najmanje pet kandidata koji ispunjavaju uslove i da lista kandidata mora imati najmanje pet kandidata u vreme slanja poziva za podnošenje ponuda. Rok važenja liste kandidata je tri godine, ali je naručilac dužan da nakon donošenja odluke o priznavanju kvalifikacije objavi obaveštenje o priznavanju kvalifikacije, kako bi i lica koja nisu podnela prijavu bila obaveštena o ishodu postupka i o mogućnosti da prijavu podnesu za sve vreme važenja liste kandidata. Određeno je da naručilac priznaje kvalifikaciju svakih šest meseci, svima koji su u međuvremenu podneli prijavu i ispunili uslove. Na ovaj način se broj kandidata, a time i konkurentnost stalno uvećava, bez gubitka vremena i resursa potrebnih za ponovno sprovođenje prve faze postupka. Pored slanja poziva za podnošenje ponuda kandidatima, naručilac je dužan da poziv za podnošenje ponuda objavi i na Portalu javnih nabavki, kako bi se sprečilo da kandidat ne dobije poziv (što se u praksi dešava) i kako bi sva zainteresovana lica imala uvid u učestalost javnih nabavki (druge faze) koje se sprovode na osnovu liste kandidata.

Članom 35. predloga zakona uređen je pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda. Propisana su tri osnova za sprovođenje ovog postupka. Prvi postoji kada naručilac u otvorenom ili restriktivnom postupku ili konkurentnom dijalogu dobije sve neprihvatljive ponude, pod uslovom da se prvobitno određeni uslovi za učešće u postupku, tehničke specifikacije i kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude ne menjaju. Naručilac može odlučiti da pozove samo i sve one koji su učestvovali u prvobitnom postupku da dopune svoje ponude i učine ih prihvatljivim i u tom slučaju ne objavljuje poziv za podnošenje ponude. Drugi osnov postoji ako zbog prirode dobara, usluga ili radova, kao i rizika vezanih za njih, nije moguće unapred proceniti vrednost javne nabavke. Treći osnov za primenu pregovaračkog postupka sa objavljivanjem poziva postoji u slučaju javne nabavke usluga, ako je priroda tih usluga takva da se njihove specifikacije ne mogu dovoljno precizno utvrditi da omoguće primenu otvorenog ili restriktivnog postupka, a ne postoje uslovi za sprovođenje konkurentnog dijaloga.

Članom 36. Predloga zakona uređen je pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda. Osnovi za primenu ovog postupka su dopunjeni i precizirani, tako da su uslovi za njihovu primenu pooštreni.

Osnov za primenu ovog postupka koji se odnosi na nabavku novih usluga ili radova koje predstavljaju ponavljanje sličnih usluga ili radova koje pruža prvobitni pružalac usluga ili izvođač radova je brisan. Iako taj osnov postoji u direktivama Evropske unije, za naše uslove predstavlja široko postavljen osnov za primenu

pregovaračkog postupka. U postojećim uslovima kada se nabavka uglavnom sprovodi na nacionalnom nivou za razliku od direktiva koje uređuju tzv. prekogranične nabavke, ovaj osnov je višak budući da postoji i osnov koji se tiče dodatnih usluga i radova.

Kod „izuzetne hitnosti“ kao osnova za primenu ovog postupka precizirano je da okolnosti koje opravdavaju hitnost ne mogu biti ni u kakvoj vezi sa naručiocem, ne mogu poticati od naručioca.

Kod dodatnih isporuka dobara, dodatnih usluga i radova kao osnova za primenu ovog postupka, navedeni su uslovi u pogledu vrednosti dodatnih isporuka (do 15%) i vremena od zaključenja prvobitnog ugovora (do dve godine). Na ovaj način je mogućnost primene ovog postupka znatno sužena, a da sa druge strane njegova opravdana upotreba nije onemogućena. Dodatni radovi su određeni kao nepredviđeni radovi. Na ovaj način je u skladu sa praksom i Posebnim uzansama o građenju preciziran pojam dodatnih radova, jer se njegovo značenje različito tumači u praksi, što dovodi do nejednakog postupanja naručilaca u istovetnim situacijama.

Kako bi se pomoglo privrednim društvima u stečaju (na primer pomoglo u realizaciji plana reorganizacije) predviđeno je da se ovaj postupak može primeniti i u slučaju kada je ponuđač u stečaju, ako se predmet nabavke može obezbediti pod posebno povoljnim uslovima. Izričito je predviđeno da se pregovarački postupak ne može sprovesti sa ponuđačem koji je u postupku prinudne likvidacije (napravljena je razlika između likvidacije i prinudne likvidacije).

Kako bi se sprečila neopravdana upotreba ovog postupka u slučajevima kada nisu ispunjeni zakonski uslovi za njegovu primenu, Predlog zakona u ovom članu predviđa niz mera *ex ante* kontrole. Najpre, naručilac je dužan da od Uprave za javne nabavke zatraži mišljenje o osnovanosti primene pregovaračkog postupka, a Uprava je dužna da odgovori u roku od deset dana. U tom periodu naručilac ne može pokrenuti postupak, odnosno preduzimati duge aktivnosti u vezi a pregovaračkim postupkom, osim u slučaju pregovaračkog postupka iz razloga hitnosti. Mišljenje o osnovanosti pregovaračkog postupka Uprava objavljuje na Portalu i na svojoj internet stranici, što treba da bude baza iz koje naručioci mogu da i sami zaključe da li ima osnova za primenu pregovaračkog postupka. Nakon donošenja odluke o pokretanju postupka naručilac je dužan da objavi obaveštenje i konkursnu dokumentaciju. Na taj način sva zainteresovana lica mogu podneti ponudu u roku određenom u konkursnoj dokumentaciji.

Predviđeno je i da naručilac objavljuje odluku o dodeli ugovora, a propisano je da ta odluka sadrži sve podatke koji su potrebni kako bi zainteresovano lice moglo da podnese zahtev za zaštitu prava. Ako odluka sadrži poverljive podatke, naručilac neće objaviti te delove odluke, ali će odluku (celu) u izvornom obliku dostaviti Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji.

Predlog zakona obavezuje naručioca, da uvek kada je to moguće u pregovarački postupak uključi što veći broj ponuđača.

Naručilac je izričito obavezan da vodi zapisnik o pregovaranju i da obezbedi da prihvaćena, odnosno ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene.

Članom 37. Predloga zakona propisan je konkurentni dijalog. Ovaj postupak uveden je u evropski sistem javnih nabavki direktivama 2004/18/EZ i 2004/17/EZ, i namenjen je za naročito složene nabavke. Predlogom zakona određeno je šta se smatra naročito složenom nabavkom. Korišćenjem ovog postupka naručioci mogu zadovoljiti svoje potrebe za nabavkom kada sami ne mogu precizno odrediti ili opisati predmet javne nabavke, odnosno rešenje koje žele postići. Ovaj postupak ima najmanje tri faze. U prvoj fazi sva zainteresovana lica podnose prijave, dok u drugoj fazi naručilac vodi dijalog sa svim kandidatima (kojima je prethodno priznao

kvalifikaciju) u cilju pronalaženja rešenja. Naručilac može organizovati dijalog u više faza u cilju smanjenja broja rešenja o kojima se vodi dijalog. Nakon što prepozna jedno ili više rešenja kao odgovarajuće, naručilac poziva kandidate da podnesu svoje konačne ponude. Pri tom naručilac ne može otkriti kandidatima rešenje koje nudi drugi kandidat. Da bi se sprečila zloupotreba ovog postupka, odnosno njegova primena i u slučajevima kada to nije opravdano, naručilac je dužan da pre pokretanja ovog postupka pribavi saglasnost Uprave za javne nabavke.

Članom 38. Predloga zakona uređen je konkurs za dizajn kao postupak koji se primenjuje u slučaju kada se ponude, odnosno ponuđena rešenja ne mogu upoređivati na osnovu kriterijuma najniža ponuđena cena ili ekonomski najpovoljnija ponuda, odnosno kada se bira dizajn. Predmet nabavke je najčešće u oblasti urbanističkog planiranja, arhitekture, građevinarstva, inženjerstva, dizajna i informatike. Naručilac sprovodi konkurs za dizajn pozivajući sva zainteresovana lica da podnesu radove ili u dve faze, tako što u prvoj poziva sva zainteresovana lica da podnesu prijave, a nakon toga kandidate koje izabere poziva da podnesu radove. Konkurs za dizajn sprovodi se supsidijarnom primenom pravila otvorenog ili restriktivnog postupka. Precizirano je da pravo na učešće na konkursu ne može biti ograničeno na određeno geografsko područje ili deo tog područja ili na osnovu zahteva da učesnici mogu biti isključivo pravna ili fizička lica. Predlog zakona predviđa da konkurs za dizajn može biti organizovan kao postupak koji prethodi dodeli ugovora o javnim uslugama ili kao postupak u kojem se isplaćuju nagrade učesnicima. Procenjena vrednost javne nabavke zasniva se na procenjenoj vrednosti javne nabavke usluga uključujući i moguće nagrade, odnosno naknade učesnicima, odnosno na ukupnoj vrednosti naknada učesnicima, uključujući i procenjenu vrednost ugovora o javnoj nabavci usluga koji se može naknadno dodeliti u pregovaračkom postupku. Dizajn bira nezavisni žiri. Propisano je da najmanje jedna trećina članova žirija mora imati najmanje jednake kvalifikacije kao učesnici na konkursu, da članovi žirija ne mogu biti sa kandidatima u odnosu koji može proizvesti sukob interesa, kao i da žiri razmatra anonimne projekte, nacрте i rešenja. Nakon sprovedenog postupka naručilac objavljuje obaveštenje o rezultatima konkursa.

Članom 39. Predloga zakona uređen je postupak javne nabavke male vrednosti. Javna nabavka male vrednosti definisana je kao nabavka istovrsnih dobara, usluga ili radova čija je ukupna procenjena vrednost na godišnjem nivou niža od 3.000.000,00 dinara. Ovaj granični iznos dobijen je analizom prosečne vrednosti javne nabavke male vrednosti po postupku i po naručiocu.

Postupak javne nabavke male vrednosti namenjen je pre svega malim naručiocima, s tim da i veliki naručiocu mogu da koriste ovaj postupak kada nabavljaju određena, pre svega dobra ili usluge u manjem obimu ili manje vrednosti. Međutim da i veliki naručiocu koriste često ovaj postupak govori i činjenica da je prosečna vrednost ovog postupka po naručiocu u 2011. godini 13.277.000 dinara. Ovaj postupak se često do sada pogrešno primenjivao, pre svega zbog nejasnoća oko pojma istovrsnosti. Svrha ovog pojma je da spreči da se velike nabavke podele na više manjih kako bi se izbegao otvoreni postupak i sprovela javna nabavka male vrednosti. Predlog zakona je u članu 3. precizirao pojam istovrsnosti, pozivajući se na klasifikaciju dobara, usluga i radova iz odgovarajućih nomenklatura, tako da naručiocu više neće moći da svoje eventualno nepravilno postupanje pravdaju nejasnom odredbom zakona.

Propisano je da naručilac sprovodi postupak pozivanjem najmanje tri lica koja su prema njegovim saznanjima sposobna da izvrše nabavku, istovremeno objavljujući poziv za podnošenje ponuda na svojoj internet stranici i na Portalu javnih nabavki. Propisano je da postupak sprovodi službenik za javne nabavke ili lice zaposleno na poslovima javnih nabavki (u zavisnosti od obaveze naručioca da ima

službenika za javne nabavke), osim kada složenost predmeta javne nabavke zahteva i učešće drugih lica.

Predlog zakona omogućuje naručiocu da najpovoljnijem ponuđaču izda narudžbenicu ako je procenjena vrednost male nabavke do 400.000 dinara.

Za razliku od važećeg zakona ukinuta je mogućnost da se na nabavku usluga iz Aneksa 1B primenjuje postupak javne nabavke male vrednosti, bez obzira na njihovu vrednost. Ova odredba važećeg zakona posledica je pogrešnog tumačenja direktiva Evropske unije, u kojima postoji podela na nabavke koje se objavljuju na nivou Evropske unije i onih koje se ne objavljuju, bez obzira na procenjenu vrednost. Međutim, ovoj podeli nema mesta na nacionalnom nivou i kao takva predstavljala je prostor za eventualne zloupotrebe.

Članom 40. Predloga zakona propisan je okvirni sporazum, kao posebna vrsta ugovora, koji se može zaključiti nakon sprovedenog otvorenog ili restriktivnog postupka sa najmanje tri, odnosno jednim ponuđačem, s tim da je naručilac dužan da u pozivu za podnošenje ponuda, odnosno prijava naznači izabranu opciju.

Takođe, uslov da se zaključi okvirni sporazum nalazi se i na strani predmeta javne nabavke. Predmet okvirnih sporazuma ne mogu biti finansijske usluge i druge usluge (koje nisu imenovane u Prilogu 1), kao ni radovi za koje se izdaje građevinska dozvola.

Ograničenje u vezi sa finansijskim uslugama uvedeno je da bi se sačuvala konkurencija na tom tržištu, dok je u pogledu drugih usluga uvedeno kako bi se sprečila primena ovog sporazuma na sve u ovom zakonu neimenovane usluge. Budući da je konkurencija u građevinarstvu neophodna i da podstiče razvoj ove privredne grane, Predlogom je predviđeno da se okvirni sporazum ne može zaključiti i za radove za koje se izdaje građevinska dozvola. S obzirom da je za ove radove uvek neophodan glavni projekat, a često i druga tehnička dokumentacija, okvirni sporazum nije dobar instrument za dodelu ugovora o javnoj nabavci jer u trenutku sprovođenja postupka nema dovoljno podataka za njegovo valjano zaključivanje. Pored toga, budući da važi tri godine može predstavljati jedan vid restriktivnih sporazuma. U ovim slučajevima naručilac može umesto okvirnog sporazuma koristiti restriktivni ili kvalifikacioni postupak.

Vreme trajanja okvirnih sporazuma ograničeno je na tri godine (u direktivama je četiri godine) radi zaštite konkurencije i usklađivanja sa Zakonom o budžetskom sistemu kojim je data mogućnost donošenja trogodišnjih budžeta, odnosno predviđeno je da se finansijski plan budžetskih korisnika donosi za period od jedne ili tri godine i da se srednjoročni planovi odnose na budžetsku godinu i naredne dve godine. Ako je okvirni sporazum zaključen sa jednim ponuđačem okvirni sporazum važi dve godine.

Okvirni sporazum je ovim Predlogom zakona uređen restriktivnije u odnosu na direktive Evropske unije, zato što su ova ograničenja u našim uslovima neophodna, pre svega kako bi se sprečilo ograničenje konkurencije, koja je ionako nedovoljna.

Određeno je da se na osnovu okvirnog sporazuma zaključuje ugovor o javnoj nabavci ili izdaje narudžbenica ako sadrži sve bitne elemente ugovora. Ugovor se zaključuje sa najpovoljnijim dobavljačem primenom kriterijuma ili uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu ili dostavljanjem ponuda od strane dobavljača, u skladu sa bliže definisanim kriterijumima ili uslovima, ukoliko nisu precizno definisani okvirnim sporazumom, ali koji nisu u suprotnosti sa okvirnim sporazumom. Izričito je predviđeno da se u ovoj fazi može koristiti elektronska licitacija. Određeno je da modele okvirnih sporazuma i uputstvo za zaključivanje okvirnih sporazuma sačini

Uprava za javne nabavke kako bi se pomoglo u primeni ovog oblika postupka i uspostavila jedinstvena praksa u njegovoj primeni.

Članom 41. Predloga zakona uveden je još jedan novi oblik postupka javne nabavke – sistem dinamične nabavke. Iako je propisano da se na njega primenjuju pravila otvorenog postupka, on zapravo predstavlja elektronski oblik kvalifikacionog postupka. Ovaj postupak se primenjuje koristeći se isključivo elektronskim sredstvima, odnosno IT tehnologijama i usmeren je na standardna dobra i usluge, na ponavljajuće nabavke, koje može izvršiti relativno veliki broj lica. Naručilac najpre objavljuje poziv za podnošenje početnih ponuda. Sve ponuđače čije ponude oceni kao prihvatljive prima u sistem, a kada se javi konkretna potreba za nabavkom, poziva sve ponuđače iz sistema da podnesu konačne ponude. Pre podnošenja konačnih ponuda, naručilac objavljuje obaveštenje o postojanju sistema – poziv za podnošenje ponuda kojim poziva sva zainteresovana lica da podnesu početne ponude i pristupe sistemu. Ukoliko naručilac primi početnu ponudu, ne može pozvati ponuđače iz sistema da podnesu konačne ponude, pre nego što oceni početnu ponudu. Izbor najpovoljnije ponude naručilac vrši primenom kriterijuma određenog u konkursnoj dokumentaciji, koristeći elektronska sredstva, odnosno informacioni sistem naručioca automatski rangira ponude. Propisano je da naručilac ne može usloviti prijem u sistem, plaćanjem depozita. Predviđeno je da sistem dinamične nabavke traje najduže četiri godine (za razliku od liste kandidata i okvirnog sporazuma koji važe najviše tri godine) kako bi se potstakli naručiocima da primenjuju ovaj elektronski oblik otvorenog postupka. Izričito je navedeno da naručilac u toku trajanja sistema ne može menjati uslove za prijem.

Članom 42 – 47. Predloga zakona uređena je elektronska licitacija kao način sprovođenja postupaka javne nabavke. Određeno je da se ona može primenjivati u otvorenom, restriktivnom i pregovaračkom postupku iz člana 35. stav 1. tačka 1) Predloga zakona, kao i u slučaju rangiranja ponuda na osnovu prethodno zaključenog okvirnog sporazuma, samo ako se predmet javne nabavke može jasno i objektivno opisati i ako su kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude pogodni za automatsko ocenjivanje pomoću elektronskih sredstava, bez bilo kakve intervencije naručioca. Propisan je tok elektronske licitacije, obavezna sadržina konkursne dokumentacije i poziva za podnošenje ponuda. Određeno je da naručilac najpre u pozivu za podnošenje ponuda (koji objavljuje ili šalje licima, ponuđačima, kandidatima u zavisnosti od vrste postupka) posebno navodi da će biti primenjena elektronska licitacija. Pre same primene licitacije, naručilac vrši stručnu ocenu ponuda i poziva ponuđače čije su ponude ocenjene kao prihvatljive da učestvuju u licitaciji. Ukoliko su ponude podnete elektronskim putem, naručilac može sprovesti licitaciju bez posebnog obaveštenja, odnosno pozivanja ponuđača pod uslovom da se svakom od ponuđača omogući pristup podacima o trenutnom rangiranju i o ponuđenim vrednostima drugih ponuđača.

Propisana je obaveza za „velike“ naručioce, čija je ukupna vrednost javnih nabavki kod kojih se predmet javne nabavke može jasno i objektivno opisati (one na koje je elektronska licitacija primenjiva) na godišnjem nivou veća od 700 miliona dinara, da uspostave informacioni sistem pomoću kojeg će primenjivati elektronsku licitaciju. Na ovaj način se uvodi obaveza primene elektronske nabavke, pre svega za one naručioce koji sprovode veliki broj nabavki i kod kojih će uštede od primene elektronske nabavke biti značajno veće od troškova uspostavljanja informacionog sistema neophodnog za njihovu primenu. Procene su da u Srbiji ima 10 do 15 takvih naručilaca, ne računajući Upravu za zajedničke poslove.

Članom 48. – 50. Predloga zakona propisana je delimična centralizacija javnih nabavki. Definisano je da je telo za centralizovane javne nabavke telo koje može da zaključuje okvirne sporazume i ugovore koje mogu dalje koristiti naručiocima ili može da direktno nabavlja za potrebe naručilaca. Određeno je da se telo za

centralizovane javne nabavke može osnovati na republičkom, pokrajinskom ili lokalnom nivou. Predviđeno je i da više lokalnih samouprava može osnovati zajedničko telo za centralizovane javne nabavke. Na odluku, odnosno sporazum o osnivanju saglasnost daje Uprava za javne nabavke, što je potrebno kako bi se sprečile nepravilnosti u organizaciji, poslovima, načinu organizovanja i funkcionisanja ovih tela. Radi sprečavanja negativnih posledica centralizacije predviđena je obaveza tela za centralizovane javne nabavke da postupak oblikuje na način da omoguću učešće malih i srednjih preduzeća.

Predviđeno je da telo za centralizovane javne nabavke na republičkom nivou bude Uprava za zajedničke poslove republičkih organa budući da već sprovedi jedan deo nabavki za potrebe republičkih organa i da ima deo potrebnih kadrova i iskustva u sprovođenju postupaka.

Predlogom je precizirano da Uprava za zajedničke poslove sprovodi javne nabavke za potrebe državnih organa i organizacija, uključujući i pravosudne organe kao i predmet nabavki koje može da sprovodi za njihove potrebe (dobra i usluge koje su navedene prilogu 2 i radovi za koje se ne izdaje građevinska dozvola. Ograničenje u pogledu predmeta javne nabavke koje Uprava za zajedničke poslove sprovodi uneto je kako bi Uprava za zajedničke poslove sprovodila standardizovane nabavke, za potrebe većeg broja naručilaca, kako bi se sprečila njena preopterećenost, ograničila centralizacija javnih nabavki i kako bi se zaštitila mala preduzeća koja često, u uslovima velike centralizacije nabavki, gube mogućnost za učešće u postupku.

Predviđeno je da se centralizovano nabavljaju pre svega potrošna dobra, hrana, namirnice, kao i druga dobra poput prevoznih sredstava ili računarske opreme, građevinskih instalacija i opreme gde bi bilo dobro uvesti određeni standard, jer se tako i kasnije ostvaruju uštede u održavanju, zameni i sl. Ograničenje je uvedeno i u pogledu usluga. Od centralizacije su izuzete neke intelektualne usluge i one koje su specifične (nestandardne) jer zavise od potreba određenog naručioca. Primera radi usluga kredita (i druge finansijske usluge) uvek zavisi od potreba naručioca, namene kredita i svakako da naručilac može mnogo bolje da u postupku zaštiti svoje interese i obezbedi sebi povoljniji kredit. Izuzete su i usluge koje mogu narušiti konkurenciju na pojedinim tržištima, jer bi primera radi centralizovana nabavka pravnih ili zdravstvenih usluga dovele u privilegovan položaj ponuđača koji ima zaključen okvirni sporazum ili ugovor sa Upravom za zajedničke poslove. Prethodno rečeno za finansijske usluge važi i za određene građevinske radove poput izgradnje objekata, gde su specifične potrebe naručioca razlog za izuzimanje ovih nabavki iz centralizacije.

Smatramo da je ovaj nivo obavezne centralizacije nabavki trenutno optimalan za sistem javnih nabavki u Srbiji, s tim da se iskustva iz prakse mogu iskoristiti za poboljšanje ovih odredbi.

Propisano je da Uprava za zajedničke poslove sprovodi isključivo otvoreni i restriktivni postupak, osim kada u otvorenom ili restriktivnom postupku dobije sve neprihvatljive ponude, kada može sprovesti odgovarajući pregovarački postupak. Obavezana je Uprava za zajedničke poslove da, kada je to moguće, nabavku oblikuje po partijama. Ovakva odredba je neophodna imajući u vidu ukupnu vrednost nabavki i broj naručilaca za koje se nabavke sprovode. Podelom nabavke po partijama ne narušavaju se pogodnosti koje ukupnjavanje nabavke donosi, a sa druge strane otklanjaju se loše strane centralizacije nabavki i omogućava se da se sa više različitih ponuđača zaključe ugovori ili okvirni sporazumi uključujući i mala preduzeća preduzetnike.

Propisano je da Uprava za zajedničke poslove prati izvršenje ugovora i vodi jedinstvenu elektronsku evidenciju dobavljača.

Predlog predviđa obavezu da Vlada utvrdi spisak naručilaca za koje će Uprava za zajedničke poslove sprovoditi nabavke, detaljnije utvrdi predmete nabavki koje će Uprava sprovoditi kao i da bliže uredi samo sprovođenje postupka, odnosno koordinaciju između naručilaca i Uprave za zajedničke poslove. Ako naručilac koji dobra i usluge nabavlja na način iz stava 1. ovog člana ima primedbe na zaključeni ugovor, odnosno okvirni sporazum, dužan je da o tome obavesti Državnu revizorsku instituciju.

Pored ovoga naručioci mogu zajedno sprovesti određenu javnu nabavku, s tim da odluku o zajedničkom sprovođenju postupka javne nabavke čiju sadržinu određuje Uprava za javne nabavke, naručioci dostavljaju na mišljenje Upravi. Za zakonitost i pravilnost postupka solidarno su odgovorni naručioci koji sprovode javnu nabavku. Ovo je način da naručilac zapravo ovlasti drugog naručioca da sprovede za njegove potrebe javnu nabavku, ali se time ne isključuje njegovo učešće iz postupka i odgovornost za postupak.

Član 51. Predloga zakona određuje obaveznu sadržinu plana nabavki. Ono što je naročito važno je obaveza za naručioca da u planu navede i nabavke na koje zakon ne primenjuje. Precizno je navedeno koje podatke plan obavezno sadrži, između ostalog to je opravdanost i procenjena vrednost javne nabavke, kao i način na koji je procenjena vrednost utvrđena. U planu je naručilac obavezan da navede i ako nabavku sprovodi preko tela za centralizovane javne nabavke ili zajedno sa drugim naručiocem. Predviđeno je da Uprava propiše detaljnije sadržinu i formu plana nabavki. Naručilac je obavezan da u elektronskoj formi plan nabavki dostavi Državnoj revizorskoj instituciji i Upravi za javne nabavke koje na taj način mogu efikasnije vršiti kontrolu u svom domenu. Sve izmene u planu moraju biti evidentirane, a naručilac je dužan da do 31. marta dostavi Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji izveštaj o izvršenju plana nabavki za prethodnu godinu. Propisano je da se prvobitno planirana sredstva za određenu javnu nabavku ne mogu povećati za više od 10%, osim u slučaju elementarnih nepogoda, havarija ili vanrednih događaja čije nastupanje ne zavisi od volje naručioca. Na ovaj način Predlog zakona podstiče naručioco da pažljivije planiraju nabavke čime se povećava njihova efikasnost i ukupna finansijska disciplina.

Član 52. Predloga zakona propisuje uslove za pokretanje postupka javne nabavke. Predviđeno je da se postupak javne nabavke može pokrenuti ako je nabavka planirana, ako su predviđena sredstva u budžetu, odnosno finansijskom planu.

Član 53. Predloga zakona određuje obavezne elemente odluke o pokretanju postupka javne nabavke. Odlukom o pokretanju se određena sredstva definitivno opredeljuju za određenu namenu, jer za razliku od plana, donošenjem odluke se preciznije određuje predmet javne nabavke odnosno njegova specifikacija, količine, procenjena vrednost, trajanje ugovora, vrsta postupka, dinamika nabavke i sl. Propisano je da se u odluku o pokretanju pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda obavezno unose razlozi za primenu tog postupka i osnovni podaci o licima kojima će naručilac uputiti poziv za podnošenje ponude kao i razloge za upućivanje poziva tim licima.

Članom 54. Predloga zakona propisano je da javnu nabavku sprovodi komisija i određen je njen sastav. Određena je obavezna sadržina rešenja o obrazovanju komisije. Određeno je da jedan od članova komisije mora biti lice sa završenim odgovarajućim studijama na pravnom fakultetu ili službenik za javne nabavke. Na ovaj način, nije neophodno kao do sada da naručilac zapošljava i pravnika i lice koje je službenik za javne nabavke.

Ako je procenjena vrednost javne nabavke veća od petostrukog iznosa koji predstavlja granicu za primenu javne nabavke male vrednosti, član komisije mora biti

službenik za javne nabavke. Propisano je da za članove komisije mogu biti imenovana lica koja imaju odgovarajuće stručno obrazovanje iz oblasti iz koje je predmet javne nabavke, a ako naručilac nema takvog zaposlenog, može imenovati i lica koje nije zaposleno kod naručioca.

Određeni su zadaci komisije kako se ne bi dešavalo da naručioci imaju različitu praksu, a s obzirom na važnost ovim odredbama je mesto u zakonu, a ne podzakonskom aktu. Određeno je da komisija: priprema konkursnu dokumentaciju, oglase o javnim nabavkama, izmene ili dopune konkursne dokumentacije, dodatne informacije ili objašnjenja u vezi sa pripremanjem ponuda ili prijave; otvara, pregleda, ocenjuje i rangira ponude ili prijave; vodi pregovarački postupak; sačinjava pismeni izveštaj o stručnoj oceni ponuda; priprema predlog odluke o dodeli ugovora, predlog odluke o zaključenju okvirnog sporazuma, predlog odluke o obustavi postupka javne nabavke, kao i predlog odluke o priznavanju kvalifikacije; odlučuje povodom podnetog zahteva za zaštitu prava; preduzima druge radnje u postupku u zavisnosti od vrste postupka i predmeta nabavke;

Izričito je propisano da je komisija za javnu nabavku dužna da sprovede postupak javne nabavke koji je određen odlukom o pokretanju postupka. Ovo je naročito važno u slučaju pitanja odgovornosti za vrstu izabranog postupka. U smislu Predloga zakona odgovornost za pokretanje postupka je isključivo na licu koje je odgovorno za donošenje odluke o pokretanju. Takođe, izričito je propisano da komunikaciju sa svim zainteresovanim licima i ponuđačima vrše isključivo članovi komisije.

Članom 55. – 60. Predloga zakona propisane su vrste oglasa o javnoj nabavci, način i rokovi objavljivanja i opšti rečnik nabavke. Uprava za javne nabavke obavezana je da sačini standardne obrasce oglasa o javnim nabavkama u skladu sa pravilima i podacima iz Priloga 3 Predloga zakona.

Kako bi se opisi predmeta javne nabavke standardizovali, predviđeno je da Vlada donese opšti rečnik nabavke po ugledu na CPV (*Common Procurement Vocabulary*) u Evropskoj uniji. U Evropskoj uniji kao multijezičkoj zajednici ovaj rečnik je značajno unapredio konkurenciju, omogućivši pre svega kompanijama iz drugih država članica da uspešno učestvuju na tenderima. Ovaj rečnik omogućiće i potpunu i preciznu primenu instituta istovrsnosti predmeta javne nabavke.

Određeno je da se oglasi o javnoj nabavci objavljuju na Portalu javnih nabavki i na internet stranici naručioca. Izričito je navedeno da naručilac koji nema internet stranicu nije dužan da je formira isključivo radi objavljivanja oglasa o javnim nabavkama, kako se ne bi troškovi izrade internet stranica pravdali ovim zakonom. Obaveza objavljivanja na internet stranici naručioca predviđena je kako bi naručioci koji već imaju internet stranicu iskoristili ovaj sve populariji vid oglašavanja i kako bi na taj način dodatno doprineli povećanju transparentnosti i konkurencije.

Obaveza objavljivanja u „Službenom glasniku RS“ je ukinuta, čime će naručioci ostvariti značajne uštede, a istovremeno će se postupak ubrzati, budući da je prosečna cena poziva za podnošenje ponuda (u zavisnosti od obima) iznosila nekoliko hiljada dinara i da su pri tom objavljivani u roku od 15 dana, a nekada i nakon proteka tog roka.

Propisano je da se poziv za podnošenje ponuda ili prijava može objaviti i u nekom specijalizovanom listu, u zavisnosti od predmeta javne nabavke.

Predlog daje okvirne kriterijume naručiocima koji treba da im pomognu u proceni da li je celishodno objaviti oglas na međunarodnom nivou: procenjena vrednost javne nabavke, vrsta, složenost i specifičnost predmeta javne nabavke, razvijenost domaćeg tržišta i broj domaćih ponuđača koji su sposobni da izvrše nabavku.

Predlog zakona propisuje obavezu objavljivanja prethodnog obaveštenja, najmanje jednom godišnje i na početku godine, prema procenjenoj vrednosti javne nabavke istovrsnih dobara, usluga i radova na godišnjem nivou. Na ovaj način naručilac će objavljivati prethodno obaveštenje za istovrsne nabavke čija ukupna vrednost godišnje, prelazi 45 miliona dinara za dobra i usluge, odnosno 60 miliona dinara za radove. Ovim je sprečena mogućnost da naručilac usitni nabavku i izbegne objavljivanje prethodnog obaveštenja. Osim toga, za ponuđače je važno da znaju koliko ukupno dobara, usluga ili radova određene vrste naručilac namerava da nabavi u toku godine, bez obzira da li će to biti u jednom ili više postupaka.

Član 61. – 63. Predloga zakona reguliše pripremu i dostavljanje konkursne dokumentacije. Izričito je određeno da naručilac nije u obavezi da objavi procenjenu vrednost javne nabavke, a iako je u praksi to do sada bilo pravilo, Predlog zakona ostavlja slobodu naručiocu da ako oceni celishodnim može da objavi procenjenu vrednost. Određena je obavezna sadržina konkursne dokumentacije i propisano da će se njena sadržina detaljnije urediti podzakonskim aktom. Regulisano je kada je naručilac u obavezi da traži bankarsku garanciju kao sredstvo obezbeđenja, u zavisnosti od načina plaćanja. Određena je obaveza naručiocu, da objavi konkursnu dokumentaciju na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici, a ukoliko postoje poverljivi delovi konkursne dokumentacije obavezu da objavi gde se ti delovi i pod kojim uslovima mogu preuzeti. Na ovaj način sprečiće se loša praksa da se konkursna dokumentacije naplaćuje proizvoljno, često po ceni koja značajno prevazilazi troškove umnožavanja. Takođe, naručilac je obavezan i da sve izmene i dopune konkursne dokumentacije i pojašnjenja u vezi konkursne dokumentacije objavi na Portalu javnih nabavki i na svojoj internet stranici.

Članom 64. – 69. Predloga zakona propisan je način izračunavanja procenjene vrednosti javne nabavke. Propisano je da se procenjena vrednost iskazuje u dinarima bez uračunatog PDV-a i da obuhvata ukupni plativi iznos ponuđaču. Određeno je da procenjena vrednost javne nabavke mora biti zasnovana na sprovedenom ispitivanju, istraživanju tržišta predmeta javne nabavke, koje uključuje proveru cene, kvaliteta, perioda garancije, održavanja i sl. i da mora biti validna u vreme pokretanja postupka.

Posebno i odvojeno je regulisan način izračunavanja procenjene vrednosti dobara, usluga i radova. Kod procenjene vrednosti javne nabavke dobara napravljena je razlika prema roku važenja ugovora (godinu dana, više godina, periodični ugovori, neodređeno). Kod procenjene vrednosti javne nabavke usluga napravljena je razlika prema vrsti usluga i prema roku važenja ugovora.

Određeno je da se u procenjenu vrednost radova uključuje i vrednost svih dobara i usluga koji su neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci radova. Naručilac je obavezan da u odluci o pokretanju postupka posebno navede vrednost materijala, dobara i usluga koje sam obezbeđuje. Izričito je navedeno da naručilac određuje procenjenu vrednost javne nabavke za svaku od partija i da procenjena vrednost predstavlja zbir procenjenih vrednosti svih partija. Propisano je da procenjena vrednost javne nabavke kod kvalifikacionog postupka (prve faze), okvirnih sporazuma i sistema dinamične nabavke predstavlja zbir procenjene vrednosti svih ugovora za vreme trajanja liste kandidata, okvirnih sporazuma, odnosno sistema dinamične nabavke.

Članom 70. – 74. Predloga zakona regulisane su tehničke specifikacije i njihovo korišćenje u postupku javne nabavke. Definisane su tehničke specifikacije i određeno, primera radi, šta sadrže. Određena su četiri različita načina određivanja tehničkih specifikacija. Izričito je propisana mogućnost da karakteristike ili zahtevi funkcionalnosti predmeta nabavke mogu uključivati i ekološke karakteristike. Naručilac je obavezan da u tehničkim specifikacijama zahteva pristupačnost za

osobe sa invaliditetom i uopšte, sve korisnike. Ako je tehnička specifikacija određena pozivanjem na određeni standard, naručilac ne može da odbije ponudu ako ponuđač dokaže (podnese odgovarajući dokaz) da predmet nabavke koji nudi na suštinski jednak način zadovoljava zahteve standarda. U slučaju određivanja tehničke specifikacije putem funkcionalnih zahteva i karakteristika, naručilac ne može da odbije ponudu, ukoliko ponuđač ponudi odgovarajući dokaz da dobra, usluge ili radovi koje nudi zadovoljavaju srpske, evropske, međunarodne ili druge standarde ili srodna dokumenta i ako dokaže da ovi standardi ispunjavaju tražene karakteristike ili funkcionalne zahteve.

Zabranjeno je korišćenje specifikacija ili standarda određene proizvodnje, izvora ili gradnje ili pozivanje na određeni robni znak, patent, tip, proizvodnju ili poreklo, osim ukoliko je takva specifikacija opravdana sa stanovišta predmeta ugovora ili naručilac ne može da opiše predmet ugovora na način da specifikacije budu dovoljno razumljive ponuđačima. U ovom poslednjem slučaju, obavezno je navesti i reč „ili odgovarajuće“.

Predlogom zakona uređeno je i korišćenje ekoloških specifikacija i oznaka i zahteva i oznaka u pogledu energetske efikasnosti. Njihovo korišćenje uslovljeno je ispunjenjem određenih uslova. Budući da su Zakonom o standardizaciji („Sl. glasnik RS” 36/09) definisani pojmovi standard i srodni dokument, nije bilo potrebe (ne bi ni pravno tehnički bilo ispravno preuzimati odredbe drugog zakona) da Predlog zakona određuje značenje ovih pojmova.

Član 75. – 77. Predloga zakona definiše uslove za učešće u postupku javne nabavke. Uslovi za učešće su podeljeni na obavezne i dodatne uslove. Obavezne uslove mora ispuniti svaki ponuđač, odnosno podnosilac prijave u postupku javne nabavke. Obavezni uslovi su precizno definisani, a njima se zahteva minimum zakonitog poslovanja ponuđača, a to je:

- 1) da su registrovani;
- 2) da nisu osuđivani za pojedina krivična dela (Zakonom o odgovornosti pravnih lica za krivična dela uvedena je u naš pravni sistem krivična odgovornost pravnih lica;
- 3) da im po osnovu učinjenog privrednog prestupa ili prekršaja nije izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti koja je predmet javne nabavke, a koja je važeća u vreme sprovođenja postupka (objavlivanja ili slanja poziva).
- 4) da su izmirili dospеле poreze i doprinose;
- 5) da imaju dozvolu, kada je ona propisana, za obavljanje delatnosti koja je u vezi sa predmetom javne nabavke;

Broj obaveznih uslova je smanjen sa sedam na pet, s tim da su drugačije određeni u odnosu na postojeći zakon. Način dokazivanja obaveznih uslova je značajno olakšan mogućnošću da se oni dokazuju na osnovu podataka u registrima koji su javno dostupni, odnosno na osnovu upisa u registar ponuđača ili podnošenjem potvrde javnog beležnika.

Naručilac je dužan da od ponuđača zahteva izjavu kojom potvrđuju da su prilikom sastavljanja ponude poštovali važeće propise o zaštiti na radu, zapošljavanju i uslovima rada, zaštiti životne sredine, kao i da ponuđač garantuje da je imalac prava intelektualne svojine.

Poslovni, finansijski, kadrovski i tehnički kapaciteti, određeni su kao dodatni uslovi. Na ovaj način naručilac u zavisnosti od predmeta i vrednosti nabavke definiše ove uslove i način njihovog dokazivanja. Važeći zakon je ove uslove odredio kao obavezne, zbog čega su naručiocu bili u obavezi da traže ispunjenost poslovnog,

finansijskog, kadrovskog i tehničkog kapaciteta čak i kada s obzirom na predmet javne nabavke oni nisu od značaja ili uticaja na nabavku. Određeno je i da naručilac može zahtevati od ponuđača da dokažu da nad njima nije pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije. Naručilac može odrediti i dodatne uslove koji se tiču socijalnih i ekoloških pitanja. Dodatni uslovi moraju biti u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke i ne smeju biti diskriminatorni.

Članom 77. - 79. Predloga zakona određen je način dokazivanja ispunjenosti obaveznih i dodatnih uslova. Precizno je određeno kojim dokumentima (i ko izdaje te dokumente) se dokazuje ispunjenost obaveznih uslova, dok je za dodatne uslove dato primera radi, kako se mogu dokazati.

Predviđeno je da se u postupku javne nabavke male vrednosti ispunjenost uslova može dokazivati dostavljanjem izjave kojom ponuđač pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuje da ispunjava zakonske uslove i one određene konkursnom dokumentacijom, osim uslova koji se odnosi na dozvolu za obavljanje određene delatnosti, osim ako naručilac konkursnom dokumentacijom ne odredi drugačije.

Naručilac je izričito obavezan da da dosledno poštuje zakonite interese ponuđača, štiteći njihove tehničke i poslovne tajne u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne.

Radi lakšeg dokazivanja ispunjenosti obaveznih uslova Predlog zakona uvodi registar ponuđača. Na ovaj način će sva lica koja imaju nameru da učestvuju u postupcima javne nabavke i koja su registrovana kod Agencije za privredne registre, moći da se upišu u poseban registar ponuđača, kao lica koja ispunjavaju obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i prilikom podnošenja ponuda neće biti u obavezi da dokazuju ispunjenost obaveznih, već samo dodatnih uslova.

Predlogom zakona omogućeno je dostavljanje neoverenih kopija dokumenata, pri čemu se od izabranog ponuđača ne zahteva obavezno dostavljanje originala (ili overenih kopija dokumenata) kako to zahteva važeći zakon, već je naručiocu ostavljena mogućnost da zahteva na uvid originale ili overene kopije dokumenata.

Obavezan je naručilac da u konkursnoj dokumentaciji navede, da ponuđač nije u obavezi da dostavlja dokaze koji su javno dostupni na internet stranicama nadležnih organa i da navede koji su to dokazi. Bez obzira na prethodno navedeno, u slučaju propusta naručioca (ako u konkursnoj za neki od dokaza – dokumenata, ne navede da je javno dostupan i da ne postoji obaveza njegovog dostavljanja), ponuđač nije dužan da dostavi dokaz, ako u ponudi navede internet stranicu na kojoj je traženi dokaz javno dostupan. Na ovaj način ponuđači mogu dokazati ispunjenost obaveznih uslova iz člana 75. stav 1. tač. 1) i 3) Predloga zakona, a u nekim oblastima i iz tačke 5). Ukoliko Poreska uprava unapredi način rada u smislu da podaci o poreskim dužnicima budu javno dostupni, i ispunjenost uslova iz tačke 4) moći će da se dokaže na ovaj način.

S obzirom na očekivanja da se unapredi elektronsko poslovanje, postoji mogućnost da je neki od traženih dokaza elektronski dokument. U tom slučaju ponuđač dostavlja kopiju elektronskog dokumenta u pisanoj formi (osim naravno ako se sprovodi elektronska nabavka), sačinjenu u skladu sa propisima koji uređuju elektronski dokument.

Ako ponuđač objektivno, nije mogao da u roku predviđenom za podnošenje ponuda dostavi sve zahtevane dokaze, naručilac je dužan da odredi naknadni primeren rok za njihovo dostavljanje, a ako se u državi iz koje je ponuđač ne izdaju dokumenti traženi zakonom ili konkursnom dokumentacijom, ponuđač može dokazati

ispunjenost uslova dostavljanjem pisane izjave date pred javnim beležnikom, sudom ili drugim nadležnim organom te države.

Član 80. Predloga zakona uređuje podnošenje ponude sa podizvođačem. Propisano je da je naručilac dužan da u ponudi navede da li će izvršenje dela nabavke poveriti podizvođaču i da u ponudi navede procenat nabavke koji će izvršiti preko podizvođača, ali je određeno ograničenje po vrednosti nabavke koja se može izvršiti preko podizvođača. Ako ponuda sa podizvođačem bude izabrana kao najpovoljnija, osnovni podaci o podizvođaču i njegov deo posla (predmet i vrednost) u vezi sa izvršenjem nabavke biće navedene u ugovoru.

S obzirom da Predlog zakona uvodi delimičnu centralizaciju javnih nabavki, ovim članom smo predvideli da u slučaju zaključenja okvirnog sporazuma ili ako je procenjena vrednost pojedinačne nabavke veća od 35 (za dobra i usluge), odnosno preko 52 miliona dinara (za radove), naručilac može zahtevati od ponuđača da određeni deo javne nabavke, po vrednosti ili predmetu, izvrši preko podizvođača koji je preduzetnik ili malo pravno lice. Na ovaj način se štite preduzetnici i mala preduzeća od ukрупnjavanja nabavki (sprovođenje postupka od strane Uprave za zajedničke poslove i okvirni sporazumi), odnosno omogućava im se da kao podizvođači (ili u zajednici) učestvuju u postupcima javnih nabavki veće vrednosti.

Predviđeno je da podizvođač mora da ispunjava obavezne uslove, pri tom ako se radi o dozvoli za obavljanje delatnosti podizvođač mora da ima dozvolu samo za delatnost u vezi sa kojom je deo nabavke koji preko njega izvršava ponuđač. Ako je za izvršenje dela javne nabavke čija vrednost ne prelazi 10% ukupne vrednosti javne nabavke potrebno ispuniti obavezan uslov u smislu dozvole za obavljanje delatnosti, ponuđač može dokazati ispunjenost tog uslova preko podizvođača kojem je poverio izvršenje tog dela nabavke.

Naručilac određuje koje dodatne uslove mora da ispuni podizvođač, ali ti uslovi ne smeju biti takvi da ograničavaju učešće podizvođača.

Ponuđač, odnosno dobavljač u potpunosti odgovara naručiocu za izvršenje obaveza iz postupka javne nabavke, odnosno za izvršenje ugovornih obaveza, bez obzira na broj podizvođača.

Predlog zakona daje mogućnost naručiocu da na zahtev podizvođača i gde priroda predmeta nabavke to dozvoljava preneti dospelu potraživanja direktno podizvođaču, za deo nabavke koja se izvršava preko tog podizvođača. ali je naručilac dužan da omogući dobavljaču da prigovori ako potraživanje nije dospelu, ako i da detaljnije propiše pravila u ovom slučaju u konkursnoj dokumentaciji, pri čemu to ne utiče na odgovornost dobavljača za izvršenje ugovora.

Kako bi se sprečila situacija koja je česta u praksi, da ponuđači podnesu ponudu sa jednim podizvođačem, a prilikom izvršenja nabavke angažuju drugog podizvođača, Predlog zakona izričito određuje da dobavljač ne može angažovati kao podizvođača lice koje nije naveo u ponudi. Ukoliko prekrši ovu zabranu naručilac će realizovati sredstvo obezbeđenja i raskinuće ugovor, osim ako bi raskid ugovora prouzrokovao štetu za naručioca.

S obzirom na problem likvidnosti, Predlog je u ovom članu predvideo da ponuđač može angažovati drugog podizvođača, pod uslovom da je podizvođač koji je naveden u ponudi postao insolventan, da novi podizvođač ispunjava sve uslove određene za podizvođača i da je ponuđač dobio prethodnu saglasnost naručioca.

Članom 81. Predloga zakona regulisano je podnošenje zajedničke ponude. Određeno je da svaki član zajednice (grupe ponuđača) mora dokazati ispunjenost obaveznih uslova, dok dodatne uslove ispunjavaju zajedno, osim ako naručilac iz opravdanih razloga ne odredi drugačije. Određeno je da obavezan uslov u pogledu

dozvole za obavljanje delatnosti koja je u vezi sa delom predmeta nabavke mora da ispuni samo član koji član grupe koji će biti nadležan za izvršenje tog dela nabavke. Propisano je da grupa ponuđača u okviru ponude podnosi i sporazum kojim se preciziraju obaveze članova grupe ponuđača prema naručiocu i međusobno. određena je obavezna sadržina sporazuma. Ovaj sporazum je jako važan kako bi se u slučaju eventualnih nedostataka jasno utvrdila odgovornost (bez obzira što za štetu svi članovi grupe ponuđača, odgovaraju solidarno), a mogu poslužiti i kao indikatori povrede konkurencije.

Precizirana je situacija koja je bila sporna u praksi, kada ponudu podnosi zadruga. Predlog zakona predviđa da zadruga može ponudu podneti samostalno u svoje ime, kada za obaveze iz postupka i ugovora odgovara zadruga i zadrugari u skladu sa zakonom kojim se uređuju zadruge ili može podneti zajedničku ponudu u ime zadrugara kada za obaveze iz postupka i ugovora članovi zadruge odgovaraju neograničeno solidarno.

Članom 82. Predloga zakona propisane su negativne reference, pri čemu su podeljene na one koje se odnose na postupak javne nabavke i na one koje se odnose na izvršenje javne nabavke. Spisak mogućih dokaza negativne reference ponuđača delimično je proširen u odnosu na postojeći zakon i prilagođen praktičnim potrebama naručilaca. Tako je Predlog zakona kao dokaz negativne reference predvideo pored pravosnažne sudske odluke i konačnu odluku nadležnog organa (u upravnom postupku), ispravu o naplaćenju ugovorne kazni, reklamacije potrošača, odnosno korisnika ako nisu otklonjene u ugovorenom roku, dokaz o angažovanju lica koja nisu označena u ponudi kao podizvođači, odnosno članovi grupe ponuđača. Pored izričito navedenih dokaza naručilac može odrediti konkursnom dokumentacijom i drugi relevantan dokaz koji je primeren predmetu javne nabavke. Naručilac je dužan da odbije ponudu ukoliko poseduje neki od dokaza negativne reference. Umesto mogućnosti, predviđena je obaveza za naručioca kako se ne bi stvorili uslovi za arbitrarnost.

U primeni važećeg zakona javila se dilema da li naručilac može koristiti dokaz negativne reference drugog naručioca. Preovladalo je mišljenje da može. Međutim ipak treba napraviti razliku između samih dokaza. Ako je dokaz pravosnažna sudska odluka ili konačna odluka nekog državnog organa onda je to opravdano, međutim ako je u pitanju dokaz koji potiče isključivo od samog naručioca sporno je koliko on može biti korišćen kao opšti i kao jedini dokaz negativne reference. Zato Predlog zakona precizira da naručilac može koristiti negativnu referencu koju poseduje drugi naručilac samo ako je njen dokaz pravosnažna sudska odluka ili konačna odluka drugog organa i ako je predmet javne nabavke istovrsan.

Članom 83. Predloga zakona propisan je spisak negativnih referenci. Naručioци su dužni da Upravi za javne nabavke dostave dokaz o negativnoj referenci, a Uprava za javne nabavke donosi zaključak kojim utvrđuje postojanje negativne reference, ako od naručioca dobije pravosnažnu sudska odluku ili konačnu odluku drugog nadležnog organa ili ako od tri međusobno nepovezana naručioca dobije drugi dokaz negativne reference i to u periodu od godinu dana. Na ovaj način Uprava ne ulazi u meritum stvari već samo utvrđuje formalnu ispravnost isprave i ispunjenost uslova u smislu ovog zakona i eventualno drugih relevantnih propisa kojima se uređuje sadržina pojedinih isprava.

Predlogom je izričito propisano fiksno trajanje negativne reference, prema pretpostavljenoj dokaznoj snazi pojedinih isprava. Tako je predviđeno da na osnovu pravosnažne sudske odluke ili konačne odluke drugog organa negativna referenca važi devet meseci, na osnovu isprave o realizovanom sredstvu obezbeđenja šest meseci, a na osnovu drugog dokaza tri meseca. Ukupnan period za koji će lice koje je dobilo negativne reference biti na spisku negativnih referenci računa se prema

zbiru vremena trajanja poslednje dve primljene reference. Isto lice se može naći na spisku negativnih referenci najkraće šest meseci, a najduže 15 meseci neprekidno.

Propisano je da na osnovu donetih zaključaka, Uprava za javne nabavke vodi spisak negativnih referenci u koji se pored naziva ponuđača, odnosno dobavljača upisuje predmet javne nabavke za koju je dobio negativnu referencu sa oznakom iz opšteg rečnika nabavke i datum utvrđivanja i važenja negativne reference.

Protiv zaključka Uprave za javne nabavke može se podneti žalba Republičkoj komisiji za zaštitu prava, u roku od osam dana.

Posledica za ponuđača koji se nađe na spisku negativnih referenci je da će njegova ponuda biti odbijena ukoliko je istovrsan predmet javne nabavke sa predmetom za koji je dobio negativnu referencu, u suprotnom biće obavezan da dostavi dodatno obezbeđenje čija vrednost može biti do 15% ponuđene cene.

Članom 84. i 85. Predloga zakona regulisani su kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude. Propisano je da naručilac definiše element kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u pozivu za podnošenje ponuda i u konkursnoj dokumentaciji, pri čemu način njihovog određivanja mora biti u vezi sa predmetom javne nabavke.

Predlog zakona određuje dva kriterijuma, najniža ponuđena cena i ekonomski najpovoljnija ponuda. Kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda ima najmanje dva elementa kriterijuma, pri čemu svaki od elemenata kriterijuma nosi određeni broj pondera, prema metodologiji koju određuje naručilac u konkursnoj dokumentaciji. Kao elementi kriterijuma dati su primera radi: ponuđena cena; popust na cene iz cenovnika naručioca; rok isporuke ili izvršenja usluge ili radova u okviru minimalno prihvatljivog roka koji ne ugrožava kvalitet kao i maksimalno prihvatljivog roka; tekući troškovi; troškovna ekonomičnost; kvalitet; tehničke i tehnološke prednosti; ekološke prednosti i zaštita životne sredine; energetska efikasnost; post-prodajno servisiranje i tehnička pomoć; obaveze u pogledu rezervnih delova; garantni period i vrsta garancija; post-garancijsko održavanje; broj i kvalitet angažovanih kadrova; funkcionalne karakteristike. Ovi i drugi elementi kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude mogu se podeliti na podkriterijume.

Određeno je da se uslovi za učešće u postupku javne nabavke ne mogu odrediti kao elementi kriterijuma.

Članom 86. Predloga zakona uređen je tretman - prednost domaćih ponuđača i dobara domaćeg porekla. Za razliku od važećeg zakona, u slučaju primene kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda prednost za domaće proizvode i domaće ponuđače smanjena je na 10 pondera. Ovo je potrebno zato što se radi o predmetu nabavke koji obično zahteva određeni nivo kvaliteta predmeta javne nabavke (zbog čega je i primenjen kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda), pri čemu je razlika u nekoliko pondera značajna, a razlika od 20 pondera isuviše velika. Kod ponuđene cene prednost za domaće ponuđače je smanjena na 15% ponuđene cene, što je takođe značajna prednost, a koja će se od stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju morati dodatno smanjivati do potpunog ukidanja u odnosu na zemlje članice Evropske unije.

Izričito je navedeno da se u ponuđenu cenu stranog ponuđača uračunavaju i carinske dažbine, jer je samo na taj način ona uporediva sa ostalim ponudama. Pored toga Predlog zakona rešava pitanje koje je bilo sporno u praksi, a to je šta raditi u slučaju kada jedan od ponuđača, dostavi dokaz da nudi dobra domaćeg porekla, pri čemu i ostali ponuđači zapravo nude dobra domaćeg porekla, ali nisu podneli uverenje. Stav Republičke komisije je da takav ponuđač ima pravo na prednost u odnosu na sve ostale ponuđače, bez mogućnosti da se ostalim ponuđačima pruži prilika da i oni dokažu domaće poreklo dobara koje nude. Sa druge strane Upravni sud je zauzeo stanovište da je naručilac u ovoj situaciji dužan

da pozove i ostale ponuđače da u primerenom roku dostave dokaz o domaćem poreklu dobara koje nude. Predlog zakona prihvatio je stav Upravnog suda i propisao izričito obavezu naručioca da pozove sve ponuđače čije su ponude prihvatljive da dostave dokaz o domaćem poreklu dobara, ako je neki od ponuđača podneo takav dokaz uz ponudu.

Predlog zakona ovim članom predviđa da ministar nadležan za poslove privrede donese novi pravilnik kojim će se ovo pitanje urediti na precizniji način koji će sprečiti zloupotrebu prednosti date za proizvode domaćeg porekla.

Predlog zakona određuje da je domaći ponuđač pravno lice rezident u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, odnosno fizičko lice rezident u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana. Ako je podneta zajednička ponuda, svaki član grupe mora biti domaći ponuđač, ako grupa ponuđača želi da ostvari prednost datu domaćim ponuđačima. Ako se ponuda podnosi sa podizvođačem, ponuđač i podizvođač moraju biti domaći ponuđači kako bi ostvarili prednost.

Član 87. – 91. Predloga zakona reguliše način podnošenja ponude, troškove pripremanja ponude, elektronsku ponudu i varijantne ponude. Propisano je da se ponuda podnosi neposredno, putem pošte ili elektronskim sredstvima. Ponuđač može da podnese jednu ponudu, odnosno ako je samostalno podneo ponudu ne može istovremeno da učestvuje u zajedničkoj ponudi ili kao podizvođač. Predlog zakona određuje da troškove pripremanja i podnošenja ponude snosi ponuđač, osim u slučaju kada je nabavka obustavljena iz objektivnih razloga na strani naručioca, kada ponuđač ima pravo na naknadu troškova izrade uzorka ili modela (ako je on izrađen u skladu sa tehničkim zahtevima naručioca) i naknadu troškova sredstava obezbeđenja. Propisana je mogućnost da ponuđač uz ponudu dostavi strukturu troškova pripremanja ponude, što je od značaja za smanjivanje troškova postupka i analizu ponuđene cene. Pored toga troškovi pripremanja ponude su važan statistički podatak za analizu sistema javnih nabavki.

Elektronska ponuda je definisana kao ponuda ili deo ponude koju ponuđač dostavlja naručiocu u elektronskom obliku i koja ispunjava sve uslove u skladu zakonom kojim se uređuje elektronski potpis, elektronski dokument i elektronsko poslovanje. Ponuđač može dostaviti elektronsku ponudu ako naručilac u konkursnoj dokumentaciji odredi takvu mogućnost. Određeni su minimalni zahtevi koje informacioni sistem za prijem elektronskih ponuda mora da zadovolji.

Predlog zakona propisuje da ponuda mora da važi najmanje 30 dana od dana otvaranja. Za razliku od važećeg zakona koji kao minimalni rok važenja ponude određuje 60 dana, Predlog zakona propisuje kraći rok važenja ponude, imajući u vidu da je potrebno ubrzati postupak javne nabavke i da duži rok važenja ponude, uglavnom znači i veću ponuđenu. Ako naručilac ne zaključi ugovor u periodu važenja ponude, dužan je zatražiti od ponuđača da (bez izmene) produži rok važenja ponude.

Predlogom zakona propisano je da je varijantna ponuda moguća, samo ako je kriterijum za izbor najpovoljnije ponude ekonomski najpovoljnija ponuda, jer se jedino tako mogu sačiniti različite varijante ponude. U pozivu za podnošenje ponude i konkursnoj dokumentaciji naručilac posebno navodi da li je dozvoljeno podnošenje ponude sa varijantama. Ako naručilac to ne navede pretpostavlja se da nije dozvoljeno podnošenje ponude sa varijantama.

Članom 92. Predloga zakona određeno je da naručilac može odbiti ponudu zbog neuobičajeno niske cene. Neuobičajeno niska cena je definisana kao ponuđena cena koja značajno odstupa u odnosu na tržišno uporedivu cenu i s obzirom na njenu visinu izaziva sumnju u mogućnost izvršenja javne nabavke pod tim uslovima. Ako naručilac oceni da ponuda sadrži neuobičajeno nisku cenu dužan je da od

ponuđača zahteva detaljno obrazloženje svih njenih sastavnih delova koje smatra merodavnim. Treba voditi računa prilikom primene ovog pravila, zato što se često dešava da neuobičajeno nisku cenu upravo ponudi „nepoznati ponuđač“, sa kojim naručilac do tada nije bio u ugovornom odnosu. Međutim, brojni su pokazatelji da nove kompanije na tržištu upravo pokušavaju da niskim cenama preuzmu deo klijenata ili da dobiju pozitivnu referencu naručioca, da imaju naručioca na svojoj referenc listi (naročito ako je naručilac neka uspešna kompanija ili ustanova) nekad i po cenu minimalne zarade. Naravno, mogućnost realizacije nabavke po ceni znatno ispod tržišne u mnogome zavisi od samog predmeta nabavke.

Član 93. Predloga zakona dozvoljava dodatna objašnjenja i ispravke ponude, ali bez mogućnosti menjanja njenog sastava i sadržine. Ovo je neophodno radi što ispravnije analize ponuda, jer komisija za javnu nabavku ne može uvek biti potpuno obučena za analizu ponude i neophodna je pomoć samih ponuđača. Propisano je da naručilac može ispraviti ukupno ponuđenu cenu uz saglasnost ponuđača. Ako postoji razlika između ukupne i jedinične cene merodavna je jedinična cena. Ako se ponuđač ne saglasi sa ispravkom cene, naručilac će njegovu ponudu odbiti.

Naručilac ne može da dozvoli promenu elemenata ponude koji su od značaja za primenu kriterijuma za dodelu ugovora ili promenu kojom bi se ponuda koja je neodgovarajuća ili neprihvatljiva učinila odgovarajućom ili prihvatljivom, osim ako drugačije ne proizilazi iz prirode postupka javne nabavke, kao što je to slučaj u pregovaračkom postupku u kojem učestvuje jedan ponuđač.

Predlog zakona daje mogućnost naručiocu da se u konkurentnom dijalogu od izabranog ponuđača zahteva, da potvrdi svoje obaveze koje je prihvatio u ponudi. Ovakva mogućnost je neophodna kod pojedinih ugovora (naročito kod javno privatnog partnerstva), jer se pojedine obaveze utvrđuju, nakon što je izabrano određeno rešenje.

Članom 94. – 101. Predloga zakona propisani su rokovi za podnošenje ponuda i prijava. Predviđeno je opšte pravilo da rok za podnošenje ponuda treba da bude primeren

Predlog zakona pravi razliku u zavisnosti od vrednosti postupka, budući da se u Predlogu zakona primenjuju nacionalni pragovi (granični iznosi), a ne evropski, što dovodi do toga da će se i za relativno male vrednosti sprovesti otvoreni postupak. Takođe, rokovi za podnošenje ponuda u direktivama se računaju od dana slanja oglasa, pri čemu su predviđena dodatna skraćivanja rokova, ako se šalju elektronski ili ako je konkursna dokumentacija dostupna u elektronskom obliku, a Predlog zakona je ovo poslednje propisao kao obavezu za sve naručioce.

Opšti rok (najkraći) za podnošenje ponuda u otvorenom postupku i prijava u restriktivnom postupku i konkurentnom dijalogu je 40 dana, ako se radi o vrednijim nabavkama za koje se oglas objavljuje na stranom jeziku, odnosno 30 dana ako su u pitanju nabavke ispod te granične vrednosti. Ako je javna nabavka objavljena prethodnim obaveštenjem u određenom roku, opšti rok se može skratiti na 22 dana, odnosno 30 dana za vrednije nabavke.

Rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku (u drugoj fazi) je najmanje 20 dana, a u kvalifikacionom postupku osam dana.

Rok za podnošenje ponuda u pregovaračkom postupku sa objavljivanjem javnog poziva je najmanje 25 dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda.

Najkraći rok za podnošenje konačnih ponuda u konkurentnom dijalogu je 20 dana od dana slanja poziva za podnošenje ponuda izabranim kandidatima.

Rok za podnošenje ponuda u postupku javne nabavke male vrednosti ne može biti kraći od osam dana od dana objavljivanja poziva na Portalu javnih nabavki.

Rok za podnošenje početnih ponuda u sistemu dinamične nabavke je 15 dana od dana objavljivanja obaveštenja o postojanju sistema dinamične nabavke na Portalu javnih nabavki.

Svi rokovi za podnošenje ponuda računaju se od dana objavljivanja na Portalu javnih nabavki.

Članom 102. – 104. Predloga zakona regulisan je prijem i otvaranje ponuda. Predviđeno je da na svakoj ponudi naručilac mora evidentirati datum i vreme prijema ponude i dostaviti ponuđaču potvrdu prijema. Naručilac je dužan da čuva primljene ponude na način da one ne dođu u posed neovlašćenih lica.

Otvaranje ponuda je javno i sprovodi se odmah nakon isteka roka za podnošenje ponuda, istog dana kada ističe rok za podnošenje ponuda. Izuzetno, ako zaštita poslovne tajne ili tajnost određenih podataka to zahteva, javnost će biti isključena iz postupka otvaranja ponuda, ali je naručilac dužan da donese odluku kojom će obrazložiti razloge isključenja javnosti i odrediti da li se to isključenje odnosi i na predstavnike ponuđača.

Predlogom zakona detaljno je propisano koje podatke zapisnik obavezno sadrži, kojim redom se ti podaci unose i istovremeno je određeno da predstavnik ponuđača ima pravo da ostvari uvid u podatke iz ponude drugih ponuđača koji se unose u zapisnik. Na ovaj način otklonjena je dilema koja se često pojavljivala u praksi, koje podatke iz ponude predstavnici ponuđača mogu da vide prilikom njihovog otvaranja.

Predlog zakona izričito određuje da se u zapisnik unose uočeni nedostaci u ponudama (koje članovi komisije uoče prilikom otvaranja ponude) i da se u toku otvaranja ponude ne može vršiti njena ocena. Ovo preciziranje je neophodno jer se pokazalo u primeni postojećeg zakona da se često otvaranje ponuda pretvori u raspravu o prihvatljivosti ponuda između predstavnika ponuđača međusobno i komisije naručioca.

Član 105. Predloga zakona detaljno propisuje sadržinu izveštaja o stručnoj oceni ponuda. Cilj ove detaljnosti je da se izveštaji unifikuju i da sadrže podatke iz kojih se lako može utvrditi činjenično stanje vezano za predmet javne nabavke i sam postupak. Izveštaj komisije za javnu nabavku je zapravo obrazloženje odluke o izboru najpovoljnije ponude (obustavi postupka).

Pored podataka koje predviđa postojeći zakon, Predlog zakona u ovom članu kao sastavni deo izveštaja određuje i: podatke iz plana nabavke koji se odnose na predmetnu javnu nabavku; eventualna odstupanja od plana nabavki sa obrazloženjem; ponuđenu cenu iz ponuda koje su odbijene; ako je podneta samo jedna ponuda, mišljenje komisije o razlozima koji su uzrokovali podnošenje jedne ponude i predlog mera koje treba preduzeti da se u narednim postupcima obezbedi konkurencija u postupku; ako su sve ponude neodgovarajuće ili neprihvatljive mišljenje komisije o razlozima koji su uzrokovali podnošenje takvih ponuda i opis načina na koji je određena procenjena vrednost javne nabavke; ako je ponuda odbijena zbog neuobičajeno niske cene, detaljno obrazloženje – način na koji je utvrđena ta cena.

Članom 106. Predloga zakona određeni su bitni nedostaci u ponudama. Ovaj član zamenjuje pojam ispravna ponuda. Ideja predlagača je da se suze osnovi za odbijanje ponuda zbog neispravnosti. Umesto pojma ispravne ponude, koji nije ni neophodno definisati i pojma uslov koji omogućava odbijanje ponuda zbog manjih formalnih nedostataka, Predlogom zakona su definisani bitni nedostaci ponude zbog

kojih naručilac ima pravo odbiti ponudu, dok druge nedostatke ispravlja, ako je to neophodno, na način na koji se ispravljaju računске greške. Predlog zakona definiše da ponuda ima bitne nedostatke ako ponuđač u ponudi nije dokazao da ispunjava obavezne i dodatne uslove, ako je rok važenja ponude kraći od određenog konkursnom dokumentacijom, ako nije dostavljeno sredstvo obezbeđenja ili ako ponuda ima druge nedostatke na osnovu kojih nije moguće utvrditi sadržinu ponude (primera radi ako u modelu ugovora niti na nekom drugom obrascu ponuđač nije naveo rok isporuke, garantni rok, rok plaćanja i sl.) ili ponudu nije moguće uporediti sa drugim ponudama. Ovakvo rešenje je uvedeno jer je praksa pokazala da su naručiocima morali da zbog sitnih formalnih nedostataka (ako nije parafirana svaka strana modela ugovora, ili ponuđač nije uneo cenu u model ugovora iako je to učinio na obrascu ponude) odbijaju često najpovoljnije ponude.

Član 107. Predloga zakona propisuje uslove za dodelu ugovora. Za razliku od važećeg zakona koji kao uslov za dodelu ugovora (izbor najpovoljnije ponude) zahteva da najmanje jedna ponuda bude odgovarajuća, Predlog zakona zahteva da najmanje jedna ponuda bude prihvatljiva, odnosno da ponuda nema bitne nedostatke, da je odgovarajuća i da je ponuđena cena u okvirima procenjene vrednosti javne nabavke i da ne uslovljava prava naručioca ili obaveze ponuđača. Na ovaj način će se sprečiti naručiocima da izaberu kao najpovoljniju neprihvatljivu ponudu (čija je ponuđena cena iznad procenjene vrednosti ili koja uslovljava obaveze ponuđača) što će obezbediti uštede, ali pod uslovom da se procenjena vrednost valjano utvrdi.

U otvorenom postupku dozvoljeno je naručiocu da dodeli ugovor i ponuđaču čija ponuda sadrži ponuđenu cenu veću od procenjene vrednosti javne nabavke, ako ponuđena cena nije veća od uporedive tržišne cene i ako su ponuđene cene u svim odgovarajućim ponudama veće od procenjene vrednosti javne nabavke. U ovom slučaju naručilac je dužan da nakon donošenja odluke dostavi obrazložen izveštaj Upravi za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji. Ovakav izuzetak je neophodan, u suprotnom će naručiocima precenjivati vrednost javne nabavke kako bi imali veću slobodu prilikom izbora ponude. Upravo radi kontrole opravdanosti njegove primene propisano je da se u slučaju dodele ugovora na osnovu neprihvatljive ponude dostavlja obrazložen izveštaj Upravi za javne nabavke i državnoj revizorskoj instituciji.

Član 108. Predloga zakona propisuje način, rok i sadržinu odluke o dodeli ugovora (obustavi postupka). Propisano je da se odluka donosi na osnovu izveštaja o stručnoj oceni ponuda u roku ne dužem od 25 dana od otvaranja ponuda, osim izuzetno 40 dana, kada složenost ili obimnost ponuda ili metodologije dodele pondera to zahteva. U postupku javne nabavke male vrednosti rok za donošenje odluke je deset dana od dana otvaranja ponuda. U interesu je naručioca da odluku donese u što kraćem roku, zato nisu predviđeni kraći rokovi, imajući u vidu da pojedini postupci zahtevaju dodatna pojašnjenja, odlazak kod ponuđača ili podizvođača i sl. Sve u cilju donošenja pravilne odluke. Sa druge strane ponuđač je zaštićen rokom važenja ponude. Naručilac je dužan da odluku dostavi na način da je ponuđači prime u najkraćem roku, ali je pri tom dužan da obezbedi potvrdu prijema, kako bi se tačno utvrdio datum prijema odluke, kada počinje da teče rok za podnošenje zahteva za zaštitu prava.

Članom 109. Predloga zakona propisuje razloge za obustavu postupka javne nabavke. Postupak se može obustaviti ako nisu ispunjeni uslovi za dodelu ugovora ili ako su nastupile okolnosti ili događaji, koji se nisu mogle predvideti u vreme pokretanja postupka i koji onemogućavaju da se započeti postupak okonča, odnosno usled kojih je prestala potreba naručioca za predmetnom nabavkom (pod uslovom da se ta nabavka ne ponavlja u istoj budžetskoj godini ili u narednih šest meseci).

Odluka o obustavi postupka se dostavlja ponuđačima i objavljuje nakon što postane konačna.

U slučaju obustave postupka iz razloga na strani naručioca, naručilac je obavezan da odluči o troškovima koje je imao ponuđač - troškovi izrade modela ili uzorka i troškove pribavljanja sredstva obezbeđenja.

Članom 110. Predloga zakona propisano je da ponuđač može ostvariti uvid u dokumentaciju iz postupka, uključujući i kopiranje dokumentacije o čemu podnosi zahtev naručiocu, koji je dužan da ponuđaču u roku od dva dana omogući uvid, ali je pri tom dužan da obezbedi zaštitu podataka o ponuđačima u skladu sa članom 14. Predloga zakona.

Članom 111. Predloga zakona uvodi se mogućnost za naručioce da nakon donošenja odluke, organizuju sastanak sa svim ponuđačima pojedinačno i odvojeno, na kojem bi članovi komisije objasnili način sprovođenja postupka, način pripreme konkursne dokumentacije, definisanje uslova za učešće, način izbora i određivanja specifikacije predmeta nabavke, način određivanja elemenata kriterijuma i metodologije za dodelu pondera, rangiranje ponuda i sl. Tokom izveštavanja, ponuđači mogu postavljati pitanja i predlagati mere za unapređenje postupka. Predlog obavezuje naručioca da organizuje izveštavanje ponuđača, ako se radi o vrednijim nabavkama (za koje se konkursna sačinjava i na stranom jeziku) i ako je većina ponuda odbijena. O sprovedenom izveštavanju i sastanku sačinjava se zapisnik.

Cilj ovog sastanka je da se u direktnom kontaktu sa članovima komisije za javnu nabavku koja je sprovela postupak, ponuđači uvere (ili ne) u zakonitost sprovedenog postupka i na taj način izbegne podnošenje zahteva za zaštitu prava i postupak pred Republičkom komisijom. Takođe, ovaj sastanak je prilika da nakon sprovedenog postupka, kada je poznata najpovoljnija ponuda, ponuđači i naručilac razmene predloge, pitanja i odgovore kako bi sledeći postupak učinili efikasnijim. Ovakvi sastanci su naročito opravdani ako je većina ponuda odbijena, što govori da su uslovi za učešće nepravilno postavljeni ili da su ponuđači imali poteškoća da ih ispune.

Ovakva praksa pokazala se izuzetno uspešnom u Velikoj Britaniji, gde je primenom ovakvih izveštavanja (debriefing), u određenom periodu broj žalbi smanjen sa 3.000 na 1.200.

Članom 112. Predloga zakona propisani su uslovi za zaključenje ugovora o javnoj nabavci. Ugovor se zaključuje ako je doneta odluka o dodeli i ako u propisanom roku mirovanja nije podnet zahtev za zaštitu prava ili je zahtev odbačen ili odbijen od strane Republičke komisije.

Rok mirovanja postupka je rok u kojem ponuđač, odnosno zainteresovano lice može podneti zahtev za zaštitu prava i računa se od trenutka prijema odluke od strane ponuđača, odnosno objavljivanja odluke na Portalu javnih nabavki. Budući da se rok računa od trenutka prijema odluke, važno je da naručilac uvek ima potvrdu prijema odluke.

Prema ovom članu Predloga zakona ugovor se može zaključiti bez proteka roka mirovanja: na osnovu okvirnog sporazuma; u slučaju primene pregovaračkog postupka iz razloga izuzetne hitnosti; u slučaju primene sistema dinamične nabavke; u slučaju postupka javne nabavke male vrednosti kada se izdaje narudžbenica i ako je podneta jedna ponuda, osim u pregovaračkom postupku bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda.

Razlog za odstupanje od mirovanja kao opšteg pravila u ovim slučajevima nalazi se u svrsi ovih posebnih postupaka (okvirnog sporazuma i sistema dinamične

nabavke), koji su osmišljeni upravo da obezbede brzu i efikasnu, a opet transparentnu nabavku. U slučaju pregovaračkog postupka iz razloga izuzetne hitnosti, vanredne okolnosti opravdavaju neprimenjivanje roka mirovanja. Bez obzira što se u ovim slučajevima ne primenjuje mirovanje, ukoliko se podnese zahtev za zaštitu prava, naručilac ne može zaključiti ugovor, a ako je ugovor zaključen on se ne može izvršiti do donošenja odluke Republičke komisije.

Članom 113. Predloga zakona propisano je da se ugovor o javnoj nabavci zaključuje u roku od osam dana od isteka perioda mirovanja. Ako se u tom roku ne dostavi potpisan ugovor ponuđaču, on može odustati od ponude, bez obzira na rok važenja ponude, osim ako je podnet zahtev za zaštitu prava. Ako ponuđač odustane od ugovora, naručilac može zaključiti ugovor sa prvim sledećim najpovoljnijim ponuđačem, ali je u slučaju kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda dužan da ponovo izvrši stručnu ocenu i rangiranje ponudai i donese odluku o dodeli ugovora.

Član 114. Predloga zakona izričito određuje da se ugovor može zaključiti i u elektronskoj formi u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument i elektronski potpis.

Članom 115. Predloga zakona propisani su uslovi pod kojima naručilac može izmeniti ugovor o javnoj nabavci. Neophodno je da se radi o objektivnim razlozima koji moraju biti jasno i precizno određeni u konkursnoj dokumentaciji i ugovoru, odnosno predviđeni posebnim propisima. U slučaju izmene ugovora, naručilac je dužan da donese odluku i objavi je na Portalu javnih nabavki i da dostavi izveštaj Uprava za javne nabavke i Državnoj revizorskoj instituciji.

Član 116. Predloga zakona obavezuje naručioca da objavljuje obaveštenja o zaključenim ugovorima, s tim da obaveštenja o zaključenim ugovorima na osnovu okvirnog sporazuma naručilac može objavljivati kvartalno.

Javne nabavke u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga (čl. 117. – 126.)

Član 117. Predloga zakona daje definiciju naručioca u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga (komunalni sektor). Kao naručioci određeni su „javni naručioci“ (naručioci definisani članom 2. Predloga zakona) i lica koja obavljaju navedene delatnosti na osnovu isključivih ili posebnih prava, kada sprovode nabavku za potrebe obavljanja tih delatnosti. Obavezana je Vlada da na početku budžetske godine utvrdi spisak naručilaca u ovom sektoru.

Članom 118. – 121. određeno je šta se smatra delatnošću vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga u smislu ovog zakona.

Kao delatnost vodoprivrede, odnosno energetike određeni su: izgradnja ili upravljanje objektima i mrežama u cilju pružanja usluga korisnicima u vezi sa proizvodnjom, transportom ili distribucijom vode za piće, odnosno električne energije, gasa i toplotne energije; snabdevanje tih mreža vodom za piće, odnosno električnom, toplotnom energijom i gasom; projekti hidrauličnog inženjerstva, navodnjavanje ili isušivanje zemljišta, pod uslovom da se više od 20% ukupne količine vode koja se dobije ovim projektima, navodnjavanjem ili isušivanjem zemljišta koristi kao voda za piće; prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda; istraživanje ili vađenje nafte i gasa, istraživanje ili iskopavanje uglja i ostalih mineralnih sirovina i drugih čvrstih goriva;

Posebno su navedeni izuzeci, odnosno šta se u smislu Predloga zakona ne smatra delatnošću vodoprivrede i energetike.

Kao delatnosti u oblasti saobraćaja određene su izgradnja, održavanje ili upravljanje aerodromima i rečnim lukama u funkciji vazdušnog i rečnog saobraćaja; izgradnja, održavanje i upravljanje mrežama, kao i pružanje usluga korisnicima u oblasti prevoza železnicom, gradskog i prigradskog prevoza putnika u drumskom

saobraćaju koji se obavlja tramvajima, trolejbusima i autobusima; Precizirano je značenje mreže u oblasti saobraćaja.

Delatnost pružanja poštanskih usluga definisana je kao pružanje rezervisanih i nerezervisanih poštanskih usluga (u smislu zakona kojim se uređuju poštanske usluge), kao i drugih usluga (usluge upravljanja poštanskom službom; usluge koje se odnose na pošiljke na kojima nije označena adresa koje nisu poštanske pošiljke u smislu zakona kojim se uređuju poštanske usluge; filatelističke usluge; logističke usluge koje su kombinacija fizičkog dostavljanja i/ili skladištenja i drugih nepoštanskih delatnosti).

Članom 122. određeni su izuzeci od primene zakona u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga. Od primene zakona izuzete su nabavke: nabavke koje naručioc sprovode za potrebe obavljanja delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga u inostranstvu pod uslovom da to ne uključuje upotrebu objekata i mreže unutar Republike Srbije; Od primene zakona izuzima se i nabavka vode za piće, odnosno energije ili goriva za proizvodnju energije, ako nabavku sprovodi naručilac koji se bavi delatnošću vodoprivrede, odnosno energetike.

Zakon se ne primenjuje i u slučaju kada: naručilac vrši nabavke od povezanih lica ili kada lice koje je osnovano od naručilaca isključivo za obavljanje delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga vrši nabavke od lica koje je povezano sa jednim od naručilaca, pod uslovom da u prethodne tri godine, najmanje 80% prosečnog prihoda povezanog lica za poslednje tri godine, potiče od lica sa kojima je povezano; lice koje je osnovano od strane više naručilaca vrši nabavke od svojih osnivača, za potrebe obavljanja delatnosti u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga; grupa društava koju čine naručioc u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, vrši nabavku od člana grupe društava isključivo za potrebe obavljanje delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga; naručilac vrši nabavke od grupe društava čiji je sastavni deo, pod uslovom da je grupa društava osnovana u cilju obavljanja delatnosti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, da je osnovana na period od najmanje tri godine i da je ugovorom o osnivanju predviđeno da ugovorne strane ostanu u njenom sastavu najmanje tri godine.

Kako bi se sprečilo da se ovi izuzeci od primene zakona široko tumače, Predlog zakona predviđa kontrolu Uprave za javne nabavke, tako što kontroliše osnove izuzetih nabavki. Ako na osnovu dostavljenog plana Uprava za javne nabavke utvrdi da za neku od izuzetih nabavki nema uslova za izuzeće od primene zakona, obavestiće o tome naručioca. Uprava kontroliše dalje postupanje naručioca kroz dostavljanje posebnog izveštaja o tim javnim nabavkama.

Članom 123. Predloga zakona propisano je da naručilac može uvek pored otvorenog i restriktivnog sprovoditi i kvalifikacioni postupak i pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda.

Članom 124. Predloga zakona određene su specifičnosti kvalifikacionog postupka u ovoj oblasti u odnosu na klasičan sektor. Kvalifikacioni postupak se u skladu sa članom 123. može primenjivati bez obzira na predmet javne nabavke, a lista kandidata može važiti četiri godine. Naručilac može po potrebi ažurirati uslove za priznavanje kvalifikacije. Naručilac može koristiti i liste kandidata i drugih naručilaca ako utvrdi da ispunjavaju njegove zahteve.

Članom 125. Predloga zakona određen je uslov uzajamnosti u javnim nabavkama u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga.

Članom 126. Predloga zakona definisano je da se jednakim ponudama u ovoj oblasti smatraju i ponude kod kojih je razlika u ceni 3% i predviđeno je da u tom

slučaju naručilac bira ponudu koja ne može biti odbijena na osnovu uslova uzajamnosti.

Javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti (čl. 127. – 131.)

Ovim poglavljem uređene su po prvi put javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti, u skladu sa Direktivom 2009/81/EZ (Direktiva o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o nabavci radova, dobara i usluga u oblasti odbrane i bezbednosti).

Članom 127. definisane su javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti kao nabavke: vojne opreme; bezbedonosno osetljive opreme; dobara, usluga ili radova koji su direktno povezani sa vojnom ili bezbedonosno osetljivom opremom; usluga i radova isključivo u odbrambene ili bezbedonosne svrhe;

Vojna oprema je definisana kao oprema posebno izrađena ili prilagođena za vojne potrebe, namenjena za upotrebu kao oružje, municija ili vojni materijal, dok je bezbedonosno osetljiva oprema određena kao dobro koje uključuje, zahteva i sadrže tajne podatke. Određeno je da Vlada u roku predviđenom za donošenje podzakonskih akata, utvrdi spisak vojne i bezbedonosno osetljive opreme, kao i usluga i radova povezanih sa vojnom i bezbedonosno osetljivom opremom. Iako postoji spisak vojne opreme i naoružanja utvrđen Odlukom o utvrđivanju nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme („Službeni glasnik RS” broj 53/2011) potrebno je za uspešnu primenu ovog zakona sačiniti poseban spisak kako bi se jasno utvrdio predmet nabavki na koje se primenjuje ovo poglavlje zakona, jer je potrebno precizno identifikovati, pored vojne i drugu opremu koja se može podvesti pod ovo poglavlje zakona. U skladu sa prethodno navedenim biće potrebno doneti jedinstvenu Uredbu kojom će se detaljno urediti javna nabavka u ovoj oblasti umesto dosadašnjih Uredbi koje uređuju nabavke sredstava za posebne namene, u okviru koje će se naći i navedeni spisak, uz mogućnost da se delom poziva i na nacionalnu kontrolnu listu.

Predlog zakona obavezuje naručioca da kada sprovodi javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti spreči postojanje sukoba interesa, da obezbedi kada je to moguće konkurenciju i da ugovorena cena ne bude veća od uporedive tržišne cene.

Članom 128. Predloga zakona propisani su izuzeci od primene zakona i podzakonskog akta. To su ugovori o nabavkama iz člana 127. koji su dodeljeni u skladu sa međunarodnim sporazumima Republike Srbije zaključenim sa drugom državom ili međunarodnom organizacijom; nabavke koje su neophodne i isključivo usmerene za potrebe obaveštajnih aktivnosti; nabavke koje se sprovode u inostranstvu, kada su vojne ili policijske snage razmeštene izvan teritorije Republike Srbije, ako operativne potrebe zahtevaju da ugovori budu sklopljeni sa pravnim licima ili državnim subjektima na području operacija; nabavke u okviru programa saradnje koji se zasnivaju na istraživanju i razvoju novog proizvoda, koje zajedno realizuje Republika Srbija i jedna ili više država ili međunarodnih organizacija, ako je primenjivo na naredne faze celog i dela životnog veka tog proizvoda; i ako bi primena postupka javne nabavke dovela do otkrivanja informacija koje se smatraju ključnim za bezbednost, a na osnovu odluke Vlade.

Član 129. i 130. Predloga zakona predviđa posebna pravila za javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti, ostavljajući pri tom da se podzakonskim aktom Vlade detaljnije urede specifičnosti za javne nabavke u ovoj oblasti. Posebna pravila se odnose i na način angažovanja podizvođača, koji se za razliku od opšteg pravila može izabrati i nakon dodele ugovora, ali je tada dobavljač dužan da na izbor podizvođača primeni pravila ovog zakona.

Članom 131. Predloga zakona Naručilac je obavezan da do 31. marta dostavi Vladi i nadležnom odboru Narodne skupštine godišnji izveštaj o sprovedenim nabavkama iz člana 127. i 128. zakona. Propisana je minimalna sadržina ovog izveštaja i određeno je da Vlada bliže uređuje formu i sadržinu.

Evidencija i izveštaji o javnim nabavkama (čl. 132.-133)

Članom 132. – 133. Predloga zakona regulisan je način vođenja evidencije i dostavljanja izveštaja o javnim nabavkama. Predviđeno je da naručilac Upravi za javne nabavke dostavlja tromesečni izveštaj koji sadrži podatke o sprovedenim postupcima javne nabavke, sprovedenim postupcima nabavke na koje nije primenjivao odredbe zakona, sprovedenim postupcima nabavke na koje je bio dužan da primenjuje odredbe ovog zakona, a na osnovu mišljenja Uprave za javne nabavke, sprovedenim pregovaračkom postupcima bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, troškovima pripremanja ponuda u postupcima javne nabavke, zaključenim ugovorima o javnoj nabavci, jediničnim cenama, izmenjenim ugovorima o javnoj nabavci, obustavljenim i poništenim postupcima i o izvršenju ugovora. Određeno je da Uprava za javne nabavke bliže, preciznije uredi način vođenja evidencije javnih nabavki i podnošenja izveštaja (primera radi potrebno je precizirati koje jedinične cene iz ugovora se unose u izveštaj, uneti šifriranje podataka radi njihove automatske obrade i sl.).

Na osnovu ovih kvartalnih izveštaja, Uprava za javne nabavke sastavlja zbirni izveštaj koji objavljuje na Portalu javnih nabavki.

Pored navedenih podataka koje naručioc dostavljaju kroz tromesečne izveštaje, Uprava za javne nabavke može zahtevati dostavljanje i drugih podataka, a naručilac je dužan da te podatke dostavi u roku od osam dana.

Uprava za javne nabavke je dužna da do 30. septembra sačini polugodišnji izveštaj, a do 31. marta sačini godišnji izveštaj o javnim nabavkama sa predlogom mera za unapređenje sistema javnih nabavki koji dostavlja Vladi i objavljuje na Portalu javnih nabavki i svojoj internet stranici.

Službenik i Uprava za javne nabavke (čl. 134. – 137.)

Članom 134. Predloga zakona propisano je da naručilac čija je ukupna vrednost planiranih javnih nabavki na godišnjem nivou veća od 21 milion dinara, mora da ima najmanje jednog službenika za javne nabavke. Predviđeno je da Uprava za javne nabavke utvrdi način obuke i polaganja ispita za službenika za javne nabavke. Naručilac je obavezan da licu koje obavlja poslove javnih nabavki, u roku od tri meseca od zasnivanja radnog odnosa odnosno od dana kada se steknu uslovi, omogući polaganje ispita za službenika za javne nabavke. Ova obaveza treba da se u tumači u skladu sa prethodnom koja određuje kada naručilac mora imati službenika za javne nabavke.

Članom 135. Predloga zakona određena je Uprava za javne nabavke kao posebna organizacija koja donosi podzakonske akte i obavlja stručne poslove u oblasti javnih nabavki, a u skladu sa čl. 33. i 34. Zakona o državnoj upravi („Sl. glasnik RS“ broj 79/2005, 101/2007 i 95/2010).

Članom 136. Predloga zakona određeni su poslovi Uprave za javne nabavke. Delokrug poslova je znatno proširen u odnosu na važeći zakon. Kao posebna organizacija koja je stručna za poslove javnih nabavki i koja je izdvojena iz ministarstva, Upravi za javne nabavke je povereno donošenje podzakonskih propisa u skladu sa članom 15. Zakona o državnoj upravi („Sl. glasnik RS“ broj 79/2005, 101/2007 i 95/2010). Predlog zakona određuje i da Uprava za javne nabavke vrši nadzor nad primenom zakona, umesto što to čini ministarstvo koje je i samo veliki

naručilac. U skladu sa tim Uprava za javne nabavke ovlašćena je i da daje mišljenje u vezi sa primenom zakona.

Pored prethodno navedenog Uprava za javne nabavke: imenuje građanskog nadzornika; vodi listu negativnih referenci; priprema planove i normative akte i uz saglasnost Vlade preduzima druge aktivnosti u vezi sa pregovorima o pristupanju Evropskoj uniji u oblasti javnih nabavki; podnosi zahtev za zaštitu prava kada oceni da postoji opasnost povrede javnog interesa; obaveštava Državnu revizorsku instituciju i budžetsku inspekciju kada utvrdi nepravilnosti u sprovođenju postupaka javnih nabavki i dostavljanju izveštaja o javnim nabavkama; pokreće prekršajni postupak; pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci. Navedeni poslovi (ovlašćenja) su samo deo poslova Uprave za javne nabavke.

Izričito je propisana obaveza za sve državne organe i organizacije, službe i organe teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, naručiocima i ponuđačima, da blagovremeno dostave Upravi za javne nabavke (u vršenju nadzora nad primenom propisa) tražene informacije i dokumente koji su u njihovom posedu ili pod njihovom kontrolom.

Obavezana je Uprava za javne nabavke da podnese poseban godišnji izveštaj o sprovedenom nadzoru nad primenom ovog zakona Vladi i odboru Narodne skupštine nadležnom za finansije, do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Članom 137. Predloga zakona propisan je način izbora i uslovi za izbor direktora Uprave za javne nabavke.

Zaštita prava (čl. 138. – 167.)

Članom 138. Predloga zakona propisana je organizacija, izbor i način rada Republičke komisije za zaštitu prava. Predlog zakona određuje Republičku komisiju kao samostalan i nezavisan organ Republike Srbije.

Članom 139. Predloga zakona utvrđena je nadležnost Republičke komisije, a to je odlučivanje o: zahtevu za zaštitu prava; žalbi protiv zaključka naručioca i Uprave za javne nabavke; predlogu naručioca i ponuđača da podneti zahtev za zaštitu prava ne zadržava, odnosno zadržava aktivnosti u postupku javne nabavke; troškovima postupka zaštite prava. Predlog zakona predviđa i da Republička komisija: izriče novčane kazne naručiocu i odgovornom licu naručioca; poništava ugovor o javnoj nabavci; vodi prekršajni postupak; pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti ugovora o javnoj nabavci.

Članom 140. Predloga zakona određen je način izbora predsednika i članova Republičke komisije. Predlogom zakona određeno je da predsednika i članove Republičke komisije bira i razrešava Narodna skupština na predlog odbora nadležnog za finansije. Republička komisija ima predsednika i devet članova, koji se biraju na period od pet godina, uz mogućnost jednog ponovnog izbora.

Član 141. Predloga zakona propisuje uslove za izbor predsednika i članova. Predsednik Republičke komisije mora da ispunjava uslove za izbor za sudiju osnovnog suda i da ima najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti javnih nabavki, dok najmanje četiri člana moraju biti lica koja ispunjavaju uslove potrebne za izbor za sudiju osnovnog suda i koja imaju radno iskustvo u oblasti javnih nabavki najmanje tri godine. Dva člana komisije mogu biti izabrana i među licima koja imaju stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti ekonomske ili tehničko - tehnološke nauke, imaju najmanje pet godina godina iskustva na poslovima javnih nabavki (a ne u oblasti javnih nabavki kako je kod ostalih članova) i položen ispit za službenika za javne nabavke. Propisano je da predsednik Republičke komisije ima platu u visini plate predsednika stalnog radnog tela Narodne skupštine, a članovi imaju platu u visini plate narodnog poslanika na stalnom radu u Narodnoj skupštini.

Mešoviti sastav Republičke komisije predviđen je zbog potrebe da u postupku odlučuju ne samo pravnici već i lica koja imaju odgovarajuće znanje iz oblasti koja je predmet javne nabavke, kako bi Republička komisija mogla pravilno da utvrdi činjenično stanje i kako se ne bi uvek angažovali veštaci i sl, što će između ostalog postupak zaštite prava učiniti bržim i efikasnijim.

Član 142. Predloga zakona propisuje da administrativno – tehničke poslove Republičke komisije obavlja služba Republičke komisije, čiji se način rada i sistematizacija radnih mesta uređuje Republička komisija. Sekretara Republičke komisije imenuje predsednik, a propisani su i uslovi koje sekretar mora da ispunjava.

Član 143. Predloga zakona propisuje i listu veštaka na koju može biti upisano lice koje upisano u registar stalnih sudskih veštaka i koje položi stručni ispit za službenika za javne nabavke. Listu veštaka obrazuje i vodi Republička komisija.

Član 144. Predloga zakona propisuje da predsednik i član Republičke komisije ne može obavljati drugu javnu funkciju, vršiti funkciju u političkoj stranci, niti obavljati bilo koju drugu funkciju, službu, posao, dužnost ili aktivnost koja bi mogla uticati na njegovu samostalnost u radu i postupanju ili koja bi umanjivala njegov ugled ili ugled funkcije. Osim toga Predlog zakona zabranjuje učešće u postupku predsedniku ili članu Republičke komisije, ako postoje razlozi koji dovode u sumnju njegovu nepristrasnost, odnosno ako je sa strankom u postupku u odnosu koji može dovesti do sukoba interesa. Stranka u postupku zaštite prava ima pravo da zahteva izuzeće člana komisije kada smatra da postoje razlozi za izuzeće određeni Predlogom zakona. O zahtevu za izuzeće odlučuje predsednik Republičke komisije. Propisano je i da predsednik, odnosno član Republičke komisije ne može u periodu od 18 meseci, biti radno angažovan kod ponuđača, ako je u toku vršenja funkcije odlučivao u predmetu u kojem je jedna od strana u postupku taj ponuđač i ako je procenjena vrednost nabavke u tom predmetu bila veća od iznosa iz člana 57. ovog zakona.

Član 145. Predloga zakona reguliše razrešenje predsednika i članova Republičke komisije, pre isteka mandata. Predsednik ili član Republičke komisije može biti razrešen ako: bude osuđen za krivično delo na безусловnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest meseci i ako ga delo za koje je osuđen čini nedostojnim za vršenje funkcije; ako izgubi radnu sposobnost; ako se utvrdi da funkciju vrši suprotno odredbama o izuzeću i sprečavanju sukoba interesa; ako se utvrdi da funkciju obavlja nestručno i nesavesno; ako se naknadno utvrdi da ne ispunjava uslove za izbor. Inicijativu za razrešenje predsednika, odnosno člana Republičke komisije može podneti svako lice, nadležnom odboru Narodne skupštine, koji na osnovu te inicijative ili samostalno može da predloži razrešenje Narodnoj skupštini. Predsednik ili član komisije čije se razrešenje predlaže ima pravo da se o razlozima razrešenja izjasni u Narodnoj skupštini.

Članom 146. Predloga zakona propisan je način rada Republičke komisije. Predviđeno je da Republička komisija radi i odlučuje u većima, od po tri člana. Pri tom je pravilo da u svakom veću najmanje dva člana su lica koja ispunjavaju uslov za izbor za sudiju osnovnog suda, pri čemu je jedan od njih predsednik veća. Za punovažno odlučivanje potrebno je prisustvo svih članova veća, s tim da odsutnog člana veća zamenjuje predsednik Republičke komisije ili član kojeg on odredi.

U slučaju vrednijih nabavki na zahtev podnosioca zahteva za zaštitu prava ili naručioca mogu učestvovati i dva veštaka koje sa liste imenuju naručilac i podnosilac zahteva. Članovi veća mogu na sopstvenu inicijativu odlučiti da u radu veća učestvuje i veštak, ako procene da je to potrebno radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja i donošenja odluke. Precizirano je da veštak nema pravo glasa u odlučivanju. Za veštaka se ne može imenovati lice koje je sa stranom u postupku u

sukobu interesa. Naknadu troškova i nagradu veštaku plaća strana koja ga je angažovala, prema tarifi koju utvrđuje Republička komisija.

Kako bi se obezbedila jedinstvena praksa veća i same Republičke komisije, predviđeno je da Republička komisija usvaja načelne pravne stavove u vezi sa primenom propisa iz njene nadležnosti na opštoj sednici koju saziva predsednik Republičke komisije po potrebi, na zahtev četiri člana ili kada između veća nastane nesaglasnost u primeni propisa.

Propisano je da se način rada Republičke komisija bliže uređuje poslovnikom koji donosi Republička komisija dvotrećinskom većinom.

Članom 147. Predloga zakona propisano je da Republička komisija odgovara za svoj rad, Narodnoj skupštini i zato je predviđena njena obaveza da dostavlja šestomesečni izveštaj u kojem obavezno navodi: postupke koji su delimično ili potpuno poništeni; postupke u kojima je doneta odluka da podneti zahtev za zaštitu prava ne zadržava, odnosno zadržava aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke; naručioce koji nisu dostavili traženu dokumentaciju i izveštaje; kontrole koje je izvršila kod naručilaca, rezultate tih kontrola i mere koje je preuzela da se utvrđene nepravilnosti otklone; naručioce koji nisu poštovali uputstva Republičke komisije i nisu otklonili nepravilnosti; nepravilnosti koje su česte u postupcima javnih nabavki i mere koje je preduzela da se uočene nepravilnosti otklone; ugovore koje je poništila; naručioce i odgovorna lica naručioca kojima je izrečena novčana kazna; prekršajne postupke koje je sprovela i druge sudske postupke koje je pokrenula; rešenja u prekršajnom postupku koje je donela; odluke Upravnog suda i Višeg prekršajnog suda donete u vezi sa odlukama Republičke komisije; postupke u kojima nije postupila u rokovima koje predviđa ovaj zakon i razlozima za kašnjenje; odluke; statistiku koja je od značaja za praćenje pojava u postupku zaštite prava; probleme na koje nailazi u svom radu;

Predviđena je dodatna odgovornost za rad i rezultate propisivanjem mogućnosti da nadležni odbor na osnovu predstavljenosti ponuđača ili naručilaca može zahtevati od Republičke komisije da u određenom roku dostavi izveštaj o svakom pojedinačnom predmetu u kojem je odlučivala, a Republička komisija je u obavezi da nadležnom odboru u ostavljenom roku dostavi celokupnu dokumentaciju o određenom predmetu, dok član veća Republičke komisije koje je odlučivalo u tom predmetu može biti pozvan da pred nadležnim odborom usmeno obrazloži stav Republičke komisije o predmetu i donetoj odluci.

Članom 148. Predloga zakona određeno je ko ima aktivnu legitimaciju za pokretanje postupka zaštite prava. Predlog zakona kao aktivno legitimisane za pokretanje ovog postupka određuje ponuđača, podnosioca prijave, kandidata, i svako zainteresovano lice u smislu Predloga zakona. U ime ovih lica zahtev za zaštitu prava može da podnese i poslovno udruženje. Propisano je da zahtev za zaštitu prava može da podnese Uprava za javne nabavke, Državna revizorska institucija i javni pravobranilac. Određeno je da ovi organi nisu dužni da podnose zahtev za zaštitu prava na zahtev lica koje to pravo nije iskoristilo. Predviđena je shodna primena pravila iz opšteg upravnog postupka na pitanja postupka zaštite prava koja nisu posebno uređena Predlogom zakona.

Član 149. Predloga zakona reguliše način i rokove za podnošenje zahteva za zaštitu prava. Propisano je da se zahtev podnosi Republičkoj komisiji, preko naručioca (predaje se naručiocu). U Direktivi 2007/66/EZ, propisano je da države članice mogu predvideti da se ponuđač za reviziju najpre obraća naručiocu. Predlogom zakona je to pojednostavljeno u smislu da se zahtev odmah podnosi Republičkoj komisiji, ali predaje naručiocu. Ovo rešenje je u skladu sa pomenutom

direktivom, jer naručilac može da preinači svoju odluku bez dostavljanja Republičkoj komisiji i usvoji zahtev, a sa druge strane postupak zaštite je ubrzan i usklađen (uniformisan) sa opštim upravnim postupkom. Ovo je inače opšte pravilo u našem pravnom sistemu da se žalba protiv odluke i u upravnom i u sudskom postupku podnosi drugostepenom organu ili sudu preko prvostepenog.

S obzirom na specifičnost materije, podnošenje zahteva za zaštitu prava nije vezano isključivo za odluku naručioca (kao u opštem upravnom postupku) već se može podneti u toku celog postupka protiv bilo koje radnje naručioca.

Zahtev kojim se osporava vrsta postupka, poziv za podnošenje ponuda ili konkursna dokumentacija smatraće se blagovremenim ako je primljen od naručioca najkasnije sedam dana pre isteka roka za podnošenje ponuda, odnosno tri dana pre isteka roka za podnošenje ponuda kod postupka javne nabavke male vrednosti i kvalifikacionog postupka, osim u slučaju pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, gde taj rok nije ograničen ako podnosilac zahteva ili sa njim povezano lice nije učestvovao u tom postupku.

Nakon donošenja odluke, odnosno nakon objavljivanja odluke rok za podnošenje zahteva za zaštitu prava je deset dana. U odnosu na postojeći zakon produžen je rok iz dva razloga: radi objektivne potrebe za dužim rokom, imajući u vidu da je ponuđaču potrebno da pre podnošenja eventualnog zahteva za zaštitu prava izvrši uvid u dokumentaciju (za šta je potrebno određeno vreme) i radi usklađivanja sa Direktivom 2007/66/EZ. Propisano je da primerak zahteva za zaštitu prava podnosilac istovremeno dostavlja Republičkoj komisiji. Ovo je odstupanje od opšteg upravnog postupka je neophodno, imajući u vidu da je u ovom slučaju prvostepeni organ sam naručilac koji hijerarhijski nije podređen drugostepenom – Republičkoj komisiji i da odlučuje u postupku u kojem i sam ima određeni interes. U cilju sprečavanja produžavanja roka mirovanja (zbog primene teorije ekspedicije kod dostavljanja), propisano je da je podnosilac zahteva dužan da zahtev dostavi na način da naručilac zahtev primi što je moguće pre, što je postignuto pozivanjem na shodnu primenu odredbi Predloga zakona koje regulišu dostavljanje odluke naručioca.

Članom 150. Predloga zakona utvrđuju se posledice podnetog zahteva za zaštitu prava. Osnovno je pravilo da zahtev za zaštitu prava zadržava dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke. Ako je zahtev za zaštitu prava podnet nakon zaključenja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma, u sistemu dinamične nabavke ili nakon izdavanja narudžbenice, podnet zahtev sprečava izvršenje ugovora.

Izuzetak od ovih pravila je pregovarački postupak iz razloga izuzetne hitnosti i slučaj kada Republička komisija na predlog naručioca utvrdi da bi zadržavanje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke prouzrokovalo velike teškoće u radu ili poslovanju naručioca, koje su nesrazmerne vrednosti javne nabavke, odnosno značajno ugrozilo interes Republike Srbije. S obzirom da se radi o izuzetku treba ga veoma restriktivno, usko tumačiti u primeni. Sa druge strane podnosilac zahteva može predložiti privremenu meru kojom se zadržavaju dalje aktivnosti naručioca i u pregovaračkom postupku pokrenutom iz razloga izuzetne hitnosti, a Republička komisija će usvojiti predlog ako smatra da bi zaključenje, odnosno izvršenje ugovora o javnoj nabavci bez prethodne provere pravilnosti postupka, moglo da prouzrokuje značajnu štetu po javna sredstva.

Članom 151. Predloga zakona određena je obavezna sadržina zahteva za zaštitu prava, kako bi se kroz njegovu unifikaciju, olakšalo i ubrzalo postupanje, kao i radi pomoći podnosiocu zahteva. Ako zahtev ne sadrži sve podatke, naručilac poziva podnosioca da u datom roku dopuni zahtev. Ako podnosilac to ne učini naručilac će zahtev odbaciti, a na ovu odluku podnosilac zahteva se može žaliti Republičkoj komisiji.

Član 152. i 153. Predloga zakona regulišu postupanje naručioca sa zahtevom za zaštitu prava. Najpre, naručilac ispituje da li je zahtev podnet u roku i od strane aktivno legitimisanog lica. Ako utvrdi da nije, naručilac zahtev odbacuje zaključkom, protiv kojeg podnosilac zahteva može podneti žalbu Republičkoj komisiji. Ako utvrdi da je zahtev za zaštitu prava formalno ispravan, naručilac ima dve mogućnosti, da usvoji zahtev ako utvrdi da je zahtev osnovan ili da dostavi zahtev, odgovor na zahtev i celokupnu dokumentaciju Republičkoj komisiji ako smatra da zahtev nije osnovan. Ako usvoji zahtev za zaštitu prava naručilac je dužan da rešenje dostavi podnosiocu zahteva, ponuđačima i Republičkoj komisiji.

Član 154. Predloga zakona regulišu postupanje Republičke komisije u vezi sa podnetim zahtevom. Iako naručilac utvrđuje da li zahtev sadrži sve obavezne elemente i Republička komisija može odbaciti zahtev ako utvrdi da ne sadrži sve obavezne elemente i ako podnosilac ne dopuni zahtev u naknadno ostavljenom roku. Kako bi pravilno utvrdila činjenično stanje i cenila podnete dokaze, Republička komisija može da traži dokumentaciju, podatke, objašnjenja i mišljenja od naručioca, podnosioca zahteva ili drugih učesnika u postupku, Uprave za javne nabavke i drugih lica i da ostvari uvid u ostale dokumente kod stranaka u postupku javne nabavke. Sva navedena lica dužna su da tražene podatke, dokumentaciju i mišljenja dostave u roku koji odredi Republička komisija. Ako to ne urade naručilac ili podnosilac zahteva kao stranke u postupku sumnja koja je posledica izostanka navedenih dokaza, biće uzeta na štetu stranke koja nije postupila po nalogu.

Član 155. Predloga zakona daje mogućnost održavanja usmene rasprave, kada složenost činjenične ili pravne situacije to zahteva. Podnosilac zahteva može predložiti održavanje usmene rasprave u zahtevu za zaštitu prava, a naručilac u odgovoru na zahtev. Propisano je da se usmena rasprava održava u prostorijama Republičke komisije, a da se javnost može isključiti radi zaštite poslovne tajne ili tajnih podataka. Određeno je da se o usmenoj raspravi sačinjava zapisnik.

Član 156. Predloga zakona utvrđuje iznose takse za podnošenje zahteva za zaštitu prava i reguliše način naknade troškova postupka. Propisani su iznosi u zavisnosti od vrste postupka, odnosno trenutka podnošenja zahteva i procenjene vrednosti javne nabavke, odnosno vrednosti najpovoljnije ponude (u zavisnosti kada se zahtev podnosi). Iznosi su određeni na način da omogućuju širokom krugu zainteresovanih lica podnošenje zahteva. Ako je zahtev osnovan, naručilac je dužan da podnosiocu nadoknadi troškove postupka i obrnuto. Ako je zahtev delimično usvojen, Republička komisija odlučuje ko snosi, odnosno u kojoj srazmeri, troškove postupka. Odluka Republičke komisije je izvršni naslov. Stranke troškove mogu tražiti do donošenja odluke naručioca, odnosno Republičke komisije i u zahtevu moraju precizno da navedu troškove za koje traže naknadu.

Članom 157. Predloga zakona propisan je način odlučivanja Republičke komisije i forma odluka koje donosi. Propisano je da Republička komisija odlučuje u granicama podnetog zahteva za zaštitu prava, ali i o povredama za koje podnosilac zahteva nije znao, a koje su uticale na odluku naručioca u postupku javne nabavke. Ovo je neophodno, zato što podnosilac zahteva često nema dovoljno znanja u ovoj oblasti (naročito kada su u pitanju preduzetnici i mala preduzeća), a sa druge strane troškovi pravne pomoći mogu odvratiti ponuđače i druga zainteresovana lica od podnošenja zahteva.

Predlog zakona izričito određuje da Republička komisija po službenoj dužnosti ispituje i da li su ispunjeni zakonski uslovi za primenu određenog postupka javne nabavke. Na ovaj način bez obzira na razlog podnošenja zahteva za zaštitu prava, Republička komisija će proveriti opravdanost izabranog postupka javne nabavke, što će doprineti stvaranju dobre prakse u ovom domenu primene zakona.

Takođe, po službenoj dužnosti Republička komisija proverava da li su prekršene odredbe zakona zbog kojih se ugovor može poništiti ili se smatra ništavim.

Predviđeno je da Republička komisija izvede dokaze za koje oceni da su od uticaja za donošenje pravilne i zakonite odluke o podnetom zahtevu za zaštitu prava. Upravo zbog ovoga, kod vrednijih nabavki predviđeno je učešće veštaka, koji treba da pomognu članovima da izvedu potrebne dokaze u primerenom roku.

Odluka Republičke komisije može biti zaključak ili rešenje. Zaključkom se odbacuje zahtev za zaštitu prava, odbacuje žalba podnosioca zahteva, obustavlja postupak zaštite prava i odbacuje zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Rešenjem se usvaja ili odbija zahtev za zaštitu prava i žalba podnosioca zahteva, usvaja ili odbija predlog privremene mere, izriče novčana kazna, poništava ugovor i odlučuje u prekršajnom postupku.

Sastavni deo odluke Republičke komisije je nalog naručiocu da preduzme određene mere u cilju zakonitog završetka postupka javne nabavke. Najduži rok koji može odrediti komisija je 25 dana od dana prijema odluke.

Članom 158. Predloga zakona propisani su rokovi za donošenje i dostavljanje odluke Republičke komisije. Cilj svakog postupka javne nabavke je da naručilac zaključi ugovor. Sam postupak javne nabavke opravdan je ukoliko su njegovi troškovi u novcu, vremenu i drugim resursima manji od ušteta koje se njegovim sprovođenjem ostvaruju. Upravo zato, neophodno je da Republička komisija odluku donese u što kraćem, mogućem roku.

Način rada komisije – kroz veća treba da udvostruči kapacitete Republičke komisije i time značajno skрати rokove odlučivanja u postupku zaštite prava. Međutim, treba imati u vidu važnost odluke koju donosi Republička komisija, kao i da je praksa u ovoj oblasti još uvek nedovoljna, tako da je potrebno određeno vreme za donošenje ispravne odluke. Bolje je postaviti realne vremenske okvire koji će se poštovati i time stvoriti izvesnost u ovom postupku, nego suviše kratke rokove koji se redovno ne poštuju.

Predlog zakona određuje rok od 20 dana od dana prijema urednog zahteva za zaštitu prava, bez obzira da li je naručilac dostavio kompletnu dokumentaciju ili ne. Ako naručilac ne dostavi kompletnu dokumentaciju ni na ponovljen zahtev Republičke komisije, Republička komisija će odlučiti na osnovu podataka kojima raspolaže, a može izreći novčanu kaznu naručiocu. Predviđen je i objektivni rok od 30 dana od dana podnošenja urednog zahteva za zaštitu prava od strane podnosioca čime se štiti njegovo pravo da ima pravo na rok u odnosu na radnju koju je on preduzeo u postupku. Kada složenost konkretnog predmeta to zahteva (na primer slučajevi u kojima se sprovodi i usmena rasprava) rok se može produžiti za još 15 dana. Odluka se dostavlja u roku od pet dana od dana donošenja.

Predviđeno je da se odluka nakon dostavljanja stranama u postupku, objavljuje se na Portalu javnih nabavki i na internet stranici Republičke komisije. Odluka se dostavlja i izabranom ponuđaču (ako je izabran), zato što se odlukom Republičke komisije može povrediti i njegovo pravo i na zakonu zasnovan interes, što znači da može pokrenuti upravni spor u predviđenom roku koji se računa od dana prijema odluke.

Članom 159. Predloga zakona predviđeno je da je odluka Republičke komisije konačna i da se protiv ove odluke može podneti tužba Upravnom sudu, odnosno pokrenuti upravni spor. Upravni spor se može pokrenuti i u situaciji kada odluka Republičke komisije nije doneta i dostavljena u zakonom predviđenom roku. Izričito je određeno da pokretanje upravnog spora ne odlaže izvršenje odluke Republičke komisije.

Članom 160 – 166. Predloga zakona određena su posebna ovlašćenja Republičke komisije, kako bi se njen rad učinio delotvornijim. Pored ovlašćenja da zahteva posebne izveštaje, dokumentaciju i izjave o sprovođenju postupka i njenih odluka, Republička komisija je Predlogom zakona ovlašćena i da: neposredno kod naručioca vrši kontrolu izvršenja njenih odluka, izriče novčane kazne, izriče mere zabrane podnošenja zahteva za zaštitu prava, poništava ugovor o javnoj nabavci i vodi prekršajni postupak.

Član 161. Predloga zakona omogućuje Republičkoj komisiji da neposredno, kod naručioca kontroliše izvršenje njenih odluka. Kontrolu sprovode dva člana veća koje je odlučivalo u postupku zaštite prava. Kontrola se po pravilu najavljuje, osim kada se osnovano sumnja da postoji opasnost uklanjanja ili izmena dokaza koji se nalaze kod naručioca, kada se kontrola može sprovesti bez najave. U cilju vršenja kontrole članovi komisije imaju uvid u celokupnu dokumentaciju koja se odnosi na predmetni postupak, imaju pravo da kopiraju dokumentaciju, da zapečate dokumentaciju i prostorije, kao i da uzimaju izjave od predstavnika naručioca i drugih zaposlenih. Predstavnici naručioca imaju pravo da prisustvuju kontroli i da iznesu primedbe. O sprovedenoj kontroli sačinjava se zapisnik, u koji se unose i primedbe predstavnika naručioca.

Član 162. Predloga zakona ovlašćuje Republičku komisiju da izrekne novčanu kaznu naručiocu i odgovornom licu naručioca, ako ne postupa na način i u roku predviđenom ovim zakonom prilikom prijema zahteva za zaštitu prava, odnosno ako ne dostavi kompletnu dokumentaciju uz podnet zahtev i u roku od pet dana od dana prijema; ako ne dostavi izveštaj i izjave predstavnika naručioca o sprovedenoj odluci Republičke komisije ili ako ne omogući kontrolu članovima Republičke komisije. U ovim situacijama posebno veće Republičke komisije ne sprovodi prekršajni postupak, već veće koje odlučuje u predmetnom postupku izriče novčanu kaznu, zbog nepoštovanja samog postupka, odnosno zbog njegovog ometanja. Reč je o procesnim penalima.

Članom 163. Predloga zakona propisani su rušljivi ugovori o javnoj nabavci u skladu sa članom 111. Zakona o obligacionim odnosima. Direktiva 2007/66/EZ reguliše postupak revizije i predviđa mere u odnosu na kršenje pre svega odredbi koje se tiču revizije postupka javne nabavke. Kao osnovnu sankciju direktiva predviđa nevaženje preduzetih radnji, odnosno poništenje ugovora, ali tako da tu nevažnost utvrdi revizijsko telo. U skladu sa tim, Predlog zakona daje ovlašćenje Republičkoj komisiji, da u situacijama kada je naručilac prekršio odredbe zakona koje se odnose na postupak zaštite prava, poništi ugovor o javnoj nabavci. Radi se o situacijama kada se ugovor smatra rušljivim u smislu Zakona o obligacionim odnosima.

Uskim, isključivo jezičkim tumačenjem Zakona o obligacionim odnosima se može doći do zaključka da ugovore poništava sud, ali ciljnim i sistemskim tumačenjem ove odredbe, a imajući u vidu sastav i karakter Republičke komisije, jasno je da rušljive ugovore može poništiti i Republička komisija. Ovo ovlašćenje je propisano i u skladu sa Direktivom 2007/66/EZ, a u cilju efikasnog sprovođenja zakona, budući da bi poništenje od strane redovnih sudova bilo veoma teško sprovodivo, što bi onemogućilo uvođenje reda, zakonitosti i pravne sigurnosti u ovu oblast. Članovi komisije su lica koja ispunjavaju uslov za izbor za sudije, a pored toga imaju iskustvo u oblasti javnih nabavki, odlučuju u samom postupku zaštite prava što su dodatni razlozi da Republička komisija donosi odluku o poništenju ugovora o javnoj nabavci. Pri tom uzeto je u obzir i uporedna praksa zemalja u regionu koje imaju sličan pravni sistem.

Ugovor se može poništiti po službenoj dužnosti od strane komisije ili na zahtev podnosioca zahteva, drugog ponuđača ili zainteresovanog lica (u slučaju

kada je bio onemogućen da učestvuje u postupku). Zahtev za poništenje podnosi se uz zahtev za zaštitu prava, ili ako u tom trenutku podnosilac nije znao za razloge poništenja, u roku od 60 dana od dana saznanja za razloge za poništenje ugovora, ali najkasnije godinu dana od zaključenja ugovora. Rokovi za poništenje (rušljivih) ugovora o javnoj nabavci dati su zbog potrebe da se u ovoj oblasti uspostavi pravna sigurnost i zato što su ugovori o javnoj nabavci uglavnom netrajnog karaktera ili su zaključeni na period od jedne godine. Izuzetak su okvirni sporazumi, ali budući da se na osnovu njih zaključuje veliki broj ugovora, pravna izvesnost je ovde još važnija.

Predlog zakona propisuje da se ugovor o javnoj nabavci može poništiti u sledećim slučajevima: ako je naručilac sproveo pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, a pri tom nije objavio odluku o pokretanju postupka i o dodeli ugovora; ako je naručilac zaključio ili izmenio ugovor o javnoj nabavci pre isteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava; ako je zaključio ili izmenio ugovor nakon podnošenja zahteva za zaštitu prava, a pre odluke Republičke komisije; ako je zaključio ugovor o javnoj nabavci suprotno odluci Republičke komisije o privremenim merama; i ako je zaključio ugovor o javnoj nabavci kršeći odredbe i uslove okvirnog sporazuma.

Ukoliko se ugovor poništi Predlog zakona predviđa da se između ugovornih strana vraća ono što je primljeno, a ako se ne može vratiti, naručilac će savesnom dobavljaču platiti za isporučena dobra, pružene usluge, odnosno izvedene radove.

Predlog zakona daje mogućnost Republičkoj komisiji da ne poništi ugovor o javnoj nabavci, pod uslovom da bi poništenje ugovora o javnoj nabavci imalo nesrazmerne posledice po rad ili poslovanje naručioca ili interese Republike Srbije, ali u tom slučaju može skratiti rok važenja ugovora ili izreći naručiocu novčanu kaznu.

Član 164. Predlog zakona izričito zabranjuje zloupotrebu zahteva za zaštitu prava. Pokazalo se da postoje ponuđači koji izbegavaju podnošenje zahteva i kada smatraju da postupak nije pravilno i zakonito vođen kako bi izbegli spor sa naručiocem, strahujući da će ih zbog toga naručilac u narednim postupcima sprečiti da dobiju ugovor. Sa druge strane postoje ponuđači koji redovno podnose zahtev za zaštitu prava, često odmah nakon objavljivanja poziva, iako znaju da nije bilo bitne povrede propisa o javnim nabavkama, da bi sebi obezbedili dodatno vreme da pribave predmet nabavke ili se na drugi način pripreme za postupak, kako bi konkurenta sprečili da zaključi ugovor sa naručiocem ili da bi naručioca prisilili da ponovi postupak i njima da još jednu šansu. Značajnije povećanje taksi za zahtev za zaštitu prava demotivisalo bi njegovu zloupotrebu, ali bi istovremeno otežalo podnošenje zahteva u opravdanim slučajevima, naročito preduzetnicima i malim preduzećima.

Kako bi sprečio zloupotrebu zahteva za zaštitu prava, Predlog zakona daje ovlašćenje Republičkoj komisiji da nesavesnom ponuđaču izrekne novčanu kaznu od 80.000 do 1.000.000 dinara pri čemu je data i pretpostavka da je ponuđač zloupotrebio ovo pravo, ako su tri njegova zahteva odbijena u periodu od šest meseci neprekidno. Ponuđač ima mogućnost da u postupku pred Republičkom komisijom dokaže suprotno. Pored ove pretpostavke Republička komisija može izreći ovu meru i ako na drugi način utvrdi da postoji zloupotreba zahteva za zaštitu prava.

Član 165. Predloga zakona propisuje da Republička komisija vodi prekršajni postupak. S obzirom na specifičnost materije javnih nabavki i na potrebu da se spreče zloupotrebe u ovoj oblasti, neophodno je prekršajni postupak učiniti efektivnim, a kažnjavanje u slučaju povrede zakona izvesnim, što se može postići ako Republička komisija sama utvrđuje prekršajnu odgovornost. Zakonom o prekršajima („Sl. Glasnik RS“ br. 101/05, 116/08 i 111/09) je predviđena mogućnost da prekršajni postupak u prvom stepenu vode organi uprave. Republička komisija se ne može

podvesti pod organ uprave, u užem smislu te reči. Međutim ciljnim i logičkim tumačenjem ove odredbe, može se zaključiti da državni organ kakva je Republička komisija, čije članove bira Narodna skupština, nakon sprovedenog javnog konkursa ima svakako veću nezavisnost, samostalnost i stručnost nego organ uprave. Pored toga, članovi Republičke komisije ispunjavaju uslove za izbor za sudiju osnovnog suda i imaju višegodišnje iskustvo u oblasti javnih nabavki, što ih čini kvalifikovanim da vode i prekršajni postupak.

Predlog zakona predviđa da u radu veća koje vodi prekršajni postupak ne može učestvovati član Republičke komisije koji je odlučivao u postupku zaštite prava u vezi sa istom nabavkom.

Predlog zakona propisuje da se prekršajni postupak može pokrenuti po službenoj dužnosti od strane same Republičke komisije, odmah po saznanju za prekršaj ili od strane ovlašćenih organa, pri čemu posebno izdvaja Upravu za javne nabavke i Državnu revizorsku instituciju, kao institucije koje učestvuju u kontroli i nadzoru postupaka javnih nabavki. Propisano je da se protiv rešenja Republičke komisije u prekršajnom postupku može podneti žalba Višem prekršajnom sudu.

Članom 166. Predloga zakona dato je ovlašćenje Republičkoj komisiji da predloži razrešenje rukovodioca ili odgovornog lica naručioca ako utvrdi da uprkos izrečenim novčanim kaznama u postupku zaštite prava ili prekršajnom postupku naručilac ne postupa u skladu sa odlukama Republičke komisije ili nastavlja da grubo krši odredbe zakona. Predlog za razrešenje podnosi se organu koji vrši nadzor nad radom, odnosno poslovanjem naručioca.

Članom 167. Predloga zakona Komisija za zaštitu konkurencije, je ovlašćena da nesavesnim ponuđačima i zainteresovanim licima za koje utvrdi da su povredili konkurenciju (kroz zaključivanje restriktivnih sporazuma kojima se dele tržišta ili izvori nabavke), pored mera koje predviđa Zakon o zaštiti konkurencije izrekne i meru zabrane učešća u postupku javne nabavke. Ova mera može trajati do dve godine, a s obzirom na njenu težinu, protiv odluke kojom je ona izrečena može se pokrenuti upravni spor. S obzirom na stanje konkurencije u oblasti javnih nabavki, ovakva mera je neophodna kako bi se povećao rizik zaključivanja restriktivnih sporazuma u oblasti javnih nabavki i povećala konkurencija.

Ništavost ugovora

Članom 168. Predloga zakona propisano je koji su ugovori ništavi. Radi se o ugovorima koji su zaključeni, teškim povredama zakona, odnosno bez njegove primene.

Kaznene odredbe (čl. 169. – 171.)

Članom 169. Predloga zakona propisani su prekršaji naručioca. Svrstani su u dve kategorije prema njihovoj težini. Pored naručioca za prekršaj se kažnjava i odgovorno lice. Iako prema Zakonu o prekršajima („Sl. Glasnik RS“ br. 101/05, 116/08 i 111/09) državni, lokalni i organi teritorijalne autonomije ne mogu biti odgovorni već u slučaju prekršaja ovih organa odgovara samo odgovorno lice, Predlog zakona je zadržao prekršaje i za naručioce imajući u vidu da je vrednosni udeo javnih preduzeća, koja mogu biti odgovorna za prekršaje, u ukupnim javnim nabavkama oko 60%, da se u ulozi naručioca mogu javiti i privatne kompanije kao i da za prekršaje odgovaraju svi ponuđači bez obzira na njihov status i oblik organizovanja. Ipak primena ovih odredbi u prekršajnom postupku trebala bi da bude usmerena pre svega na odgovorna lica.

Prekršaji su svrstani su u dve kategorije prema njihovoj težini. Predlog zakona je po visini propisanih novčanih kazni u okvirima novčane kazne propisane

Zakonom o prekršajima, iako su one za fizička lica – odgovorna lica blage, insistirajući na izvesnosti kazne, a ne na njenoj visini.

Članom 170. Predloga zakona propisani su prekršaji ponuđača i odgovornih lica. Novčana kazna za preduzetnike i fizička lica kao ponuđače je propisana u manjem iznosu.

Članom 171. Predloga zakona propisan je rok zastarelosti prekršaja od tri godine. Postojeći rok od godinu dana je suviše kratak, ako se ima u vidu da Državna revizorska institucija, sprovodi reviziju, nekada i više od godinu dana nakon učinjenog prekršaja, čime je onemogućena da pokrene prekršajni postupak.

Prelazne i završne odredbe (čl. 172. – 178.)

Član 172. Predloga zakona određuje je da se na započete postupke primenjuju odredbe zakona po kojima su započeti.

Članom 173. Predloga zakona propisuje da se na postupke zaštite prava započete do dana početka primene zakona primenjuju se propisi po kojima su započeti.

Članom 174. Predloga zakona propisana je obaveza Vlade da u roku od šest meseci od stupanja zakona na snagu obezbedi kadrovske i tehničke kapacitete potrebne za rad Uprave za zajedničke poslove, koja počinje sa obavljanjem poslova tela za centralizovane javne nabavke u roku od sedam meseci od stupanja na snagu zakona.

Članom 175. Predloga zakona predviđeno je da Uprava za javne nabavke nastavlja sa radom, ali i obaveza Vlade da obezbedi uslove za njen rad u skladu sa povećanim nadležnostima koje joj dodeljuje Predlog zakona. Posebno su izdvojeni kadrovski i tehnički kapaciteti, budući da su neophodni za uspešno obavljanje poslova Uprave za javne nabavke.

Predlog zakona propisuje da Republička komisija nastavlja sa radom do početka primene ovog zakona. Dosadašnjim članovima i predsedniku Republičke komisije mandat prestaje danom početka primene ovog zakona. Predlog zakona propisuje da će predsednik i članovi Republičke komisije u skladu sa odredbama Predloga zakona biti izabrani u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu zakona, a da stupaju na dužnost danom početka primene.

Članom 176. Predloga zakona propisan je rok za donošenje podzakonskih akata od tri meseca od stupanja zakona na snagu, što će omogućiti da danom početka primene zakon bude kompletan, sa svim podzakonskim aktima. Rok za donošenje plana za borbu protiv korupcije i podzakonskog akta kojim se bliže uređuje sadržina internih akata je devet meseci od dana stupanja na snagu zakona.

Članom 177. Predloga zakona propisano je da sa danom početka primene zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08) i podzakonski akti doneti na osnovu tog zakona.

Članom 178. Predloga zakona propisuje se da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a da se primenjuje od 1. aprila 2012. godine. Na ovaj način treba da se omogući da se u periodu od stupanja na snagu do početka primene donesu potrebni podzakonski propisi, organizuju u skladu sa ovim zakonom državni organi koji kontrolišu njegovu primenu, upoznaju sa zakonom i pripreme za njegovu primenu naručiocima i ponuđačima.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbediće se finansijska sredstva u budžetu, radi obezbeđivanja kadrovskih i tehničkih kapaciteta neophodnih za efikasan rad Uprave za zajedničke poslove kao tela za centralizovano sprovođenje javnih nabavki na republičkom nivou, Uprave za javne nabavke i Republičke komisije.

ANALIZA EFEKATA

Pre izrade Predloga zakona o javnim nabavkama detaljno su analizirani efekti važećeg Zakona o javnim nabavkama. U izradi teksta zakona korišćena su i analizirana uporedno pravna rešenja, iskustva i praksa zemalja u regionu i Evropskoj uniji i druga međunarodna iskustva kao i iskustva stručnjaka u oblasti javnih nabavki (zaposlenih na poslovima javnih nabavki, ponuđača, privrednika) koji su u prethodnih devet godina primenjivali Zakon o javnim nabavkama. Takođe je uzeta u obzir statistika i drugi raspoloživi podaci vezani za primenu važećeg zakona, pre svega izveštaji Uprave za javne nabavke i drugi javno dostupni podaci.

Određivanje problema koje zakon treba da reši

Prvi zakon o javnim nabavkama u Srbiji stupio je na snagu 2002. godine i tokom svoje primene pretrpeo je nekoliko izmena i dopuna, od kojih su poslednje izvršene 2005. godine. Decembra 2008. godine donet je novi Zakon o javnim nabavkama („Sl. glasnik RS“ 116/08) koji se primenjuje od 6. januara 2009. godine. Navedeni zakoni samo su delom usaglasili pravila javnih nabavki u Republici Srbiji sa usvojenom praksom i važećim direktivama Evropske unije, a trogodišnja primena važećeg Zakona o javnim nabavkama, ukazala je na postojanje velikih problema, koji se ogledaju u visokom nivou korupcije i stalnom padu konkurencije.

Osnovni nedostaci postojećeg zakona su:

- 1) neusklađenost sa direktivama i praksom zemalja Evropske unije;
- 2) veliki broj nabavki na koje se zakon ne primenjuje i koje nemaju ni realno uporište, niti osnov u direktivama Evropske unije;
- 3) nepostojanje mehanizama za sprečavanje korupcije i sukoba interesa;
- 4) široka mogućnost upotrebe pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda, bez efikasnog mehanizma za sprečavanje zloupotrebe ovog postupka;
- 5) postupak javne nabavke male vrednosti je uređen podzakonskim aktom, na način koji ga čini netransparentnim, nekonkurentnim i neekonomičnim;
- 6) nepostojanje fleksibilnih postupaka, kao što je konkurentni dijalog i pojedinih oblika postupaka – sistem dinamične nabavke i okvirni sporazum;
- 7) neuređenost centralizacije nabavki;
- 8) pogrešno uređene nabavke u komunalnom sektoru;
- 9) neuređenost nabavki u oblasti odbrane i bezbednosti;
- 10) nedovoljna ovlašćenja i kapaciteti organa koji treba da vrše nadzor i kontrolu primene zakona, pre svega Uprave za javne nabavke, Republičke komisije za zaštitu prava i Državne revizorske institucije;
- 11) nedelotvoran i neefikasan postupak zaštite prava;
- 12) nemogućnost pokretanja prekršajnog postupka, kratak rok zastarelosti prekršaja i blage kazne za odgovorna lica.

Važeći Zakon o javnim nabavkama donet je četiri godine nakon donošenja direktiva Evropske unije u ovoj oblasti, i nakon šest godina primene zakona iz 2002. godine, ali i pored toga on nije dovoljno usklađen sa direktivama i nije otklonio nedostatke koji su uočeni u šestogodišnjoj primeni ranijeg zakona.

Važeći zakon o javnim nabavkama ne predviđa mere i mehanizme za sprečavanje korupcije i sukoba interesa. Jedini član zakona – antikorupcijsko pravilo je potpuno uopšten i nejasan, bez ikakvih konkretnih mera i mehanizama za sprečavanje korupcije. S obzirom da je opštepoznato da je korupcija jedan od najvećih problema društva u celini i najveći problem javnih nabavki, a da je sukob interesa zapravo oblik i izvor korupcije, neprihvatljivo je da Zakon o javnim nabavkama ne reguliše ovu oblast.

Pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda je netransparentan i potpuno zatvoren postupak javne nabavke, a njegovo korišćenje je opravdano samo izuzetno, u naročito opravdanim situacijama. Ako se ovo zna, onda nije teško zaključiti da je veliki vrednosni udeo pregovaračkog postupka velika opasnost po integritet javnih nabavki i javna sredstva. Od početka primene važećeg zakona vrednosni udeo ovog postupka je iznosio 31% u 2009, 24% u 2010, 21% u 2011. godini i 31% u prvoj polovini 2012. godine. Iako je zabeležen izvestan pad, dvocifren udeo ovog postupka ne može biti prihvatljiv za državu koja želi da ima efikasan sistem javnih nabavki.

Postupak javne nabavke male vrednosti je uređen podzakonskim aktom, Pravilnikom o postupku javne nabavke male vrednosti („Sl. glasnik RS“ 59/09), koji predviđa da naručilac poziva najmanje tri ponuđača u postupak. Pri tom dovoljna je samo jedna ponuda da bi se zaključio ugovor. Na ovaj način postupak javne nabavke male vrednosti učinjen je zatvorenim i nekonkurentnim, iako je njegova primena česta od strane velikog broja pre svega manjih naručilaca, od kojih mnogi primenjuju samo ovaj postupak budući da im zbirno istovrsne nabavke ne prelaze gornju granicu za primenu ovog postupka. Vrednosni udeo ovog postupka je u 2011. godini iznosio je više od 41 milijardu dinara.

U vezi sa prethodnim je i veoma slaba konkurencija u postupku javne nabavke koja se od početka primene ovog zakona konstantno smanjuje, od 8,5 ponuda po postupku u 2003. godini do 2,6 ponuda po postupku u prvoj polovini 2012. godine. Očigledno je da ponuđači čak i u vreme ekonomske krize kada potražnja opada ne učestvuju u javnim nabavkama.

Važeći zakon ne propisuje konkurentni dijalog, koji je naročito od značaja za velike, složene nabavke, gde postoje različita rešenja i gde kapaciteti naručioca nisu dovoljni kako bi sačinio specifikaciju svojih potreba. Zato se često zaključuju ugovori o radovima po sistemu inženjeringa ili „ključ u ruke“, koji su primer neefikasne upotrebe javnih sredstava.

Pored toga postojeći zakon ne reguliše okvirni sporazum, koji je naročito značajan za nabavke koje se ponavljaju u toku godine i čija učestalost nije unapred određiva. Takođe, važeći zakon ne reguliše sistem dinamične nabavke kao poseban vid elektronske nabavke (odnosno elektronski oblik restriktivnog - kvalifikacionog postupka).

Postojeći zakon ne reguliše centralizaciju javnih nabavki. Iako je mogućnost sprovođenja postupka od strane drugog naručioca dozvoljena, ona nije detaljnije uređena, tako da se u praksi retko sprovodi.

Odredbe važećeg zakona koje regulišu nabavke u komunalnom sektoru, nejasne su, neprecizne i neusklađene sa Direktivom 2004/17/EZ. Oblast telekomunikacija je obuhvaćena važećim zakonom iako je Zakonom o elektronskim komunikacijama („Sl. glasnik RS“ 44/2010) uveden opšti režim u ovu oblast u skladu sa

evropskim pravilima, a koji je u potpunosti stupio na snagu januara 2012. godine. Takođe, način definisanja delatnosti vodoprivrede, energetike i saobraćaja odudara od Direktive 2004/17/EZ, kao i nabavke koje su izuzete od primene zakona. Poštanske usluge nisu regulisane važećim zakonom.

Naročito problematična oblast nabavki su nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti, koje su većim delom izuzete od primene zakona na osnovu Uredbi Vlade o sredstvima posebne namene. Ne postoje jasni kriterijumi na osnovu kojih se ove nabavke izuzimaju od primene Zakona o javnim nabavkama. To dovodi do toga da se čak i nabavke namirnica, uniforme, običnog alata proglašavaju za poverljive i sprovode bez primene procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama. Sa druge strane Direktivom 2009/81/EZ, detaljno su uređene javne nabavke u ovoj oblasti i propisani su jasni kriterijumi kada se određena nabavka smatra nabavkom u oblasti odbrane i bezbednosti.

Postojeći kapaciteti Uprave za javne nabavke i njena ovlašćenja su nedovoljna kako bi uspešno vršila kontrolu nabavki, pružala stručnu pomoć naručiocima i preduzimala mere za unapređenje sistema javnih nabavki u celini. Isto važi za Republičku komisiju za zaštitu prava, čiji način rada i organizacija ne odgovara realnim potrebama. Ovlašćenja i kapaciteti Republičke komisije su mali u odnosu na potrebu za uspešnom i brzom revizijom postupka. Pored toga ovlašćenja Republičke komisije su manja od onih koja ima telo nadležno za reviziju, prema Direktivi 2007/66/EZ, koja reguliše reviziju postupka javne nabavke.

Postupak zaštite prava (postupak revizije) uređen je važećim zakonom na način koji nije usklađen sa Direktivom 2007/66/EZ, a sa druge strane ima značajne i nepotrebne razlike u odnosu opšti upravni postupak, što stvara probleme u njegovoj primeni svima (ponuđačima, naručiocima i samoj Republičkoj komisiji). Sam postupak traje jako dugo (na žalost nema statističkih podataka o vremenu trajanja ovog postupka), često prođe i više od četiri meseca od dana podnošenja zahteva za zaštitu prava do donošenja i dostavljanja odluke Republičke komisije. Njegova neefikasnost dovodi do njegove upotrebe u svrhe za koje nije namenjen, odnosno do njegove zloupotrebe.

Ovlašćenje (bar ne izričito propisano važećim Zakonom o javnim nabavkama) za pokretanje prekršajnog postupka nemaju ni Uprava za javne nabavke, ni Republička komisija iako u svom radu mnogo pre Državne revizorske institucije dođu do podataka i dokumentacije koja ukazuje na postojanje prekršaja. Državna revizorska institucija je do sada uglavnom vršila reviziju ex post, odnosno reviziju proteklog poslovanja uključujući i javne nabavke. Ta revizija se često vrši i više od godinu dana od kada je sproveden postupak javne nabavke, odnosno učinjen prekršaj, što dovodi do zastarelosti prekršajnog gonjenja.

Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Osnovni cilj Zakona o javnim nabavkama je obezbeđivanje uslova za efikasnu upotrebu javnih sredstava, propisivanjem jasnih procedura za dodelu javnih ugovora, odnosno mehanizama za sprečavanje korupcije i obezbeđivanje konkurencije (na nivou Evropske unije primarni cilj direktiva je uspostavljanje jedinstvenog tržišta javnih nabavki putem propisivanja minimuma jedinstvenih pravila i procedura za dodelu javnih ugovora).

Ukupna vrednost evidentiranih javnih nabavki u 2011. godini u Srbiji iznosi 293.324.810.000 dinara, što je oko 9% BDP-a.

Ipak ovaj podatak treba prihvatiti sa rezervom, zbog neevidentiranih nabavki (nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti i brojne druge nabavke koje su neopravdano izuzete od primene zakona, kao i nabavke koje naručiocima nisu evidentirali, odnosno za koje nisu podneli izveštaje). Pri tom treba uvek imati u vidu

da je izveštaje u 2011. godini podnelo oko 3.100 naručilaca, a da je njihov broj daleko veći. Procene govore, da je zapravo pravi udeo javnih nabavki između 12 i 15% BDP-a, a ako se tome dodaju kupovina i zakup nepokretnosti koji su takođe javni ugovori, udeo javnih nabavki je i veći.

Radi ostvarenja osnovnog cilja i svrhe Zakona o javnim nabavkama, potrebno je bilo da se Predlogom zakona ostvari niz specifičnih ciljeva, odnosno da se:

1) utvrdi opseg subjekata koji su obavezni da primenjuju procedure javnih nabavki, što se postiže jasnim definisanjem pojma naručilac i utvrđivanjem spiska naručilaca;

2) uspostave mehanizmi za sprečavanje korupcije i sukoba interesa, što je urađeno propisivanjem niza odredbi koje predviđaju konkretne mere i zabrane, koje treba da spreče sukob interesa i korupciju, odnosno da omoguće njeno blagovremeno otkrivanje;

3) utvrde jasne, ali fleksibilne procedure dodele ugovora usklađene sa direktivama Evropske unije, propisivanjem postupaka koji zadovoljavaju potrebe različitih naručilaca u različitim situacijama i za različite predmete nabavki, kroz preciziranje i poboljšanje do sada postojećih procedura i uvođenje novih postupaka i oblika postupaka;

4) podstiče primena, a u nekim slučajevima uvede obavezna primena elektronske nabavke, čime se smanjuju troškovi i istovremeno povećava transparentnost i konkurencija;

5) obavežu naručioci da na vreme i tačno planiraju nabavke i spreče da menjaju plan, osim u izuzetnim i opravdanim slučajevima, što je urađeno detaljnim uređenjem obaveznih elemenata plana, propisivanjem načina planiranja, evidentiranja promene plana i izveštavanja organa nadležnog za reviziju javnih sredstava o izmenama plana;

6) uredi i propiše delimična centralizacija javnih nabavki, utvrđivanjem organa nadležnog za sprovođenje centralizovanih nabavki, regulisanjem predmeta centralizovanih nabavki i naručilaca za čije se potrebe nabavke sprovode i propisivanjem vrste postupaka koji se mogu koristiti za centralizovane javne nabavke;

7) poveća transparentnost postupaka, regulisanjem načina objavljivanja oglasa o javnim nabavkama, posebno prethodnog obaveštenja i konkursne dokumentacije;

8) olakša učešće u postupku zainteresovanim licima, kroz pojednostavljeno dokazivanje uslova;

9) spreče neodgovorna lica da učestvuju u postupku i izazovu štetu po javna sredstva, propisivanjem negativnih referenci i spiska negativnih referenci;

10) skрати vreme potrebno za sprovođenje postupka, propisivanjem primerenih rokova za podnošenje ponuda, za donošenje odluke i zaključenje ugovora, kao i utvrđivanjem jasnih uslova za dodelu i zaključenje ugovora;

11) spreče neopravdane izmene ugovora, utvrđivanjem nedvosmislenih uslova za izmenu i mehanizama kontrole od strane nadležnih organa i celokupne javnosti;

12) smanji broj sporova, postupaka revizije i uspostave mehanizmi za unapređenje postupka i prilagođavanje tržišnim uslovima, propisivanjem mogućnosti izveštavanja ponuđača kroz neposredan kontakt sa komisijom koja je sprovela postupak (debriefing);

13) usklade pravila javnih nabavki u komunalnom sektoru sa direktivom Evropske unije, budući da se najveće investicije u ovoj oblasti očekuju od investitora iz zemalja članica, što ukazuje na važnost unifikacije pravila u ovoj oblasti, a što se postiže regulisanjem onih oblasti koje su predmet odgovarajuće direktive Evropske unije;

14) uredi nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti u skladu sa odgovarajućom direktivom Evropske unije i da se nabavke u ovoj oblasti sprovede kao javne nabavke, u skladu sa zakonom, a samo izuzetno pod jasno i nedvosmisleno utvrđenim uslovima sprovede bez primene zakona. Ovo se postiže regulisanjem ove oblasti u skladu sa pravilima i praksom zemalja Evropske unije i propisivanjem odredbi koje treba da zadovolje specifičnosti našeg postojećeg sistema, kako bi zakon bio primenljiv i na ovu oblast;

15) poboljša evidencija i statistika javnih nabavki, koja treba da pokaže realno stanje javnih nabavki, kako bi se blagovremeno vršile potrebne izmene i proverili efekti pojedinih odredbi zakona i drugih propisa u ovoj oblasti, a što se postiže propisivanjem podataka koje naručioci dostavljaju u izveštajima;

16) poveća obučenost i stručnost zaposlenih na poslovima javnih nabavki, kroz obuku i polaganje ispita za službenika za javne nabavke;

17) poboljša ex ante kontrola javnih nabavki kroz povećana ovlašćenja Uprave za javne nabavke koja pre svega treba da vrši nadzor nad primenom zakona i blagovremeno reaguje na uočene nepravilnosti, obaveštavajući druge nadležne organe i preduzimajući druge potrebne radnje;

18) uspostavi brz i efikasan sistem revizije postupaka javnih nabavki kroz reorganizaciju i promenu načina rada Republičke komisije za zaštitu prava i pojednostavljenje samog postupka, kao i davanjem posebnih ovlašćenja Republičkoj komisiji i Komisiji za zaštitu konkurencije koja će imati efekta na ponašanje učesnika u postupku, kroz mogućnost novčanog kažnjavanja, poništenje ugovora, izricanje zabrane podnošenja zahteva za zaštitu prava, vođenje prekršajnog postupka i izricanje mere zabrane učestvovanja u postupku javne nabavke;

19) poveća odgovornost, specijalna i generalna prevencija u ovoj oblasti, kroz vođenje prekršajnog postupka od strane Republičke komisije, propisivanjem dužeg roka zastarelosti, značajnog broja prekršaja i strožijih kazni kao i zaštitnih mera;

Druge mogućnosti za rešavanje problema

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

1) status quo - nemenjanje važećeg Zakona o javnim nabavkama;

2) donošenje Zakona o izmenama i dopunama zakona o javnim nabavkama kojim bi se izvršila korekcija dela uočenih problema.

Nemenjanjem važećeg zakona ne bi se mogli postići značajniji rezultati i poboljšanja, bez obzira na efikasnost rada organa nadležnih za kontrolu i samih naručilaca, zato što je postojeći pravni okvir neodgovarajuć za postizanje osnovnog cilja sistema javnih nabavki - efikasne upotrebe javnih sredstava.

Izmene i dopune zakona otklonile bi deo problema. Izmene i dopune su predložene još početkom februara 2011. godine, kako bi se sprečile zloupotrebe tamo gde su se one najčešće javljale, kroz uvođenje mehanizama za sprečavanje sukoba interesa, strogu kontrolu primene pregovaračkog postupka, otvaranje postupka javne nabavke male vrednosti za sve zainteresovane, povećanje transparentnosti i konkurencije u restriktivnom postupku, sprečavanje zloupotreba kod izmena ugovora i izvršavanja ugovora od strane podizvođača, pojednostavljenje i

ubrzavanje revizije postupaka i proširivanje ovlašćenja Uprave za javne nabavke i Republičke komisije za zaštitu prava.

Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Postojeći zakon nije unapredio sistem javnih nabavki dok u pogledu konkurencije, predstavlja korak nazad u odnosu na prvi Zakon o javnim nabavkama iz 2002. godine. Da bi se oblast javnih nabavki uredila na celovit, sistemski način, potrebno je bilo izmeniti većinu odredbi postojećeg zakona, uneti brojna nova rešenja, institute i mehanizme, izmeniti neke od suštinskih odredbi što po sebi i zajedno sa obimom izmena i dopuna nužno vodi zaključku o potrebi donošenja potpuno novog zakona. Pri tom vodilo se računa da se postojeća rešenja koja su se u praksi pokazala kao dobra, zadrže i unaprede, uključujući i institucionalni okvir, koji se ogleda u Upravi za javne nabavke i Republičkoj komisiji za zaštitu prava.

Do trenutka početka primene ovog zakona neophodno je izvršiti izmene i dopune nekoliko zakona.

Potrebno je u Zakonu o prekršajima izričito predvideti mogućnost da prekršajni postupak vode organi čije članove bira Narodna skupština i da u drugom stepenu po njihovim odlukama rešava Viši prekršajni sud. Među izuzetke od opšteg roka zastarelosti prekršajnog gonjenja, treba uvrstiti oblast javnih nabavki, i eventualno povećati maksimalne novčane kazne za fizička lica, odnosno odgovorna lica. Pitanje prekršajne odgovornosti korisnika budžetskih sredstava, odnosno naručilaca treba urediti jedinstveno.

Zakonom o budžetskom sistemu treba jasno urediti način planiranja i finansiranja ugovora o javnoj nabavci koji se zaključuju na period duži od godinu dana, okvirnih sporazuma i ugovora u sistemu dinamične nabavke, kao i ugovora koji se zaključuju u drugoj fazi kvalifikacionog postupka.

Zakon o agenciji za privredne registre treba dopuniti, propisivanjem registra ponuđača.

Na koga će i kako uticati predložena rešenja

Odredbe Zakona o javnim nabavkama uticaće neposredno na naručioce i sva domaća i strana zainteresovana lica kao potencijalne ponuđače i strane u postupku javne nabavke. Predložena rešenja će imati posredan efekat i na širi krug lica, imajući u vidu odredbe o sprečavanju sukoba interesa, centralizaciji nabavki, propisivanje obaveze sprovođenja elektronskih nabavki i druge novine.

Predložena rešenja treba da spreče koruptivno ponašanje pre svega predstavnika naručilaca i ponuđača, da obezbede konkurenciju, da smanje troškove kroz planiranje nabavki, smanje troškove sprovođenja postupka na strani naručioca i ponuđača i vreme trajanja postupka, da omoguće smanjenje broja postupaka zaštite prava, neuspešnih, obustavljenih ili poništenih postupaka.

Troškovi koje će primena zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća.

Primena zakona smanjiće troškove pripreme ponuda i učešća u postupku, imajući u vidu da je znatno olakšano i pojednostavljeno dokazivanje uslova za učešće i da je smanjen broj obaveznih uslova, kao i da je podstaknuta primena elektronske nabavke, a u nekim slučajevima je i obavezna.

Uvođenjem delimične centralizacije nabavki na republičkom nivou, koja će prema procenama obuhvatiti oko 12 % vrednosti evidentiranih javnih nabavki, (što je prema podacima iz 2011. godine oko 35 milijardi dinara), i okvirnih sporazuma smanjiće se troškovi sprovođenja postupka i povećati ekonomičnost.

Troškovi oglašavanja su smanjeni, budući da će se svi oglasi objavljivati na Portalu javnih nabavki. Obaveza objavljivanja konkursne dokumentacije, isključuje u potpunosti troškove otkupa konkursne dokumentacije.

Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Nova ekonomska istraživanja rađena u EU pokazuju da čak i malo povećanje transparentnosti i otvorenosti dovodi do ušteta. Objavljivanje poziva za podnošenje ponuda rezultuje uštedom od 1,2% (vrednosti nabavke) u odnosu na nabavku gde poziv nije objavljen. Uz korišćenje otvorenog postupka sačuva se dodatnih 2,6%. Na osnovu navedenih procena naručioci koji objavljuju pozive i još koriste otvoreni postupak mogu očekivati uštede i od 3,8% ukupne vrednosti nabavke.

Prema važećem zakonu, najmanje transparentnosti i konkurencije, ako je uopšte ima, postoji u pregovaračkom postupku bez objavljivanja javnog poziva i postupku javne nabavke male vrednosti. Naručioci su kroz ova dva zatvorena postupka u 2011. godini potrošili 105 milijardi dinara ili 35% ukupne vrednosti svih prijavljenih javnih nabavki. Zaključak je da je više od trećine, i to samo evidentiranih javnih nabavki, sprovedena na potpuno netransparentan način, bez postojanja konkurencije.

Predlogom zakona značajno su smanjene mogućnosti, precizirani i pooštreni uslovi za primenu pregovaračkog postupka i postupka javne nabavke male vrednosti tako da se u periodu od dve godine očekuje smanjenje vrednosnog udela postupka javne nabavke male vrednosti sa 14% na oko 6% (zbog promene režima nabavke usluga iz aneksa 1B, preciziranja pojma istovrsnosti, povećane kontrole i delimične centralizacije nabavki), a vrednosnog udela pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva sa 21% u 2011. godini, odnosno 31% u prvoj polovini 2012. na oko 8% (zbog pooštrenih uslova za primenu, prethodne kontrole Uprave za javne nabavke, objavljivanja obaveštenja o pokretanju pregovaračkog postupka, objavljivanja konkursne dokumentacije i mogućnosti učešća i zainteresovanih lica koja nisu pozvana, olakšanih uslova za podnošenje zahteva za zaštitu prava).

Procena je rađena samo na osnovu vrednosti evidentiranih javnih nabavki u 2011. godini, a treba imati u vidu da će primena ovog zakona dovesti do primene zakona i na nabavke koje se trenutno ne sprovode po zakonu, kao i da će se poboljšati evidencija i izveštavanje, što će povećati moguće uštede po osnovu povećanja konkurencije u postupku.

Predlog zakona predviđa brojne mere (uvodi posebne postupke) za podsticanje primene elektronskih nabavki, a u određenim slučajevima predviđa obaveznu primenu elektronske nabavke, što smanjuje troškove postupka, povećava transparentnost i konkurenciju. Prema procenama u Evropskoj uniji, elektronske nabavke povećavaju broj ponuđača i ostvaruju uštede i do 5% vrednosti javne nabavke.

Ukoliko bi samo najveći naručioci (čija ukupna vrednost javnih nabavki koje se mogu sprovesti elektronski i koje nisu obuhvaćene centralizacijom - prelazi 700 miliona dinara godišnje) uveli informacioni sistem i sprovodili elektronske nabavke, ostvarile bi se velike uštede. Troškovi uspostavljanja ovakvih informacionih sistema nisu veliki, naročito ako se zna da država već zapošljava u državnim organima i javnim preduzećima, kao i kompanijama sa većinskim vlasništvom veliki broj IT stručnjaka koji su dovoljno osposobljeni da izrade i održavaju potreban softver.

Prilikom utvrđivanja procene ostvarenih ušteta po osnovu elektronskih nabavki korišćeni su podaci o najvećim naručiocima i njihovim ukupnim nabavkama. Takođe, uzeto je u obzir da nije sve nabavke moguće sprovesti elektronski zbog njihove specifičnosti, kao i da se uvođenje informacionih sistema na početku najviše

isplati za najveće naručioce i one čije su nabavke po prirodi takve da se mogu sprovesti elektronski.

Procenjuje se da se na osnovu centralizacije nabavki mogu ostvariti uštede i do 7% vrednosti nabavke, pre svega zbog povećanih količina, zaključenja okvirnog sporazuma na duži period (do tri godine) i manjeg broja postupaka što smanjuje i troškove postupka. Samo za najveće naručioce (ne računajući javna preduzeća) i jedan broj njihovih nabavki (s obzirom da je centralizacija ograničena i po predmetu nabavke) koje će preći u nadležnost Uprave za zajedničke poslove, ostvarile bi se velike uštede, a ako bi se deo tih nabavki sprovodio elektronski, što je inače obaveza Uprave za zajedničke poslove, uštede bi bile još veće.

Procenjuje se da se između 20% i 25% javnih sredstva namenjenih javnim nabavkama izgubi zbog korupcije. Troškovi korupcije su, ako se posmatra po vrsti postupka, najveći u slučaju primene pregovaračkog postupka i postupka javne nabavke male vrednosti. Samo smanjenjem vrednosnih udela ova dva postupka, i oblikovanjem postupka male vrednosti na način da je učinjen transparentnim i konkurentnim troškovi korupcije će se znatno smanjiti.

Predlogom zakona predviđene su brojne mere za sprečavanje korupcije koje ukoliko se efikasno primenjuju mogu značajno smanjiti nivo, odnosno troškove korupcije u svim postupcima javne nabavke, što će dovesti i do najvećih ušteta.

Pored evidentiranih javnih nabavki, procena je da se između 140 i 180 milijardi dinara godišnje potroši na nabavke koje nisu evidentirane. Predlogom zakona predviđene su brojne mere koje treba da dovedu da se ove nabavke sprovedu u skladu sa zakonom i uvedu u sistem javnih nabavki.

Da li akt stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Predlogom zakona predviđena su rešenja kojima se sprečava korupcija, povećava konkurencija i smanjenjuju troškovi postupka, poboljšava zaštita prava. Preduzetnici, mala i srednja preduzeća zaštićena su od negativnih efekata centralizacije time što u određenim slučajevima postoji obaveza podnošenja ponude sa podizvođačem. Zbog svega navedenog očekuju se pozitivni efekti na osnivanje novih privrednih subjekata jer su javne nabavke značajan segment poslovanja i izvor prihoda za privredne subjekte.

Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Predlog zakona je predat u prethodnom sazivu Narodnoj skupštini i objavljen na internet stranici 7. februara 2012. godine, kao predlog Srpske napredne stranke.

Tokom septembra i oktobra meseca sprovedena je obimna javna rasprava i održano je nekoliko konferencija, a sva zainteresovana lica su pozvana da pošalju svoje predloge i komentare. Predlozi zainteresovanih su razmatrani, a veliki deo je prihvaćen i unet u Predlog zakona.

Predloge i komentare u vezi Nacrta zakona o javnim nabavkama dostavili su:

- 1) Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji i Evropska komisija
- 2) Svetska banka
- 3) Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)
- 4) Ministarstvo finansija i privrede
- 5) Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine
- 6) Ministarstvo odbrane

- 7) Uprava za javne nabavke
- 8) Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki
- 9) Agencija za borbu protiv korupcije
- 10) Komisija za zaštitu konkurencije
- 11) Privredna komora Srbije
- 12) Nacionalni savet za privredni oporavak
- 13) Socijalistička partija Srbije (SPS)
- 14) Savet za energetska efikasnost SNS
- 15) Ratel
- 16) Agencija za javne nabavke Grada Beograda
- 17) Koalicija za nadzor javnih finansija
- 18) Transparentnost Srbija
- 19) Poslovno udruženje ponuđača Srbije u postupcima javnih nabavki
- 20) Udruženje profesionalaca u javnim nabavkama RS
- 21) Unija poslodavaca
- 22) Udruženje ovlašćenih internih revizora Srbije u javnom sektoru
- 23) Udruženje preduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom RS
- 24) Udruženje arhitekata Srbije
- 25) Beogradski centar za bezbednosnu politiku
- 26) Institut za ratarstvo i povrtarstvo
- 27) JAT Airways
- 28) „Telekom Srbija“
- 29) JP „Jugoimport – SDPR
- 30) JP „Elektromreža Srbije“
- 31) JP „Službeni glasnik“
- 32) Narodna banka Srbije
- 33) Unika osiguranje
- 34) Američka privredna komora
- 35) NALED
- 36) Merkant
- 37) Enel d.o.o. Beograd
- 38) Amiga Kraljevo
- 39) ICT Konsultant Nenad Nikolin
- 40) Intellect IBCM

Predlozi, komentari i primedbe u vezi Nacrta zakona o javnim nabavkama koje su prihvaćene:

Napomene:

- brojevi članova u tabeli dati su prema prvobitnom Nacrtu zakona na koji su podneti komentari i predlozi;
- spisak komentara i predloga, kao i odgovori na komentare i spisak prihvaćenih predloga Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji dat je u prilogu izjave o usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Član i naslov člana u Nacrtu zakona	Izvršena promena	Predlagač	Prihvaćeno potpuno/ u načelu/ delimično
Član 2. Naručilac	Izričito navedeno da je naručilac u smislu Zakona o javnim nabavkama i javno preduzeće	SPS Koalicija za nadzor javnih finansija Uprava za javne nabavke Udruženje profesionalaca u JN	Potpuno
Član 3. Značenje izraza	<p>Ponuđač je lice koje u postupku javne nabavke ponudi dobra, pružanje usluga ili izvođenje radova (brisano „odnosno zakup ili lizing dobara“ - u skladu sa načinom definisanja predmeta ugovora o javnoj nabavci i člana 4. koji određuje predmet nabavke dobara)</p> <p>Zainteresovano lice – preciznije određivanje ko ima status zainteresovanog lica zbog aktivne legitimacije - svako lice koje ima interes da zaključi konkretan ugovor o javnoj nabavci</p> <p>Uslov – pojam uslova brisan (definisanje uslova i ispravne ponude na način kako je to i u važećem Zakonu dovelo je do odbijanja ponuda iz formalnih razloga i nepotrebnog trošenja javnih sredstava)</p> <p>Predstavnik naručioca – da obuhvati i lica koja su pripremala tehničku specifikaciju (u vezi sa odredbama o sukobu interesa i zabrani radnog angažovanja kod dobavljača)</p> <p>Povezana lica - brisano „kao i sva druga lica koja</p>	<p>Uprava za javne nabavke</p> <p>Koalicija za nadzor javnih finansija Ministarstvo energetike Agencija za javne nabavke Grada Beograda JP „Elektromreža Srbije“</p> <p>Uprava za javne nabavke</p> <p>Uprava za javne nabavke</p> <p>Agencija za javne nabavke Grada Beograda</p>	<p>Potpuno</p> <p>Poptuno / u načelu</p> <p>Poptuno</p> <p>Poptuno</p> <p>U načelu</p>

	<p>se prema drugim okolnostima konkretnog slučaja mogu smatrati povezanim“)</p> <p>Istovrsni radovi – dodato „kao i radovi koji se izvode na istoj nepokretnosti, odnosno projektu“</p> <p>Ispravna ponuda – brisan pojam ispravne ponude - da se ponude više ne odbijaju zbog formalnih nedostataka, a što je dovelo do nepotrebnog trošenja javnih sredstava</p> <p>Prihvatljiva ponuda – preformulisan pojam u skladu sa brisanjem izraza „ispravna ponuda“</p> <p>Uporediva tržišna cena – novi izraz</p>	<p>SPS Udruženje profesionalaca u JN</p> <p>Uprava za javne nabavke SPS, Koalicija za nadzor javnih finansija</p> <p>Ministarstvo energetike Udruženje profesionalaca u JN</p> <p>Uprava za javne nabavke</p> <p>Udruženje ponuđača Srbije Unija poslodavaca</p>	<p>Delimično</p> <p>Potpuno</p> <p>U načelu</p> <p>Potpuno</p> <p>U načelu</p>
Član 4. Nabavka dobara	<p>Predmet ugovora o javnoj nabavci dobara je i nabavka dobara koje naručilac finansira u iznosu koji prelazi 50%</p>	<p>Udruženje ponuđača Unija poslodavaca</p>	<p>Delimično</p>
Član 7. Nabavke na koje se zakon ne primenjuje	<p>Preformulacija tačke 2) podtačke (2) Vraćanje nabavke radi obezbeđivanja osnovnih životnih uslova u slučajevima elementarnih nepogoda, drugih nesreća ili havarija... kao izuzetka Preformulacija tačke 3) Vraćanje nabavke radi dalje prodaje kao izuzetka Uvođenje novog izuzetka -nabavke dobara i usluga u vezi sa sigurnosnim bojama za izradu novčanica Vraćanje nabavke</p>	<p>Koalicija za nadzor javnih finansija</p> <p>Ministarstvo energetike JP „Elektromreža Srbije“</p> <p>Telekom Srbija</p> <p>Koalicija za nadzor javnih finansija Institut za ratarstvo i povrtarstvo JP „Jugoimport – SDPR“</p> <p>Narodna banka Srbije</p> <p>Udruženje profesionalaca u JN</p>	<p>U načelu</p> <p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p>

	nepokretnosti i zakupa kao izuzetka – zbog specifičnosti nepokretnosti kao predmeta nabavke, a uzimajući u obzir i odredbe Zakona o javnoj svojini Brisanje usluga istraživanja i razvoja kao izuzetka Brisanje stava 5. da ne bi dovelo do pravne nesigurnosti (primena i pravila međunarodnih organizacija i ZJN-a)	Koalicija za nadzor javnih finansija Uprava za javne nabavke Ministarstvo finansija i privrede	U načelu Potpuno Potpuno
Član 8. Rezervisane javne nabavke	Određivanje u pozivu za podnošenje ponuda da se sprovodi rezervisana javna nabavka	Udruženje profesionalaca u JN SPS Intellect IBCM Udruženje preduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom RS	Potpuno U načelu
Član 13. Načelo zaštite životne sredine	Dopuna načela zaštite životne sredine - i energetske efikasnosti	Savet za energetske efikasnosti SNS Ministarstvo energetike	Potpuno U načelu
Član 14. Zaštita podataka	Tačka 3) – zaštita podataka o imenima ponuđača i podnetim ponudama do otvaranja ponuda odnosno prijava (umesto do isteka roka za podnošenje ponuda, odnosno prijava)	Ministarstvo finansija i privrede	Potpuno
Član 16. Dokumentacija i evidentiranje postupka	Skraćenje roka za čuvanje dokumentacije iz postupka javne nabavke – u slučaju obustave postupka pet umesto deset godina	Koalicija za nadzor javnih finansija Republička komisija za zaštitu prava	U načelu
Član 17. Jezik u postupku javne nabavke	Brisanje obaveze pripreme konkursne dokumentacije na stranom jeziku iz razloga troškova koje naručioci imaju s tim u vezi	Koalicija za nadzor javnih finansija Ministarstvo odbrane Uprava za javne nabavke	Potpuno
Član 19. Valuta	Vreme preračuna strane valute u dinare na dan kada je započeto otvaranje ponuda (umesto na dan kad je izvršeno otvaranje ponuda)	SPS Koalicija za nadzor javnih finansija Ministarstvo odbrane Udruženje profesionalaca u JN Republička komisija za zaštitu prava Agencija za javne	Potpuno

		nabavke Grada Beograda Ministarstvo odbrane Uprava za javne nabavke	
Član 20. Komunikacija	<p>Uvođenje obaveze (umesto mogućnosti) potvrde prijema od strane naručioca ili ponuđača u slučaju dostavljanja dokumentacije iz postupka javne nabavke elektronskom poštom ili faksom</p> <p>Komunikacija telefonom brisano</p> <p>Brisano da se naručiocima ostavlja kao mogućnost da ne objave konkursnu dokumentaciju na Portalu ili internet stranici</p>	<p>Udruženje ponuđača Srbije Intellect IBCM Unija poslodavaca Ministarstvo odbrane</p> <p>Svetska banka Amiga Kraljevo Ministarstvo energetike Agencija za javne nabavke Grada Beograda</p> <p>Agencija za javne nabavke Grada Beograda</p>	<p>Potpuno</p> <p>U načelu</p> <p>U načelu</p>
Član 21. Opšte mere za sprečavanje korupcije	<p>Sprečavanje korupcije u svim fazama procesa JN (preuzet predlog Transparentnost Srbija) Evidentiranje komunikacije koja se ne odvija pisanim putem Proširenje obaveze davanja naloga i uputstva u pisanoj formi - ne samo od rukovodioca, već i od odgovornog lica Odbijanje izvršenja naloga koji je suprotan propisima Prihvaćene sugestije Agencije za borbu protiv korupcije, Transparentnost Srbija i Ministarstva finansija i privrede i izmene izvršene na način da budu u skladu sa Zakonom o Agenciji za borbu protiv korupcije (izrada plana za borbu protiv korupcije; interni plan za borbu protiv korupcije umesto posebnog plana integriteta za JN)</p>	<p>Transparentnost Srbija Uprava za javne nabavke Koalicija za nadzor javnih finansija</p> <p>Uprava za javne nabavke</p> <p>Koalicija za nadzor javnih finansija Transparentnost Srbija</p> <p>Koalicija za nadzor javnih finansija</p> <p>Agencija za borbu protiv korupcije Transparentnost Srbija Ministarstvo finansija i privrede</p>	<p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p> <p>U načelu</p> <p>U načelu</p>
Član 22. Interni akt i kontrola nabavki	Sadržinu internog akta bliže uređuje Uprava za javne nabavke	Transparentnost Srbija Koalicija za nadzor javnih finansija Republička komisija za	U načelu

	Preciziranje dužnosti posebne službe koja će sprovoditi kontrolu JN	zaštitu prava Transparentnost Srbija	U načelu
Član 23. Obustava postupka javne nabavke	Prihvaćene sugestije da ne dolazi do obustave postupka javne nabavke (da ne bi zloupotrebe vodile obustavi postupka), već da je sankcija odbijanja ponude	Udruženje ponuđača Srbije SPS Uprava za javne nabavke Udruženje profesionalaca u JN Republička komisija za zaštitu prava Unija poslodavaca, Agencija za javne nabavke Grada Beograda Transparentnost Srbija	U načelu
Član 24. Dužnost prijavljivanja korupcije	Obaveza prijavljivanja korupcije i za druga zainteresovana lica koja imaju podatke o postojanju korupcije u JN Prijavljivanje i nadležnom tužilaštvu Zaštita lica koja prijave korupciju u skladu sa internim planom	Udruženje ponuđača Srbije Unija poslodavaca Transparentnost Srbija Agencija za borbu protiv korupcije	Potpuno Potpuno U načelu
Član 25. Zabrana radnog angažovanja kod dobavljača	Zabrana ukoliko je lice učestvovalo u konkretnim JN Preciziranje perioda iz kojeg su ugovori o javnim nabavkama u odnosu na prestanak radnog odnosa ili funkcije Povećanje procenta ukupne vrednosti ugovora sa 3 % na 5 % Brisana obaveza podnošenja tužbe	Udruženje profesionalaca u JN Uprava za javne nabavke Ratel Agencija za borbu protiv korupcije Koalicija za nadzor javnih finansija Američka privredna komora NALED Transparentnost Srbija	Potpuno Potpuno Potpuno U načelu
Član 28. Građanski nadzornik	Potreba da se uredi sadržina izveštaja, ovlašćenja, kao i druga pitanja u vezi sa građanskim nadzornikom (<i>uslove imenovanja i način rada građanskog nadzornika bliže uređuje Uprava za javne nabavke</i>)	Udruženje ponuđača Srbije Agencija za borbu protiv korupcije SPS Koalicija za nadzor javnih finansija Privredna komora Srbije Ministarstvo energetike Udruženje profesionalaca u JN Republička komisija za zaštitu prava Unija poslodavaca Transparentnost Srbija Ministarstvo finansija i privrede	U načelu

Član 29. Sukob interesa	Brisan stav 2. („odnos bilo kakve zavisnosti“)	SPS Agencija za javne nabavke Grada Beograda	Potpuno
Član 30. Zabrana zaključenja ugovora	Brisano sačinjavanje spiska lica sa kojima naručilac ne može zaključiti ugovor o javnoj nabavci Uslovi pod kojima se može zaključiti ugovor o JN i kad postoji sukob interesa	SPS Udruženje profesionalaca u JN JP „Elektromreža Srbije“ Ratel	Potpuno U načelu
Član 31. Dužnost prijavljivanja sukoba interesa	Član brisan	Agencija za javne nabavke Grada Beograda	U načelu
Član 35. Restriktivni postupak	Restriktivni postupak sa jednom drugom fazom i lista važenja u trajanju od 6, umesto 3 meseca	Ministarstvo energetike Svetska banka	Potpuno U načelu
Član 36. Pregovarački postupak sa objavljivanjem poziva za podnošenje ponuda	Tačka 1) brisanje prijava Tačka 3) – brisano pozivanje na Prilog 1 i određene kategorije (broj 6, 12 i dr)	Intellect IBCM Uprava za javne nabavke SPS Udruženje profesionalaca u JN Republička komisija za zaštitu prava Uprava za javne nabavke JP „Elektromreža Srbije“ Ministarstvo finansija i privrede	Potpuno Potpuno
Član 37. Pregovarački postupak bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda	Objavljivanje obaveštenja o pokretanju postupka na Portalu javnih nabavki, a ne u «Sl. glasniku RS», s obzirom da objava u «Sl. glasniku RS» uvećava troškove naručioca i nepotrebno produžava rokove za sprovođenje postupka Sam tok postupka usklađen sa predlozima Uprave za javne nabavke (mišljenje Uprave o opravdanosti pregovaračkog postupka kao prethodni kontrolni mehanizam, odnosno obaveza da se mišljenje Uprave zahteva pre pokretanja postupka JN) Tačka 7) kod dodatnih usluga ili radova rok sa 18 meseci na 2 godine Tačka 7) izuzet manjak radova	Ratel Uprava za javne nabavke SPS Koalicija za nadzor javnih finansija Ministarstvo energetike Udruženje profesionalaca u JN Ministarstvo energetike Ministarstvo finansija i privrede	Potpuno (u skladu sa opštim principom objavljivanja na Portalu i na internet stranici umesto objavljivanja u Sl. glasniku) Potpuno Delimično

			Potpuno
Član 40. Javna nabavka male vrednosti	Povećanje iznosa za JN male vrednosti Brisano da je službenik za javne nabavke dužan da telefonom ili neposredno ispita tržište predmeta JN	SPS Koalicija za nadzor javnih finansija Uprava za javne nabavke Amiga Kraljevo Američka privredna komora Naled Privredna komora Srbije Udruženje profesionalaca u JN Uprava za javne nabavke	U načelu Potpuno
Član 52. Plan nabavke	Dostavljanje izveštaja o izvršenju plana nabavki i Upravi za javne nabavke (pored DRI) Obrazac (formu) za izveštaj o izvršenju plana nabavki da pripremi Uprava za javne nabavke Povećanje prvobitno planiranih sredstava za određenu javnu nabavku za više od 5 % (do 10 %)	SPS Republička komisija za zaštitu prava Ministarstvo odbrane Intellect IBCM Ministarstvo energetike JP „Jugoimport – SDPR“ (primedba i Udruženja profesionalaca u javnim nabavkama, Agencije za javne nabavke Grada Beograda)	Potpuno Potpuno U načelu
Član 53. Uslovi za pokretanje postupka	Brisano „i ako su za tu nabavku obezbeđena sredstva“ (ostalo da su sredstva predviđena) - problem kod određenih javnih nabavki – npr. kod kvalifikacionog postupka	SPS Uprava za javne nabavke	Potpuno
Član 55. Komisija za javnu nabavku	Definisanje zadataka komisije za javnu nabavku	Agencija za javne nabavke Grada Beograda Ministarstvo odbrane	Potpuno
Član 58. Način objavljivanja oglasa	Brisana odredba u vezi troškova oglašavanja u „Službenom listu Evropske unije“ Uslađen sa odredbama člana 57. – u vezi objavljivanja oglasa u Sl. listu EU	Ratel Agencija za javne nabavke grada Beograda Ministarstvo finansija i privrede JP „Elektromreža Srbije“	U načelu U načelu
Član 62. Objavljivanje poziva za podnošenje ponuda	Dodato i u postupku javne nabavke male vrednosti (tehnički propust)	Udruženje ponuđača Srbije Unija poslodavaca Uprava za javne nabavke	Potpuno

<p>Član 63. Priprema i sadržina konkursne dokumentacije</p>	<p>Priprema konkursne dokumentacije i u drugim postupcima (<i>shodno vrsti postupka i prirodi predmeta javne nabavke</i>)</p> <p>Zahtevanje sredstva obezbeđenja za povraćaj avansa</p>	<p>Intellect IBCM JP „Elektromreža Srbije“</p> <p>Ministarstvo odbrane</p>	<p>U načelu</p> <p>U načelu</p>
<p>Član 65. Izmene i dopune konkursne dokumentacije</p>	<p>Izmene i dopune konkursne dokumentacije se objavljuju na Portalu javnih nabavki i na internet stranici naručioca, bez obaveze naručioca da te izmene dostavlja zainteresovanim licima koja su preuzela konkursnu (sva zainteresovana lica u svakom trenutku imaju uvid u konkursnu dokumentaciju, u pristigla pitanja i razjašnjenja i odgovore naručioca)</p> <p>Objava produženja roka za podnošenje ponuda na Portalu, umesto i u „Sl. glasniku RS“ (efikasniji i jeftiniji način od dosadašnjeg objavljivanja odluke o produženju roka u „Sl. glasniku RS“)</p>	<p>ICT Konsultant</p> <p>Udruženje profesionalaca u JN</p>	<p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p>
<p>Član 66. Način određivanja procenjene vrednosti javne nabavke</p>	<p>Brisan poslednji stav da Uprava uređuje način utvrđivanja procenjene vrednosti javne nabavke pojedinih vrsta dobara, usluga i radova</p> <p>Brisan stav 2. koji uključuje i eventualna „obnavljanja ugovora</p>	<p>Privredna komora Srbije</p> <p>Uprava za javne nabavke SPS Privredna komora Srbije Udruženje profesionalaca u JN Republička komisija za zaštitu prava Agencija za javne nabavke Grada Beograda</p>	<p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p>
<p>Član 69. Određivanje procenjene vrednosti javne nabavke po partijama</p>	<p>Brisan stav 2. da u procenjenu vrednost radova naručilac uključuje i procenjenu vrednost svih dodatnih radova koje se mogu nabaviti u pregovaračkom postupku iz člana 37. stav 1. tač. 7) ovog zakona</p>	<p>Ministarstvo finansija i privrede</p>	<p>Potpuno</p>

Član 72. Opšta pravila o tehničkim specifikacijama	Dodato - tehničke specifikacije u slučaju nabavke dobara i usluga određuju karakteristike dobara u pogledu potrošnje energije i potrošnje drugih bitnih resursa tokom korišćenja proizvoda	Ministarstvo energetike	Potpuno
Član 73. Određivanje tehničkih specifikacija	Kod tačke 2. dodato - i zahtevi u pogledu energetske efikasnosti –	Ministarstvo energetike	Potpuno
Član 75. – Korišćenje ekoloških specifikacija i oznaka	Kod poslednjeg stava dodato - i oznaka u pogledu energetske efikasnosti	Ministarstvo energetike Savet za energetske efikasnost SNS u načelu	Potpuno U načelu
Član 77. Obavezni uslovi	Stav 2. dopunjen da ponuđač garantuje da je imalac prava intelektualne svojine Stav 2. dopunjen da ponuđač navede da je poštovao obaveze koje proizilaze iz važećih propisa o zaštiti životne sredine	Američka privredna komora NALED Privredna komora Srbije	Potpuno Potpuno
Član 78. Dodatni uslovi	Dodatne uslove za učešće u pogledu finansijskog, poslovnog, tehničkog i kadrovskog kapaciteta naručilac određuje uvek kada je to potrebno imajući u vidu predmet javne nabavke	Koalicija za nadzor javnih finansija Privredna komora Srbije Republička komisija za zaštitu prava Agencija za javne nabavke Grada Beograda	U načelu
Član 81. Potvrda o ispunjenosti obaveznih uslova	Brisan član koji se odnosi na dokazivanje ispunjenosti obaveznih uslova dostavljanjem potvrde izdate od strane javnog beležnika	SPS Udruženje profesionalaca u JN Agencija za javne nabavke Grada Beograda Ministarstvo finansija i privrede	U načelu
Član 83. Ponuda sa podizvođačem	Obaveštavanje Komisije za zaštitu konkurencije u slučaju kada dobavljač kao podizvođača angažuje lice koje nije naveo u ponudi Izmena u vezi načina dokazivanja ispunjenosti uslova koji se odnosi na važeću dozvolu nadležnog organa	Komisija za zaštitu konkurencije Udruženje profesionalaca u JN Republička komisija za zaštitu prava	Potpuno U načelu
Član 84. Zajednička ponuda	Sporazum grupe ponuđača kao sastavni deo zajedničke ponude	Ministarstvo odbrane Nacionalni savet za privredni oporavak	U načelu
Član 86. Negativne reference	U stav 1. tačka 3) dodato <u>bez opravdanih razloga</u> odbio da zaključi ugovor o javnoj nabavci nakon što mu je ugovor dodeljen	Koalicija za nadzor javnih finansija Ministarstvo energetike Uprava za javne nabavke	Potpuno
Član 87.	Važenje negativnih	Republička komisija za	Potpuno

<p>Spisak negativnih referenci</p>	<p>referenci od dana konačnosti zaključka</p> <p>Žalba odlaže upis u spisak negativnih referenci</p> <p>Uneta i tačka 2) člana 86. u stav 2. podtačka (2) člana 87.“</p>	<p>zaštitu prava</p> <p>Ministarstvo finansija i privrede</p> <p>JP „Elektromreža Srbije</p>	<p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p>
<p>Član 88. Određivanje kriterijuma</p>	<p>Element kriterijuma na osnovu kojih će se izvršiti dodela ugovora u situaciji kada postoje dve ili više ponuda sa istom ponuđenom cenom (kad je kriterijum za izbor najniža ponuđena cena)</p>	<p>Koalicija za nadzor javnih finansija Intellect IBCM Ministarstvo energetike Udruženje profesionalaca u JN, Uprava za javne nabavke</p>	<p>Potpuno</p>
<p>Član 89. Vrste kriterijuma</p>	<p>Brisani uslovi plaćanja kao element kriterijuma</p> <p>Element kriterijuma pod tačkom 4) dopunjen tako da obuhvata minimalno i maksimalno prihvatljiv rok</p> <p>Uslovi u pogledu finansijskog, poslovnog, tehničkog i kadrovskog kapaciteta kao elementi kriterijuma – brisano</p>	<p>Udruženje ponuđača Srbije Privredna komora Srbije, Unija poslodavaca</p> <p>Udruženje ponuđača Srbije Unija poslodavaca</p> <p>Republička komisija za zaštitu prava Ministarstvo finansija i privrede</p>	<p>Potpuno</p> <p>Potpuno</p> <p>U načelu</p>
<p>Član 91. Način podnošenja ponude</p>	<p>Brisane odredbe u vezi kopije ponude</p> <p>Isto lice ne može učestvovati u više zajedničkih ponuda</p>	<p>SPS Udruženje profesionalaca u JN JP „Elektromreža Srbije“</p> <p>Ministarstvo energetike</p>	<p>U načelu</p> <p>U načelu</p>
<p>Član 94. Važenje ponude</p>	<p>Naručilac je dužan (umesto može) da u slučaju isteka roka važenja ponude zatraži od ponuđača produženje roka važenja ponuda</p>	<p>SPS, Intellect IBCM Republička komisija za zaštitu prava Uprava za javne nabavke</p>	<p>Potpuno</p>
<p>Član 96. Neuobičajeno niska cena</p>	<p>Prilikom analize ponuđene cene za koju sumnjaju da je neuobičajeno niska naručioc i ponuđači mogu koristiti smernice za utvrđivanje neuobičajeno niske cene koje donosi Privredna komora Srbije</p>	<p>Privredna komora Srbije</p>	<p>Potpuno</p>
<p>Član 97. Visoka cena</p>	<p>Brisan član</p>	<p>Republička komisija za zaštitu prava Američka privredna komora Naled</p>	<p>U načelu</p>

		Ratel Udruženje profesionalaca u JN Agencija za javne nabavke Grada Beograda Ministarstvo odbrane	
Član 100. Rok za podnošenje ponuda u restriktivnom postupku	Brisanje stava 2. i 3.	Uprava za javne nabavke	Potpuno
Član 107. Zapisnik o otvaranju ponuda	Dostavljanje zapisnika u roku od tri, umesto dva, dana	Ministarstvo energetike	U načelu
Novi član u vezi bitnih nedostataka ponude	Mogućnost ispravljanja nedostataka koji nisu od suštinskog značaja za ponudu	Uprava za javne nabavke SPS Udruženje profesionalaca u JN	Potpuno U načelu
Član 110. Odluka o izboru najpovoljnije ponude	Dostavljanje odluke u roku od tri, umesto dva, dana	Ministarstvo energetike	U načelu
Član 111. Odluka o obustavi postupka javne nabavke	Objavljivanje obaveštenja o obustavi postupka nakon što odluka o obustavi postupka postane konačna	Uprava za javne nabavke Koalicija za nadzor javnih finansija Udruženje profesionalaca u JN	Potpuno
Član 115. Rok za zaključenje ugovora	U slučaju kad je kriterijum za izbor ekonomski najpovoljnija ponuda, a ponuđač čija je ponuda ocenjena kao najpovoljnija odbije da zaključi ugovor, prelazak na prvog sledećeg najpovoljnijeg ponuđača može da uslovi novu stručnu ocenu ponuda (zbog pondera koje je „uzimala“ ponuda ponuđača koji je odustao od zaključenja ugovora)	Uprava za javne nabavke	Potpuno
Član 124. Nabavke u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga na koje se zakon ne primenjuje	Brisanje izuzetak iz tačke 3)	Koalicija za nadzor javnih finansija	U načelu
Član 129. Javne nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti	Delimična promena pojma nabavki u oblasti odbrane i bezbednosti. Detaljno uređivanje nabavki u ovoj oblasti jedinstvenim podzakonskim aktom	Ministarstvo odbrane	U načelu

	Vlade		
Član 130. Nabavke u oblasti odbrane i bezbednosti na koje se zakon ne primenjuje	Definisanje izuzetaka od javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbednosti što je potpuno usklađeno i sa direktvom	Ministarstvo odbrane	Potpuno
Član 132. Učešće podizvođača	Brisan minimalni procenat učešća podizvođača	Ministarstvo odbrane	Delimično
Član 134. Zaštita tajnih podataka	Brisan član, budući da će se urediti podzakonkim aktom	Ministarstvo odbrane	Potpuno
Član 135. Bezbednost izvršenja nabavke	Brisan član, budući da će se urediti podzakonkim aktom	Ministarstvo odbrane	Potpuno
Član 136. Evidencija i izveštaji o javnim nabavkama	Da evidencija obuhvati i podatke o realizaciji (izvršenju) ugovora o javnim nabavkama	Američka privredna komora Privredna komora Srbije Uprava za javne nabavke Savet za energetske efikasnost	Potpuno
Član 148. Lista arbitara	Lista arbitara, odnosno lista veštaka za javne nabavke – lica koja su upisana u registar stalnih sudskih veštaka i koja polože stručni ispit za službenika za javne nabavke	SPS	U načelu
Član 152. Odgovornost za rad	Određivanje rokova u kojima Republička komisija dostavlja šestomesečne izveštaje Narodnoj skupštini	Udruženje ponuđača Srbije Unija poslodavaca	Potpuno
Član 153. Aktivna legitimacija u postupku	Uneta odredba važećeg zakona da podnosilac zahteva nema pravo da od organa ili organizacija, odnosno da od Uprave za javne nabavke, Državne revizorske institucije, javnog pravobranioca i građanskog nadzornika traži da podnesu zahtev za zaštitu prava ukoliko nije iskoristio svoje pravo na podnošenje zahteva za zaštitu prava Aktivna legitimacija i za građanskog nadzornika Brisan javni interes - za podnošenje zahteva za zaštitu prava nije potrebno da postoji	Uprava za javne nabavke Koalicija za nadzor javnih finansija Koalicija za nadzor javnih finansija	Potpuno Potpuno U načelu

	<p>povreda javnog interesa</p> <p>Zainteresovano lice usklađeno sa onim ko ima interes da zaključi ugovor o konkretnoj javnoj nabavci</p>	<p>Intellect IBCM Agencija za javne nabavke Grada Beograda</p>	<p>U načelu</p>
<p>Član 154. Rokovi i način podnošenja zahteva za zaštitu prava</p>	<p>Ograničiti rok za podnošenje zahteva za zaštitu prava pre isteka roka za podnošenje ponuda</p>	<p>Ministarstvo odbrane</p>	<p>U načelu</p>
<p>Član 157. Prehodna provera zahteva za zaštitu prava</p>	<p>U prvom stavu umesto „izjavljen od strane ovlašćenog lica“ „izjavljen od strane lica koje ima aktivnu legitimaciju“</p>	<p>Ministarstvo energetike</p>	<p>Potpuno</p>
<p>Član 158. Postupanje naručioca posle prethodnog ispitivanja zahteva za zaštitu prava</p>	<p>Dostavljanje odgovora na zahtev za zaštitu prava Republičkoj komisiji, uz kompletnu dokumentaciju, radi odlučivanja</p> <p>Novi stav - U slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana naručilac je dužan da pismeno, u roku od tri dana od dana dostavljanja zahteva Republičkoj komisiji, obavesti podnosioca zahteva</p>	<p>Republička komisija za zaštitu prava</p> <p>Udruženje profesionalaca u JN</p>	<p>U načelu</p> <p>Delimično</p>
<p>Član 159. Postupak pred Republičkom komisijom</p>	<p>Određivanje roka u kome je Republička komisija u obavezi da zatraži dopunu zahteva</p> <p>Brisana tačka – „je podnosiocu zahteva izrečena mera zabrane podnošenja zahteva za zaštitu prava</p>	<p>Udruženje profesionalaca u JN</p> <p>Republička komisija za zaštitu prava</p>	<p>Delimično</p> <p>Potpuno</p>
<p>Član 160. Održavanje usmene rasprave</p>	<p>Predvideti rok (način) u kojem stranke mogu tražiti da se održi usmena rasprava</p>	<p>Ministarstvo energetike</p>	<p>Potpuno</p>
<p>Član 161. Taksa i troškovi postupka</p>	<p>Pitanje iznosa takse za zaštitu prava ukoliko zainteresovano lice (potencijalni ponuđač) osporava konkursnu dokumentaciju pre isteka roka za podnošenje ponuda</p>	<p>Uprava za javne nabavke Koalicija za nadzor javnih finansija Agencija za javne nabavke Grada Beograda</p> <p>Republička komisija za zaštitu prava</p>	<p>Potpuno</p>

	Taksa i za zaključak Uprave u vezi negativne reference		Potpuno
Član 162. Odluka Republičke komisije	Rok u kome naručilac treba da preduzme radnje iz rešenja Republičke komisije	Udruženje ponuđača Srbije Unija poslodavaca	U načelu
Član 163. Rok za donošenje i dostavljanje odluke	Dopuna stava 2. – u roku od osam dana od dana prijema žalbe	SPS Republička komisija za zaštitu prava	U načelu
	Produženje roka za dostavljanje odluke Republičke komisije Brisanje stava 5 (naknada stvarne štete i izmakle koristi)	SPS Republička komisija za zaštitu prava Republička komisija za zaštitu prava	U načelu Potpuno
Član 164. Pravo na upravni spor	Brisanje poslednji stav koji se odnosi na donošenje odluke Upravnog suda u upravnom sporu	Republička komisija za zaštitu prava Agencija za javne nabavke Grada Beograda Ministarstvo finansija i privrede	Potpuno
Član 167. Novčana kazna	Novčanu kaznu izriče veće Republičke komisije koje odlučuje o zahtevu za zaštitu prava	Agencija za javne nabavke Grada Beograda	U načelu
Član 169. Zabrana zloupotrebe zahteva za zaštitu prava	Brisani stav 4. i 5.	Udruženje ponuđača Srbije Republička komisija za zaštitu prava Intellect IBCM Unija poslodavaca	Potpuno U načelu
	Izricanje novčane kazne umesto zabrane podnošenja zahteva za zaštitu prava	Koalicija za nadzor javnih finansija	Potpuno
Član 170. Prekršajni postupak	Brisanje poslednji stav u vezi predloga Višem prekršajnom sudu za izricanje zaštitnih mera	Agencija za javne nabavke Grada Beograda Ministarstvo finansija i privrede	U načelu
Novi član Predlog za razrešenje odgovornog lica	Republička komisija može podneti predlog za razrešenje rukovodioca ili odgovornog lica naručioca za kojeg utvrdi da uprkos izrečenim novčanim kaznama u postupku zaštite prava ili prekršajnom postupku ne postupa u skladu sa odlukama Republičke komisije ili nastavlja da grubo krši odredbe ovog zakona. Predlog za razrešenje podnosi se organu koji	Udruženje ponuđača Srbije	U načelu

	vrši nadzor nad radom, odnosno poslovanjem naručioca.		
--	---	--	--